

DIAGNOSI DE LA PRODUCCIÓ I COMERCIALITZACIÓ DELS PRODUCTES AMB DENOMINACIÓ DE QUALITAT

Denominacions de qualitat i indicacions
geogràfiques de les Illes Balears

2010

Marta Vera, Federico Martín, Miquel Àngel Frau

**Govern
de les Illes Balears**

**Govern
de les Illes Balears**

AUTORS:

Marta Vera, Federico Martín i Miquel Àngel Frau

EDITA:

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori
Govern de les Illes Balears

DATA D'EDICIÓ:

Juliol 2011

Dipòsit legal:

PM-940-2011

ISBN: 978-84-615-1847-0

S'autoritza la reproducció parcial citant-ne la procedència.

A la web www.illesbalearsqualitat.cat es poden consultar les dades actualitzades.

DIAGNOSI DE LA PRODUCCIÓ I COMERCIALITZACIÓ DELS PRODUCTES AMB DENOMINACIÓ DE QUALITAT

Denominacions de qualitat i indicacions
geogràfiques de les Illes Balears

2010

ÍNDEX

0. INTRODUCCIÓ	3
I. VINS	9
1. Generalitats	10
2. Vins amb denominació d'origen	18
2.1 Denominació d'origen Binissalem	18
2.2 Denominació d'origen Pla i Llevant	26
3. Vins de la terra	34
3.1 Vi de la terra Illes Balears	35
3.2 Vi de la terra Eivissa	41
3.3 Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord	46
3.4 Vi de la terra Illa de Menorca	51
3.5 Vi de la terra de Formentera	55
3.6 Vi de la terra Mallorca	60
II. BEGUDES ESPIRITUOSES	65
1. Generalitats	66
2. Indicació geogràfica Herbes de Mallorca	69
3. Indicació geogràfica Gin de Mahón	73
4. Indicació geogràfica Herbes Eivissenques	76
5. Indicació geogràfica Palo de Mallorca	79
III. ALIMENTS	81
1. Generalitats	82
2. Denominació d'origen protegida Formatge Mahón-Menorca	85
3. Denominació d'origen protegida Oli de Mallorca	90
4. Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca	96
5. Indicació geogràfica protegida Ensaimada de Mallorca	101
IV. MARQUES DE GARANTIA	103
1. Generalitats	104
2. PMS	106
3. MMS	109
4. ÉSMEL	111
5. MEL D'M'	112
6. A - AMETLA MALLORQUINA	114
V. TAULES RESUM	116

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

Aquesta publicació té com a objectiu posar a l'abast de totes les persones que participen o estan interessades en els aliments amb denominació de qualitat de les Illes Balears, les dades estadístiques i l'evolució, en relació a la producció i comercialització dels esmentats aliments.

Aquests aliments de qualitat diferenciada formen part de l'actual riquesa alimentària balear i constitueixen un patrimoni gastronòmic que es troba lligat íntimament a la terra de la qual és originari, ja que són el resultat de la combinació entre la història, la tradició i el medi geogràfic en el qual es produeixen o elaboren.

Per la seva situació en el centre de la mar Mediterrània, les Illes Balears han rebut al llarg de la història influències de moltes civilitzacions (fenicis, cartaginesos, grecs, bizantins, àrabs, etc.), les quals han anat deixant les seves empremtes, no només en la cultura i el patrimoni balear, sinó també en la seva gastronomia.

A més, factors com la insularitat, el clima mediterrani (de temperatures suaus i pluviometria moderada) i els tipus de sols, fan possible que les Illes Balears comptin amb unes característiques edafoclimàtiques pròpies, les quals es deixen sentir en les seves produccions agroalimentàries.

Per tant, els aliments de qualitat diferenciada originaris de les Illes Balears mostren una personalitat única, que els hi és conferida tant per factors ambientals com per factors humans. Són aliments que compten amb unes qualitats diferencials i una distinció de qualitat, que permet diferenciar-los de la resta de productes genèrics.

A més, es tracta d'aliments que són ben valorats i apreciats pels consumidors, els quals troben en l'etiquetatge la garantia sobre l'origen del producte, ja que un dels principals problemes contra el que han hagut de lluitar aquests aliments és la competència deslleial, que perjudica tant a productors com a consumidors.

Des de la dècada dels vuitanta, els consumidors europeus han orientat les seves preferències cap a productes de major qualitat i amb característiques que els diferenciïn de la resta. Per tal d'evitar imitacions i posar en perill la reputació dels productes genuïns, les administracions (europea, estatal i regio-

nals) han optat en els darrers anys per regular l'ús del terme "qualitat" (i altres expressions que puguin suggerir una distinció o excel·lència enfront de la resta de productes similars) i han desenvolupat diferents sistemes de certificació per garantir que els productes tenen unes determinades característiques.

Són sistemes que, mitjançant els controls específics que realitzen els organismes autoritzats, certifiquen l'origen i la qualitat dels aliments, els quals es distingeixen per un etiquetatge especial que garanteix al consumidor la seva autenticitat.

Aquests aliments de qualitat diferenciada reuneixen requisits superiors en comparació amb altres similars o genèrics. Requisits que han d'afrontar productors i industrials, i que encareixen el producte final ja que generen un augment del valor afegit. És necessari, per tant, aprofitar que en l'actualitat part de la població està disposada a pagar un preu major per productes amb aquests distintius de qualitat.

Es tracta de productes amb identitat territorial i que compten amb un gran potencial econòmic, capaç de brindar un major benefici social i econòmic al medi rural. A més, ajuden a promocionar els productes agroalimentaris autòctons i artesans de manera segura i fiable, impulsant la indústria agroalimentària local.

Per tal que els consumidors identifiquin fàcilment aquests productes i per ajudar a una millor comprensió del contingut d'aquesta publicació, s'ha considerat adient incloure una breu explicació en relació a les distintes figures jurídiques que existeixen per protegir o diferenciar els aliments de qualitat diferenciada.

Tot seguit s'explica, per una banda, la protecció de noms geogràfics mitjançant denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides, i per altra banda, la protecció mitjançant marques de garantia.

1. Noms geogràfics protegits

Els noms geogràfics protegits són noms que identifiquen els productes originaris d'un territori al qual es poden atribuir principalment la qualitat, la reputació o altra característica del producte.

En funció de la relació que hi ha entre les característiques diferencials del producte amb el territori, la UE ha establert dos instruments: les **denominacions d'origen protegides** i les **indicacions geogràfiques protegides**.

Les indicacions geogràfiques es regulen per tres reglaments comunitaris diferents en funció del producte al qual van dirigits: vins, productes agrícoles i alimenticis, i begudes espirituoses. Respecte de les normatives anteriors, s'ha intentat unificar al màxim allò que entenem per indicacions geogràfiques de cadascun d'aquests productes, amb l'objectiu de simplificar el sistema (reconeixement i registre, sistema de control, etc.), fet que beneficia a la vegada productors i consumidors. Tot i així, cadascun d'aquests grups de productes mantenen algunes especificitats en el que fa a les indicacions geogràfiques, que exposarem més endavant.

Les característiques diferencials de les indicacions geogràfiques es recullen en els respectius plec de condicions. Per tal que un vi, beguda espirituosa o aliment pugui fer ús de la indicació geogràfica, ha de reunir les especificacions detallades al **plec de condicions**, que és el document que recull les característiques del producte, juntament amb altres condicions de producció, elaboració i etiquetatge.

Per tal de donar garanties al sistema de les indicacions geogràfiques i assegurar el seu origen i qualitat, les indicacions geogràfiques s'han de sotmetre a un **sistema de control i certificació** que consisteix en la verificació que un producte està elaborat conforme al plec de condicions. Aquesta tasca la pot dur a terme directament l'autoritat competent en matèria de controls oficials de la qualitat dels aliments o bé mitjançant delegació de competències en un organisme de control independent (entitats de certificació o consells reguladors, per exemple) acreditats en el compliment de la norma EN 45011.

La norma EN 45011 és una eina de gestió del sistema de qualitat de les entitats de certificació, i es fonamenta en dos principis bàsics:

- les tasques de certificació han d'estar separades de manera molt clara de la resta de funcions que realitza l'entitat de certificació.
- el responsable de la posada en el mercat de productes no conformes amb el plec de condicions és l'operador, i no l'entitat de control i certificació. Aquesta verifica que l'operador té implantats sistemes que garanteixen que el producte compleix amb les especificacions que, voluntàriament en el cas de les denominacions de qualitat, ha de complir.

A l'Estat espanyol, i per tant també a Balears, ens trobem amb la figura dels Consells Reguladors. Aquestes entitats, creades a partir de l'antiga Llei

25/1970 (Estatut de la vinya i del vi), eren, entre d'altres funcions, els organismes encarregats de vetllar pel compliment del reglament de la denominació. Els Consells Reguladors estaven formats majoritàriament pel sector que integrava la denominació, i contractava directament serveis tècnics necessaris per dur a terme les taques que li eren encomanades. És evident, doncs, que hi havia una certa manca d'independència i d'objectivitat.

Per tal de millorar el funcionament dels sistemes de control i certificació de les denominacions de qualitat, s'ha establert l'obligatorietat que les entitats de verificació del plec de condicions estiguin acreditades en el compliment de la norma EN45011, és a dir, que una entitat d'acreditació (ENAC) ha de verificar la competència tècnica de les entitats de certificació.

Les indicacions geogràfiques estan protegides davant de:

- qualsevol tipus d'imitació o evocació, encara que s'indiqui l'origen veritable del producte o es tradueixi el nom, o vagi acompanyat d'expressions com «gènere», «tipus», «mètode», «estil», «imitació», etc.
- la utilització comercial d'una denominació registrada per a productes no emparats, en la mesura que siguin comparables als productes registrats o en la mesura que en usar la denominació s'aprofitin de la fama de la denominació protegida
- altres indicacions falses o fal·laces pel que fa a la procedència, l'origen, la naturalesa o les característiques essencials dels productes
- pràctiques que puguin induir a error al consumidor sobre el veritable origen del producte

Les indicacions geogràfiques gaudeixen d'una **reserva de nom**: només poden emprar el nom protegit els productes que compleixen les especificacions del seu plec de condicions i es sotmeten al control establert.

Un altre dels trets comuns de les indicacions geogràfiques és el **procediment per al seu reconeixement**. La iniciativa per reconèixer una indicació geogràfica ha de provenir directament del sector implicat i, per tant, són les organitzacions de productors o transformadors interessats que lideren i impulsen les indicacions geogràfiques. La tramitació és un procediment llarg pel fet que es veuen implicades les administracions autonòmiques, estatal i la comunitària, que és la que finalment decideix sobre la protecció o no de la indicació geogràfica. A més, contempla dos períodes d'exposició pública per què es presentin possibles objeccions a la seva protecció, un a nivell estatal i l'altre a nivell comunitari.

1.1 Vins

Els vins foren els productes pioners en la diferenciació de la qualitat lligada a l'origen, ja que va ser a principis del segle XX que les administracions d'alguns països mediterranis del sud d'Europa, entre d'ells Espanya, varen desenvolupar figures anàlogues a les denominacions d'origen.

A l'Estat espanyol, amb la Llei 24/2003, de 10 de juliol, de la Vinya i el Vi, es va crear un sistema de protecció gradual de la qualitat dels vins, que els organitzava en subnivells de manera que per esser reconegut en un d'ells abans s'havia de passar pel nivell anterior. (vi de la terra, denominació d'origen, vi de terror, etc.).

Amb l'entrada en vigor de la nova OCM vitivinícola, aprovada pel Reglament 479/2008 (ara inclosa al Reglament 1234/2007 del Consell de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comú de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles) es va simplificar el sistema i es varen definir dues categories d'indicacions geogràfiques per als productes vitivinícoles: les denominacions d'origen i les indicacions geogràfiques protegides.

Denominació d'origen protegida (DOP): és el nom d'una regió, d'un lloc determinat o en casos excepcionals d'un país, que serveix per designar un producte vitivinícola:

- La qualitat o característica del qual són fonamentalment o exclusivament degudes al medi geogràfic amb els seus factors naturals i humans,
- El raïm emprat procedeix exclusivament de la zona geogràfica,
- L'elaboració es realitza en la zona geogràfica delimitada.

Indicació geogràfica protegida (IGP): el nom d'una regió, d'un lloc determinat o en casos excepcionals d'un país, que serveix per designar un producte vitivinícola:

- Que posseeix una qualitat, una reputació o altra característica que pugui atribuir-se a l'esmentat origen,
- El raïm emprat procedeix exclusivament de la zona geogràfica,
- L'elaboració es realitza en la zona geogràfica delimitada.

Les IGP equivalen als vins de la terra de l'Estat espanyol.

Les indicacions geogràfiques del sector vitivinícola es regulen pel següent marc normatiu:

- **Reglament (CE) 1234/2007**, reglament únic per a les OCM (modificació introduïda pel **RCE 491/2009** per al sector vitivinícola).

- **Reglament 607/2009**, que fixa determinades pel que fa a la designació, denominació, presentació i protecció de determinats productes vitivinícoles.

- **Llei 24/2003**, de la vinya i del vi.

A les Illes Balears hi ha dues denominacions d'origen de vins, i sis vins de la terra:

- Denominació d'Origen Binissalem, creada el 1989.
- Denominació d'Origen Pla i Llevant, creada el 2000.
- Vi de la terra Eivissa, aprovat el 2003. La comarca vitícola ja era reconeguda el 1996.
- Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord, creat el 2002.
- Vi de la terra Illes Balears, que es va reconèixer l'any 2003.
- Vi de la terra Illa de Menorca, aprovat l'any 2002.
- Vi de la terra de Formentera, creat el 2004.
- Vi de la terra Mallorca, reconegut al 2007.

1.2 Productes agrícoles i alimenticis

A l'Estat espanyol, els antecedents de les indicacions geogràfiques aplicades a productes agrícoles i alimenticis (aliments), els trobam a les anomenades denominacions d'origen i les denominacions específiques, aplicades principalment als formatges i als olis d'oliva verges. L'any 1986 es produeix l'entrada d'Espanya a la UE i a partir de l'any 1992, mitjançant l'aplicació de la legislació comunitària, es varen anar introduint els noms de denominació d'origen protegida (DOP) i indicació geogràfica protegida (IGP), que són equivalents als existents a Espanya i que han cohabitat durant molts anys en el mercat.

Denominació d'origen protegida (DOP): és el nom d'una regió, d'un lloc determinat o en casos excepcionals d'un país, que serveix per designar un producte agrícola o alimentici:

- Originari de l'esmentada regió, del lloc determinat o país,
- La qualitat o característica del qual són fonamentalment o exclusivament degudes al medi geogràfic amb els seus factors naturals i humans, i
- La producció, transformació i elaboració es realitza en la zona geogràfica delimitada.

Indicació geogràfica protegida (IGP): el nom d'una regió, d'un lloc determinat o en casos excepcionals d'un país, que serveix per designar un producte agrícola o alimentici:

- Originari de l'esmentada regió, del lloc determinat o país,

- Que posseeix una qualitat determinada, una reputació o altra característica que pugi atribuir-se a l'esmentat origen, i
- La producció, transformació o elaboració es realitza en la zona geogràfica delimitada.

Els dos nivells de referència geogràfica són diferents: la DOP designa la denominació d'un producte la producció, transformació i elaboració han de tenir lloc en una zona geogràfica determinada, amb una especialització reconeguda i comprovada. La IGP indica el vincle amb el territori en, almenys, una de les fases de producció, transformació o elaboració. Per tant, el vincle amb el territori és més forta en el primer cas.

A les Illes Balears hi ha dues denominacions d'origen protegides i dues indicacions geogràfiques protegides:

- **Denominació d'origen protegida Formatge Mahón-Menorca**, en funcionament des del 1985.
- **Denominació d'origen protegida Oli de Mallorca**, creada l'octubre de 2002.
- **Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca**, el reglament de la qual es va aprovar el 1993.
- **Indicació geogràfica protegida Ensaimada de Mallorca**. Des del 1996 estava en funcionament la Denominació Específica Ensaimada de Mallorca, l'equivalent de la IGP a nivell de l'Estat espanyol. Amb la publicació del Decret 41/2003, de 25 d'abril de 2003, es va adaptar el nom a la denominació d'àmbit europeu i es va publicar en el Diari Oficial de les Comunitats Europees; la protecció del producte ja és efectiva, per tant, a tot l'àmbit europeu.

Les indicacions geogràfiques dels productes agrícoles i alimenticis es regulen pel següent marc normatiu:

- **Reglament (CE) 510/2006** sobre la protecció de les indicacions geogràfiques i de les denominacions d'origen dels productes agrícoles i alimenticis.
- **Reglament (CE) 1898/2006**, que regula determinades disposicions d'aplicació del R(CE) 510/2006.

1.3 Begudes espirituoses

Una beguda espirituosa es pot designar i protegir mitjançant una **indicació geogràfica** quan alguna de les seves qualitats, reputació o altres característiques siguin imputables essencialment a l'origen geogràfic. El reglament reserva aquestes indicacions geogràfiques a aquelles begudes espirituoses que s'ajustin a unes normes específiques i ben definides.

A les Illes Balears tenim quatre begudes espirituoses amb indicació geogràfica:

- Indicació geogràfica Palo de Mallorca, creada el 1993.
- Indicació geogràfica Herbes Eivissenques, creada el 1997.
- Indicació geogràfica Gin de Mahón, creada el 1997.
- Indicació geogràfica Herbes de Mallorca, creada el 2002.

Les indicacions geogràfiques de les begudes espirituoses estan regulades pel **Reglament (CE) 110/2008**, sobre la definició, designació, presentació, etiquetatge i protecció de les indicacions geogràfiques de les begudes espirituoses.

2. Marques de garantia

Una **marca de garantia** és qualsevol signe utilitzat per una pluralitat d'empreses sota el control i l'autorització del seu titular, que certifica que els productes o serveis als quals s'aplica compleixen uns requisits comuns, especialment pel que fa a la seva qualitat, els components, l'origen geogràfic, les condicions tècniques o el sistema d'elaboració del producte o de prestació del servei. Les marques són privades i es regeixen per la Llei 17/2001, de Marques.

Les marques de garantia disposen d'un reglament d'ús que regula els aspectes següents:

- Nom del titular de la marca.
- Les característiques que el titular de la marca certifica que compleixen els productes que fan ús de la marca.
- Les mesures que s'apliquen per verificar aquestes característiques.
- Els sistemes de control i vigilància de l'ús de la marca que es fan.
- Les responsabilitats i sancions en les quals es pugui incórrer per l'ús inadequat de la marca.
- El cànon que s'exigeix als qui utilitzin la marca.

El reglament d'ús ha de rebre l'informe favorable de l'òrgan administratiu competent, d'acord amb la naturalesa dels productes o serveis als quals es refereix la marca de garantia. En el cas de les marques de garantia de productes agroalimentaris a l'àmbit de les Illes Balears, l'òrgan administratiu competent és la Direcció General d'Agricultura i Desenvolupament Rural.

Per tal que una marca de garantia sigui efectiva se n'ha de sol·licitar el registre a l'*Oficina Espanyola de Patents i Marques*. Aquest òrgan dependent del *Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç* publica en el *Butlletí Oficial de la Propietat Industrial* (BOPI)

la sol·licitud de registre de la marca i, en el cas que no hi hagi oposicions de cap tipus, publica també la concessió definitiva.

La taula següent recull les marques de garantia de productes agroalimentaris registrats per associacions de les Illes Balears:

MARCA DE GARANTIA	TITULAR	PRODUCTES	DATA CONCESSIÓ OEPM
PMS	Asoc. de productores de ganado porcino de Baleares	CARN DE PORC	01/11/2002
FET NOSTRO	Associació productors naturals	DIVERSITAT DE PRODUCTES	01/03/2003
MMS	Associació del me nostro	CARN DE MÈ	01/05/2003
A-AMETLA MALLORQUINA	Foment de l'ametla mallorquina	AMETLA	01/07/2003
CÍTRICS SES MARJADES	Associació de productors de cítrics de qualitat de la vall de Sóller	CÍTRICS	01/10/2005
MEL D'M	Consell Insular de Menorca	MEL	16/02/2007
ÉSMEL	Agrupació de defensa de l'abella mallorquina	MEL	16/10/2006
MCE	Consell Insular d'Eivissa	MEL	05/08/2009
Gràfica	Agromallorca SAT	TOMÀTIGUES DE RAMELLET PRODUÏDES A MALLORCA	05/03/2010
FLAÓ D'E	Consell Insular d'Eivissa	FLAÓ	13/12/2010
ANYELL D'E	Consell Insular d'Eivissa	CARN DE MÈ	13/12/2010

Així mateix, la Direcció General d'Agricultura i Desenvolupament Rural ha informat favorablement els reglaments de les marques de garantia següents:

- CCF per a carn de mè (Ajuntament de Formentera)
- AIXÒ ÉS MEL per a mel (Consell Insular de Formentera)

En aquest estudi s'inclouen únicament les dades de les marques AMETLA MALLORQUINA, PMS, MMS, ESMEL i MEL D'M, ja que els titulars de la resta de marques de garantia no han aportat informació estadística.

I. VINS

GENERALITATS

A. Dades de producció

Superfície de vinya

L'any 2010, la superfície que a les Illes Balears ha estat destinada al cultiu de raïm per a la producció de vins amb denominació d'origen (DO) i vins de la terra (VT) ha estat de 1.507 hectàrees, valor que supera en un +8% el de l'any anterior.

Per grups de vins, el comportament ha estat diferent. Per una banda, la superfície destinada a vins amb denominació d'origen s'ha reduït respecte de 2009 en un -1,8%; mentre que, per altra banda, s'ha donat un augment del +30,4% en la superfície destinada a vins de la terra.

La *Taula 1* resumeix les dades de 2010 de superfície de vinya pels diferents tipus de vi i la variació respecte de l'any anterior.

Denominació	Hectàrees	Variació 10/09
DO Binissalem	606,21	-2,4%
DO Pla i Llevant	347,04	-0,6%
Total vi amb DO	953,25	-1,8%
Vi de la terra Illes Balears	15,53	302,3%
Vi de la terra Serra de Tramuntana	16,88	19,9%
Vi de la terra Mallorca	433,66	30,3%
Vi de la terra Eivissa	42,40	22,5%
Vi de la terra Illa de Menorca	30,22	14,7%
Vi de la terra de Formentera	15,15	23,0%
Total vi de la terra	553,84	30,4%
TOTAL VI	1.507,09	8,0%

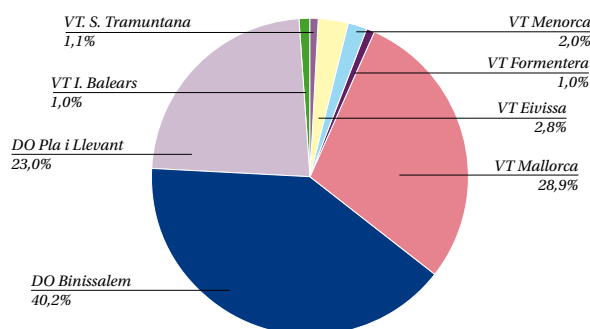
Taula 1

El 63,2% de la superfície de vinya correspon a cultius destinats a la producció de vins amb deno-

minació d'origen, unes 953 hectàrees. Mentre que el 36,8% restant s'ha destinat al cultiu de raïm per a l'elaboració de vins de la terra, amb un total de gairebé 554 hectàrees. Cal dir, però, que hi ha vinyes que estan inscrites a les denominacions d'origen i que posteriorment destinen el seu raïm a l'elaboració de vins de la terra.

El *Gràfic 1* mostra la distribució de la superfície total de vinya inscrita en el 2010.

Distribució de la superfície total de vinya inscrita 2010

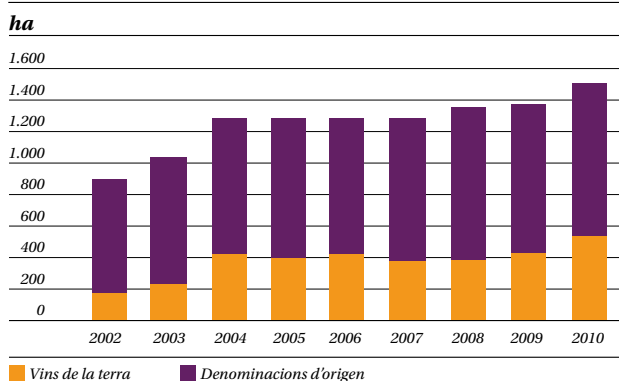
Gràfic 1

S'observa que la denominació d'origen Binissalem és la que disposa de més superfície, amb el 40,2% de la superfície total inscrita. Segueixen en importància el Vi de la terra Mallorca i la DO Pla i Llevant, que han representat el 28,9% i el 23,0% de la superfície de vinya, respectivament.

La *Taula 2* i el *Gràfic 2* mostren l'evolució de la superfície de vinya que, en el període 2002-2010, s'ha destinat al cultiu de raïm emprat en l'elaboració de vins amb indicació geogràfica. La tendència general en aquests anys és positiva.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
VINYA (ha)	Blanc	161,48	180,94	253,21	237,73	257,18	260,12	278,25	300,71	327,44	8,9%	23,8%
	Negre	750,14	821,80	1.067,65	1.057,47	1.052,33	1.047,00	1.063,60	1.094,37	1.179,65	7,8%	10,9%
	TOTAL	911,62	1.002,74	1.320,86	1.295,20	1.309,51	1.307,12	1.341,85	1.395,08	1.507,09	8,0%	13,5%

Taula 2

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2002-2010)

Gràfic 2

Una manera de valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 és mitjançant l'Índex Relatiu o IR6, que relaciona el valor obtingut en el 2010 amb el valor mitjà del període 2004-2009. Aquest paràmetre, per tant, no avalua de manera puntual el comportament que s'ha donat en el 2010, sinó que permet fer una avaluació d'una manera global i relativa als darrers anys. Així, per a la superfície total de vinya inscrita, l'índex IR6 (+13,5%) indica un comportament positiu en el 2010.

Producció raïm

En el 2010, s'ha donat un important increment en la producció total de raïm destinat a l'elaboració de vi amb indicació geogràfica de les Illes Balears. Amb un volum de raïm que supera les 8.338 tones, l'augment ha estat del +24% respecte de l'any anterior.

Per grup de vins, la producció de raïm destinat a les dues denominacions d'origen ha representat el 63,3% del total produït; mentre que a la producció de vins de la terra s'ha destinat el 36,7% restant.

La Taula 3 mostra les dades.

En general, les dades de producció de raïm han estat positives per a tots els tipus de vi, amb l'excepció del Vi de la terra de Formentera, que ha sofert una reducció del -27,4% respecte del volum de raïm vermat en el 2009.

Per varietats de raïm, les negres han estat les majoritàries i han representat el 77,4% de la producció total. A més, han mostrat l'increment més important, que ha estat del +30,7% respecte de 2009. Quant a les varietats de raïm blanc, han suposat el

Denominació	Raïm produït (kg)	Variació 10/09
DO Binissalem	3.297.644	22,4%
DO Pla i Llevant	1.978.474	10,6%
Total vi amb DO	5.276.118	17,7%
Vi de la terra Illes Balears	82.754	557,5%
Vi de la terra Serra de Tramuntana	89.929	43,3%
Vi de la terra Mallorca	2.471.091	35,4%
Vi de la terra Eivissa	257.917	45,4%
Vi de la terra Illa de Menorca	124.991	8,6%
Vi de la terra de Formentera	35.558	-27,4%
Total vi de la terra	3.062.240*	36,6%
TOTAL VI	8.338.358	24,0%

* la xifra real pot ser superior, ja que els cellers inscrits a denominacions d'origen declaren al seu Consell Regulador la producció de raïm, una part de la qual poden destinar posteriorment a l'elaboració de vins de la terra.

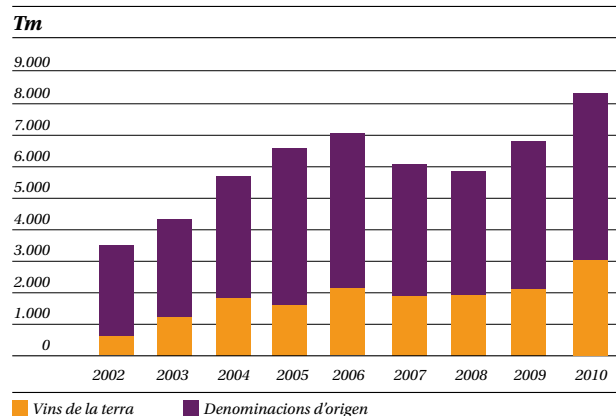
Taula 3

22,6% restant i en el 2010 s'ha augmentat la seva producció de manera més moderada, amb un increment del +5,6%.

La Taula 4 mostra les dades de producció total de raïm destinat a l'elaboració de vins amb indicació geogràfica des del 2002.

En el cas de la producció de raïm, l'Índex IR6 ha estat positiu en tots els casos: per al raïm blanc, per al raïm negre i per a la producció total de raïm. Amb valors que es situen entre +25,9% i +34,4%, l'IR6 indica que el creixement experimentat en el 2010 continua amb la tendència general positiva dels darrers anys.

El Gràfic 3 mostra l'evolució de la producció de raïm durant el període 2002-2010.

Evolució de la producció de raïm (2002-2010)

Gràfic 3

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
RAÏM (Tm)	Blanc	761,4	893,9	1.172,3	1.448,8	1.684,0	1.427,4	1.450,3	1.781,7	1.881,3	5,6%	25,9%
	Negre	2.826,4	3.493,8	4.486,0	5.111,7	5.382,1	4.606,6	4.301,9	4.940,4	6.457,0	30,7%	34,4%
TOTAL	3.587,8	4.387,7	5.658,3	6.560,5	7.066,1	6.034,0	5.752,2	6.722,1	8.338,3	24,0%	32,4%	

Taula 4

Producció de vi

Pel que fa a l'elaboració de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears, el volum total assolit en el 2010 ha estat de 54.031 hectolitres, dels quals el 62% correspon a vins amb DO i el 38% restant a vins de la terra.

Respecte de l'any anterior, les dades globals són positives ja que s'ha donat un increment del +27%. Per grups de vins, el comportament ha estat positiu tant per a les dues denominacions d'origen, que han mostrat una augment global del +22,9%, com per als vins de la terra, que han mostrat un creixement del +34,4%.

Cal destacar que, a l'igual que en el cas de la producció de raïm, el Vi de la terra de Formentera ha estat l'únic que ha reduït la seva producció de vi respecte de 2009 (-25,3%).

La *Taula 5* mostra les dades referents a la producció de vi.

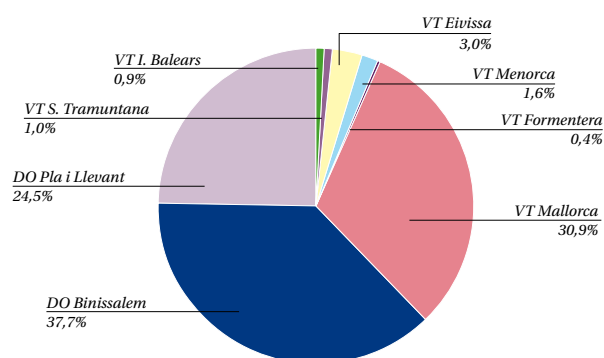
Denominació	Vi produït (hl)	Variació 10/09
DO Binissalem	20.360,83	34,0%
DO Pla i Llevant	13.228,42	8,9%
Total vi amb DO	33.589,25	22,9%
Vi de la terra Illes Balears	479,19	456,7%
Vi de la terra Serra de Tramuntana	562,31	93,2%
Vi de la terra Mallorca	16.735,76	31,9%
Vi de la terra Eivissa	1.624,75	41,6%
Vi de la terra Illa de Menorca	846,10	14,2%
Vi de la terra de Formentera	194,00	-25,3%
Total vi de la terra	20.442,11	34,4%
TOTAL VI	54.031,36	27,0%

Taula 5

Proporcionalment, el volum total de vi elaborat en el 2010 es distribueix tal i com s'il·lustra en el *Gràfic 4*. Cal destacar que la part majoritària correspon a les denominacions d'origen i que, dels vins de la terra, predomina clarament el Vi de la terra Mallorca.

Per tipus de vi, el negre ha estat el més representatiu amb el 66,5% del volum total de vi elaborat.

Distribució del volum de vi elaborat 2010

Gràfic 4

Respecte de 2009, és el que ha mostrat un major increment, de l'ordre del +37,3%. El segueix en ordre d'importància el vi blanc, que ha suposat en el 2010 el 23,4% de la producció total i ha mostrat un augment del +14,1% respecte de l'any anterior. Pel que fa al vi rosat, ha estat el minoritari ja que ha suposat el 10,1% del total de vi elaborat i és el que ha mostrat el menor creixement respecte de la producció de vi rosat del 2009 (+2,8%).

La *Taula 6* recull les dades de producció total de vins amb indicació geogràfica des del 2002.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
VI (hl)	Blanc	5.127,05	5.681,50	7.671,04	9.302,65	10.754,57	8.777,92	9.300,37	11.092,83	12.655,97	14,1%	33,5%
	Negre	15.503,50	20.350,35	26.316,50	29.793,46	30.625,58	24.385,38	23.125,48	26.177,19	35.945,50	37,3%	34,4%
	Rosat	2.812,70	2.700,00	4.045,93	4.014,65	4.487,10	4.185,97	4.634,61	5.279,61	5.429,89	2,8%	22,3%
TOTAL	23.443,25	28.731,85	38.033,47	43.110,76	45.867,25	37.828,47	37.060,46	42.549,63	54.031,36	27,0%	32,6%	

Taula 6

L'índex **IR6** ha estat positiu per a la producció total (+32,6%), la qual cosa indica que el comportament positiu del 2010 (+27% respecte de 2009) és una continuació de la tendència positiva dels darrers anys. És a dir, respecte del volum de vi mitjà obtingut en el període 2004-2009, el volum de vi produït en el 2010 ha resultat un +32,6% superior.

Per tipus de vi, en els tres casos s'observen valors d'IR6 positius, fet que apunta cap a una tendència positiva.

El *Gràfic 5* mostra l'evolució de la producció de vi durant el període 2002-2010. S'observa que, igual que la producció de raïm, el volum de vi produït en el 2010 ha augmentat considerablement i continua amb la tendència positiva.

Evolució de la producció de vi (2002-2010)

Gràfic 5

Com ja s'ha comentat anteriorment, la producció total de vi amb indicació geogràfica de les Illes Balears ha estat en el 2010 superior a la de l'any anterior en un +27%. Aquest comportament positiu dels vins balears té una importància molt significativa si es tenen en compte les dades publicades per l'*Observatori Espanyol del Mercat del Vi* (OeMV)¹, que revelen un descens de la producció total de vi espanyol del -2,7% durant la darrera campanya, amb un volum total de 34,8 milions d'hectolitres.

A més, segons el portal especialista en informació agroalimentària Agronline², s'ha donat un descens del -4,1% en la producció mundial de vi. A nivell europeu, aquest descens ha estat bastant generalitzat i especialment important en el cas de països de llarga tradició vinícola, com són Itàlia, França i Espanya. A excepció de Portugal, que ha estat l'únic país comunitari i gran productor de vi que ha experimentat un creixement en la seva producció en el 2010.

¹ "La producción de vino en España cae un 2,7%, hasta los 34,8 millones de hectolitros, según datos del FEGA". www.oemv.es (abril 2011).

² "Crece el mercado mundial del vino, baja la producción y la superficie de viñedo". www.agronline.es (abril 2011).

Aquest increment de la producció de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears és el resultat d'una òptima producció de raïm durant la campanya, que ha estat superior a l'anterior en gairebé un +24%. Aquest augment en la producció de raïm a la comunitat autònoma també s'ha de valorar positivament, tenint en compte que, globalment, la producció de raïm a Espanya s'ha reduït un -1,3% en el 2010, d'acord amb les dades publicades en el *Butlletí Mensual d'Estadística*³ del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM).

Aquesta major producció de raïm destinat a l'elaboració de vins balears està relacionada, entre altres factors, amb el creixement de la superfície destinada al cultiu de vinya a les illes (que ha estat del +8%). Creixement que contrasta amb la situació que s'ha donat a nivell estatal, ja que segons Agronline², Espanya ha sofert la retracció més important entre els països europeus amb una disminució de 31.000 hectàrees en el 2010, el que suposa un descens del -2,7% respecte de l'any anterior.

B. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Globalment, el volum de vendes de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears (DO+VT) s'ha incrementat en el 2010 en un +19,2% i ha assolit els 38.295 hectolitres de vi comercialitzat. Els vins amb denominació d'origen han suposat el 61,7% del volum total de comercialització, mentre que els vins de la terra han representat el 38,3% restant.

La *Taula 7* recull les dades de comercialització obtingudes en el 2010.

Denominació	Vi comercialitzat (hl)	Variació 10/09
DO Binissalem	13.672,32	9,7%
DO Pla i Llevant	9.961,30	4,2%
Total vi amb DO	23.633,62	7,3%
Vi de la terra Illes Balears	313,63	-33,6%
Vi de la terra Serra de Tramuntana	235,56	150,9%
Vi de la terra Mallorca	12.240,07	49,2%
Vi de la terra Eivissa	886,79	22,0%
Vi de la terra Illa de Menorca	676,12	43,7%
Vi de la terra de Formentera	309,39	130,6%
Total vi de la terra	14.661,56	45,1%
TOTAL VI	38.295,18	19,2%

Taula 7

³ *Boletín Mensual de Estadística* - Febrero 2011, publicat en el portal www.mapa.es/es/estadística.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
VI (hl)	Blanc	5.140,80	5.380,00	5.875,42	6.382,66	7.976,58	8.628,59	8.344,37	8.180,10	9.894,87	21,0%	30,8%
	Negre	13.807,43	16.441,00	16.547,35	17.508,18	18.999,74	19.641,70	21.088,87	19.980,68	23.814,89	19,2%	25,6%
	Rosat	2.652,88	2.726,00	2.982,93	3.191,85	3.616,38	3.868,65	3.789,46	3.963,17	4.585,42	15,7%	28,5%
	TOTAL	21.601,11	24.547,00	25.405,70	27.082,69	30.592,70	32.138,94	33.222,70	32.123,95	38.295,18	19,2%	27,2%

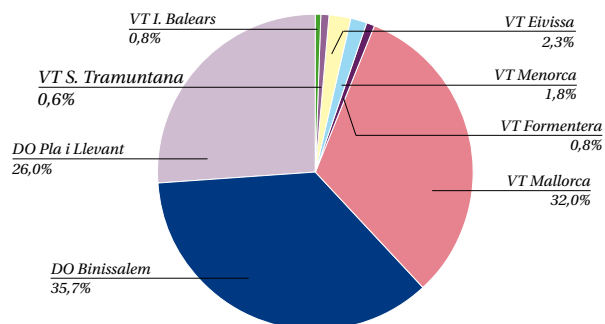
Taula 8

Per grups de vins, el comportament ha estat positiu tant en el cas de les dues denominacions d'origen (+7,3%) com en els vins de la terra (+45,1%). Ara bé, han estat aquests darrers els que han mostrat un major increment respecte de 2009.

Cal destacar que només les vendes de Vi de la terra Illes Balears s'han reduït en el 2010, amb un descens del -33,6% respecte de l'any anterior.

El Gràfic 6 mostra la distribució del volum total de comercialització dels vins amb indicació geogràfica elaborats a les Illes Balears. S'observa que les dues denominacions d'origen i el Vi de la terra Mallorca suposen la major part de les vendes totals realitzades en el 2010 (93,7%).

Distribució del volum de vi comercialitzat 2010

Gràfic 6

Per tipus de vi, els comportaments han estat també positius en general, amb increments que es situen entre +15,7% i +21,0%. El vi negre ha estat el més representatiu, amb el 62,2% del total comercialitzat en el 2010. Segueixen el vi blanc i el vi rosat, que han representat el 25,8% i el 12,0% de les vendes totals, respectivament.

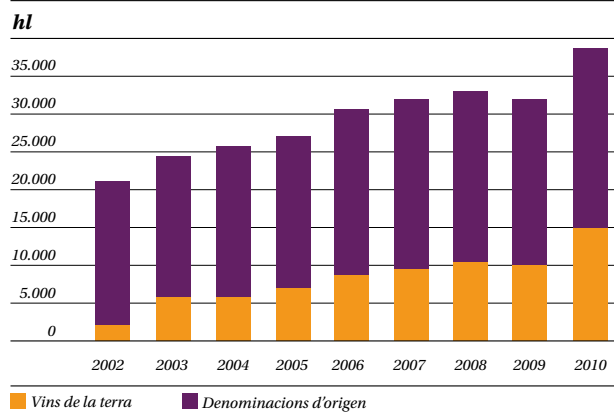
La Taula 8 recull les dades de comercialització des del 2002.

A la darrera columna de la taula anterior apareixen els valors de l'índex **IR6**, que ens permet valorar de manera global les dades de comercialització. Així, per al volum total de vendes, el valor d'IR6 ha estat de +27,2%, la qual cosa indica que el volum co-

mercialitzat en el 2010 supera al volum mitjà del període 2004-2009. Per tant, el comportament positiu experimentat en el 2010 respecte de l'any anterior (+19,2%) és una continuació de la tendència general positiva dels darrers anys. Per tipus de vi, la situació ha estat similar en tots els casos.

El Gràfic 7 mostra l'evolució de les vendes de vins amb indicació geogràfica (DO+VT) de les Illes Balears en el període 2002-2010. S'observa que, pel que fa al volum de comercialització total, la tendència general en els darrers anys és positiva.

Evolució de la comercialització de vi (2002-2010)

Gràfic 7

Aquest comportament positiu que han mostrat en el 2010 les vendes de vins amb indicació geogràfica de la Comunitat Autònoma (+19%) és superior al que han experimentat altres vins espanyols, com són: DO La Rioja⁴ (+13%), DO Valdepeñas⁵ (+10%), DO Jumilla⁶ (+9%) i DO La Mancha⁷ (+3%).

⁴ Estadísticas 2010 - El Rioja en cifras, informe publicat pel Consell Regulador de la DO La Rioja en el seu portal www.riojawine.com.

⁵ "Valdepeñas: La comercialización del Vino de Valdepeñas crece un 10% en el 2010". almagronoticias.worldpress.com (març 2011).

⁶ "Las ventas de vino embotellado de la DO Jumilla aumentan en 2010 más de un 9%". www.20minutos.es (gener 2011).

⁷ "Las ventas de vino embotellado con DO La Mancha crecieron un 3,2% en 2010". Consejo Abierto (revista del CRDO La Mancha) núm. 72 de març de 2011.

Les dades que publica el MARM en el seu *Panell de Consum Alimentari*⁸ indiquen també un augment del consum total de vi a les llars d'Espanya, amb increments del +0,8% per als vins tranquils amb denominació d'origen i del +0,4% per als vins de taula sense DO. Un fet que s'ha de valorar de manera positiva, ja que podria significar l'aturada del descens que el consum de vi ha anat mostrant en els anys anteriors.

D'acord amb la *Base de Dades de Consum en les Llars*⁹ del MARM, aquest consum nacional de vins amb DO en el canal alimentació s'ha situat en el 2010 en 3,09 litres per càpita. Aquesta mateixa dada per a les Illes Balears ha estat significativament superior i ha assolit els 7,29 litres per càpita, la qual cosa indica un major consum de vins amb DO a la Comunitat Autònoma en comparació a la resta d'Espanya.

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

Aquesta ràtio és la relació entre el volum de producció i el volum de comercialització del mateix any i ens dóna una idea del grau d'equilibri que hi ha entre les dues variables. En el 2010, la ràtio per als valors totals de producció i comercialització de vins amb indicació geogràfica ha estat de R=1,41. Aquest valor, com que és superior a 1, indica que s'ha produït més del que s'ha venut.

Per grups de vins, la situació ha estat similar: tant la ràtio dels vins amb DO (1,42) com la dels vins de la terra (1,39) han estat superiors a 1, la qual cosa indica que el volum de producció supera el volum de comercialització.

⁸ La alimentación mes a mes (deseembre 2010). www.marm.es.

⁹ Base de Datos de Consumo en Hogares (gener a desembre de 2010). www.marm.es.

Respecte del 2009, s'ha produït un increment del valor de la ràtio total (+6,8%) i també de la ràtio per als vins amb denominació d'origen (+14,5%), la qual cosa indica un allunyament entre les dues variables en ambdós casos. En canvi, la ràtio per als vins de la terra s'ha reduït en el 2010 respecte de l'any anterior (-7,9%), indicant una aproximació entre els volums de producció i comercialització.

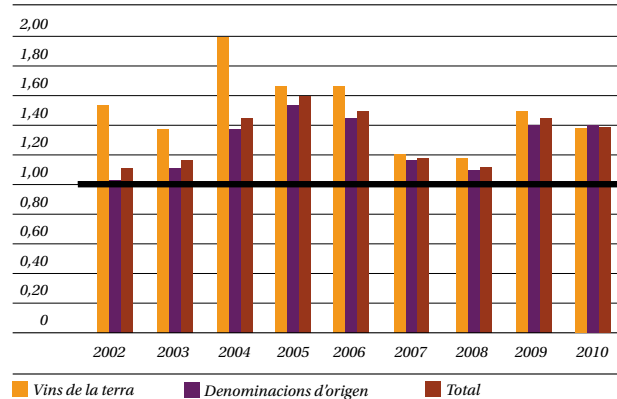
La *Taula 9* mostra les ràtios del 2010, per als diferents vins i per al total.

Denominació	Ràtio	Variació 10/09
DO Binissalem	1,49	22,1%
DO Pla i Llevant	1,33	4,7%
Total vi amb DO	1,42	14,5%
Vi de la terra Illes Balears	1,53	750,0%
Vi de la terra Serra de Tramuntana	2,39	-22,9%
Vi de la terra Mallorca	1,37	-11,6%
Vi de la terra Eivissa	1,83	15,8%
Vi de la terra Illa de Menorca	1,25	-20,4%
Vi de la terra de Formentera	0,63	-67,3%
Total vi de la terra	1,39	-7,9%
TOTAL VI	1,41	6,8%

Taula 9

El *Gràfic 8* mostra l'evolució de les ràtios obtingudes dins el període 2001-2010.

Evolució de la Ràtio producció/comercialització de vi (2002-2010)

Gràfic 8

Es pot observar que els valors de la ràtio per als dos grups de vins han estat sempre per sobre de l'equilibri, és a dir, valors superior a 1. Per tant, en els darrers anys, la producció ha superat sempre la comercialització. Si bé cal comentar que una part de la producció finalment és comercialitzada com a vi sense indicació geogràfica per raons de qualitat o estratègia empresarial.

Mercats de comercialització

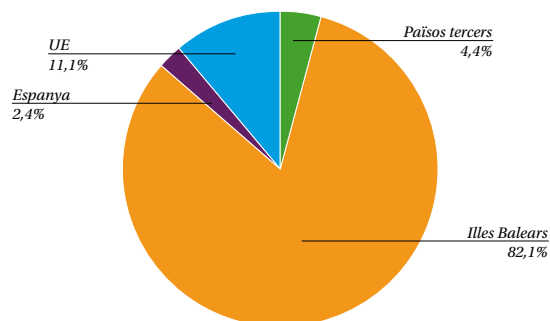
L'any 2010, les Illes Balears continuen representant el principal mercat de comercialització dels vins amb denominació d'origen i vins de la terra de les Illes Balears. Amb un increment respecte de 2009 del +17% i un total de 31.435 hectolitres comercialitzats dins la comunitat autònoma, suposa el 82,1% del volum total de vendes.

Les vendes a la resta d'Espanya són les que han mostrat el creixement més marcat respecte de 2009 (+79%), encara que només representen el 2,4% del total comercialitzat, amb uns 920 hectolitres venuts a la península.

Quant a les exportacions de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears, en el 2010 han representat el 15,5% del total comercialitzat. Respecte de l'any anterior, han mostrat un comportament molt positiu, ja que s'han incrementat un +25,1% i han assolit un volum total de 5.940 hectolitres venuts en mercats estrangers.

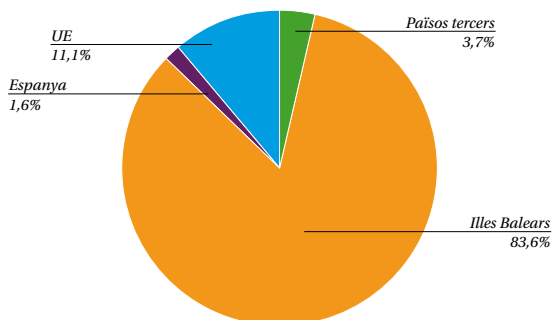
Els Gràfics 9, 10 i 11 mostren la distribució dels mercats de comercialització.

Mercats de comercialització 2010

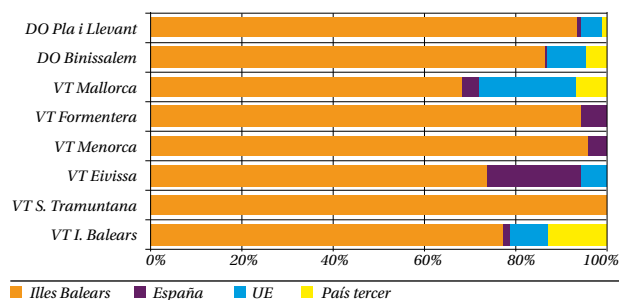
Gràfic 9

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 10

Mercats de comercialització per vins 2010

Gràfic 11

Exportacions

El volum total de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears que en el 2010 s'ha comercialitzat en mercats estrangers ha assolit els 5.940 hectolitres. El comportament de les exportacions ha estat molt positiu respecte de 2009, ja que s'han incrementat globalment en un +25,1%. Per grups de vins, els augments han estat de: +39% per als vins amb DO i +16% per als vins de la terra.

Aquests increments en les vendes exteriors de vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears s'ha de valorar molt positivament en un context general de crisi i dificultat de comercialització i exportació per aquests tipus de vins. Agronline¹⁰ ha publicat un estudi realitzat per l'OeMV i que analitza les exportacions de vins espanyols. Segons l'estudi, les exportacions espanyoles de vi varen mostrar un creixement global en 2010 d'un +15,6%, creixement que en realitat significaria una recuperació de les pèrdues dels anys anteriors. Però aquest augment ha estat degut a l'increment de les vendes exteriors de vi sense denominació d'origen (+23%), que compensaria el descens de les exportacions de vins amb DO (-0,3%).

Per tant, les dues denominacions d'origen de les Illes Balears haurien mostrat en el 2010 un comportament molt positiu pel que fa a les exportacions, ja que entre ambdues varen créixer un +39%. Altres denominacions d'origen espanyoles i consolidades han mostrat creixements més moderats o inclòs un descens en les seves vendes a mercats estrangers, com per exemple la DO Rioja⁴ (+18%), DO Valdepeñas⁵ (+7%) i DO La Mancha¹¹ (-7%).

Per destins, l'increment ha estat general, ja que han crescut tant les vendes a països de la Unió Europea (+19,5%) com les vendes a països extracomunitaris (+41,6%).

¹⁰ "Las exportaciones españolas de vino cierran 2010 con crecimiento del 15,6% en diciembre". www.agronline.es (febrer 2011).

¹¹ "La DO La Mancha reduce levemente sus exportaciones de vino en 2010". www.oemv.es (febrer 2011).

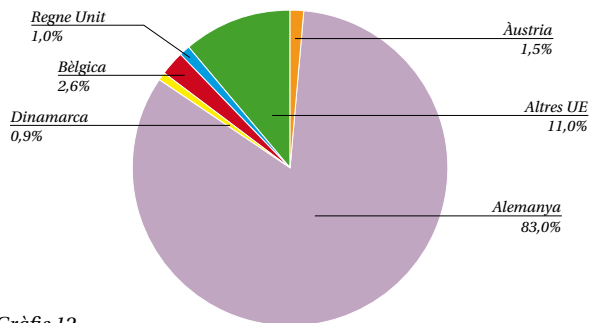
El volum total exportat a països de la UE ha assolit els 4.248 hectolitres, que representen el 71,5% del total exportat. Destaca Alemanya com a principal destí, ja que ha representat gairebé el 83% del mercat europeu dels vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears. A més a més, Alemanya representa el 50% del total exportat, per la qual cosa l'evolució del comerç en el mercat alemany marca la tendència del comerç exterior dels vins de la comunitat autònoma.

Globalment, Espanya representa el tercer país importador de vins a Alemanya (després d'Itàlia i França). D'acord amb les dades aportades per l'OeMV¹², en el 2010 les importacions de vins espanyols per part d'Alemanya varen mostrar un comportament positiu, ja que augmentaren un +3,1%. Aquesta dada és especialment positiva tenint en compte que globalment Alemanya va importar un -2,2% menys de vi en el 2010. I també si es compara amb el comportament dels dos competidors més importants: França, que mostrà un creixement més petit (+2%), i Itàlia, que mostrà un descens del -4%. Aquesta situació contrasta de manera significativa amb el fet que els vins de qualitat balears incrementaren les seves vendes a Alemanya en un +18% en el 2010, fet que s'ha de valorar molt positivament dins el context anteriorment comentat.

Altres destins europeus que cal destacar són el Bèlgica, Àustria, Regne Unit i Dinamarca.

El Gràfic 12 il·lustra la distribució de les exportacions realitzades dins la Unió Europea.

UE

Gràfic 12

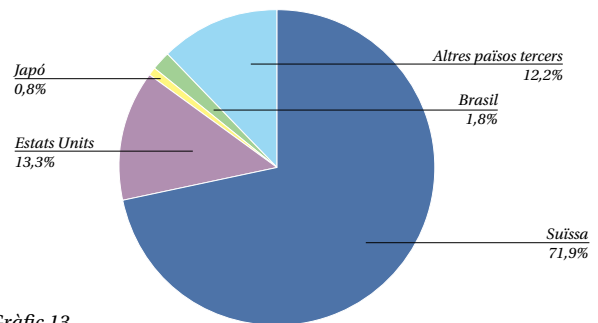
La comercialització a països tercers suposa el 28,5% del volum total exportat, amb uns 1.692 hectolitres. Cal destacar com a destí principal Suïssa, amb el 72% de les vendes realitzades fora de la UE; a més, suposa el segon destí de les exportacions totals amb el 15%. Altres destins importants han estat els Estats Units, el Japó i Brasil.

Les vendes de vins de qualitat balears en el mercat suís s'incrementaren un +46% en el 2010. Suïssa suposa un dels principals destins per a les exportacions espanyoles en general i en els darrers anys

s'està finançant com a un bon mercat de destí. Cal destacar també el cas dels Estats Units, que suposen un destí important per a les exportacions, tant dels vins de les Illes Balears com dels vins nacionals en general. D'acord amb l'estudi de l'OeMV¹¹ està guanyant importància aquest destí, tant en volum com en valor, la qual cosa indica que es tracta d'un bon mercat amb molt bones expectatives de futur.

El Gràfic 13 mostra els destins extracomunitaris de l'any 2010.

Països tercers

Gràfic 13

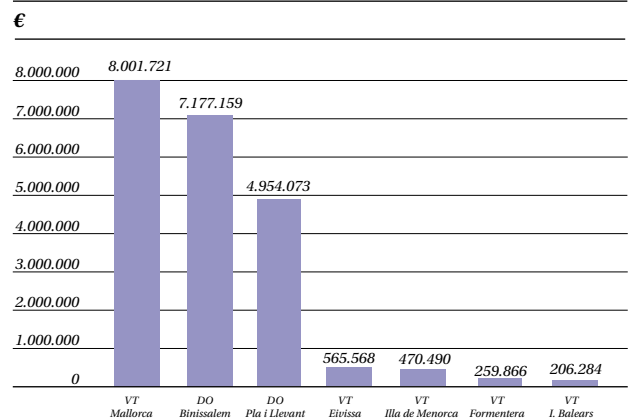
Preus

En el 2010, els vins amb denominació de qualitat de les Illes Balears s'han comercialitzat a un preu de venda mitjà de 5,69 €/L. Respecte de l'any anterior, el preu s'ha reduït un -3%.

Malgrat aquesta baixada dels preus, i degut a l'increment de les vendes, el valor de comercialització total dels vins DO+VT de les Illes Balears ha crescut respecte de l'any anterior en un +15,8% i ha assolit els 18,8 milions d'euros, dels quals el 56% correspon a les vendes de vins amb denominació d'origen i el 44% restant a les vendes de vins de la terra.

El Gràfic 14 representa la importància econòmica dels diferents vins amb indicació geogràfica de les Illes Balears en el 2010.

Importància econòmica del vins de qualitat de la CAIB 2010

Gràfic 14

¹² "Los vinos españoles en Alemania crecen por encima de la media en 2010". www.oemv.es (març2011).

VINS AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN

2.1 Denominació d'origen Binissalem

La denominació d'origen Binissalem empara vins distingits i diferenciats negres, rosats, blancs i escumosos. Són vins elaborats principalment a partir de les varietats autòctones de les illes: *manto negre* i *moll*.

Els vins negres són de notable qualitat, marcada personalitat, elevada graduació, amb cos, ben equilibrats i aptes per a la criança. Els vins blancs són diferenciats, delicats i fruitats.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La denominació d'origen Binissalem ocupa la part central de l'illa de Mallorca, una planícia de suau relleu, tancada al nord per la Serra d'Alfàbia, que resguarda la zona dels vents freds i humits.

La zona de producció i elaboració dels vins emparats per la denominació d'origen Binissalem està integrada pels termes municipals de Binissalem, Consell, Santa Maria del Camí, Sencelles i Santa Eugènia.

2. Normes de producció i elaboració

L'elaboració dels vins protegits amb la denominació d'origen Binissalem es realitza amb les varietats següents:

- **Negres:** *manto negre, callet, ull de llebre, monestrell, cabernet sauvignon, sirà i merlot.*
- **Blanques:** *moll o premsal blanc, parellada, macabeu, moscatell i chardonnay.*

Les varietats considerades principals són: *manto negre, moll* i *moscatell*. La presència de la varietat *manto negre* en els vins negres és de com a mínim el 30%, mentre que els vins blancs s'elaboren amb un mínim del 50% de raïm de la varietat *moll* o *moscatell*. L'elaboració dels vins escumosos blancs es realitza a partir de les varietats *moll* (mínim 50%), *parellada, macabeu* i *chardonnay*.

Cultiu

Les pràctiques de cultiu són les tradicionals que tendeixen a donar les millors qualitats. La densitat de plantació de les vinyes de la denominació d'origen Binissalem és com a màxim de 5.200 ceps per hectàrea, i com a mínim de 2.225 ceps per hectàrea.

La producció màxima admesa per hectàrea és de:

- **Varietats blanques:** 9.000 kg/ha, excepte la de *parellada* que és de 10.000 kg/ha.
- **Varietats negres:** 9.000 kg/ha.

La formació i conducció dels ceps s'efectua pels sistemes de vas o espatllera; aquest darrer sistema consisteix en guiar el creixement del cep per un enreixat de fil de ferro per tal de sostenir-lo.

La poda en vas s'efectua deixant un màxim de 14 ulls per planta, distribuïdes en brocades de dos ulls a la vista com a màxim. El nombre màxim d'ulls productors per hectàrea és de 28.000.

Elaboració

Els vins emparats per la denominació d'origen Binissalem són blancs, rosats, negres i escumosos, amb la graduació alcohòlica adquirida mínima següent:

Blancs:	10,5
Rosats:	11,0
Negres:	11,5
Escumosos:	10,5

L'extracció del most es realitza seguint pràctiques tradicionals aplicades amb una moderna tecnologia i el rendiment es limita a 72 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Criança

La criança dels vins amb denominació d'origen Binissalem es realitza en els mateixos municipis que integren la zona d'elaboració.

Els vins sotmesos a criança tenen un envelliment mínim de 2 anys naturals, dels quals com a mínim sis mesos romanen en bótes de roure de 1.000 litres de capacitat màxima.

3. Dades de producció

L'any 2010, el nombre de viticultors inscrits a la denominació d'origen Binissalem ha estat de 138, tres menys que l'any anterior. D'aquests, 95 viticultors han produït raïm destinat a l'elaboració de vi amb dret a estar emparat per la DO.

La superfície de vinya inscrita en els registres de la denominació d'origen ha assolit en el 2010 un total de 606,21 hectàrees, de les quals 446,58 han produït raïm destinat a l'elaboració de vi emparat.

Per tipus de raïm, les varietats de raïm negre han estat les majoritàries, ja que han representat el 81,5% de les hectàrees inscrites. Mentre que el 18,5% restant ha estat destinat al cultiu de varietats blanques.

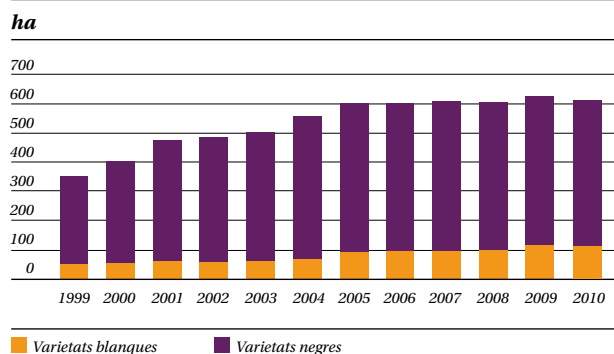
Respecte de l'any anterior, en el 2010 la superfície de cultiu s'ha reduït en un -2,4%. Per varietats de raïm, el descens ha estat generalitzat, ja que s'ha reduït tant la superfície de vinya destinada a les varietats de raïm blanc (-1,1%) com la destinada a les varietats negres (-2,7%).

La *Taula 1* mostra les dades referents a la superfície de vinya inscrita des del 2002.

La relació entre el valor obtingut en el 2010 i el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període 2004-2009, es coneix com a **Índex Relatiu** o **IR6**. Aquest paràmetre permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global i no puntual. Així, per a la superfície de vinya inscrita a la DO, la variació 10/09 indica una petita reducció en el darrer any (-2,4%), mentre que l'IR6 és positiu (+1,1%): comparant amb la superfície mitjana del període 2004-2009, en el 2010 s'ha incrementat un +1,1%.

Històricament, la superfície de vinya inscrita a la DO ha anat augmentant des del seu inici i ha mostrat una tendència a l'estabilitat en els darrers sis anys. El *Gràfic 1* mostra l'evolució de la superfície de vinya inscrita a la DO per als dos tipus de raïm.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (1999-2010)

Gràfic 1

Producció de raïm

Pel que fa a la producció de raïm, en el 2010 s'ha augmentat en un +22,4% respecte de l'any anterior i ha assolit els 3.297.644 kg.

Ara bé, segons el tipus de raïm el comportament ha estat diferent: per una banda, el raïm blanc ha mostrat un descens en la seva producció del -9,6%, amb un total de 648.873 kg; mentre que, per altra banda, la producció de raïm negre ha mostrat un comportament positiu ja que ha crescut un +34,1% respecte de 2009, assolint un volum total de 2.648.771 kg.

Proporcionalment, les varietats blanques continuen essent les minoritàries, ja que suposen només el 20% de la producció total de raïm de la DO, mentre que les varietats negres són les predominants i representen el 80% de la producció total de raïm.

La *Taula 2* recull les dades de producció de raïm dels darrers anys.

En aquest cas, el paràmetre **IR6** indica una tendència general positiva, ja que el valor obtingut en

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Viticultors	150	145	149	153	157	157	153	141	138	-3	--
VINYA (ha)											
Blanc	71,24	71,68	80,69	92,57	97,83	101,01	108,46	113,50	112,25	-1,1%	13,4%
Negre	408,67	436,16	479,24	504,17	501,79	510,00	499,84	507,62	493,96	-2,7%	-1,3%
TOTAL	479,91	507,84	559,93	596,74	599,62	611,01	608,30	621,12	606,21	-2,4%	1,1%

Taula 1

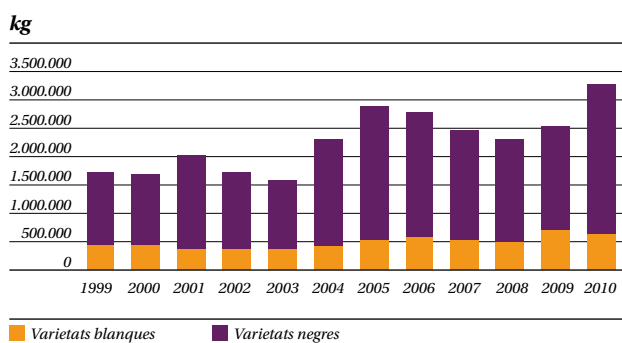
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
RAÏM (kg)											
Blanc	318.143	283.106	347.725	572.649	647.956	543.793	519.579	718.188	648.873	-9,6%	16,2%
Negre	1.467.188	1.358.349	1.993.185	2.376.258	2.150.954	1.926.015	1.769.678	1.974.756	2.648.771	34,1%	31,0%
TOTAL	1.785.331	1.641.455	2.280.910	2.948.907	2.798.910	2.469.808	2.289.257	2.692.944	3.297.644	22,4%	27,8%

Taula 2

el 2010 ha estat un +27,8% superior al valor mitjà dels darrers sis anys. El comportament observat en el 2010 continua, per tant, amb aquesta tendència dels darrers anys.

L'evolució de les produccions de raïm blanc i negre es pot observar al Gràfic 2.

Evolució de la producció de raïm (1999-2010)

Gràfic 2

El rendiment mitjà obtingut per la DO Binissalem durant la campanya 2010 ha estat de 5,44 t/ha. Respecte de l'any anterior, en què s'assolí un rendiment de 4,67 t/ha, s'ha produït un increment del +16,5%.

Elaboració de vi

L'any 2010, la denominació d'origen Binissalem ha obtingut el valor més alt del volum de vi elaborat, que ha assolit els 20.360,83 hectolitres. Respecte de l'any anterior, representa un increment del +34%.

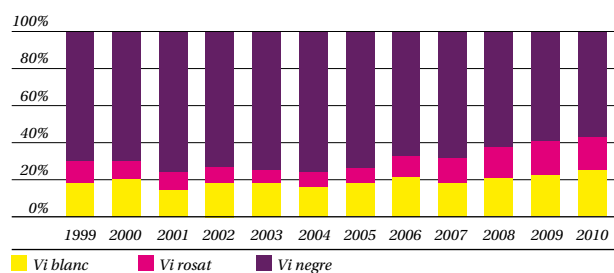
Per tipus de vi, el comportament positiu ha estat generalitzat. Ara bé, cal destacar que l'increment més marcat s'ha donat en la producció de vi negre: +54,4% respecte de 2009. En canvi, el vi blanc i el vi rosat han mostrat creixements més moderats (del +6,1% i +5,0% respectivament).

La Taula 3 mostra les dades de producció de vi amb DO Binissalem durant els darrers anys.

El paràmetre **IR6** ha estat positiu en el cas de la producció total de vi, la qual cosa indica una tendència general positiva. A més, presenta un valor similar al de la variació 10/09, és a dir, el creixement obtingut en el 2010 respecte de 2009 és similar al creixement respecte del valor mitjà del període 2004-2009. Per tipus de vins, els valors de IR6 han estat positius en tots els casos i amb valors molt alts, que van des de 26,9% fins a 34,8%. Això indica una tendència general positiva per a tots el tipus de vins.

El Gràfic 3 mostra l'evolució de la proporció que ha representat cada tipus de vi des del 1999.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (1999-2010)

Gràfic 3

Proporcionalment, el vi negre ha estat el majoritari en el 2010 ja que ha representat el 66,9% del volum total de vi elaborat. El segueixen el vi blanc i el vi rosat, que suposen el 20,6% i el 12,5% respectivament.

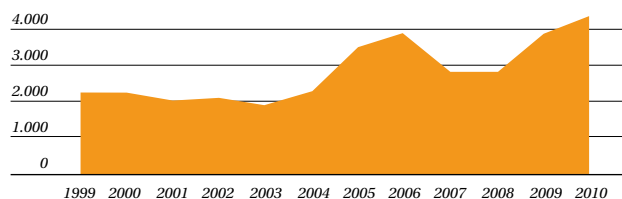
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Nombre de cellers	12	12	13	15	15	15	16	15	15	=	--	
Producció de VI (hl)	Blanc	2.032,85	1.802,50	2.271,94	3.567,90	3.887,00	2.899,44	2.898,58	3.951,82	4.192,82	6,1%	29,2%
	Rosat	1.340,70	1.028,40	1.471,35	1.440,40	1.966,00	1.912,00	2.142,25	2.431,75	2.554,00	5,0%	34,8%
	Negre	8.397,34	8.128,55	11.880,48	13.279,93	11.610,00	10.417,84	8.363,39	8.814,72	13.614,01	54,4%	26,9%
	TOTAL	11.770,89	10.959,45	15.623,77	18.288,23	17.463,00	15.229,28	13.404,22	15.198,29	20.360,83	34,0%	28,3%

Taula 3

Els Gràfics 4, 5, 6 i 7 mostren l'evolució i la tendència de la producció dels diferents tipus de vi amb denominació d'origen Binissalem.

Evolució de la producció de VI BLANC (1999-2010)

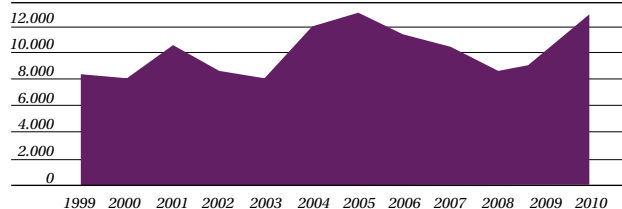
hl

Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (1999-2010)

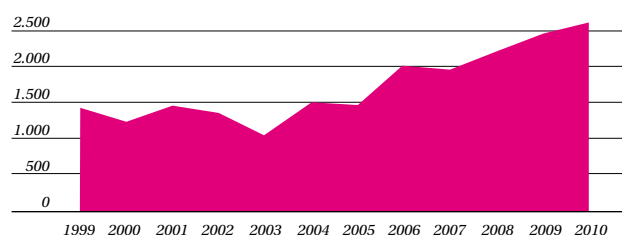
hl

Gràfic 5

Evolució de la producció de VI ROSAT (1999-2010)

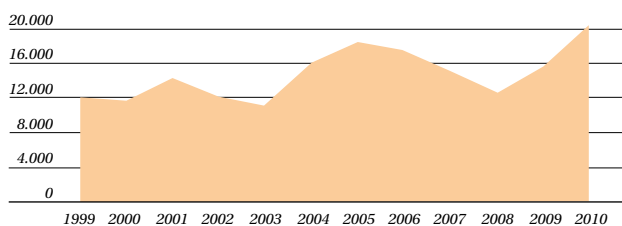
hl

Gràfic 6

Evolució de la producció TOTAL (1999-2010)

hl

Gràfic 7

Qualificació de les anyades

1990	MOLT BONA
1991	BONA
1992	BONA
1993	BONA
1994	EXCEL·LENT
1995	MOLT BONA
1996	BONA
1997	MOLT BONA
1998	EXCEL·LENT
1999	MOLT BONA
2000	MOLT BONA
2001	MOLT BONA
2002	BONA
2003	MOLT BONA
2004	EXCEL·LENT
2005	MOLT BONA
2006	EXCEL·LENT
2007	EXCEL·LENT
2008	MOLT BONA
2009	EXCEL·LENT
2010	Pendent

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Després del descens de les vendes experimentat l'any 2009, la denominació d'origen Binissalem ha incrementat el seu volum de comercialització en un +9,7% en el 2010 i ha assolit els 13.672,32 hectolitres de vi.

La Taula 4 recull les dades de comercialització de la DO des de l'any 2002.

L'índex **IR6** ha estat, per al total comercialitzat, de +9,2%. Si es compara amb la variació 10/09, s'observa que són valors molt semblants la qual cosa indica que el creixement respecte del 2009 no és puntual sinó més bé una continuació de la tendència positiva dels darrers anys.

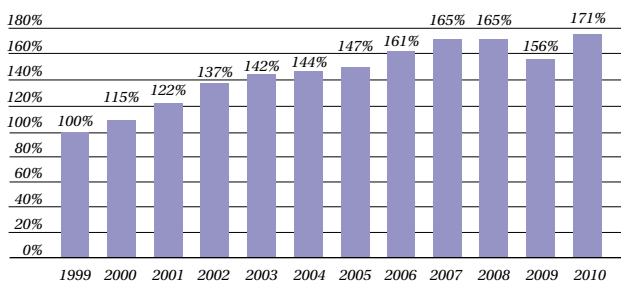
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	2.128,15	2.056,29	2.163,79	2.221,53	2.978,00	3.167,62	2.599,24	2.600,99	3.311,40	27,3%	26,3%
	Rosat	1.185,77	1.105,07	1.090,69	1.296,75	1.466,00	1.654,71	1.475,71	1.719,78	2.042,24	18,7%	40,8%
	Negre	7.694,65	8.179,25	8.310,26	8.265,96	8.475,00	8.386,46	9.114,03	8.141,86	8.318,68	2,2%	-1,5%
	TOTAL	11.008,57	11.340,61	11.564,74	11.784,24	12.919,00	13.208,79	13.188,98	12.462,63	13.672,32	9,7%	9,2%

Taula 4

El Gràfic 8 mostra aquesta tendència.

Evolució de la comercialització de VI TOTAL (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

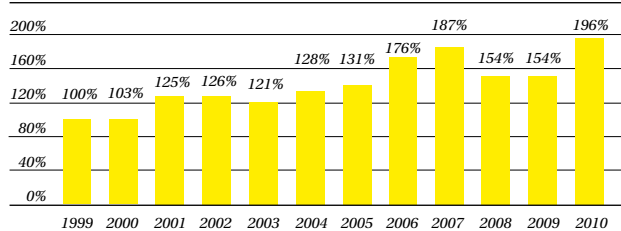
Gràfic 8

Per tipus de vi, el blanc i el rosat han mostrat un comportament similar a la comercialització total, és a dir, variacions 10/09 i IR6 positius, la qual cosa indica que les seves tendències són també positives. Ara bé, cal destacar el cas de les vendes de vi negre que, malgrat l'increment respecte de 2009 (+2,2%), presenta un valor de IR6 negatiu (-1,5%) indicant una tendència global negativa ja que el valor obtingut en el 2010 es inferior al valor mitjà del període 2004-2009.

Els Gràfics 9, 10 i 11 mostren l'evolució de la comercialització dels diferents tipus de vi emparat per la DO des de l'any 1999.

Evolució de la comercialització de VI BLANC (1999-2010)

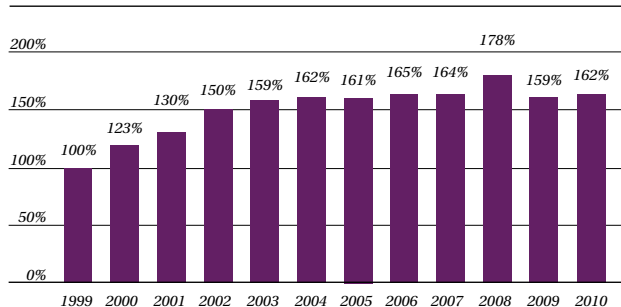
Índex 100% / Any 1999

Gràfic 9

Evolució de la comercialització de VI NEGRE (1999-2010)

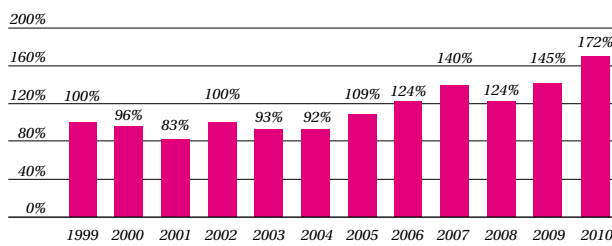
Índex 100% / Any 1995

Gràfic 10

Evolució de la comercialització de VI ROSAT (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

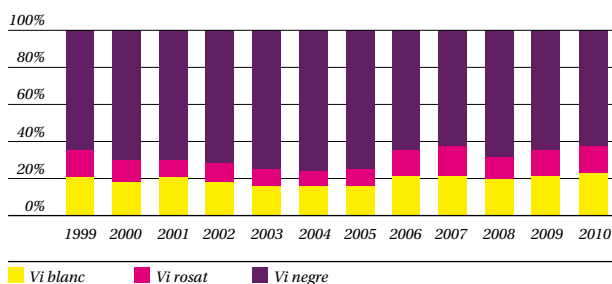
Gràfic 11

De la mateixa manera que en el cas de la producció, els valors del paràmetre IR6 indiquen que en els darrers anys les vendes de vins blancs i rosats han anat augmentant, en detriment dels vins negres; és a dir, proporcionalment, el vi negre redueix la seva representació i, per contra, s'incrementa la representació del vi blanc i del vi rosat.

Malgrat aquest fet, el vi negre ha continuat essent el vi majoritari en el 2010, ja que ha representat el 60,9% del volum total de vi comercialitzat. El segueixen el vi blanc i el vi rosat, que suposen el 24,2% i el 14,9% respectivament.

El Gràfic 12 mostra l'evolució de la proporció que ha representat cada tipus de vi des del 1999.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (1999-2010)

Gràfic 12

Com que la comercialització de vins no està lligada amb la producció del mateix any, no hi ha una correlació entre les tendències de producció i comercialització de vi. En el 2010, per exemple, el 28% del vi que s'ha comercialitzat ha estat de vi sotmès a envelliment (criança, reserva i gran reserva), i per tant s'ha elaborat en anyades anteriors.

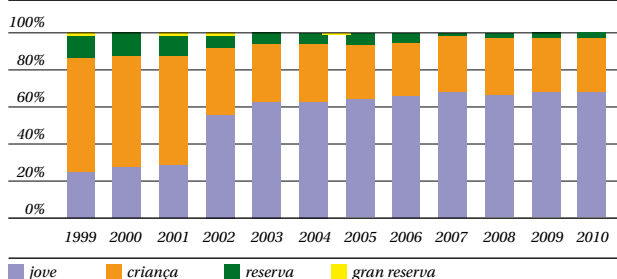
Respecte de l'any anterior, en el 2010 el volum de vins comercialitzats amb envelliment s'ha mantingut pràcticament estable i s'han comercialitzat al voltant de 3.822 hectolitres de vi sotmès a envelliment.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Jove	6.056	7.133	7.218	7.607	8.792	9.353	8.990	8.922	9.850	10,4%	16,2%
Criança	4.244	3.691	3.784	3.694	3.684	3.667	3.846	3.224	3.479	7,9%	-4,7%
Reserva	541	489	515	471	439	188	348	315	339	7,8%	-10,5%
Gran Reserva	167	28	48	16	4	1	5	2	4	106,9%	-71,0%
TOTAL	11.008	11.341	11.565	11.788	12.919	13.209	13.189	12.463	13.672	9,7%	9,2%
% C+R+GR	45%	37%	37,5%	35,5%	31,9%	29,2%	31,8%	28,4%	27,9%	--	--

Taula 5

Evolució de la comercialització segons envelliment (1999-2010)

Gràfic 13

La Taula 5 i el Gràfic 13 mostren l'evolució de la comercialització de vi segons l'envelliment al qual ha estat sotmès. La darrera fila de la taula representa el percentatge de vins de criança, reserva i gran reserva respecte del total de vi comercialitzat per la DO.

Una vegada més, el paràmetre **IR6** ens permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global. Així, respecte de l'any anterior, en el 2010 el volum de vins comercialitzats amb envelliment s'ha incrementat de manera notable (amb valors de la variació 10/09 entre 7,8% i 106,9%), mentre que l'índex IR6 indica una caiguda important (entre el -4,7% i el -71,0%), és a dir, una tendència negativa ja que el valor obtingut en el 2010 és molt inferior al valor mitjà dels darrers sis anys. Per contra, per a les vendes de vi jove, s'ha donat un augment en el 2010 respecte de l'any anterior (+10,4%) similar a l'augment respecte del període 2004-2009 (+16,2%), la qual cosa indica una tendència positiva.

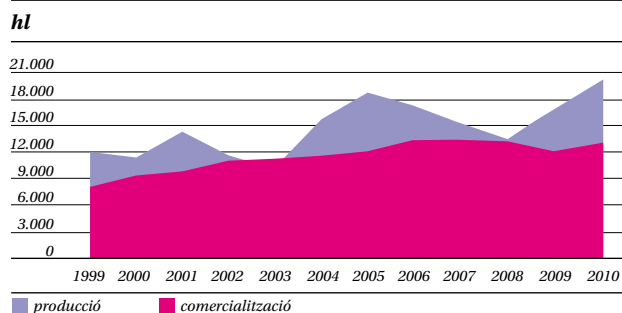
Producció versus comercialització de vi

Com ja s'ha comentat anteriorment, el volum de comercialització de vins no està lligat al volum de producció del mateix any. Per això, les evolucions al llarg del temps són diferents per a ambdós paràmetres.

El Gràfic 14 mostra l'evolució de la producció i la comercialització des de l'any 1999.

Es pot observar que l'any 2009 es va tornar a una situació de separació de les dues variables, pel fet

Producció vs Comercialització de vi (1999-2010)

Gràfic 14

que la producció de vi superà la comercialització. I que aquesta situació es repeteix i s'accentua en el 2010, perquè l'increment ha estat molt més marcat per a la producció de vi (+34%) que per a la comercialització (+10%).

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

La ràtio vi produït / vi comercialitzat (R) també ens dona informació sobre l'equilibri entre la quantitat de vi produït i la quantitat que es comercialitza.

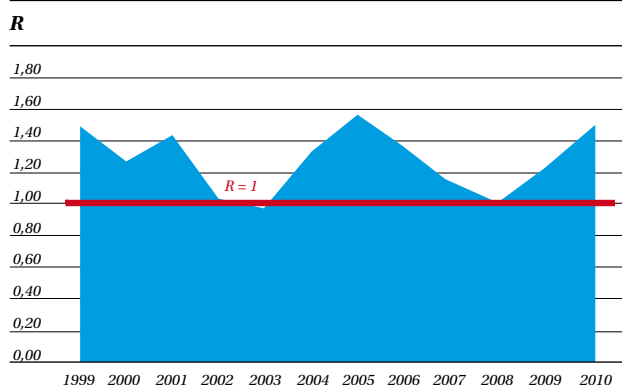
La situació ideal és aquella en què la tendència d'un període és l'equilibri entre ambdues variables (R=1); valors superiors indiquen una producció superior a la comercialització, mentre que valors inferiors a 1 posen de manifest que la demanda del mercat supera la producció.

Els valor de les ràtios l'any 2010 han estat de:

Vi blanc:	1,27
Vi rosat:	1,25
Vi negre:	1,64
Total:	1,49

El Gràfic 15 mostra l'evolució de la ràtio producció total / comercialització total de la DO des de l'any 1999. Podem observar que, després de la disminució durant els darrers anys que donà lloc a una ràtio d'un valor aproximat a l'equilibri en el 2008, en el 2009 i en el 2010 es torna a allunyar perquè el volum de producció supera el de comercialització.

Ràtio Producció /Comercialització (1999-2010)

Gràfic 15

Mercats de comercialització

Les Illes Balears continuen suposant el principal mercat de comercialització dels vins amb denominació d'origen Binissalem. En el 2010, les vendes dins el mercat local representaren el 85,9% del volum total comercialitzat per la DO. Respecte de 2009, aquestes vendes han mostrat un comportament positiu ja que s'han incrementat en un +5,1%, amb uns 11.742 hectolitres venuts dins la comunitat autònoma.

Les vendes a la península, encara que s'han incrementat en un +13,4% respecte de 2009, només representen el 0,4% del total comercialitzat en el 2010.

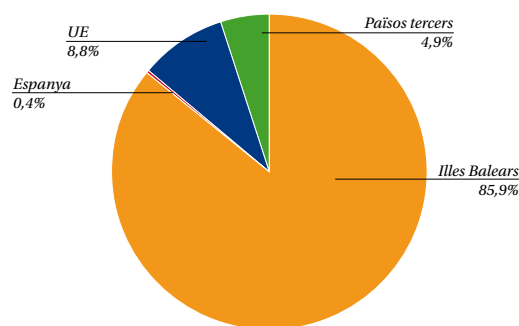
El 13,7% restant correspon a les vendes exteriors, que han mostrat un creixement molt important, de l'ordre del +51,3% respecte de l'any anterior.

Els Gràfics 16 i 17 il·lustren la distribució dels mercats de comercialització de la DO en els anys 2010 i 2009.

La Taula 6 mostra les dades de comercialització segons el destí des de l'any 2002.

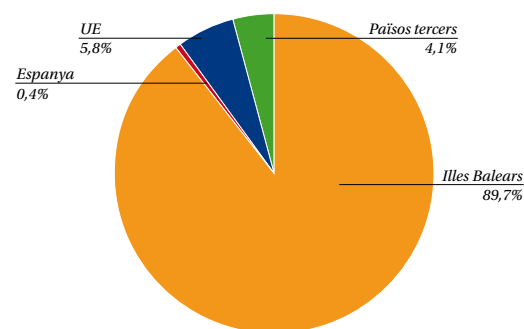
La darrera columna de la taula recull els valors del paràmetre IR6 aplicat a les vendes realitzades segons el mercat de destí. La tendència general és positiva en tots els casos, encara que cal destacar les exportacions, que presenten valors molt elevats tant per a l'índex IR6 com per a la variació 10/09, la qual cosa indica una continuació, en el 2010, amb la tendència positiva dels darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 16

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 17

Exportacions

Les vendes a l'estranger han mostrat en el 2010 un comportament molt positiu. Respecte de l'any anterior, s'han incrementat de manera notable (+51,3%) i han arribat a assolir un volum de comercialització total de 1.868 hectolitres. Així mateix, en el 2010 han incrementat la seva importància relativa, ja que han passat de representar el 9,9% en el 2009 a representar el 13,7% del total comercialitzat per la DO Binissalem en el 2010.

Les vendes a països de la Unió Europea han estat les majoritàries ja que han representat el 64,5% del volum total exportat en el 2010. Respecte de l'any anterior, el comportament de les vendes comunitàries ha estat positiu ja que s'han incrementat en un +67,6% i han assolit un volum de gairebé 1.205 hectolitres.

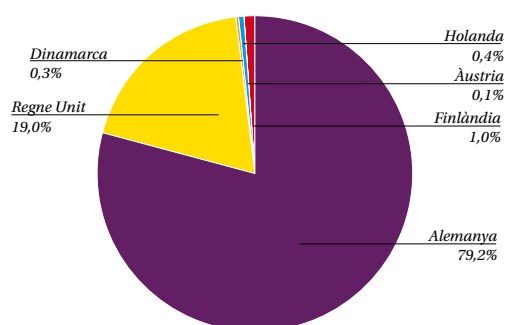
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Illes Balears	10.611,74	11.092,60	11.367,41	11.417,91	12.041,00	11.948,04	12.042,13	11.173,31	11.742,52	5,1%	0,7%
Espanya	-	-	-	22,86	73,00	35,17	25,40	54,35	61,63	13,4%	46,2%
Unió Europea	396,83	204,69	175,82	296,91	507,00	1.140,71	815,82	718,74	1.204,80	67,6%	97,8%
Països tercers	-	43,32	21,51	46,56	298,00	84,87	305,63	516,23	663,37	28,5%	212,7%
TOTAL	11.008,57	11.340,61	11.564,74	11.784,24	12.919,00	13.208,79	13.188,98	12.462,63	13.672,32	9,7%	9,2%

Taula 6

Cal destacar Alemanya com a principal destí europeu, que ha rebut el 79% de les exportacions realitzades a la UE. A més, globalment, Alemanya també és el destí principal, ja que suposa el 51% de les exportacions totals. Altres destins són: Regne Unit, Finlàndia, Dinamarca, Àustria i Holanda.

El Gràfic 18 mostra la distribució per països de les exportacions dins el mercat europeu.

Exportacions UE

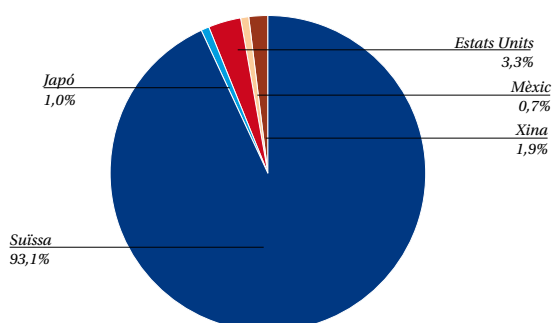
Gràfic 18

Pel que fa a les vendes realitzades a països tercers, en el 2010 s'han incrementat en un +28,5% respecte de l'any anterior i han assolit els 663 hectolitres. Aquest volum de vendes extra-comunitàries representa el 35,5% del total exportat.

Destaca Suïssa com a destí principal fora de la UE, que suposa el 93% de les exportacions a països tercers. També cal destacar el fet que, globalment, Suïssa representa el segon destí majoritari, amb el 33% del total exportat. Altres destins són els Estats Units, Xina, Mèxic i el Japó.

El Gràfic 19 mostra la distribució per països de les exportacions fora la UE.

Exportacions a països tercers

Gràfic 19

Cal tenir en compte, però, que les dades d'exportació tenen una fiabilitat limitada, ja que s'han obtingut a partir de la primera transacció comercial, és a dir, de la venda del celler al primer intermediari. En el cas que el primer intermediari sigui un exportador o distribuïdor estranger s'ha considerat exportació, però no s'han pogut quantificar les exportacions realitzades per segons o tercers intermediaris. És per això que les dades d'exportació no reflecteixen la presència total del producte a mercats exteriors.

5. Preus

D'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador de la denominació d'origen Binissalem, el preu mitjà del vi comercialitzat en el 2010 ha estat de 5,24 €/L, preu que s'ha reduït en un -6,8% respecte del 2009.

Ara bé, degut a l'increment de les vendes, la facturació total obtinguda l'any 2010 ha estat superior a la de l'any anterior en un +2,6%, amb un total facturat de 7.177.159 €.

6. Norma legal

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, el seu Consell Regulador i el seu Òrgan de Control. BOIB núm. 177, de 24 de novembre de 2005.
- Correcció d'errors de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, el seu Consell Regulador i el seu Òrgan de Control. BOIB núm. 22, de 14 de febrer de 2006.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 19 de juny de 2007, de modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control. BOIB núm. 94, de 26 de juny de 2007.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 16 d'octubre de 2009, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control. BOIB núm. 155, de 22 d'octubre de 2009.

2.2 Denominació d'origen Pla i Llevant

La denominació d'origen Pla i Llevant empara vins de fama reconeguda: negres, rosats, blancs, vins de licor, vins d'agulla i escumosos. Són vins elaborats a partir de varietats autòctones i foranes seleccionades. D'entre els vins que empara la denominació d'origen cal destacar el prestigi dels monovarietals.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La zona de producció i elaboració dels vins emparats a la denominació d'origen Pla i Llevant està integrada pels termes municipals de: Algaida, Ariany, Artà, Campos, Capdepera, Felanitx, Llucmajor, Manacor, Maria de la Salut, Montuïri, Muro, Petra, Porreres, Sant Joan, Sant Llorenç des Cardassar, Santa Margalida, Sineu i Vilafranca de Bonany.

2. Normes de producció i elaboració

L'elaboració dels vins protegits amb la denominació d'origen Pla i Llevant es realitza amb les varietats següents:

- **Negres:** *manto negre, callet, ull de llebre, monestrell, cabernet sauvignon, fogoneu, merlot, sirà i pinot noir.*
- **Blanques:** *premsal blanc, parellada, macabeu, moscatell, chardonnay i riesling.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu són les tradicionals que tendeixen a donar les millors qualitats. La densitat de plantació de les vinyes de la denominació d'origen Pla i Llevant és com a màxim de 5.000 ceps per hectàrea, i com a mínim de 2.500 ceps per hectàrea.

La producció màxima admesa per hectàrea és de:

- Varietats blanques: 11.000 kg/ha, excepte per a les varietats *chardonnay i riesling* que és de 7.000 kg/ha.
- Varietats negres: 10.000 kg/ha, excepte per a les varietats *cabernet sauvignon i merlot* que és de 9.000 kg/ha, i *pinot noir* que és de 7.000 kg/ha.

La formació i conducció dels ceps s'efectua pels sistemes de vas o espatllera. La poda en vas s'efectua deixant un màxim de 14 ulls per planta, distribuïdes en un màxim de 7 brocades. La poda en espatllera s'efectua deixant una càrrega màxima de 16 ulls distribuïts com a màxim en 8 brocades. El nombre màxim d'ulls productors per hectàrea és de 40.000, excepte per a les varietats *chardonnay, riesling, cabernet sauvignon, merlot i pinot noir*, que poden arribar fins a 60.000 ulls per hectàrea.

Elaboració

Els vins emparats per la denominació d'origen Pla i Llevant són blancs, rosats, negres, vins de licor, vins d'agulla i escumosos, amb la graduació alcohòlica adquirida mínima següent:

Blancs:	10,5
Rosats:	10,5
Negres:	11,0
Vins de Licor:	15,0
Vins d'Agulla:	10,0
Escumosos:	11,0

L'extracció del most es realitza seguint pràctiques tradicionals aplicades amb una moderna tecnologia, limitant el rendiment a 70 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Criança

La criança dels vins amb denominació d'origen Pla i Llevant es realitza en els mateixos municipis que integren la zona d'elaboració.

Els vins sotmesos a criança tenen un envelliment mínim de 2 anys naturals, dels quals com a mínim sis mesos romanen dins recipients de roure de 1.000 litres de capacitat màxima.

3. Dades de producció

L'any 2010, un total de 105 viticultors han estat inscrits a la denominació d'origen Pla i Llevant, un més que l'any anterior. D'aquests, 53 produïren raïm destinat a l'elaboració de vi amb dret a ser emparat per la DO.

Pel que fa a la superfície de vinya inscrita, la denominació d'origen Pla i Llevant ha mostrat, des de la seva posada en funcionament, una evolució general positiva i, en els darrers tres anys, una tendència cap a l'estabilitat. Així, en el 2010, la superfície de vinya inscrita ha assolit les 347 hectàrees, de les quals 264 han produït raïm que ha estat destinat a l'elaboració de vi emparat.

Per tipus de raïm, els comportaments han estat diferents: la superfície destinada al cultiu de varietats negres ha mostrat un descens del -3,3% respecte de 2009; mentre que la superfície destinada a les varietats blanques ha crescut un +7,4%. Ara bé, proporcionalment, el raïm negre continua essent el més representatiu, ja que suposa el 73% de la producció total.

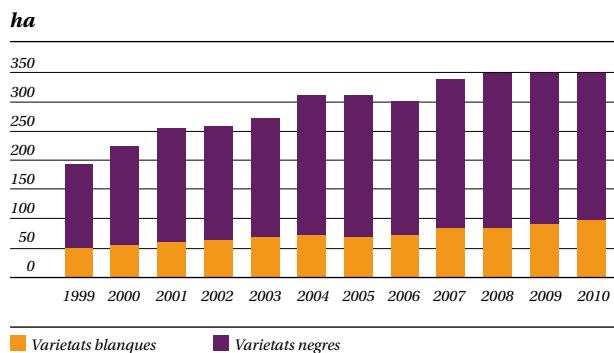
La *Taula 1* mostra les dades referents a la superfície de vinya inscrita des de l'any 2002.

La relació entre el valor obtingut en el 2010 i el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període 2004-2009, es coneix com a **Índex Relatiu 6** o **IR6**. Aquest paràmetre permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global i no puntual.

Per a la superfície total de vinya inscrita a la DO, la variació 10/09 indica un petit descens (-0,6%), mentre que l'IR6 és positiu: comparant amb la superfície mitjana durant el període 2004-2009, en el 2010 s'ha donat un increment del +6%. Per tipus de raïm, s'observa que el cultiu de varietats blanques mostra una clara tendència positiva, mentre que el de varietats negres tendeix més cap a una estabilitat.

El *Gràfic 1* mostra l'evolució de la superfície de vinya inscrita a la DO des de l'any 1999.

Evolució de la superfície de vinya (1999-2010)

Gràfic 1

Producció de raïm

L'any 2010, la producció de raïm destinat a elaborar vins protegits per la DO Pla i Llevant ha superat en un +10,6% la de l'any anterior, amb un valor total que supera les 1.978 tones.

Per tipus de raïm, les varietats negres són les més representatives de la DO, ja que suposen el 70% del total de raïm produït. La quantitat total de raïm negre vermat en el 2010 assolí les 1.378 tones, el que suposa un increment del +11,1% respecte de l'any anterior. Pel que fa a les varietats blanques, la seva producció també s'ha incrementat notablement en el 2010 (+9,6%), encara que continuen representant la part minoritària del volum total produït (30%), amb unes 600 tones.

La *Taula 2* mostra les dades de producció de raïm des de l'any 2002.

En aquest cas, el paràmetre **IR6** indica una tendència general positiva en els darrers anys, amb

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Viticultors	96	96	102	107	110	107	109	104	105	+1	--
VINYA (ha)											
Blanc	65,28	71,61	71,58	69,23	70,60	81,00	82,40	87,75	94,27	7,4%	22,3%
Negre	199,33	204,63	243,54	248,51	230,12	254,00	265,00	261,41	252,77	-3,3%	0,9%
TOTAL	264,61	276,24	315,12	317,14	300,72	335,00	347,40	349,16	347,04	-0,6%	6,0%

Taula 1

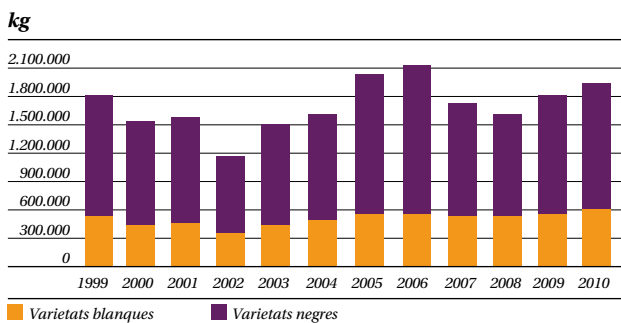
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
RAÏM (kg)											
Blanc	360.193	431.402	491.376	557.972	558.233	503.018	502.238	547.886	600.320	9,6%	14,0%
Negre	815.304	1.062.422	1.127.562	1.451.390	1.552.934	1.185.674	1.124.545	1.240.138	1.378.154	11,1%	7,6%
TOTAL	1.175.497	1.493.824	1.618.938	2.009.362	2.111.167	1.688.692	1.626.783	1.788.024	1.978.474	10,6%	9,5%

Taula 2

valors positius en tots el casos. És a dir, que la producció obtinguda en el 2010 ha estat superior a la producció mitjana dels darrers sis anys.

L'evolució de les produccions de raïm de les varietats negres i blanques es pot observar en el Gràfic 2.

Evolució de la producció de raïm (1999-2010)

Gràfic 2

El rendiment, és a dir, les tones de raïm produït per hectàrea en producció, ha estat de 7,50 t/ha en el 2010. Comparant aquest valor amb el que es va obtenir en el 2009, s'ha produït un augment del +9,2%.

Elaboració de vi

Pel que fa a l'elaboració de vi, la DO Pla i Llevant ha assolit en el 2010 un volum total de 13.228 hectolitres, superant en un 8,9% el volum obtingut l'any anterior.

La Taula 3 recull les dades referents al vi elaborat des del 2002 als cellers inscrits a la DO Pla i Llevant.

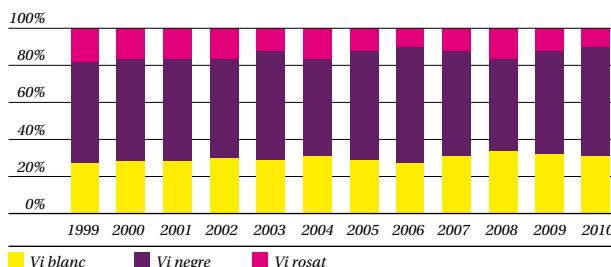
Per tipus de vi, el comportament positiu ha estat generalitzat ja que tots ells han mostrat increments respecte de 2009. Cal destacar el cas del vi negre, que ha mostrat el major creixement (+11%) i que, a més a més, quantitativament ha estat el més representatiu ja que suposa el 56,6% del volum total de vi elaborat en el 2010, amb 7.493 hectolitres.

El vi blanc ocupa el segon lloc i representa el 30,6% de la producció total de vi de la DO. Respecte de l'any anterior, s'ha donat un increment del +8% i s'han assolit els 4.048 hectolitres.

Quant al vi rosat, suposa el 12,8% restant i la seva producció ha mostrat el creixement més moderat (+2,5%), amb 1.687 hectolitres.

El Gràfic 3 mostra l'evolució de la proporció que ha representat cada tipus de vi des de l'any 1999.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (1999-2010)

Gràfic 3

L'índex IR6 indica que en el 2010 s'ha continuat amb la tendència general dels darrers anys, ja que el seu valor ha estat molt semblant al de la variació 10/09 per al total de la producció de la DO. Per tipus de vi, en els casos del vi blanc i vi negre el comportament ha estat semblant al de la producció total, és a dir, una continuació de la tendència positiva del període 2004-2009. En canvi, en el cas del vi rosat la tendència és negativa amb un IR6 de -3,7%.

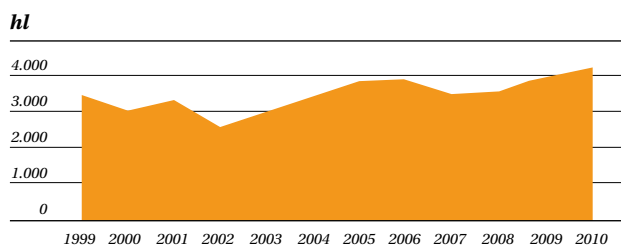
Els Gràfics 4, 5, 6 i 7 mostren l'evolució i la tendència de la producció dels diferents tipus de vi i del total de la DO des del 1999.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Nombre de cellers	9	9	9	11	12	13	13	13	14	+1	--	
Producció de VI (hl)	Blanc	2.485	2.850,78	3.311,60	3.748,70	3.835,41	3.480,03	3.561,00	3.748,50	4.048,36	8,0%	12,0%
	Negre	4.360	5.765,40	5.710,85	7.890,32	8.802,70	6.358,50	5.927,00	6.747,93	7.493,00	11,0%	8,5%
	Rosat	1.340	1.367,12	1.806,28	1.841,25	1.751,50	1.599,40	1.870,00	1.645,10	1.687,06	2,5%	-3,7%
	TOTAL	8.185,00	9.983,30	10.828,73	13.480,27	14.389,61	11.437,93	11.358,00	12.141,53	13.228,42	8,9%	7,8%

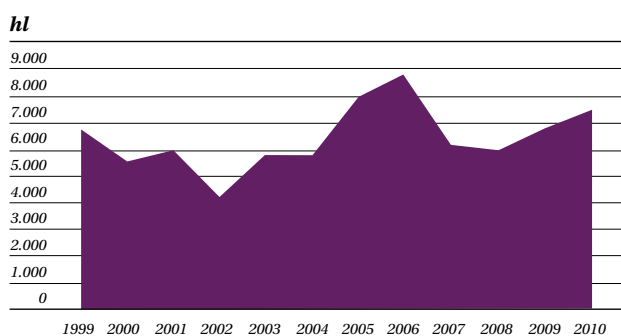
Taula 3

Evolució de la producció de VI BLANC (1999-2010)

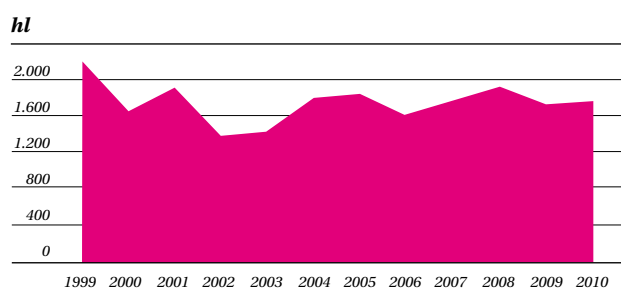
Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (1999-2010)

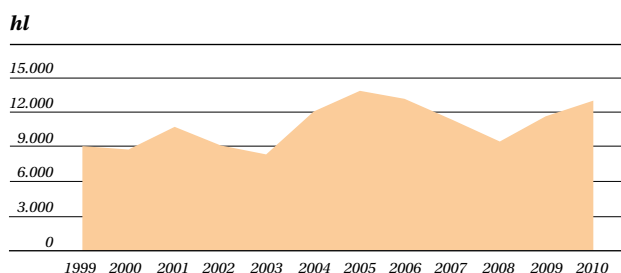
Gràfic 5

Evolució de la producció de VI ROSAT (1999-2010)

Gràfic 6

Evolució de la producció TOTAL (1999-2010)

Gràfic 7

Qualificació de les anyades

- 1999 MOLT BONA
- 2000 EXCEL·LENT
- 2001 MOLT BONA
- 2002 BONA
- 2003 MOLT BONA
- 2004 MOLT BONA
- 2005 MOLT BONA
- 2006 MOLT BONA
- 2007 MOLT BONA
- 2008 MOLT BONA
- 2009 MOLT BONA
- 2010 Pendent**

4. Dades de comercialització

En el 2010, la comercialització total dels vins amb denominació d'origen Pla i Llevant s'ha incrementat un +4,2% respecte de l'any anterior i ha assolit un volum total de 9.961 hectolitres comercialitzats.

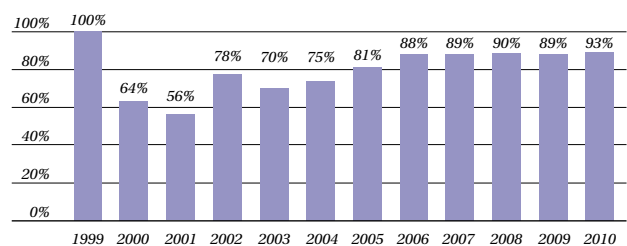
La Taula 4 mostra les dades de comercialització de la denominació d'origen Pla i Llevant des de l'any 2002.

Es pot observar que, després de la disminució que va sofrir la comercialització del vi en el 2003, la tendència dels darrers anys ha estat positiva, fet que posen de manifest tant la variació 10/09 com el paràmetre **IR6**: el volum de comercialització total en el 2010 ha crescut un +4,2% en comparació amb el 2009 i ha crescut un +9,3% en relació al valor mitjà del període 2004-2009.

El Gràfic 8 mostra l'evolució de la comercialització total de la DO.

Evolució de la comercialització TOTAL (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

Gràfic 8

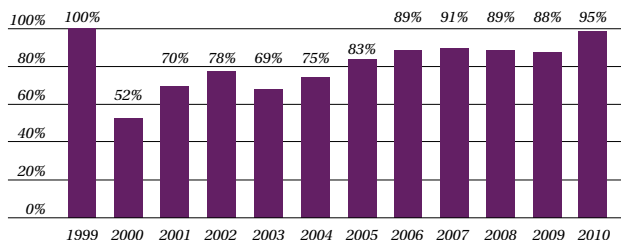
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	2.617,00	2.372,89	2.474,69	2.648,49	2.919,35	2.997,00	3.104,97	3.200,01	3.229,81	0,9%	11,7%
	Negre	4.280,00	3.814,37	4.139,40	4.542,71	4.895,98	5.019,68	4.874,55	4.821,74	5.230,73	8,5%	10,9%
	Rosat	1.445,00	1.324,88	1.422,54	1.430,62	1.535,86	1.507,73	1.620,05	1.537,07	1.500,76	-2,4%	-0,5%
	TOTAL	8.342,00	7.512,14	8.036,63	8.621,82	9.351,19	9.524,41	9.599,57	9.558,82	9.961,30	4,2%	9,3%

Taula 4

Per tipus de vi, el negre és el que ha mostrat el comportament més positiu, ja que les seves vendes s'han incrementat un +8,5% respecte de 2009. Segueix, per tant, amb la seva tendència positiva tal i com indica el valor de l'índex IR6, que ha estat de +10,9%.

Evolució de la comercialització de VI NEGRE (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

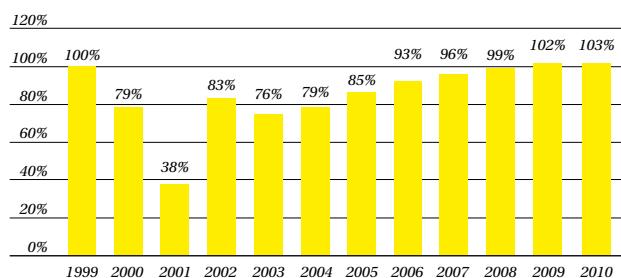

Gràfic 9

En el cas de la comercialització de vi blanc, en el 2010 s'ha incrementat sensiblement respecte de l'any anterior (+0,9%), però respecte del valor mitjà del període 2004-2009 el creixement és molt més notable, ja que el valor d'IR6 ha assolit el +11,7%. La tendència és, per tant, positiva.

Evolució de la comercialització de VI BLANC (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

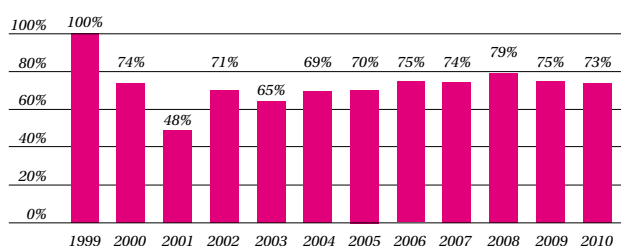

Gràfic 10

Pel que fa al vi rosat, és l'únic cas en què les vendes han mostrat un descens en relació amb les de l'any 2009 (-2,4%). Ara bé, l'índex IR6 indica una tendència a l'estabilitat ja que ha mostrat un valor lleugerament negatiu (-0,5%).

Evolució de la comercialització de VI ROSAT (1999-2010)

Índex 100% / Any 1999

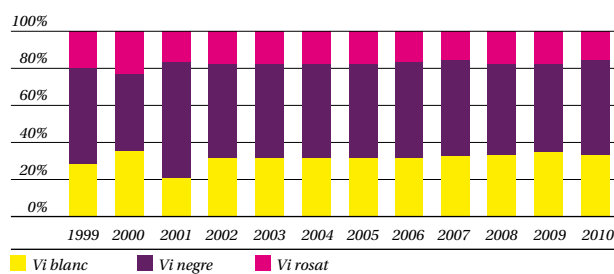

Gràfic 11

Proporcionalment, els vins negres són els més representatius de la DO Pla i Llevant, ja que suposen el 52,5% de les vendes totals. Segueixen els vins blancs i escumosos, amb el 32,4%; i en darrer lloc els vins rosats, que representen el 15,1% de la comercialització total.

El Gràfic 12 mostra l'evolució de la proporció que ha representat cada tipus de vi. S'observa una clara estabilitat durant els darrers anys i un predomini dels vins negres.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (1999-2010)

Gràfic 12

Com que la comercialització de vins no està lligada amb la producció del mateix any, no hi ha una correlació entre les tendències de producció i comercialització de vi. Així, en el 2010, el 19% del vi que s'ha comercialitzat emparat per la DO Pla i Llevant ha estat vi sotmès a envelliment (criança, reserva i gran reserva), i per tant s'ha elaborat en anyades anteriors.

Respecte de l'any anterior, en el 2010 la proporció de vins comercialitzats amb envelliment s'ha incrementat un +20,7%, amb un volum total venut de 1.893,69 hectolitres.

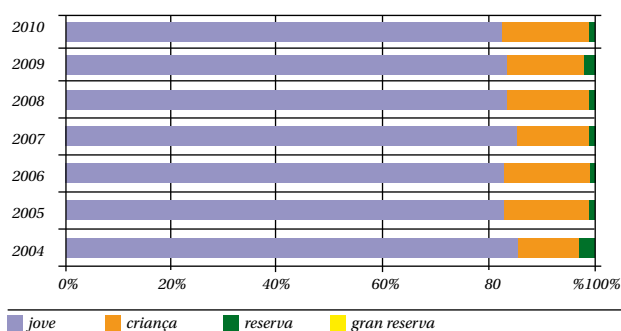

La Taula 5 i el Gràfic 13 mostren les dades de comercialització de la DO segons l'envelliment del vi. La darrera fila de la taula representa el percentatge de vins de criança, reserva i gran reserva respecte del total de vi comercialitzat per la DO.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Jove	6.886,51	7.144,32	7.751,57	8.154,47	8.008,59	7.990,33	8.067,61	1,0%
Criança	887,09	1.370,62	1.502,29	1.261,13	1.489,86	1.410,45	1.775,61	25,9%
Reserva	263,03	106,88	97,33	108,81	101,12	158,04	118,08	-25,3%
Gran Reserva	0	0	0	0	0	0	0	-
TOTAL (hl)	8.036,63	8.621,82	9.351,19	9.524,41	9.599,57	9.558,82	9.961,30	4,2%
% C+R+GR	14,3%	17,1%	17,1%	14,4%	16,6%	16,4%	19,0%	-

Taula 5

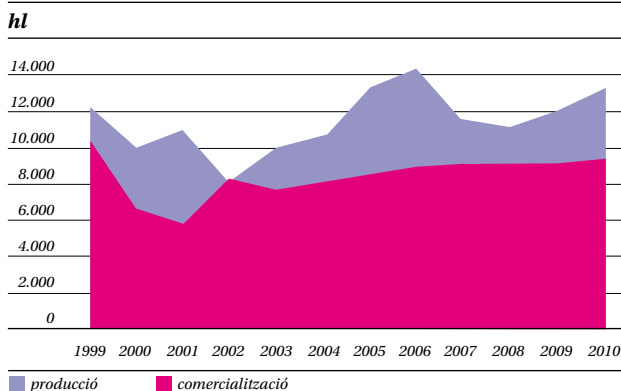
Evolució de la comercialització segons envelliment (2004-2010)

Gràfic 13

Producció versus comercialització de vi

Com ja s'ha mencionat anteriorment, el volum total de les vendes de vi no està lligat al volum de vi produït dins el mateix any. Per aquest motiu, ambdós paràmetres poden tenir evolucions i tendències diferents al llarg del temps.

El Gràfic 14 mostra aquestes evolucions.

Producció vs Comercialització de vi (1999-2010)

Gràfic 14

Podem observar que en el 2010 s'ha donat una continuació de l'allunyament entre les dues variables, pel fet que l'augment de la producció supera al de la comercialització.

Ràtio vi produït/vi comercialitzat

La representació de la ràtio vi produït /vi comercialitzat (R) també ens dona una idea de l'equilibri entre la quantitat de vi produït i la quantitat que es comercialitza.

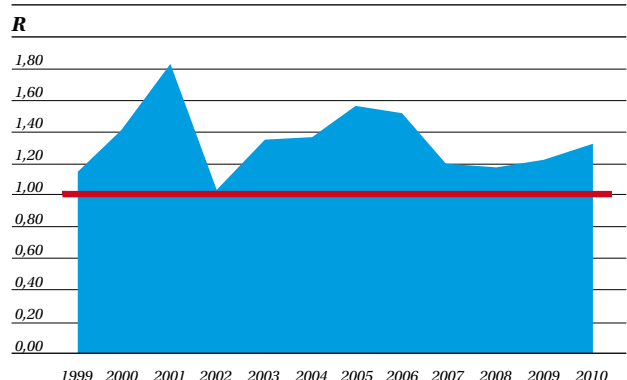
La situació ideal és aquella en què la tendència d'un període és l'equilibri entre ambdues variables (R=1); valors superiors indiquen una producció superior a la comercialització, mentre que valors inferiors a 1 posen de manifest que la demanda del mercat supera la producció.

Els valors de les ràtios a l'any 2010 han estat els següents:

Vi blanc:	1,25
Vi negre:	1,43
Vi rosat:	1,12
Total:	1,33

Respecte de l'any anterior, el valor de la ràtio per al volum total de vi emparat per la DO en el 2010 ha estat superior en un +4,7%. Això indica un allunyament de la situació d'equilibri, ja que augmenta la diferència entre els dos paràmetres.

El Gràfic 15 representa l'evolució de la ràtio producció/comercialització total de la denominació d'origen Pla i Llevant, entre els anys 1999 i 2010.

Ràtio Producció/Comercialització (1999-2010)

Gràfic 15

Mercats de comercialització

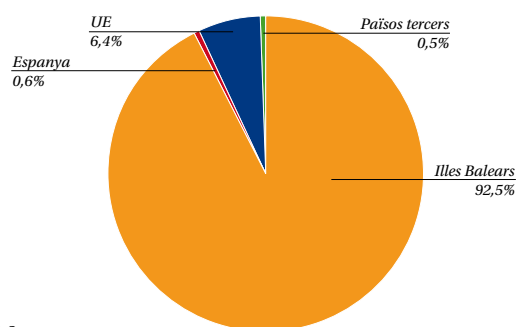
L'any 2010, els vins amb denominació d'origen Pla i Llevant han estat majoritàriament destinats al mercat local, on s'ha realitzat el 92,5% de les vendes totals de la DO. Respecte de 2009, s'ha produït un augment del +4,5% i s'ha assolit un volum de gairebé 9.212 hectolitres comercialitzats dins la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Les vendes a la península s'han reduït un -57,9% en el 2010 i han representat només 0,6% de la comercialització total.

Pel que fa a les exportacions, han suposat el 6,9% restant i han crescut un +14,1% en el 2010.

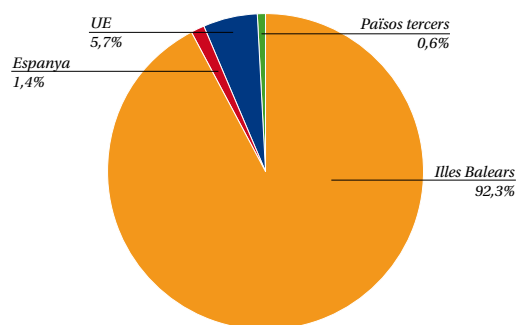
Els Gràfics 16 i 17 mostren la distribució dels mercats de comercialització de la DO Pla i Llevant en els anys 2009 i 2010.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 16

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 17

La Taula 6 recull les dades de comercialització de vi emparat segons la seva destinació.

La darrera columna de la taula recull els valors del paràmetre **IR6** aplicat a les vendes realitzades segons el mercat de destí. Cal destacar la tendència negativa en el cas de les vendes a la península i la tendència positiva de les exportacions.

Exportacions

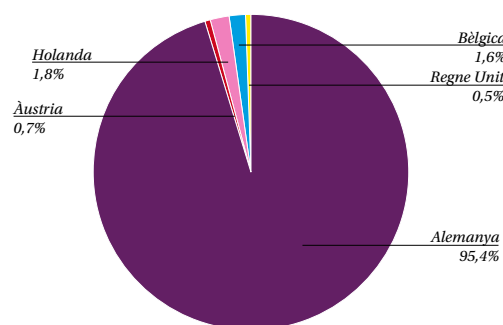
Les vendes de vi amb DO Pla i Llevant cap a mercats estrangers han mostrat un comportament positiu en el 2010, ja que s'han incrementat en un +14,1% respecte de l'any anterior. Amb un volum total de 691,84 hectolitres de vi exportat, les vendes exteriors han representat el 6,9% de la comercialització total de la DO.

Les vendes a països de la Unió Europea són les més representatives, ja que suposen el 92% del total exportat en el 2010. Respecte de l'any anterior s'han incrementat en un +16,1%, assolint un volum total de 637,57 hectolitres venuts a països comunitaris.

Destaca Alemanya com a destí comunitari, que ha rebut en el 2010 el 95% de les exportacions realitzades dins la UE. També s'ha de remarcar el fet que, globalment, Alemanya representa el destí majoritari de les exportacions totals, amb el 88% del volum total exportat en el 2010. Altres destins europeus són: Bèlgica, Holanda, Àustria i Regne Unit.

El Gràfic 18 mostra la distribució de les exportacions comunitàries en el 2010.

UE

Gràfic 18

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Illes Balears	8.267,00	7.344,35	7.589,08	7.811,62	8.856,92	8.839,24	8.971,78	8.815,84	9.211,92	4,5%	8,6%
Espanya	0	0	56,96	173,95	152,39	169,82	81,86	136,61	57,54	-57,9%	-55,3%
Unió Europea	76,00	158,34	386,82	628,90	335,94	488,58	452,99	549,22	637,57	16,1%	34,6%
Països tercers	0	9,45	3,78	7,35	5,94	26,78	92,94	57,15	54,27	-5,0%	67,9%
TOTAL (hl)	8.343,00	7.512,14	8.036,64	8.621,82	9.351,19	9.524,42	9.599,57	9.558,82	9.961,30	4,2%	9,3%

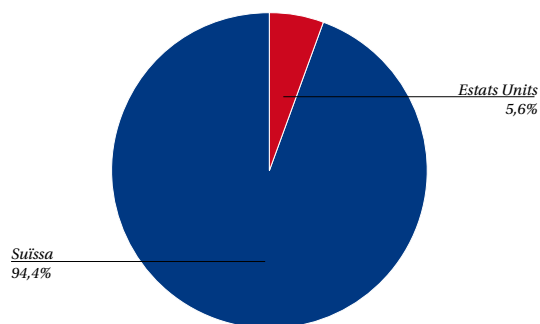
Taula 6

Pel que fa a les vendes a països tercers, s'han reduït respecte de 2009 (-5,0%) i han representat la part minoritària del total exportat per la DO (8%), amb un volum total de 54,27 hectolitres venuts a països extra-comunitaris.

Suïssa és el destí més important, ja que ha rebut el 94% de les vendes a països tercers. A més, globalment, Suïssa representa el segon destí de les exportacions totals de la DO. Un altre destí fora de la UE ha estat els Estats Units.

El *Gràfic 19* mostra la distribució de les exportacions a països tercers.

Països tercers

Gràfic 19

Cal tenir en compte, però, que les dades d'exportació tenen una fiabilitat limitada, ja que s'han obtingut a partir de la primera transacció comercial, és a dir, de la venda del celler al primer intermediari. En el cas que el primer intermediari sigui un exportador o distribuïdor estranger s'ha considerat exportació, però no s'han pogut quantificar les exportacions realitzades per segons o tercers intermediaris. Per això, les dades d'exportació no reflecteixen la presència total del producte a mercats exteriors.

5. Preus

Quant al preu de venda del vi amb denominació d'origen Pla i Llevant, en el 2010 s'ha produït un petit augment respecte de 2009 (+1,6%). Amb un preu mitjà de 4,97 €/L, el valor total dels productes comercialitzats ha estat en el 2010 de 4.954.073 euros, un +6% més que l'any anterior.

6. Norma legal

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, d'1 d'abril de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la denominació d'origen Pla i Llevant, el seu Consell Regulador i el seu Òrgan de Control. BOIB núm. 55, de 9 d'abril de 2005.

VINS DE LA TERRA

Els vins de la terra queden regulats pel següent marc normatiu:

- **Llei 24/2003** de la Vinya i el Vi.
- **Reial Decret 1126/2003**, de 5 de setembre, pel qual s'estableixen les regles generals d'utilització de les indicacions geogràfiques i de la menció tradicional "vi de la terra" en la designació dels vins.
- **Reglament (CE) 1234/2007** del Consell de 22 d'octubre de 2007, pel qual es crea una organització comú de mercats agrícoles i s'estableixen disposicions específiques per a determinats productes agrícoles. El qual és modificat pel **Reglament (CE) 491/2009** del Consell de 25 de maig de 2009, introduint disposicions específiques per al sector vitivinícola.
- **Reglament (CE) 479/2008** del Consell de 29 d'abril de 2008, pel qual s'estableix la organització comú del mercat vitivinícola, es modifiquen els Reglaments (CE) 1782/2003, 1290/2005 i 3/2008, i es deroguen els Reglaments (CE) 2392/1986 i 1493/1999.

En el Títol III d'aquest Reglament s'estableixen, per a determinats productes vitivinícoles, les normes generals relatives a:

- la protecció de les denominacions d'origen i indicacions geogràfiques (Capítol IV).
- l'ús de termes tradicionals protegits (Capítol V).
- a l'etiquetatge i presentació (Capítol VI).
- **Reglament (CE) 607/2009** de la Comissió de 14 de juliol de 2009, pel qual s'estableixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 479/2008 pel que fa a les denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides, als termes tradicionals, a l'etiquetatge i a la presentació de determinats productes vitivinícoles.

Aquest Reglament comunitari desenvolupa les disposicions d'aplicació del Títol III del Reglament 479/2008, anteriorment esmentat.

A més, estableix els termes tradicionals que els Estats membres poden utilitzar en la designació dels seus vins i els requisits que han de complir. En el cas d'Espanya, per utilitzar la menció tradicional "vi de la terra" acompanyada d'una indicació geogràfica implica definir:

1. categoria o categories de vi als quals és aplicable la menció,
2. nom de la indicació geogràfica a emprar,
3. delimitació precisa de l'àrea geogràfica compresa,
4. indicació de les varietats de vinya aptes,
5. graduació alcohòlica volumètrica natural mínima dels diferents tipus de vi amb dret a la menció,
6. apreciació o indicació de les característiques organolèptiques,
7. sistema de control aplicable als vins, que haurà de realitzar un organisme públic o privat.

A la Comunitat Autònoma de les Illes Balears existeixen els següents vins de la terra, regulats per les disposicions que es mencionen:

- **Vi de la terra Eivissa.** Decret 54/2003, de 16 de maig.
- **Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord.** Ordre de la consellera d'Agricultura de 29 de novembre de 2005.
- **Vi de la terra Illa de Menorca.** Ordre de la consellera d'Agricultura de 25 de novembre de 2005.
- **Vi de la terra Illes Balears.** Ordre de la consellera d'Agricultura de 24 d'octubre de 2006.
- **Vi de la terra de Formentera.** Ordre de la consellera d'Agricultura de 3 d'agost de 2004.
- **Vi de la terra Mallorca.** Ordre de la consellera d'Agricultura de 13 d'abril de 2007.

3.1 Vi de la terra Illes Balears

Els vins de la terra Illes Balears són vins amb molt de color i capa. La seva fase aromàtica es caracteritza per la presència de fruites vermelles. Són vins amb cos, potents, rics en tanins i aptes per a la cria.

Predominen els vins negres de cabernet sauvignon, merlot i callet.

Els blancs monovarietals de chardonnay i de moscatell són de fama reconeguda: els vins de chardonnay es caracteritzen pel seu cabal aromàtic, i en boca són frescs, amples i amb cos; els "muscats" es caracteritzen per l'aroma floral, i en boca són equilibrats i frescs.

Cal destacar que els monovarietals elaborats amb la varietat viognier són cada vegada més importants.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La zona de producció de raïm, elaboració i embotellat del vi amb dret a la menció Vi de la terra Illes Balears comprèn tots els municipis de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Només tindran dret a fer ús d'aquesta menció els vins elaborats íntegrament amb raïms produïts dins la comunitat autònoma de les Illes Balears i embotellats en qualsevol dels seus municipis.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Illes Balears han de procedir exclusivament de raïm de les següents varietats:

- Raïm blanc: *moll o premsal blanc, parellada, macabeu, riesling, sauvignon blanc, malvasia, moscatell d'Alexandria, moscatell de gra menut, chardonnay i viognier*
- Raïm negre: *mantonegro, callet, fogoneu, ull de llebre, monestrell, pinot noir, cabernet sauvignon, merlot i sirà.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu han de ser les tradicionals que tendeixen a aconseguir raïms de la millor qualitat. S'han de complir els requisits següents:

- densitat de plantació màxima: 5.500 ceps per hectàrea
- nombre màxim d'ulls per hectàrea: 60.000

- producció màxima per hectàrea: 11.000 kg per a les varietats blanques i 10.000 kg per a les varietats negres

Elaboració

En la producció del most s'han d'aplicar les pressions adequades d'extracció, de manera que el rendiment no sigui superior a 70 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Illes Balears tendran les següents característiques:

- graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	10,5
Rosats	11,0
Negres	11,5

- contingut màxim d'anhídrid sulfurós total:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	<i>secs</i>	200 mg/l
	<i>> 5 grams de sucre per litre</i>	250 mg/l
Negres	<i>secs</i>	150 mg/l
	<i>> 5 grams de sucre per litre</i>	200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció de Vi de la terra Illes Balears, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge d'una numeració oficial atribuïda per la Direcció General de Medi Rural i Marí.

3. Dades de producció

L'any 2010, un total de set viticultors han produït raïm destinat a l'elaboració de Vi de la terra Illes Balears, quatre més que l'any anterior.

La superfície de vinya s'ha incrementat de manera important respecte de 2009, amb 15,53 hectàrees inscrites. Les varietats de raïm negre continuen essent les majoritàries i representen el 81% d'aquesta superfície, mentre que les varietats blanques representen el 19% restant.

Pel que fa a la producció de raïm, en el 2010 s'ha superat significativament el volum de raïm vermat l'any anterior, amb 82.754 kg. Dels quals, el 90% correspon a varietats de raïm negre i el 10% restant a les varietats blanques.

La *Taula 1* mostra les dades de producció des de l'any 2002.

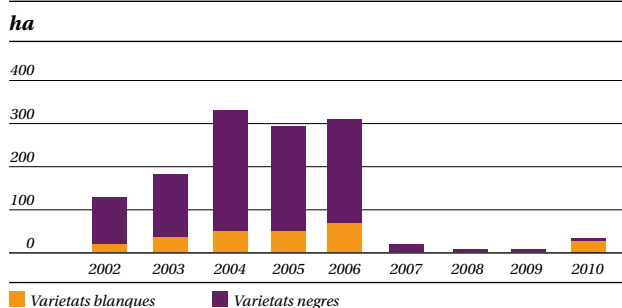
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Viticultors		sd	sd	103	225	121	37	4	3	7	+4	--
VINYA (ha)	Blanc	18,55	31,37	42,41	47,77	56,51	2,50	1,00	1,00	12,53	x12,5	-50,3%
	Negre	109,50	148,39	291,94	238,31	249,06	10,78	2,86	2,86	3,00	4,9%	-97,7%
	TOTAL	128,05	179,76	334,35	286,08	305,57	13,28	3,86	3,86	15,53	302,3%	-90,2%
RAÏM (kg)	Blanc	51.435	147.631	232.996	191.642	293.264	1.120	5.631	5.137	74.619	x14,5	-38,6%
	Negre	376.797	893.475	1.173.484	937.728	1.298.410	24.342	8.788	7.449	8.135	9,2%	-98,6%
	TOTAL	428.232	1.041.106	1.406.480	1.129.370	1.591.674	25.462	14.419	12.586	82.754	557,5%	-88,1%

Taula 1

La darrera columna de la taula mostra la relació entre el valor obtingut en el 2010 i el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període 2004-2009. Aquesta relació es coneix com a **Índex Relatiu** o **IR6** i és un paràmetre que permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global i no puntual. Així, tant per a la superfície de vinya com per a la producció de raïm, el comportament en el 2010 ha estat positiu en general si el comparem amb els valors de l'any anterior (amb variacions 10/09 molt elevades). Ara bé, els valors de l'IR6 indiquen una important reducció en el 2010 respecte del valor mitjà dels darrers sis anys. És a dir, la tendència general continua essent negativa degut al fet que molts dels cellers que elaboraven Vi de la terra Illes Balears passaren a elaborar Vi de la terra Mallorca en aquests darrers anys.

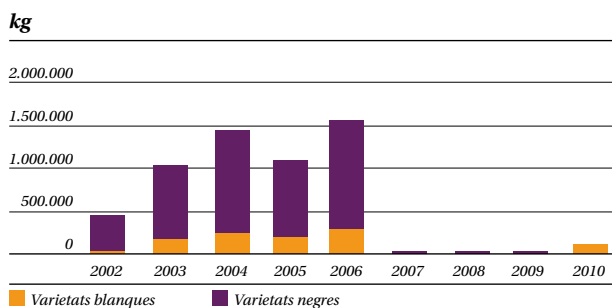
Els Gràfics 1 i 2 il·lustren l'evolució d'aquestes dades de producció. En ambdós casos, s'observa el petit increment del 2010 i la marcada reducció dels darrers anys.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2002-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2002-2010)

Gràfic 2

Pel que fa al volum d'elaboració de Vi de la terra Illes Balears, en el 2010 ha crescut notablement respecte de l'any anterior i ha assolit els 479 hectolitres. Per tipus de vi, el creixement més significatiu s'ha donat en la producció de vi blanc; el vi negre ha mostrat un augment més moderat, mentre que la producció de vi rosat continua essent nul·la.

La Taula 2 recull les dades d'elaboració de Vi de la terra Illes Balears des de l'any 2002, la variació 10/09 i els valors del paràmetre IR6.

Els valors del paràmetre **IR6** han estat molt negatius per a tots els tipus de vi i per al total de la producció. Per tant, en tots els casos la tendència general és negativa i indiquen una important disminució en el 2010 respecte del valor mitjà del període 2004-2009.

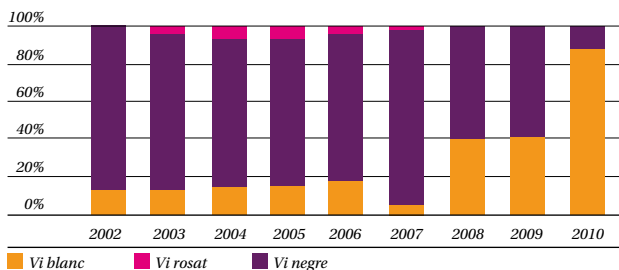
Proporcionalment, el vi blanc ha estat el majoritari ja que suposa el 89% del volum de producció total. L'11% restant correspon al volum de vi negre elaborat en el 2010.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Nombre de cellers		3	11	24	30	37	36	3	3	6	+3	--
Producció de VI (hl)	Blanc	292,70	824,5	1.463,35	1.189,15	1.858,16	7,00	38,80	36,50	426,72	X11,7	-44,3%
	Negre	1.967,20	5270,85	7.248,22	6.526,35	7.971,21	143,47	56,35	49,57	52,47	5,8%	-98,6%
	Rosat	2,00	250,00	606,00	463,50	429,50	3,63	0	0	0	--	-100,0%
	TOTAL	2.261,90	6.345,35	9.317,57	8.179,00	10.258,87	479,20	95,15	86,07	479,19	456,7%	-89,9%

Taula 2

El Gràfic 3 mostra l'evolució de les proporcions que han representat cada tipus de vi des del 2002.

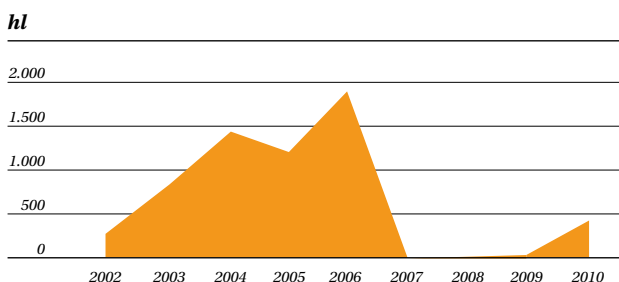
Evolució de la producció segons el tipus de vi (2002-2010)

Gràfic 3

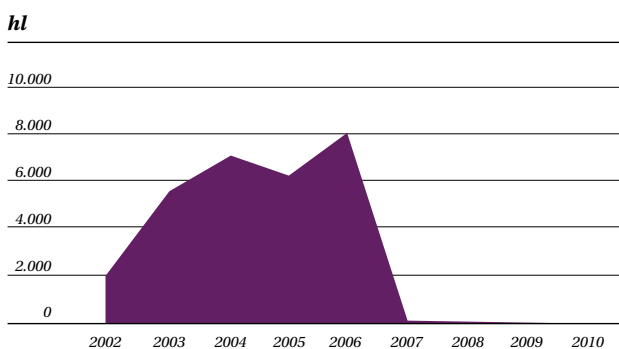
Els Gràfics 4, 5, 6 i 7 mostren l'evolució i la tendència de la producció dels diferents tipus de vi.

Evolució de la producció de VI BLANC (2002-2010)

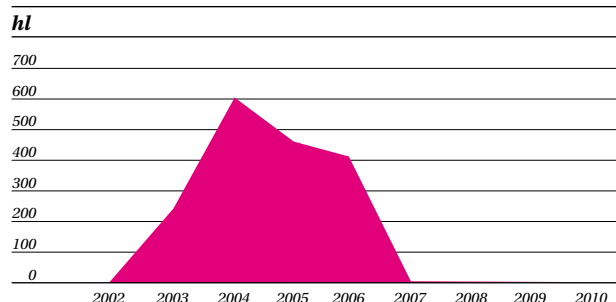
Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (2002-2010)

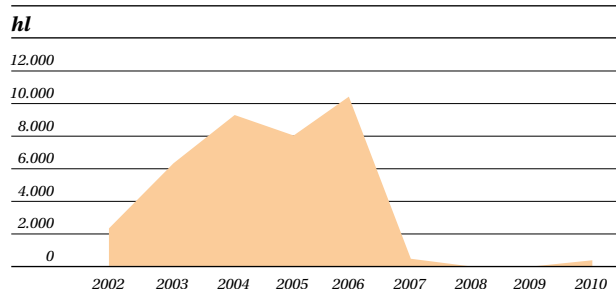
Gràfic 5

Evolució de la producció de VI ROSAT (2002-2010)

Gràfic 6

Evolució de la producció TOTAL (2002-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Quant a les vendes de Vi de la terra Illes Balears, en el 2010 s'ha donat una reducció del -33,4% respecte de l'any anterior, situant-se en 313,63 hectòlitres comercialitzats.

Per tipus de vi, la reducció ha estat generalitzada i especialment important en el cas del vi negre (-38,1%).

La Taula 3 recull les dades de comercialització des de l'any 2002.

Com en els casos anteriors, l'índex **IR6** ha estat negatiu també per a la comercialització. Tant pels diferents tipus de vins com per al total, les vendes dins el 2010 han assolit valors molt inferiors als valors mitjans dels darrers sis anys, la qual cosa indica una continuació amb la tendència negativa.

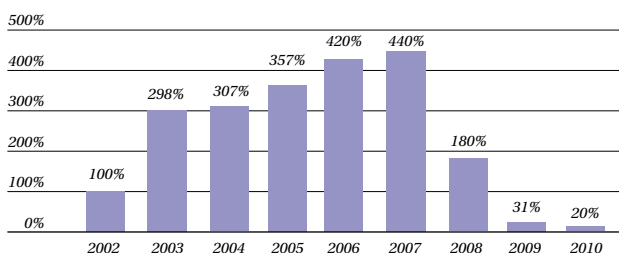
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Comercialització de VI (hl)	Blanc	299,7	806,10	901,85	1.118,64	1.341,33	1.693,64	252,78	56,14	-5,5%	-93,7%
	Negre	1.233,74	3.524,49	3.393,05	3.999,09	4.705,03	4.602,46	2.456,13	407,79	-38,1%	-92,3%
	Rosat	2,00	250,00	415,00	369,41	420,39	463,43	52,92	5,31	-2,6%	-98,2%
	TOTAL	1.535,44	4.580,59	4.709,90	5.487,14	6.454,00	6.759,53	2.761,83	472,52	313,63	-33,6%

Taula 3

El Gràfic 8 mostra l'evolució del volum de comercialització des del 2002. S'observa que, després de la tendència general positiva assolida fins al 2007, en els darrers anys es produeix un notable decreixement de les vendes que, tal i com ja s'ha explicat, és conseqüència de l'aprovació del Vi de la terra Mallorca en abril de 2007, quan la majoria dels cellers optaren per aquesta indicació geogràfica.

Evolució de la comercialització de VI TOTAL (2002-2010)

Índex 100% / Any 2002

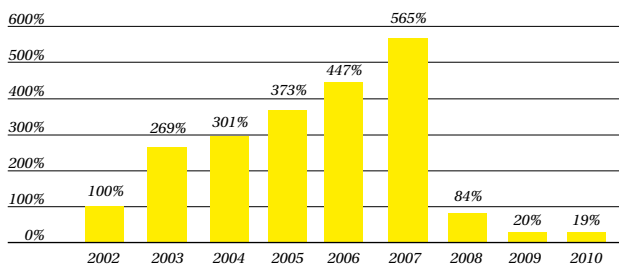

Gràfic 8

Els Gràfics 9, 10 i 11 mostren les evolucions de les vendes segons els tipus de vins. Com en el cas de la comercialització total, s'observa un marcat descens a partir de l'any 2007.

Evolució de la comercialització de VI BLANC (2002-2010)

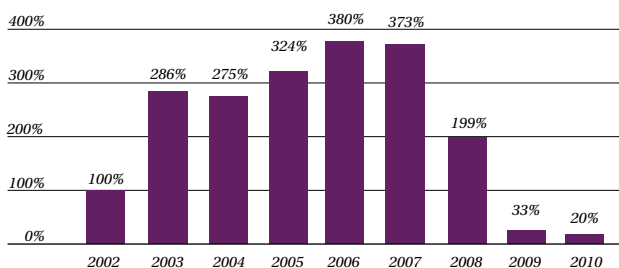
Índex 100% / Any 2002

Gràfic 9

Evolució de la comercialització de VI NEGRE (2002-2010)

Índex 100% / Any 2002

Gràfic 10

Evolució de la comercialització de VI ROSAT (2002-2010)

Índex 100% / Any 2003

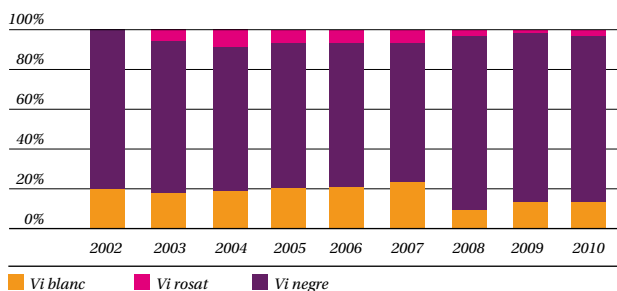

Gràfic 11

Proporcionalment, el vi negre és el més representatiu del volum total de vi venut en el 2010, ja que suposa el 80,4%. El segueixen el vi blanc i el vi rosat, amb el 17,9% i l'1,7% respectivament.

El Gràfic 12 mostra l'evolució de la proporció que ha representat cada tipus de vi des del 2002. S'observa que en els tres darrers anys s'ha produït un importat augment en la representació del vi negre.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2002-2010)

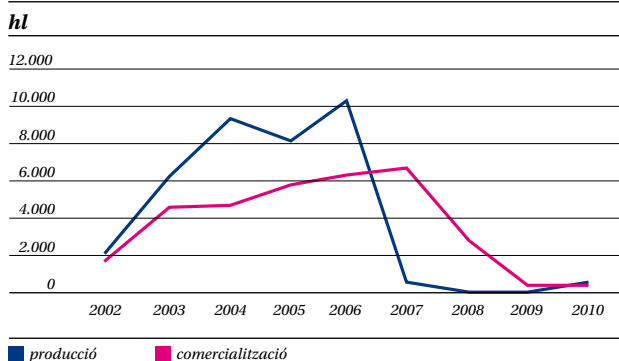
Gràfic 12

Producció versus comercialització de vi

Com que la comercialització de vins no està lligada amb la producció del mateix any, no hi ha una correlació entre les tendències de producció i comercialització de vi.

El Gràfic 13 il·lustra les evolucions d'ambdós paràmetres. Com ja s'ha dit, al llarg del temps poden mostrar diferències significatives en les seves tendències. S'observa que a partir del 2007 les dues variables han anat decreixent de manera molt marcada i assolint valors molt petits respecte d'anys anteriors. El motiu és el sorgiment del Vi de la terra Mallorca l'any 2007, que va provocar una marcada caiguda en l'elaboració de Vi de la terra Illes Balears. En el cas de la comercialització, la baixada ha estat més suau i progressiva en el període 2007-2010, pel fet que en aquests anys s'ha comercialitzat el vi que s'havia elaborat en els anys anteriors.

Producció vs Comercialització de vi (2002-2010)

Gràfic 13

Ràtio vi produït/vi comercialitzat

La representació de la relació entre el vi produït i el vi comercialitzat també dona informació sobre el grau d'equilibri entre les dues variables.

La situació ideal és aquella en què la tendència d'un període és l'equilibri entre la quantitat de vi produït i la quantitat de vi comercialitzat, és a dir, que el valor de la ràtio és $R=1$. Valors superiors indiquen una producció superior a la comercialització, mentre que valors inferior a 1 posen de manifest que la demanda del mercat supera la producció.

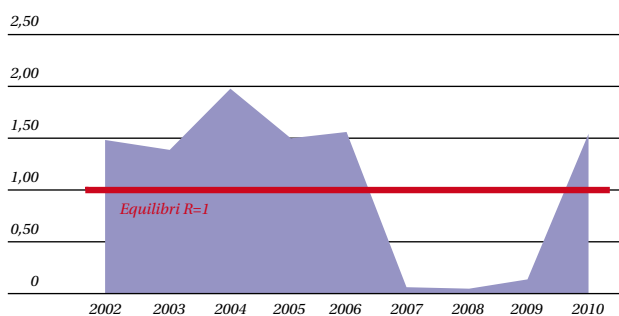
Els valors de les ràtios l'any 2010 han estat de:

Vi blanc: 7,60

Vi negre: 0,21

Total: 1,53

El Gràfic 14 mostra l'evolució de la ràtio des de l'any 2002. S'observa que entre els anys 2007 i 2009 el seu valor es situa per sota de l'equilibri, la qual cosa indica una comercialització molt superior a la producció. L'any 2010 ha augmentat el valor de la ràtio i ha tornat a valors per damunt d'1, ja que la producció ha mostrat un important creixement mentre que la comercialització ha continuat amb el seu descens.

Ràtio producció / comercialització 2002-2010

Gràfic 14

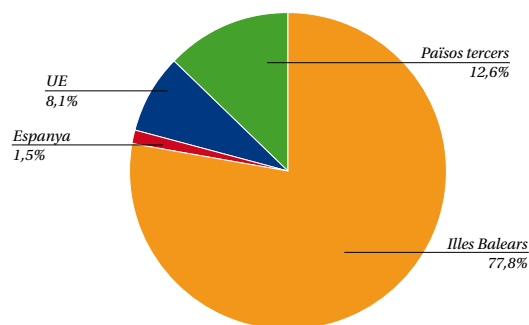
Mercats de comercialització

L'any 2010, el volum total de comercialització de Vi de la terra Illes Balears ha estat molt inferior al de l'any anterior (-33,6%).

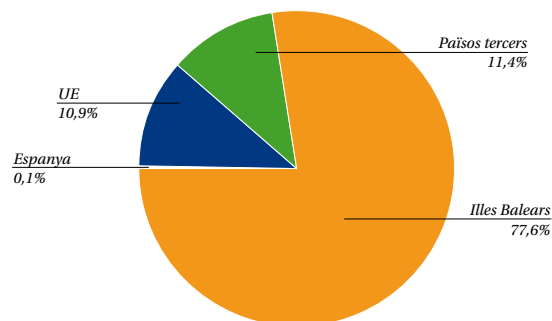
A excepció de les vendes destinades a la península, que han crescut en comparació amb l'any anterior, el volum de comercialització s'ha reduït de manera considerable, tant pel que fa al mercat local (-33,6%) com a les exportacions (-38,1%).

Proporcionalment, les Illes Balears suposen el destí principal de les vendes, amb el 77,8% del volum total de comercialització. La resta d'Espanya, malgrat l'augment experimentat en el 2010, només suposa l'1,5% del total venut. Mentre que les exportacions representen el 20,7% restant.

Els Gràfics 15 i 16 mostren els diferents mercats de comercialització del Vi de la terra Illes Balears en els anys 2010 i 2009.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 15

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 16

La Taula 4 recull les dades de comercialització segons el destí des de l'any 2002.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Illes Balears	874,03	3.147,21	4.093,31	3.694,32	5.050,97	4.161,20	1.700,98	367,12	243,76	-33,6%	-92,3%
Espanya	76,00	338,51	81,20	447,33	161,17	597,59	274,86	0,27	4,77	x17,7	-98,2%
Unió Europea	338,85	595,98	367,52	762,21	868,02	1.575,01	431,53	51,34	25,56	-50,2%	-96,2%
Països tercers	246,56	498,89	167,80	583,28	373,84	425,73	354,46	53,79	39,54	-26,5%	-87,9%
TOTAL (hl)	1.535,44	4.580,59	4.709,90	5.487,14	6.454,00	6.759,53	2.761,83	472,52	313,63	-33,6%	-92,9%

Taula 4

A la darrera columna s'indiquen els valors de l'índex **IR6**, que han estat molt negatius per a tots els destins. La tendència, per tant, continua essent negativa en tots els destins.

Exportacions

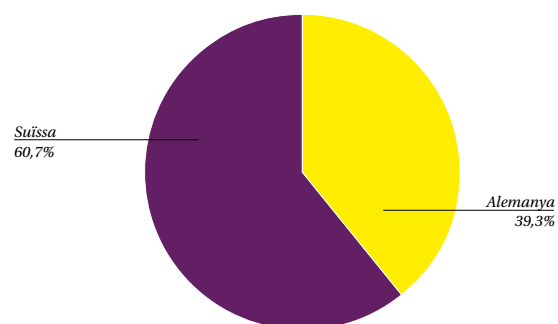
Les exportacions de Vi de la terra Illes Balears han mostrat en el 2010 un comportament negatiu, amb importants reduccions tant en el mercat europeu (-50,2%) com en el mercat extra-comunitari (-26,5%). La quantitat total de vi exportat ha estat de 65,10 hectolitres, dels quals un 39% es destinaren a països de la UE i el 61% restant a països tercers.

Dins del mercat europeu, la totalitat de les vendes s'han destinat a Alemanya, que ha rebut 25,56 hectolitres. Quant a les vendes a països tercers, s'han realitzat íntegrament a Suïssa, que ha rebut en el 2010 un total de 39,54 hectolitres de Vi de la terra Illes Balears.

El Gràfic 17 mostra la distribució de les exportacions per països.

Exportacions 2010

Gràfic 17

5. Preus

El preu mitjà al qual s'ha comercialitzat el Vi de la terra Illes Balears en el 2010 ha estat de 6,58 €/L, el que suposa un descens del -6,7% respecte del preu de l'any anterior.

Aquesta reducció del preu i la caiguda de les vendes han donat lloc a una facturació inferior a l'obtinguda en el 2009 (-38,1%), amb un valor de comercialització total de 206.284 euros.

Norma legal

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 24 d'octubre de 2006, per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la indicació geogràfica "Illes Balears" en vins de taula amb dret a la menció "vi de la terra". BOIB núm. 152, de 28 d'octubre de 2006.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 19 de juny de 2007, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 24 d'octubre de 2006, per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la indicació geogràfica 'Illes Balears' en vins de taula amb dret a la menció 'vi de la terra'.

3.2 Vi de la terra Eivissa

A la indicació geogràfica Vi de la terra Eivissa hi destaquen els vins negres elaborats amb monestrell, varietat tradicionalment cultivada a l'illa i molt ben adaptada. Són vins de color cirera o picota, brillants i transparents. Predominen les aromes de fruita madura (maduixa), caramel de maduixa, notes perfumades i en alguns casos hi destaca la farigola. En boca són vins amb cos, densos, arrodonits i càlids, el final és llarg i amb records de fruita amb aiguardent.

Pel que fa als vins blancs, cal destacar els elaborats amb macabeu com a varietat principal. Són vins amb un bon color groc de llimona o palla, amb aromes de fruita madura (poma) i flors. En boca són frescs, estilitzats i equilibrats, i tenen un bon pas i un final de fruita molt madura.

1. Delimitació de la zona geogràfica

Només tenen dret a la menció Vi de la terra Eivissa els vins obtinguts íntegrament de raïm produït a tots els municipis de l'illa d'Eivissa.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la indicació Eivissa han de procedir exclusivament de les varietats següents:

- Raïm blanc: *macabeu, chardonnay, moscatell, parellada i malvasia.*
- Raïm negre: *monestrell, ull de llebre, merlot, cabernet sauvignon i sirà.*

Elaboració

Els vins aollits a la indicació geogràfica Eivissa tenen les següents característiques:

- poden ser de tres tipus, amb la seva corresponent graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	11,0
Rosats	11,5
Negres	12,0

- el contingut màxim d'anhidrid sulfurós total serà:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	secs	200 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	250 mg/l
Negres	secs	150 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció Vi de la terra Eivissa, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge del logotip adoptat per la denominació i una numeració oficial atribuïda per la Direcció General de Medi Rural i Marí.

3. Dades de producció

L'any 2010, la superfície de vinya inscrita per a l'elaboració de Vi de la terra Eivissa ha estat un +22,5% superior a la de l'any anterior, amb un total de 42,40 hectàrees. El 75,5% d'aquesta superfície correspon a cultius de varietats de raïm negre, mentre que el 24,5% restant correspon a les varietats blanques. Respecte de l'any anterior, en ambdós casos s'ha donat un increment de la superfície de vinya, que ha estat del +25,5% en cas dels cultius destinats a les varietats negres i del +14,3% en cas de les blanques.

La producció de raïm s'ha incrementat un +45,4% en el 2010, amb un total de 257.917 kg vermats. Per tipus de raïm, el comportament ha estat positiu en ambdós casos: la producció de raïm negre ha augmentat un +39,4% i la producció de raïm blanc un +64,5%. Proporcionalment, les varietats negres predominen amb el 73% del volum total vermat en el 2010; mentre que les varietats blanques suposen el 27% restant.

La *Taula 1* recull aquestes dades de producció des de l'any 2002.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Viticultors	3	3	4	4	4	4	4	4	8	+4	--
VINYA (ha)											
Blanc	3,84	3,44	5,34	5,96	6,70	8,30	8,80	9,10	10,40	14,3%	41,2%
Negre	15,80	16,80	23,03	25,13	24,95	25,10	24,10	25,50	32,00	25,5%	29,9%
TOTAL	19,64	20,24	28,37	31,09	31,65	33,40	32,90	34,60	42,40	22,5%	32,5%
RAÏM (kg)											
Blanc	28.400	22.100	39.300	40.190	62.578	45.442	42.460	42.114	69.275	64,5%	52,8%
Negre	76.600	76.860	136.833	132.444	132.456	121.942	108.195	135.295	188.642	39,4%	47,5%
TOTAL	105.000	100.960	176.133	172.634	195.034	167.384	150.655	177.409	257.917	45,4%	48,9%

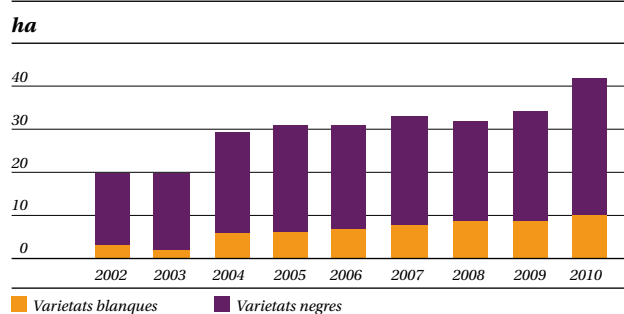
Taula 1

A la darrera columna de la taula es mostren els valor de l'índex **IR6**. Aquest índex relaciona el valor obtingut en el 2010 amb el valor mitjà del període 2004-2009 i, per tant, dóna una idea general del comportament que han tingut aquestes variables en els darrers anys.

Tant per a la superfície de vinya com per a la producció de raïm, en el 2010 s'han donat valors positius en relació amb el valor mitjà dels darrers sis anys (IR6), la qual cosa indica que tant la superfície de vinya com la producció de raïm mostren tendències generals al creixement.

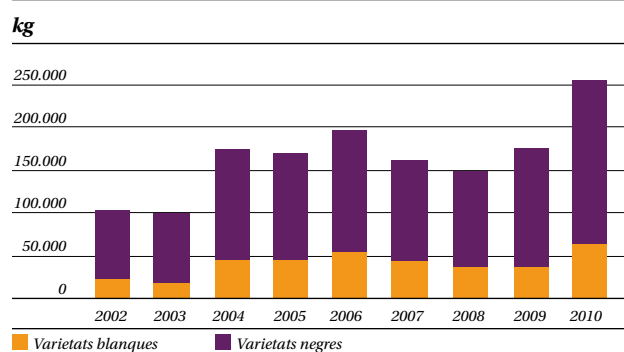
Els *Gràfics 1 i 2* il·lustren aquests comportaments.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2002-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2002-2010)

Gràfic 2

Pel que fa a l'elaboració de Vi de la terra Eivissa, en el 2010 s'ha incrementat un +41,6% el volum de

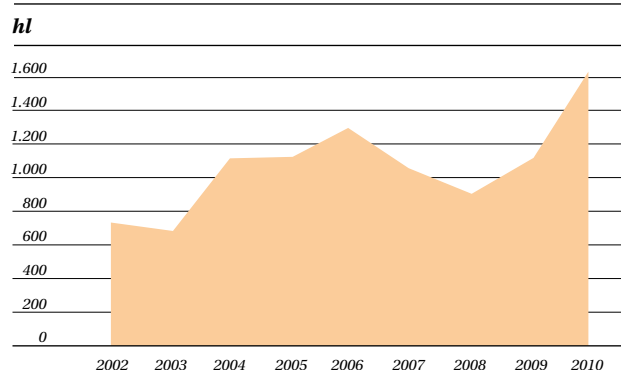
vi produït respecte de l'any anterior, amb un total de gairebé 1.625 hectolitres.

La *Taula 2* recull les dades d'elaboració de vi des del 2002, la variació 10/09 i l'índex IR6.

S'observa una clara tendència positiva en general, ja que els valors obtinguts en el 2010 superen tant els valors de l'any anterior (amb variacions que es situen entre +26,3% i +54,2%), com els valors mitjans dels darrers sis anys (amb IR6 que varien entre +30,9% i +118,5%).

El *Gràfic 3* mostra aquesta tendència positiva per a la producció total de Vi de la terra Eivissa.

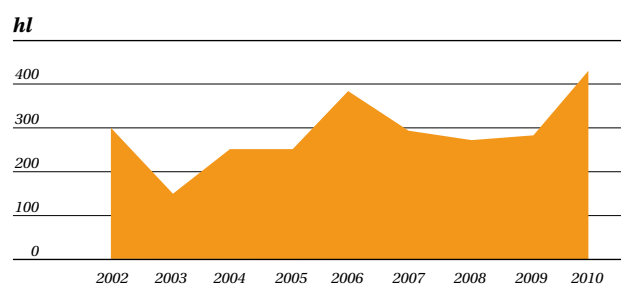
Evolució de la producció TOTAL (2002-2010)

Gràfic 3

Els *Gràfics 4, 5 i 6* mostren l'evolució per tipus de vi. Proporcionalment, el vi negre ha estat el més representatiu ja que suposa 53,6% del volum de producció total. Segueixen el vi blanc i el vi rosat, amb el 25,7% i 20,7% respectivament.

Evolució de la producció de VI BLANC (2002-2010)

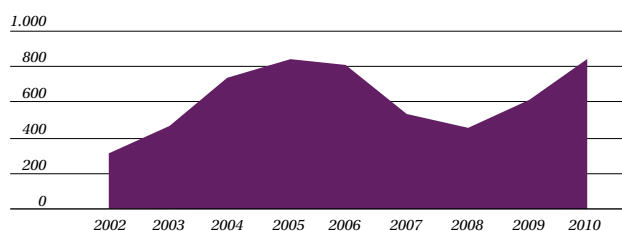
Gràfic 4

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Nombre de cellers	3	3	4	4	4	3	3	3	4	+1	--	
Producció de VI (hl)	Blanc	292,50	144,00	257,50	260,00	383,00	288,70	263,25	271,00	418,00	54,2%	45,5%
	Negre	309,50	488,50	750,00	829,50	808,00	519,25	472,80	609,75	870,25	42,7%	30,9%
	Rosat	130,00	55,00	108,00	50,00	113,00	218,00	168,50	266,50	336,50	26,3%	118,5%
	TOTAL	732,00	687,50	1.115,50	1.139,50	1.304,00	1.025,95	904,55	1.147,25	1.624,75	41,6%	46,9%

Taula 2

Evolució de la producció de VI NEGRE (2002-2010)

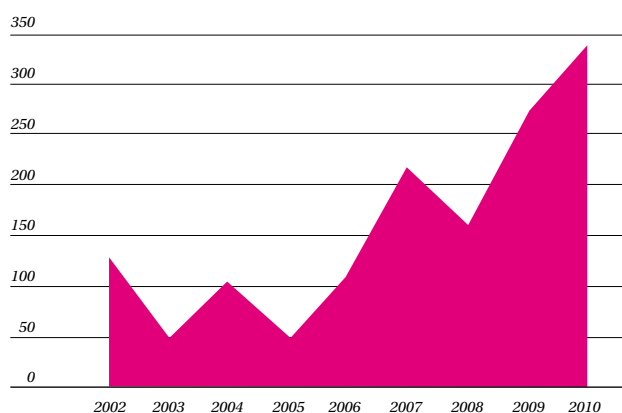
hl

Gràfic 5

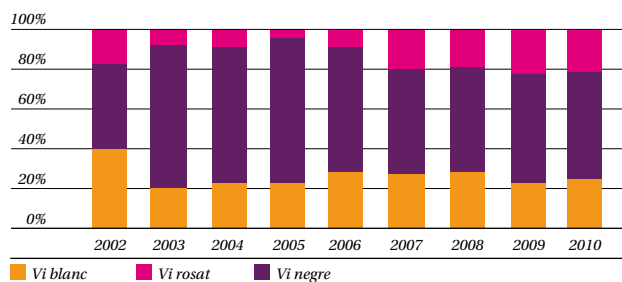
Evolució de la producció de VI ROSAT (2002-2010)

hl

Gràfic 6

El Gràfic 7 mostra la distribució de la producció total segons els tipus de vi.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (2002-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització**Comercialització de vi**

Quant a les dades de comercialització de Vi de la terra Eivissa, el comportament també ha estat positiu en el 2010, ja que les vendes totals han crescut un +22% respecte de l'any anterior, amb un volum total de 88.679 litres.

La Taula 3 mostra les dades de comercialització des de l'any 2002.

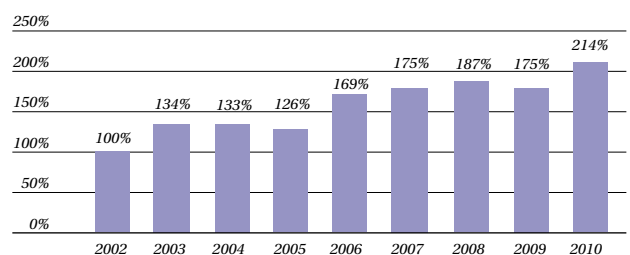
Per tipus de vi, el negre i el rosat han mostrat increments en les seves vendes (+31,6% i +43,9% respectivament). Únicament en el cas del vi blanc s'ha donat un descens de la comercialització, de l'ordre del -2%.

Ara bé, l'índex **IR6** ha estat positiu en tots el casos i també per a les vendes totals (+32,9%), la qual cosa indica una tendència general positiva.

El Gràfic 8 mostra aquesta tendència per al total de les vendes.

Evolució de la comercialització TOTAL (2002-2010)

Índex 100% / Any 2002

Gràfic 8

Els Gràfics 9, 10 i 11 mostren la tendència de les vendes segons el tipus de vi.

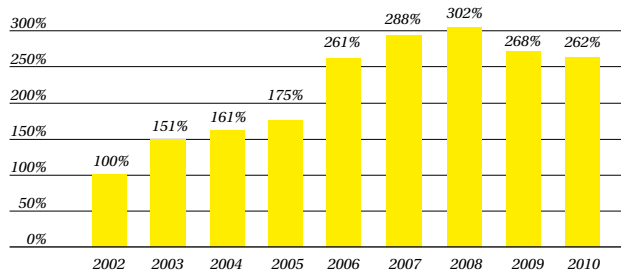
Proporcionalment, el vi negre ha estat el més representatiu del volum total de comercialització en el 2010, amb el 50,1% i uns 44.400 litres. El segon en importància relativa ha estat el vi blanc, que ha suposat el 28,4% del total venut en el 2010, amb 25.154 litres. I en darrer lloc el vi rosat, que han suposat el 21,5% restant i 19.118 litres venuts.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	95,95	145,00	154,81	167,89	250,28	276,04	289,77	256,72	251,54	-2,0%	8,1%
	Negre	299,04	366,84	343,08	302,09	387,87	378,26	375,13	337,43	444,07	31,6%	25,4%
	Rosat	20,11	46,41	54,70	51,55	62,17	71,67	111,22	132,88	191,18	43,9%	136,9%
	TOTAL	415,10	558,25	552,59	521,53	700,32	725,97	776,12	727,03	886,79	22,0%	32,9%

Taula 3

Evolució de la comercialització de VI BLANC (2002-2010)

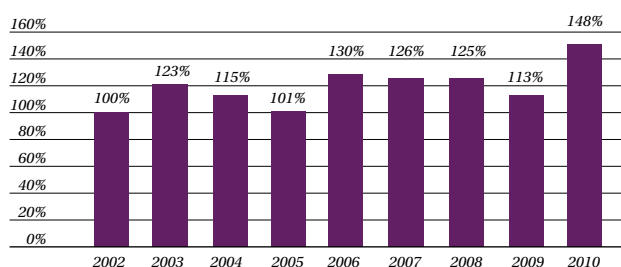
Índex 100% / Any 2002

Gràfic 9

Evolució de la comercialització de VI NEGRE (2002-2010)

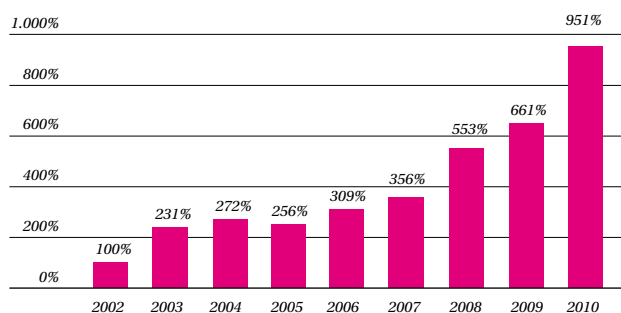
Índex 100% / Any 2002

Gràfic 10

Evolució de la comercialització de VI ROSAT (2002-2010)

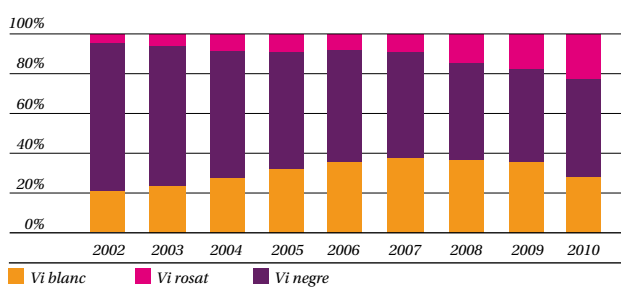
Índex 100% / Any 2002

Gràfic 11

El Gràfic 12 mostra la proporció que ha representat cada tipus de vi des del 2002.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2002-2010)

Gràfic 12

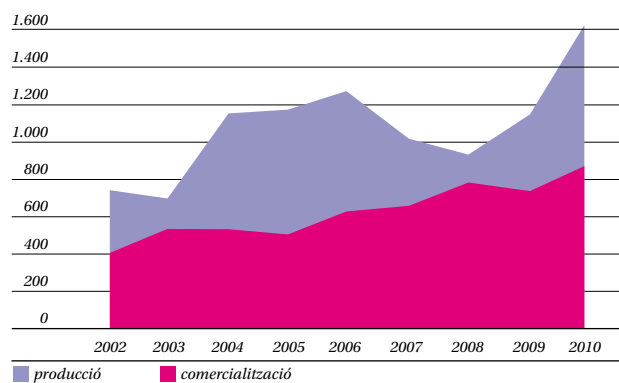
Producció versus comercialització de vi

El volum de producció i el volum de comercialització del mateix any no estan lligats i, per tant, poden tenir evolucions molt diferents. Així, al llarg del temps, s'hi poden trobar importants diferències entre les tendències d'ambdós paràmetres.

El Gràfic 13 mostra l'evolució de les dues variables per al Vi de la terra Eivissa des de l'any 2002.

Producció vs Comercialització (2002-2010)

hl

Gràfic 13

S'observa que en el 2010 s'ha donat un allunyament més marcat de les dues variables, pel fet que el volum de vi produït s'ha incrementat molt més que el volum de vi comercialitzat.

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

Un altra manera de comparar els volums de producció i comercialització és mitjançant aquesta ràtio, que dona informació sobre el grau d'equilibri entre els dos paràmetres.

La situació ideal es dona quan R=1, és a dir, el volum de vi produït és igual al volum de vi comercialitzat. Valors superiors a 1 indiquen una major producció, mentre que valors per sota d'1 indiquen que la comercialització ha superat la producció.

En el 2010, els valors de R han estat:

Vi blanc: 1,66

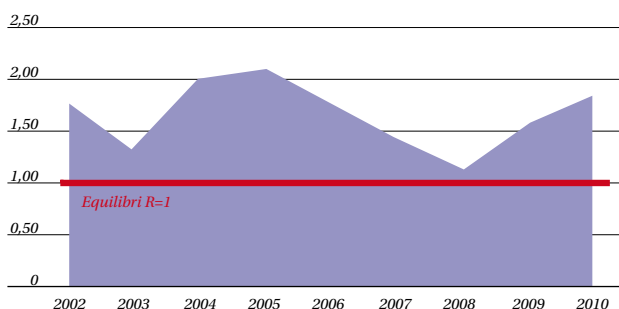
Vi negre: 1,96

Vi rosat: 1,76

Total: 1,83

Cal comentar que la relació entre producció i comercialització (ràtio) del 2010 s'ha incrementat respecte de l'any anterior en un +16%, la qual cosa indica una situació més allunyada a la d'equilibri.

El Gràfic 14 mostra l'evolució de la ràtio des del 2002.

Ràtio producció/comercialització 2002-2010

Gràfic 14

Mercats de comercialització

La Taula 4 recull les dades de comercialització segons el mercat de destí.

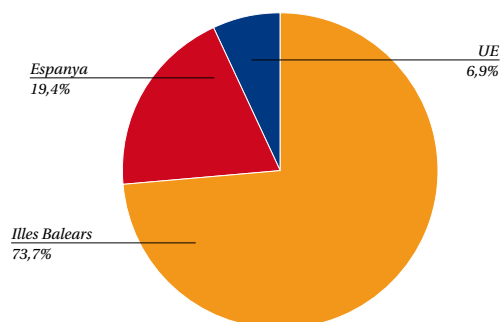
Encara que en el 2010 les vendes realitzades a les Illes Balears s'han reduït un -7,9%, el mercat local continua essent el principal destí del Vi de la terra Eivissa. Amb un total de 65.349 litres comercialitzats, la comunitat autònoma representa el 73,7% del volum total de vendes.

Les vendes a la península són les que han mostrat el comportament més positiu, ja que han estat molt superiors a les de l'any anterior: 17.230 litres venuts en el 2010, front dels 81 litres venuts en el 2009. Cal destacar el fet que han passat de representar només el 0,1% en el 2009 a representar el 19,4% de la comercialització total de Vi de la terra Eivissa en el 2010.

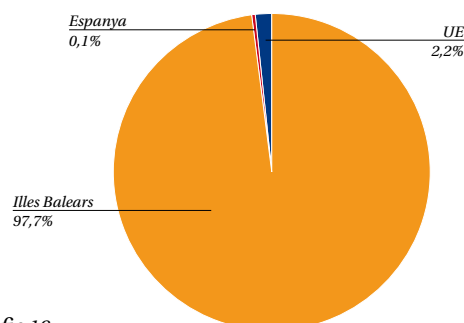
Quant a les exportacions, cal destacar que també han mostrat un comportament positiu, amb un total de 6.100 litres exportats en el 2010, volum que quadruplica el de l'any anterior. Malgrat aquest increment, representen la part minoritària de les vendes totals amb el 6,9% del volum de comercialització.

Aquestes exportacions s'han destinat íntegrament a països de la Unió Europea, concretament a França i Holanda.

Els Gràfics 15 i 16 mostren la distribució dels mercats de comercialització per al Vi de la terra Eivissa en els dos darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 15

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 16

5. Preus

En termes de facturació i preus, el litre de Vi de la terra Eivissa s'ha venut en el 2010 a un preu mitjà de 6,38 €/L, preu que respecte de l'any anterior s'ha incrementat un +17,3%. Aquesta pujada del preu i l'augment del volum de comercialització obtingut el 2010, han donat lloc a una facturació total que supera en un +43% la de l'any anterior i que ha assolit una xifra final de 565.568 euros.

Norma legal

- Decret 54/2003, de 16 de maig, pel qual es regula la utilització de la menció "Vi de la terra Eivissa" en la designació de vins de taula produïts a Eivissa. BOIB núm. 79, de 5 de juny de 2003.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Illes Balears	547,45	552,59	508,48	669,65	710,75	711,91	709,95	653,49	-7,9%
Espanya	0	0	2,25	2,00	5,40	16,33	0,81	172,30	x 215
Unió Europea	10,80	0	10,80	23,67	9,82	11,70	16,27	61,00	x 4
Països tercers	0	0	0	5,00	-	36,18	0	0	--
TOTAL	558,25	552,59	521,53	700,32	725,97	776,12	727,03	886,79	22,0%

Taula 4

3.3 Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord

Entre els vins de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord destaquen els blancs monovarietals de malvasia i els de chardonnay. Els vins de malvasia es caracteritzen pel seu potencial aromàtic, predominen les fruites; són vins secs, frescs, consistents, complexos i ben estructurats. Els vins de chardonnay són vins aromàtics, amb records de fruites tropicals; en boca són molt agradables i equilibrats, amb un final llarg i persistent.

En relació als vins negres, cal dir que els vinicultors de la zona tradicionalment s'han especialitzat en l'elaboració de vins monovarietals, procedents de ceps nobles com el cabernet sauvignon i el merlot. Són vins de color molt intents i tanins potents, aptes per a la criança.

1. Delimitació de la zona geogràfica

Tenen dret a la utilització de la menció Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord els vins obtinguts íntegrament de raïms produïts en els següents termes municipals de Mallorca: Alaró, Alcúdia, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Campanet, Deià, Escorca, Estellencs, Esporles, Fornalutx, Mancor de la Vall, Pollença, Puigpunyent, Selva, Sóller i Valldemossa.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord han de procedir exclusivament de raïm de les varietats següents:

- Raïm blanc: *chardonnay, macabeu, malvasia, moscatell d'Alexandria, parellada, premsal blanc i sauvignon blanc.*
- Raïm negre: *cabernet sauvignon, callet, manto negre, merlot, monestrell, ull de llebre, i sirà.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu han de tenir com a objectiu aconseguir un raïm de la màxima qualitat. Els requisits són els següents:

- densitat de plantació màxima: 5.500 ceps per hectàrea
- nombre màxim d'ulls per hectàrea: 33.000
- producció màxima per hectàrea: 9.000 kg

Elaboració

En l'extracció del most s'han d'aplicar pressions adequades d'extracció, de manera que el rendiment

no sigui superior a 70 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord han de tenir les següents característiques:

- graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	12
Rosats	12,5
Negres	12,5
- contingut màxim d'anhidrid sulfurós total:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	secs > 5 grams de sucre per litre	200 mg/l 250 mg/l
Negres	secs > 5 grams de sucre per litre	150 mg/l 200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció de Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge d'una numeració oficial atorgada per la Direcció General de Medi Rural i Marí.

3. Dades de producció

L'any 2010, un total de 13 viticultors han produït raïm destinat a l'elaboració de Vi de la terra Illes Balears, un menys que l'any anterior.

La superfície de vinya inscrita s'ha incrementat un +13,9% respecte de 2009 i ha assolit les 16,88 hectàrees. Aquest comportament positiu ha estat generalitzat, ja que en el 2010 ha crescut tant la superfície destinada al cultiu de varietats blanques (+15,8%), com la destinada a les varietats negres (+11,3%). Proporcionalment, les blanques han estat les majoritàries i han representat el 59% de la superfície total; mentre que el 41% restant correspon a cultius de raïm negre.

Pel que fa a la producció de raïm, en el 2010 s'han vermat 89.928 kg, la qual cosa suposa un increment del +43,3% respecte de l'any anterior. Per varietats de raïm, les blanques han mostrat el major increment, de l'ordre del +69,6% respecte de 2009, i han continuat representant la part majoritària amb el 56,5% del volum de producció total. Per altra banda, les varietats negres han mostrat un increment més moderat en el 2010 (+19,3%) i han representat el 43,5% restant de la producció total.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Viticultors		3	3	8	12	10	18	12	14	13	-1	--
VINYA (ha)	Blanc	1,2	1,83	9,87	11,05	12,93	8,10	9,27	8,62	9,98	15,8%	0,1%
	Negre	14,92	15,31	17,71	23,97	28,21	1,40	1,50	6,20	6,90	11,3%	-47,6%
	TOTAL	16,12	17,14	27,58	35,02	41,14	9,50	10,77	14,82	16,88	13,9%	-27,0%
RAÏM (kg)	Blanc	3.248	7.000	37.822	65.027	78.544	34.054	33.306	29.964	50.831	69,6%	9,4%
	Negre	81.571	95.018	63.435	137.245	155.069	6.728	7.974	32.773	39.097	19,3%	-41,8%
	TOTAL	84.819	102.018	101.257	202.272	233.613	40.782	41.280	62.737	89.928	43,3%	-20,9%

Taula 1

La Taula 1 recull aquestes dades de producció des de l'any 2002.

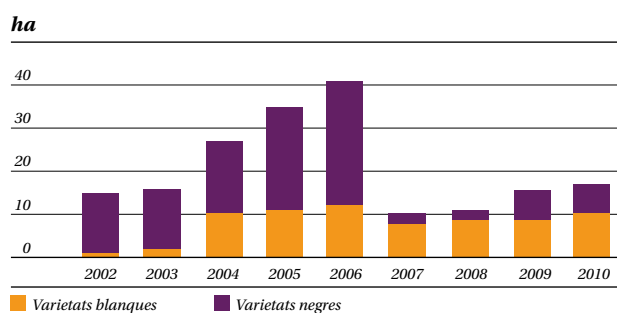
La darrera columna de la taula mostra els valors de l'Índex Relatiu IR6, que indica la relació entre les dades obtingudes en el 2010 i el valors mitjans del període 2004-2009. Aquest índex permet obtenir una valoració global del comportament que s'ha donat en el 2010.

Així, mentre que la variació 10/09 indica increments tant en la superfície de vinya total (+13,9%) com en la producció total de raïm (+43,3%), l'IR6 assoleix valors negatius en ambdós casos, la qual cosa indica que els valors assolits en el 2010 han estat inferiors als valors mitjans dels darrers sis anys. La tendència general és, per tant, negativa.

Els Gràfics 1 i 2 il·lustren l'evolució de la superfície de vinya i de la producció de raïm des de l'any 2002. S'observa que, en ambdós casos, es produí un descens important l'any 2007, coincidint amb la posada en marxa del Vi de la terra Mallorca, i una certa recuperació en els darrers tres anys. Com s'ha mencionat anteriorment, en el 2010 s'observa un comportament puntualment positiu (respecte de l'any anterior), però globalment negatiu (amb valors molt inferiors als obtinguts anys enrere).

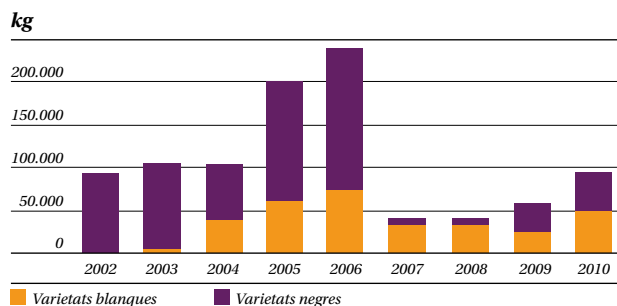
Quant a l'elaboració de Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord, el volum assolit en el 2010 ha estat superior al de l'any anterior en un +93,2%, amb un total de 56.231 litres, que han estat elaborats per un total de 5 bodegues.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2002-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2002-2010)

Gràfic 2

La Taula 2 resumeix les dades de producció des de l'any 2002.

Per tipus de vi, el creixement respecte de 2009 ha estat generalitzat: el volum de vi blanc s'ha incrementat un +121,2%, el de vi negre un +66,3% i de vi

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Nombre de cellers		3	3	8	10	10	10	5	5	5	=	--
Producció de VI (hl)	Blanc	24	42,54	231,7	401,20	514,30	211,95	185,99	133,20	294,71	121,2%	5,4%
	Negre	409,8	645,62	418,5	835,66	939,00	36,50	50,40	157,90	262,60	66,3%	-35,4%
	Rosat	0	0	0	133,50	132,10	3,50	0	0	5,00	--	-88,8%
	TOTAL	433,8	688,16	650,2	1.370,36	1.585,40	251,95	236,39	291,10	562,31	93,2%	-23,1%

Taula 2

rosat se n'han elaborat 500 litres, després de dos anys consecutius en què la seva producció era nul·la.

Ara bé, els valors obtinguts en el 2010 són molt negatius si es comparen amb els valors mitjans del període 2004-2009 (IR6) tant per a la producció de vi negre, com per a la de vi rosat i per a la producció total. En aquests casos la tendència global és negativa. En canvi, el vi blanc mostra una tendència positiva.

Proporcionalment, el vi majoritari ha estat el blanc, que representa el 52,4% del volum total de vi elaborat en el 2010. Segueix el vi negre, amb el 46,7% i, en darrer lloc, el vi rosat, que només suposa el 0,9%.

El Gràfic 3 mostra l'evolució de les proporcions que han representat els diferents tipus de vi des del 2002.

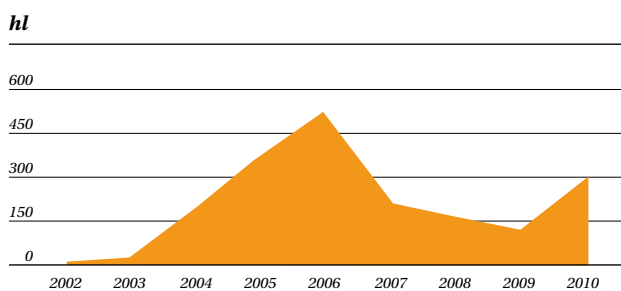
Evolució de la producció segons el tipus de vi (2002-2009)

Gràfic 3

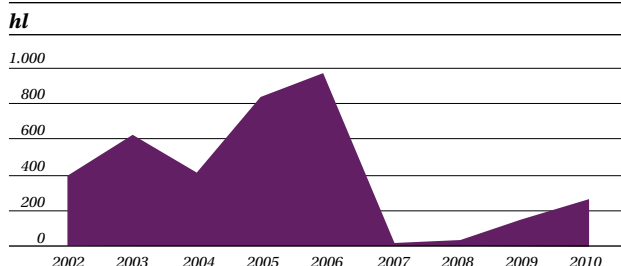
Els Gràfics 4, 5, 6 i 7 mostren l'evolució del volum de producció dels diferents tipus de vi.

Evolució de la producció de VI BLANC (2002-2010)

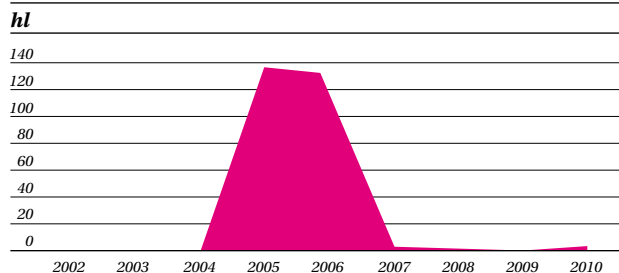
Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (2002-2010)

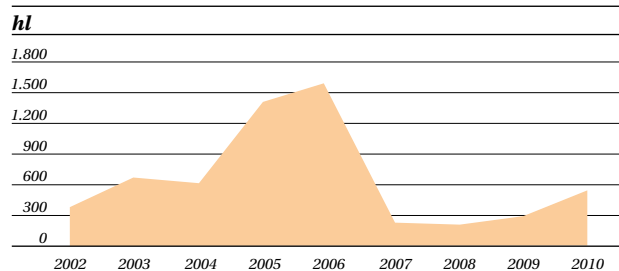
Gràfic 5

Evolució de la producció de VI ROSAT (2002-2010)

Gràfic 6

Evolució de la producció TOTAL (2002-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Pel que fa a la comercialització de vi, en el 2010 s'ha incrementat notablement respecte de l'any anterior (+150,9%), amb un total de 23.556 litres de Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord comercialitzats. Per tipus de vi, el comportament ha estat molt diferent: el vi negre ha estat l'únic que ha mostrat un descens en el 2010, de l'ordre del -73,9%; mentre que el vi blanc ha mostrat un creixement del +270,9%.

La Taula 3 recull aquestes dades de comercialització.

El valor de l'índex IR6 per a la comercialització total ha estat negatiu (-58,7%), la qual cosa indica una tendència general negativa. Per tant, l'increment experimentat en el 2010 respecte de l'any anterior és puntual, ja que el valor de l'índex IR6 indica que el volum de vendes obtingut en el 2010 és inferior al volum mitjà del període 2004-2009. Cal destacar el cas del vi blanc, que és l'únic que presenta una tendència positiva.

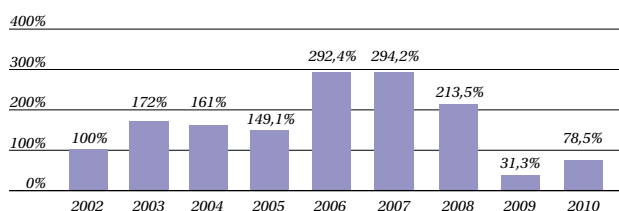
El Gràfic 8 mostra l'evolució de la comercialització des del 2002. S'observa que el volum de comercialització en el 2010 creix respecte de l'any anterior, però encara es troba en valors molt inferiors als de anys anteriors.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
<i>Blanc</i>	0	0	160	139,31	387,11	262,96	180,61	59,47	220,56	270,9%	11,3%
Comercialització de VI (hl)											
<i>Negre</i>	300	516,01	323	308,05	420,49	541,79	457,36	34,43	9,00	-73,9%	-97,4%
<i>Rosat</i>	0	0	0	0	69,72	77,90	2,65	0	6,00	--	-76,0%
TOTAL	300	516,01	483	447,36	877,32	882,65	640,62	93,90	235,56	150,9%	-58,7%

Taula 3

Evolució de la comercialització de VI TOTAL (2002-2010)

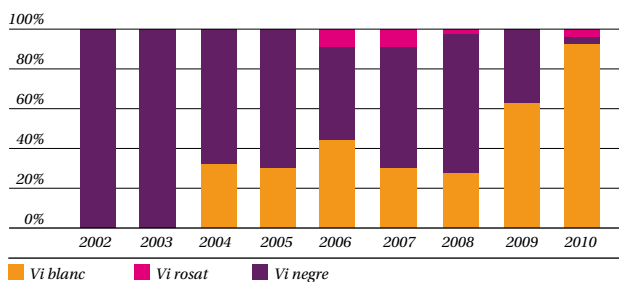
Índex 100% / Any 2002

Gràfic 8

Proporcionalment, el vi blanc ha estat el més representatiu amb el 93,6% de la comercialització total. El segueixen el vi negre i el vi rosat, que han suposat el 3,8% i el 2,6% respectivament.

El Gràfic 9 il·lustra les proporcions que han representat els diferents tipus de vi des de l'any 2002. Es pot observar el clar predomini de les vendes de vi blanc.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2002-2010)

Gràfic 9

Producció versus comercialització de vi

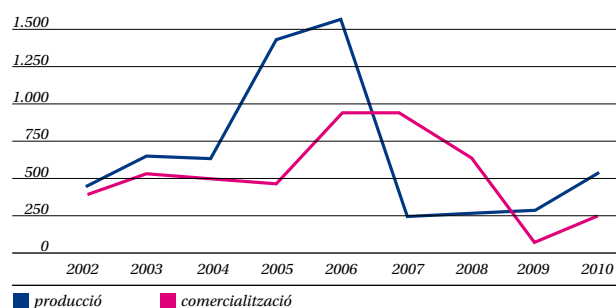
La comercialització dels vins no va lligada a la producció dins del mateix any. Per això, les evolucions poden ser molt diferents i no existir una correlació entre les seves tendències.

El Gràfic 10 representa les evolucions d'aquests dos paràmetres. S'observa que al llarg del temps existeixen diferències significatives entre elles. El fet més destacable és la marcada caiguda de les dues variables entre els anys 2007 i 2009, pel sorgiment

del Vi de la terra Mallorca. En el 2010, aquesta situació negativa continua però s'observa un inici de recuperació per ambdues variables.

Producció vs Comercialització de vi (2002-2010)

hl

Gràfic 10

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

La relació entre producció i comercialització (ràtio) indica que en el 2010 s'ha produït més del que s'ha comercialitzat, ja que els valors de R són molt superiors a 1. Ara bé, respecte de l'any anterior, ha disminuït un -22,9%, el que indica una reducció de la diferència entre les variables.

Els valors de R en el 2010 han estat els següents:

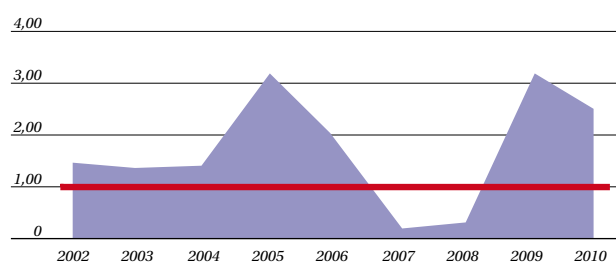
Vi blanc: 1,33

Vi negre: 29,18

Vi rosat: 0,83

Total: 2,39

El Gràfic 11 il·lustra l'evolució de la ràtio des del 2002.

Ràtio producció / comercialització (2002-2010)

Gràfic 11

Mercats de comercialització

L'any 2010, les vendes de Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord han estat destinades íntegrament a les Illes Balears.

Per a les vendes realitzades a les Illes Balears, el valor de l'índex **IR6** ha estat negatiu, el que indica que el volum assolit en el 2010 ha estat inferior al valor mitjà de les vendes realitzades en el període 2004-2010, continuant així amb la tendència negativa general.

5. Preus

Els vins amb indicació geogràfica Vi de la Terra Serra de Tramuntana-Costa Nord s'han comercialit-

zat en el 2010 a un preu mitjà de 6,24 €/l, preu que ha experimentat un important descens (-38,1%) respecte de 2009.

Ara bé, malgrat aquesta caiguda del preu i a causa del gran augment de les vendes, el valor de comercialització total del Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord ha estat en el 2010 superior a la facturació obtinguda l'any anterior en un +55,2%, amb un total de 146.988 €.

Norma legal

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 29 de novembre de 2005, per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la menció "Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord". (BOIB núm. 185, de 8 de desembre de 2005).

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Illes Balears	300	323,69	357	219,27	739,78	716,76	570,71	85,75	235,56	174,7%	-47,4%
Espanya	0	0	40	0	2,97	0	2,48	2,75	0	--	--
Unió Europea	0	192,32	76	228,09	133,71	157,69	58,43	5,40	0	--	--
Països tercers	0	0	10	0	0,86	8,19	9,00	0	0	--	--
TOTAL (hl)	300,00	516,01	483	447,36	877,32	882,65	640,62	93,90	235,56	150,9%	-58,7%

Taula 4

3.4 Vi de la terra Illa de Menorca

Els vins negres de merlot i cabernet sauvignon són els més representatius de la indicació geogràfica protegida. Són vins de color cirera brillant. Destaquen les aromes de fruites vermelles i espècies. En boca són vins rodons, de dimensió mitjana, ben estructurats i equilibrats.

Pel que fa als vins blancs, cal mencionar els monovarietals de malvasia. Són vins de color groc pal·lid brillant que es caracteritzen pel seu gran cabal aromàtic, destaquen les aromes vegetals (herba tallada recentment) i florals (flors blanques). En boca són vins frescs, secs i d'elevada intensitat i durada.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La zona de producció de raïm i d'elaboració i embotellament del vi amb dret a la menció Vi de la terra Illa de Menorca comprèn tots els municipis de l'illa de Menorca.

Únicament tindran dret a fer ús d'aquesta menció, els vins obtinguts de raïm produït a l'illa de Menorca i que s'hagin elaborat i embotellat al territori d'aquesta illa.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Illa de Menorca han de procedir exclusivament de raïm de les varietats següents:

- Raïm blanc: *chardonnay, macabeu, malvasia, moscatell d'Alexandria, moll o premsal blanc i parellada.*
- Raïm negre: *cabernet sauvignon, merlot, sirà, monestrell i ull de llebre.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu compleixen els següents requisits:

- densitat màxima de plantació: 5.300 ceps per hectàrea
- nombre màxim d'ulls per hectàrea: 30.000, excepte per a les varietats cabernet sauvignon i merlot, en què pot ser de 40.000
- producció màxima per hectàrea: 8.000 kg

Elaboració

En el procés d'elaboració s'han de seguir les pràctiques tradicionals i orientades a aconseguir la

millor qualitat de vins. Les pressions aplicades seran les adequades per tal que el rendiment no superi els 70 litres de vi per cada 100 kg de raïm. Les característiques dels vins seran les següents:

- graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	11,5
Rosats	12,0
Negres	12,0
- contingut màxim d'anhídrid sulfurós total:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	secs	200 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	250 mg/l
Negres	secs	150 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció Vi de la terra Illa de Menorca, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge del logotip adoptat per la denominació i una numeració oficial assignada pel Consell Insular de Menorca.

3. Dades de producció

L'any 2010, la superfície de vinya inscrita s'ha incrementat un +14,7% respecte de l'any anterior i ha assolit les 30,22 hectàrees. El 54% d'aquesta superfície correspon a cultius de varietats negres de raïm i el 46% restant a les blanques. En ambdós casos, la superfície cultivada s'ha incrementat respecte de 2009, en un +9,2% i un +21,9% respectivament.

Pel que fa a la quantitat de raïm produït en el 2010, s'ha superat en un +8,6% el volum de raïm vermat durant l'any anterior, amb un total de 124.991 kg. Per varietats, la producció de raïm negre s'ha incrementat en un +10,8% i ha estat la més representativa, amb el 66% de la producció total i una collita d'aproximadament 82.000 kg. Quant a les varietats blanques, suposen el 34% restant i han incrementat la seva producció en un +4,5%, assolint els 42.989 kg.

La Taula 1 recull aquestes dades de producció des de l'any 2003.

La darrera columna de la taula mostra la relació entre el valor obtingut en el 2010 i el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període 2004-2009. Aquesta relació es coneix com a **Índex Relatiu** o **IR6** i és un paràmetre que permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global i no puntual.

Tant en el cas de la superfície de vinya com en el de la producció de raïm, el comportament ha estat

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
VINYA (ha)	Blanc	0,50	6,69	7,80	9,06	10,42	11,64	11,48	13,99	21,9%	47,0%
	Negre	2,00	5,69	9,40	10,22	11,01	16,19	14,86	16,23	9,2%	44,5%
	TOTAL	2,50	12,38	17,20	19,28	21,43	27,83	26,34	30,22	14,7%	45,7%
RAÏM (kg)	Blanc	2.725	23.050	20.641	34.380	36.530	35.005	41.117	42.989	4,5%	35,2%
	Negre	7.700	37.246	40.714	51.126	53.063	68.710	74.008	82.002	10,8%	51,4%
	TOTAL	10.425	60.296	61.355	85.506	89.593	103.715	115.125	124.991	8,6%	45,4%

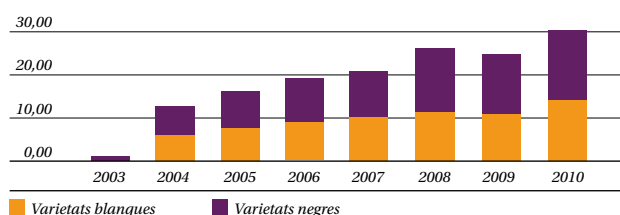
Taula 1

positiu respecte de 2009 (variacions 10/09 positives) però també globalment, amb valors de l'IR6 que es situen entre +35,2% i +51,4%. És a dir, que tant la superfície de vinya inscrita com el volum de raïm produït en el 2010 han estat superiors als valors mitjans dels darrers sis anys, la qual cosa indica una tendència general positiva.

Els Gràfics 1 i 2 mostren l'evolució de la superfície de vinya i de la producció de raïm.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2003-2010)

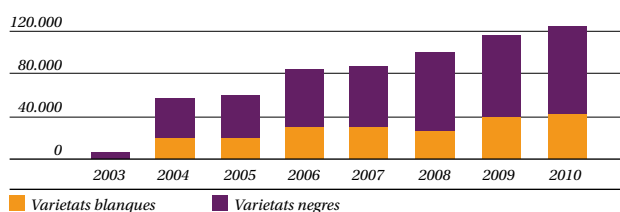
ha

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2003-2010)

kg

Gràfic 2

L'any 2010, el volum de vi elaborat ha augmentat un +14,2% respecte de l'any anterior i ha assolit els 846 hectolitres. Per tipus de vi, el comportament ha estat positiu en el cas del vi blanc i del vi negre, amb increments del +38,5% i de +10,2% respectivament. Mentre que el vi rosat ha mostrat un comportament negatiu en el 2010, amb una reducció del -34,6% respecte de l'any anterior.

La Taula 2 recull les dades de producció de vi.

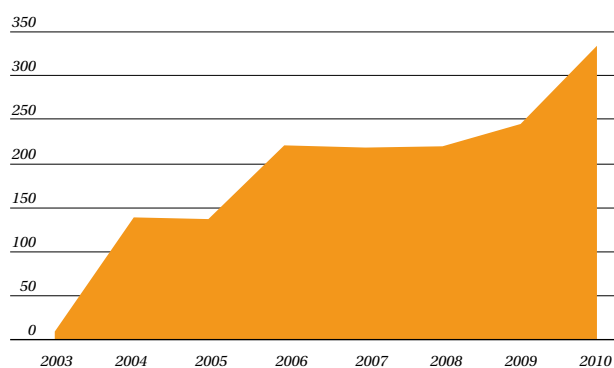
L'índex IR6 ha estat positiu en tots els casos, amb valors situats entre +1,7% i +71,5%. Així, els valors obtinguts en el 2010 superen els valors mitjans dels darrers sis anys, el que indica una tendència general positiva.

Els Gràfics 3, 4 i 5 mostren l'evolució de la producció per tipus de Vi de la terra Illa de Menorca des de l'any 2003.

I el Gràfic 6 mostra l'evolució de la producció total de Vi de la terra Illa de Menorca des de l'any 2003.

Evolució de la producció de VI BLANC (2003-2010)

hl

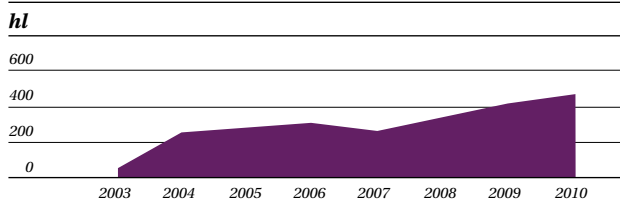

Gràfic 3

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Nombre de cellers		1	4	4	5	6	6	6	7	+1	--
	Blanc	17,00	134,95	132,10	223,00	217,94	215,45	240,26	332,73	38,5%	71,5%
Producció de VI (hl)	Negre	52,00	239,15	269,00	296,17	283,91	347,53	415,41	457,74	10,2%	48,4%
	Rosat	-	21,20	23,50	42,50	71,62	84,11	85,11	55,63	-34,6%	1,7%
	TOTAL	69,00	395,30	424,60	561,67	573,47	647,09	740,78	846,10	14,2%	51,9%

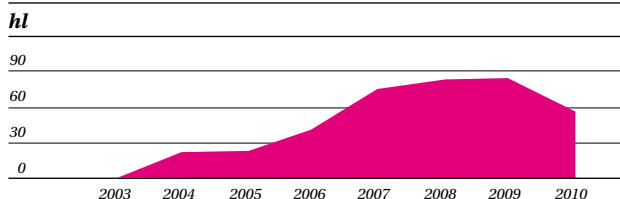
Taula 2

Evolució de la producció de VI NEGRE (2003-2010)

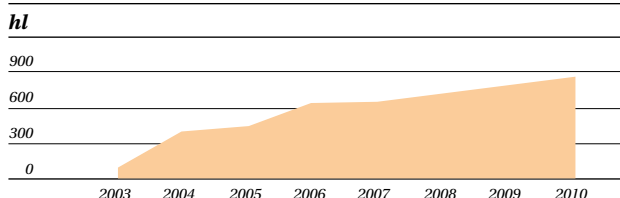
Gràfic 4

Evolució de la producció de VI ROSAT (2003-2010)

Gràfic 5

Evolució de la producció TOTAL (2003-2010)

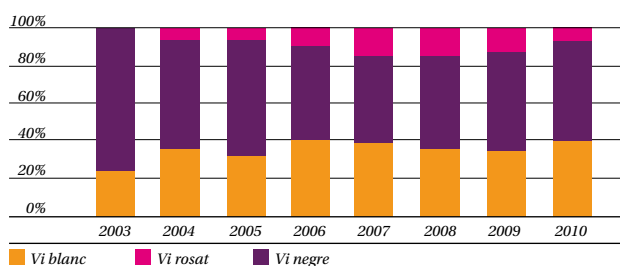

Gràfic 6

Proporcionalment, el vi negre ha estat el més representatiu amb el 54% del volum total de vi produït. Segueixen el vi blanc i el vi rosat, que han suposat el 39% i el 7% respectivament.

El Gràfic 7 il·lustra la distribució de les proporcions que han representat els diferents tipus de vi durant els darrers anys.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (2003-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Pel que fa a les dades de comercialització de Vi de la terra Illa de Menorca, en el 2010 han estat molt positives, ja que el volum de vendes ha crescut un +43,7% respecte de l'any anterior i s'han assolit els 676 hectolitres de vi comercialitzat.

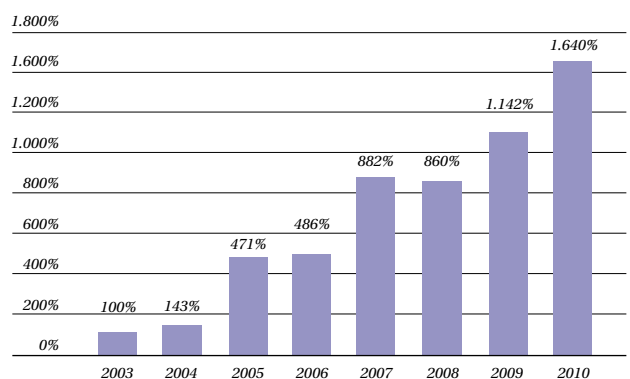
La Taula 3 recull les dades de comercialització.

Aquest comportament positiu ha estat generalitzat, ja que s'han incrementat les vendes dels tres tipus de vi. Així mateix, el valor de l'índex IR6 ha estat molt positiu per a tots ells i també per a les vendes totals, la qual cosa indica que la tendència general és positiva.

L'evolució positiva de les vendes es mostra en el Gràfic 8. S'observa el creixement del volum de comercialització des de l'any 2003 i el gran augment experimentat en el 2010.

Evolució de la comercialització TOTAL (2003-2010)

Índex 100% / Any 2003

Gràfic 8

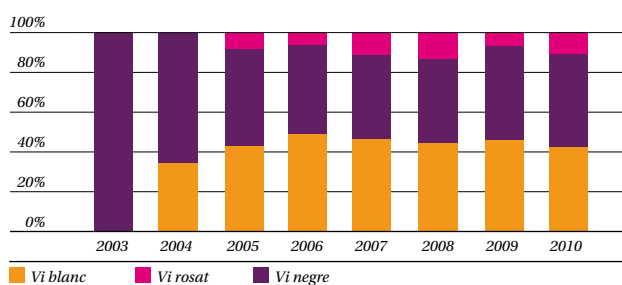
Proporcionalment, el vi blanc i el negre són els més representatius ja que suposen, cadascun d'ells, el 44% del volum total comercialitzat en el 2010. El 12% restant correspon al vi rosat, que continua essent el menys representatiu.

El Gràfic 9 mostra les proporcions que han representat els diferents tipus de vins en relació al volum total de comercialització des de l'any 2003.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	-	20,28	86,80	101,66	172,42	165,47	233,15	297,75	27,7%	129,1%
	Negre	41,22	38,56	90,28	86,07	150,69	138,27	196,64	296,51	50,8%	154,0%
	Rosat	-	-	17,20	12,44	40,42	50,94	40,83	81,86	100,5%	203,5%
	TOTAL	41,22	58,84	194,28	200,17	363,53	354,68	470,62	676,12	43,7%	147,0%

Taula 3

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2003-2010)

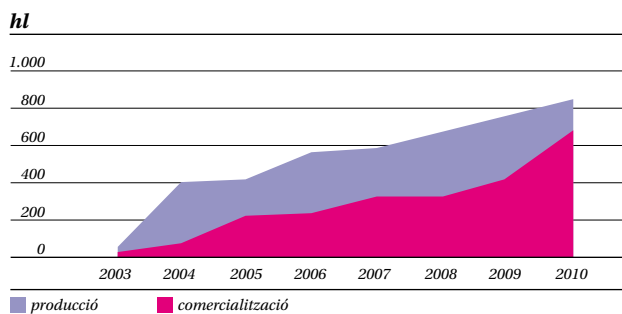

Gràfic 9

Producció versus comercialització de vi

El Gràfic 10 il·lustra les evolucions de la producció i la comercialització des del 2003.

Producció vs Comercialització de vi (2003-2010)

Gràfic 10

S'observa que no existeix una correlació entre les dues variables, sinó que hi ha un allunyament en què la producció supera sempre a la comercialització. Això posa de manifest un clar desajustament entre el que es produeix i la quantitat de vi comercialitzat.

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

Una altra manera de valorar aquestes evolucions és mitjançant la Ràtio vi produït/vi comercialitzat.

La situació d'equilibri és aquella en què R=1, és a dir, que el volum de producció és igual al volum de

comercialització. Valor inferiors a 1 suposen situacions en què les vendes superen la producció; i valors superiors a 1 indiquen que s'ha produït més del que s'ha venut.

En el 2010, els valors de la ràtio han estat:

Vi blanc: 1,12

Vi rosat: 1,54

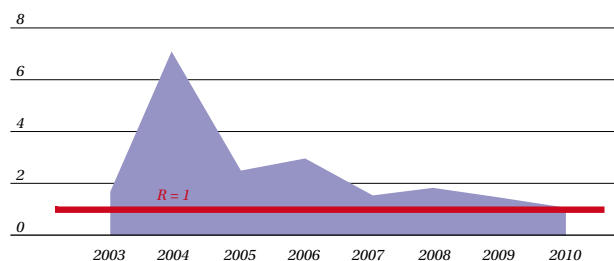
Vi negre: 0,68

Total: 1,25

Respecte de l'any anterior, la ràtio total s'ha reduït un -20,4%, la qual cosa suposa una aproximació a la situació d'equilibri, degut al fet que en el 2010 el volum de comercialització ha crescut molt més que el volum de producció.

El Gràfic 11 mostra l'evolució de la ràtio.

Ràtio Producció / Comercialització (2003-2010)

Gràfic 11

Mercats de comercialització

L'any 2010, la totalitat de les vendes de Vi de la terra Illa de Menorca ha estat destinada al mercat nacional.

Així, les Illes Balears han representat el 95% del total comercialitzat i les vendes destinades a la comunitat autònoma s'han incrementat notablement respecte de l'any anterior (+38,7%), assolint els 639 hectòlitres.

El 5% restant s'ha destinat a la resta d'Espanya, que continua representant la part minoritària encara que s'ha quadruplicat el volum comercialitzat respecte de 2009.

La Taula 4 recull les dades de comercialització per destins.

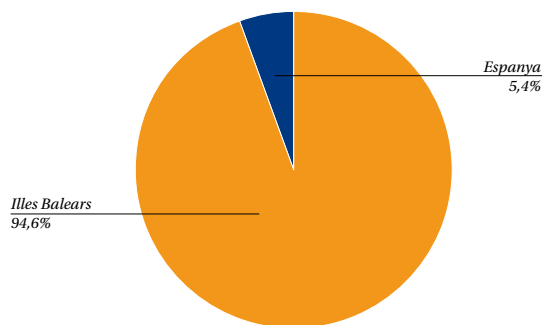
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Illes Balears	41,22	58,84	185,71	193,37	353,53	329,68	461,12	639,47	38,7%
Espanya	0	0	8,26	6,80	10,00	25,00	9,30	36,65	294,1%
Unió Europea	0	0	0,31	0	0	0	0,20	0	--
País tercer	0	0	0	0	0	0	0	--	--
TOTAL (hl)	41,22	58,84	194,28	200,17	363,53	354,68	470,62	676,12	43,7%

Taula 4

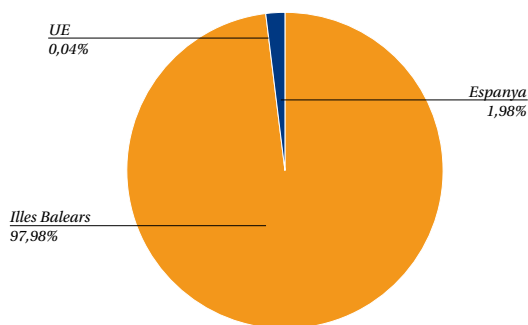
El Gràfics 12 i 13 mostren la distribució dels mercats de destí del Vi de la terra Illa de Menorca en el anys 2010 i 2009.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 12

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 13

5. Preus

En el 2010, el preu de venda mitjà del litre de vi ha estat de 6,89 €/L. Respecte de l'any anterior s'ha reduït un -11,5%.

Malgrat aquesta baixada del preu i a causa de l'important creixement de les vendes, el valor total dels productes comercialitzats en el 2010 ha estat un +30,2% superior a la facturació total obtinguda en el 2009 i ha assolit els 470.490 euros.

Norma legal

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 25 de novembre de 2005, per la qual s'estableixen les normes per a la utilització de la menció "Vi de la terra Illa de Menorca". BOIB núm. 181, d'1 de desembre de 2005.

3.5 Vi de la terra de Formentera

Entre els vins de la terra de Formentera destaquen els negres, majoritàriament joves, que es caracteritzen per la seva elevada capa, de color groSELLA i tonalitats violetes. Són brillants, nets i pot apreciar-se una llàgrima densa i lenta. En la fase olfactiva predominen les aromes primàries, especialment la fruita madura: maduixes o groSELLA i a fruita en compota: pruna o figa. En boca són vins robusts, amb cos, tànnics, ben estructurats i equilibrats.

Els vins rosats són brillants, amb predomini d'aromes primaris. En boca son rodons i frescs.

Els vins blancs són de color groc daurat, amb aromes nets i amb records de fruites verdes. En general es poden identificar les varietats de fruites. En boca són glicèrics i destaquen per ser equilibrats.

1. Delimitació de la zona geogràfica

Únicament tenen dret a la utilització de la menció Vi de la terra de Formentera els vins elaborats i embotellats en l'illa de Formentera, que hagin estat obtinguts íntegrament de raïms produïts a l'illa de Formentera.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la denominació Vi de la terra de Formentera han de procedir exclusivament de raïms de les varietats següents:

- Raïm blanc: *malvasia, premsal blanc (moll), chardonnay, viognier, garnatxa blanca i moscatell de gra menut.*
- Raïm negre: *monestrell, fogoneu, ull de llebre, cabernet sauvignon i merlot.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu són les tradicionals que tendeixen a aconseguir raïms de la millor qualitat i, en tot cas, es compliran els requisits següents:

- densitat de plantació màxima: 5.000 ceps per hectàrea
- nombre màxim d'ulls per hectàrea: 60.000
- producció màxima per hectàrea: 8.500 kg

Elaboració

En la producció del most es segueixen les pràctiques orientades a l'obtenció de la millor qualitat.

S'han d'aplicar les pressions adequades de manera que el rendiment no sigui superior a 65 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Els vins designats amb la denominació Vi de la terra de Formentera tindran les següents característiques:

- graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	11,5
Rosats	12,0
Negres	12,5

- contingut màxim d'anhídrid sulfurós total:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	secs > 5 grams de sucre per litre	200 mg/l 250 mg/l
Negres	secs > 5 grams de sucre per litre	150 mg/l 200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció Vi de la terra de Formentera, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge del logotip adoptat per la indicació geogràfica protegida i una numeració oficial atribuïda per la Direcció General de Medi Rural i Marí.

3. Dades de producció

En el 2010, la superfície de vinya destinada al cultiu de raïm per a l'elaboració de Vi de la terra de Formentera ha crescut un +23% respecte de l'any anterior i ha assolit un total de 15,15 hectàrees inscrites.

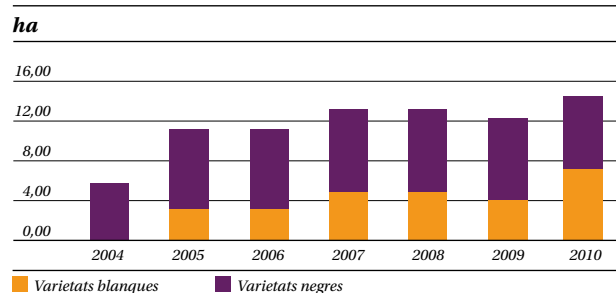
Segons el tipus de raïm, el comportament ha estat diferent: la superfície destinada al cultiu de varietats blanques s'ha incrementat un +69,2% respecte de 2009 i ha suposat el 48% de la superfície total; mentre que les varietats negres han mostrat un comportament negatiu (-1,7%) i han representat el 52% de la superfície total inscrita.

Malgrat aquest increment de la superfície de cultiu, la producció de raïm obtinguda pels 3 viticultors inscrits ha estat inferior a l'any anterior en un -27,4% i s'ha situat en 35.558 kg. Per tipus de raïm, en ambdós casos s'ha reduït la producció i predominen les varietats negres, que representen el 65,4% del total.

La *Taula 1* recull aquestes dades de producció des de l'any 2004.

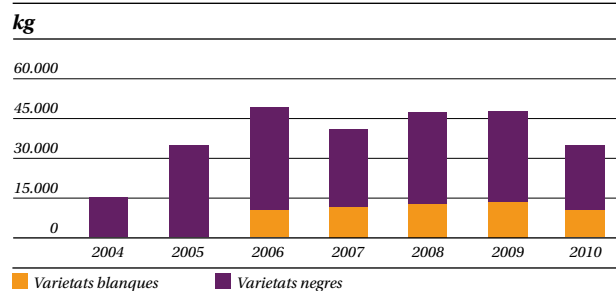
L'evolució d'aquests dos paràmetres s'observa en els *Gràfics 1 i 2*.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2004-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2004-2010)

Gràfic 2

Quant a l'elaboració de Vi de la terra de Formentera, la *Taula 2* recull les dades.

En el 2010 s'han produït 19.400 litres de vi, la qual cosa suposa un important descens respecte de l'any anterior, de l'ordre del -25,3%.

Per tipus de vi, el descens ha estat generalitzat, amb caigudes que es situen entre el -7,7% i el -46,0%.

		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
VINYA (ha)	Blanc	-	3,35	3,55	5,28	5,28	4,29	7,26	69,2%
	Negre	6,5	7,98	7,98	8,05	8,05	8,03	7,89	-1,7%
	TOTAL	6,5	11,33	11,53	13,33	13,33	12,32	15,15	23,0%
RAÏM (kg)	Blanc	-	643	9.097	10.685	14.354	16.380	12.324	-24,8%
	Negre	14.296	35.929	41.117	29.449	34.100	32.607	23.234	-28,7%
	TOTAL	14.296	36.572	50.214	40.134	48.454	48.987	35.558	-27,4%

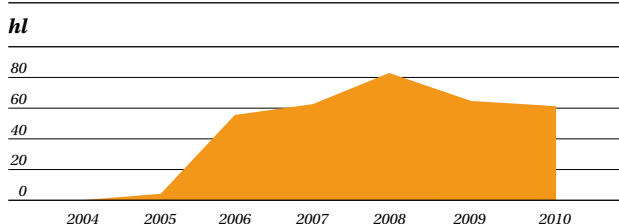
Taula 1

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	
Nombre de cellers	1	2	2	2	2	2	2	=	
Producció de VI (hl)	Blanc	-	3,6	53,7	63,76	81,75	66,50	61,35	-7,7%
	Negre	69,3	162,7	198,5	138,50	145,60	136,65	102,15	-25,2%
	Rosat	33,1	62,5	52,5	36,05	24,00	56,50	30,50	-46,0%
	TOTAL	102,4	228,8	304,7	238,31	251,35	259,65	194,00	-25,3%

Taula 2

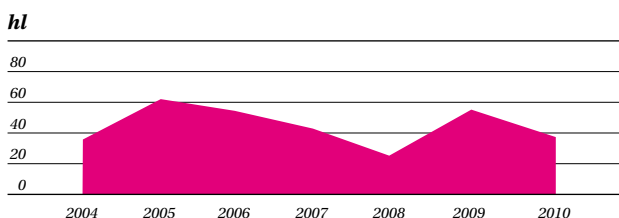
Els Gràfics 3, 4 i 5 il·lustren l'evolució de la producció per tipus de vins. S'observa el descens respecte de l'any anterior en els tres casos.

Evolució de la producció de VI BLANC (2004-2010)

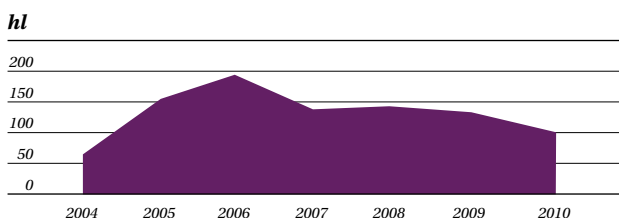
Gràfic 3

Evolució de la producció de VI ROSAT (2004-2010)

Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (2004-2010)

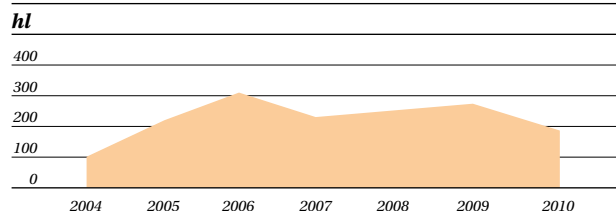

Gràfic 5

El Gràfic 6 mostra l'evolució de la producció total de Vi de la terra de Formentera.

Proporcionalment, predomina el vi negre que suposa el 52,6% del volum total de vi produït en el 2010. Segueixen el vi blanc i el vi rosat, que representen el 31,6% i el 15,8% respectivament.

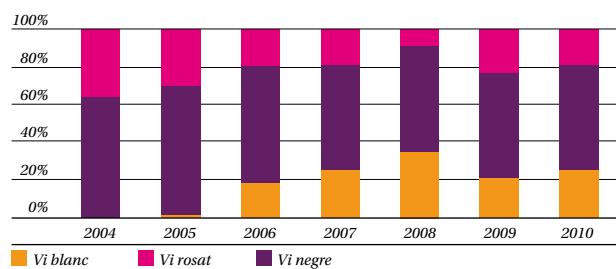
Evolució de la producció TOTAL (2004-2010)

Gràfic 6

El Gràfic 7 mostra les proporcions que han representat els diferents tipus de vi.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (2004-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

Pel que fa a les dades de comercialització, l'any 2010 ha estat molt positiu per al Vi de la terra de Formentera, ja que el volum de vendes s'ha incrementat un +130,6% respecte de l'any anterior i ha assolit els 30.939 litres.

La Taula 3 i el Gràfic 8 mostren aquestes dades.

Per tipus de vi, el creixement ha estat general. Cal destacar el cas de vi negre, que ha mostrat el major augment respecte de 2009 (+230,3%) i ha assolit un volum de vendes de 21.161 litres. A més, proporcionalment ha incrementat la seva importància de manera significativa, ja que ha passat de representar el 47,7% en el 2009 a representar el 68,4% del volum de comercialització total en el 2010.

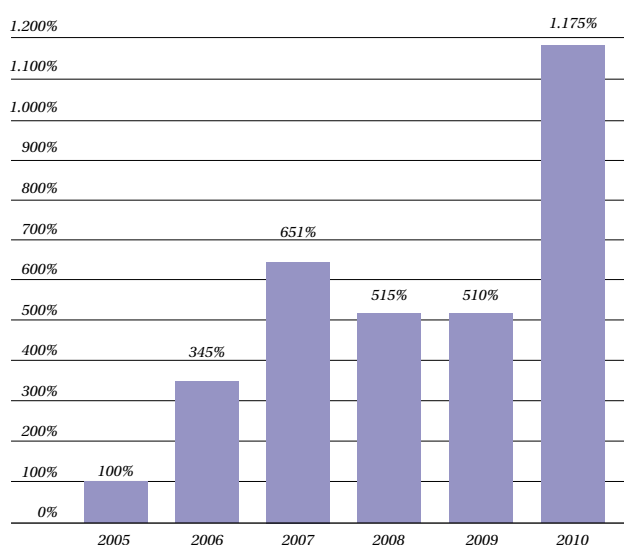
Segueixen en importància el vi blanc i el vi rosat, que suposen el 19,3% i el 12,3% respectivament.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	-	-	42,35	49,56	47,97	59,63	24,3%
	Negre	-	40,90	76,23	65,01	64,07	211,61	230,3%
	Rosat	26,32	49,80	52,79	20,96	22,14	38,15	72,3%
	TOTAL	26,32	90,70	171,37	135,53	134,18	309,39	130,6%

Taula 3

Evolució de la comercialització TOTAL (2005-2010)

Índex 100% / Any 2005

Gràfic 8

El Gràfic 9 mostra les proporcions del volum de vendes que han representat els tipus de vins.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2005-2010)

Gràfic 9

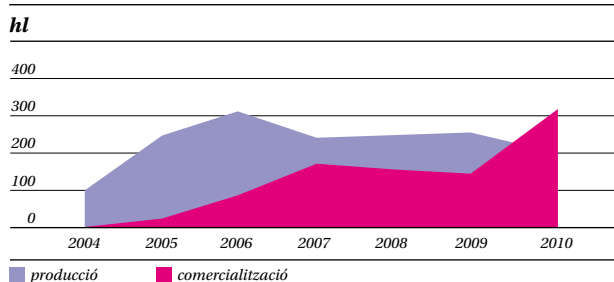
Producció versus comercialització de vi

Pel fet que no existeix una correlació entre la producció i la comercialització del vi en el mateix any, aquests dos paràmetre, poden mostrar evolucions molt diferents al llarg del temps.

En el Gràfic 10 s'observa que, després de cinc anys de continu allunyament entre les variables, en

el 2010 s'ha donat una inversió d'aquesta situació pel fet que la producció s'ha reduït de manera significativa i la comercialització s'ha incrementat molt.

Producció vs Comercialització de vi (2004-2010)

Gràfic 10

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

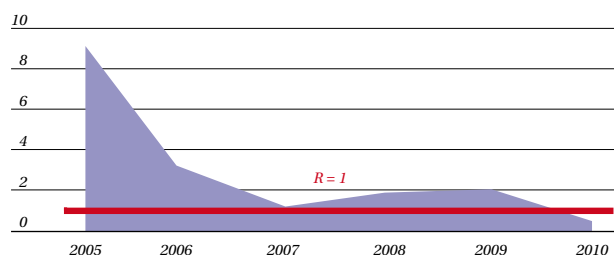
Aquesta Ràtio proporciona també informació sobre la relació entre el volum de producció i el volum de comercialització de Vi de la terra de Formentera.

La situació d'equilibri es dona quan aquesta relació és igual a 1. Valors per sobre d'1 indiquen una major producció i valors per sota d'1 indiquen una major comercialització.

- En el 2010, els valors de R han estat els següents:
- Vi blanc 1,03
- Vi negre 0,48
- Vi rosat 0,80
- Total 0,63

Així, en el Gràfic 11 s'observa que la Ràtio ha estat, per primera vegada des de l'any 2004, per sota d'1. És a dir, la comercialització supera a la producció.

Ràtio Producció / Comercialització (2005-2010)

Gràfic 11

Mercats de comercialització

En el 2010, les vendes de Vi de la terra de Formentera s'han destinat íntegrament al mercat nacional.

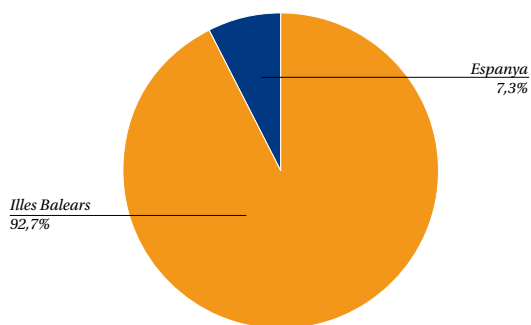
Així, la comunitat autònoma de les Illes Balears ha representat el 92,7% del volum total comercialitzat, amb uns 28.689 litres de vi destinats al mercat local. Respecte de l'any anterior, suposa un increment del +180,5%.

Les vendes realitzades a la resta d'Espanya han experimentat un descens del -29,5% respecte de 2009 i han suposat el 7,3% del total venut en el 2010, amb uns 2.251 litres destinats a la península.

La *Taula 4* mostra les dades de comercialització segons el mercats de destí.

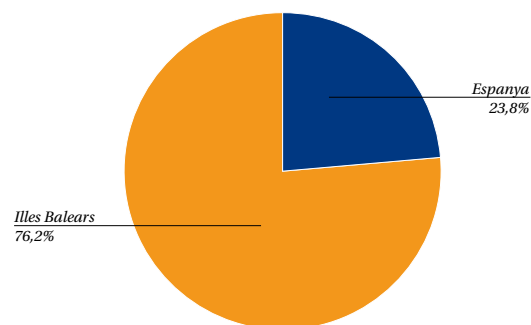
Els *Gràfics 12 i 13* mostren la distribució dels mercats de destí de les vendes.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 12

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 13

5. Preus

El preu mitjà de venda del Vi de la terra de Formentera en el 2010 ha estat de 8,40 €/L, fet que suposa una important caiguda respecte del preu de l'any anterior, de l'ordre del -44%.

Malgrat aquesta baixada del preu i degut al gran creixement de les vendes, la facturació total del 2010 ha superat en un +29% la del any anterior i ha assolit els 259.866 €.

Norma legal:

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera. BOIB núm. 110, de 10 d'agost de 2004.
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 25 d'abril de 2007, per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera. BOIB núm. 66, de 3 de maig de 2007.
- Ordre del conseller de Presidència de 25 d'octubre de 2010, per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 3 d'agost de 2004, per la qual es regula la denominació "Vi de la terra de Formentera" per a la designació de vins de taula produïts a l'illa de Formentera. BOIB núm. 160, de 4 de novembre de 2010.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Illes Balears	26,32	67,7	113,99	90,65	102,26	286,89	180,5%
Espanya	-	21	54,78	39,90	31,92	22,51	-29,5%
Unió Europea	-	2	1,07	4,98	0	0	--
País tercer	-	-	1,52	0	0	0	--
TOTAL	26,32	90,7	171,37	135,53	134,18	309,39	130,6%

Taula 4

3.6 Vi de la terra Mallorca

Els vins designats amb la menció vi de la terra Mallorca són vins nets, amb aromes franques identificatives de les varietats del raïm de procedència.

Els vins blancs són de color groc pàl·lid a daurat; aromàtics, en què predominen les aromes de fruites i/o forals; equilibrats, amples i frescs.

Els vins rosats són de color rosa pàl·lid a rosa ataronjat, brillants i transparents, amb predomini de les aromes primàries.

Els vins negres són de capa elevada, amb aroma potent i rics en tanins. La fase aromàtica es caracteritza per la presència de fruites vermelles. En boca són rodons i amb cos.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La zona de producció de raïm, d'elaboració i d'embotellat del vi amb dret a la menció vi de la terra Mallorca comprèn tots els municipis de l'illa de Mallorca.

Tenen dret a la utilització de la menció Vi de la terra Mallorca els vins elaborats íntegrament amb raïms produïts a Mallorca i envasats a la zona de producció.

2. Normes de producció i elaboració

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Mallorca han de procedir exclusivament de raïm de les varietats autoritzades, que són les següents:

- Raïm blanc: *premsal (moll), chardonnay, macabeu, malvasia, moscatell d'Alexandria, moscatell de gra menut, parellada, riesling i sauvignon blanc.*
- Raïm negre: *callet, manto negre, cabernet sauvignon, fogoneu, merlot, monestrell, sirà, ull de llebre i pinot noir.*

Cultiu

Les pràctiques de cultiu han de ser les tradicionals que tendeixen a aconseguir raïms de la millor qualitat i, en tot cas, s'han de complir els requisits següents:

- densitat de plantació màxima: 5.500 ceps per hectàrea
- nombre màxim d'ulls per hectàrea: 40.000
- producció màxima per hectàrea: 11.000 kg per a les varietats blanques i 10.000 kg per a les varietats negres

Elaboració

L'extracció del most es realitza amb les pressions adequades, de manera que el rendiment no sigui superior a 74 litres de vi per cada 100 kg de raïm.

Els vins designats amb la menció Vi de la terra Mallorca tindran les següents característiques:

- graduació alcohòlica adquirida mínima:

Blancs	10,5
Rosats	11,0
Negres	11,5
- acidesa volàtil no superior a 0,8 g per litre, expressada en àcid acètic.
- contingut màxim d'anhídrid sulfurós total:

	Tipus de vi	Contingut màxim
Blancs i Rosats	secs	200 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	250 mg/l
Negres	secs	150 mg/l
	> 5 grams de sucre per litre	200 mg/l

Control

Per poder fer ús de la menció Vi de la terra Mallorca, els operadors s'han de sotmetre a un sistema de control, del qual destaca l'ús en l'etiquetatge de la numeració oficial atribuïda per la Direcció General de Medi Rural i Marí.

3. Dades de producció

L'any 2010, un total de 128 viticultors han produït raïm destinant a l'elaboració de Vi de la terra Mallorca, 7 més que l'any anterior.

La superfície total de vinya ha mostrat un important increment respecte de 2009 (+30,3%) i ha assolit les 433 hectàrees registrades. Gairebé el 85% d'aquesta superfície, unes 367 hectàrees, s'han cultivat amb varietats negres; mentre que el 15% de superfície restant es dedicaren al cultiu de varietats blanques (vegeu *Taula 1*).

La producció de raïm ha superat en un +35,4% l'obtinguda en el 2009, amb un total de 2.471,1 tones. Per tipus de raïm, el comportament ha estat diferent: per a les varietats negres ha estat molt positiu, amb un increment del +44,7%; mentre que la producció de varietats blanques s'ha mantingut pràcticament estable respecte de l'any anterior (+0,3%).

Proporcionalment, el raïm negre ha estat el majoritari, que ha representat en el 2010 el 84,5% de la producció total.

La *Taula 1* mostra aquestes dades.

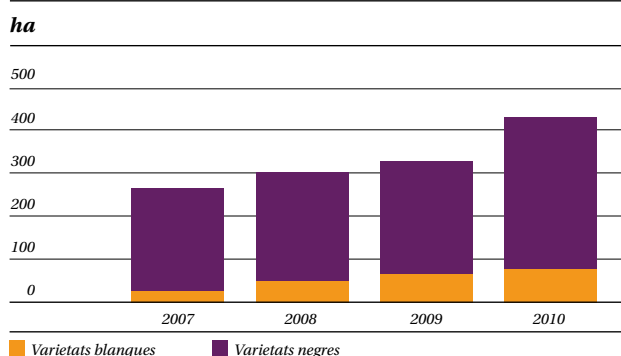
VINS

		2007	2008	2009	2010	10/09
Viticultors		111	99	121	128	+7
VINYA (ha)	Blanc	43,51	51,40	64,97	66,76	2,8%
	Negre	226,66	246,06	267,89	366,90	37,0%
	TOTAL	270,17	297,46	332,86	433,66	30,3%
RAÏM (kg)	Blanc	252.786	297.710	380.977	382.094	0,3%
	Negre	1.259.375	1.179.918	1.443.352	2.088.997	44,7%
	TOTAL	1.512.161	1.477.628	1.824.329	2.471.091	35,4%

Taula 1

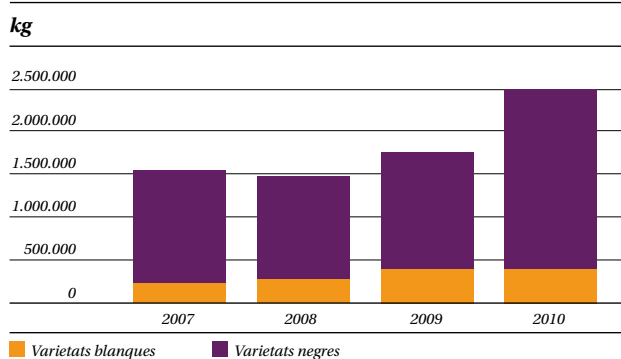
Els Gràfics 1 i 2 mostren les evolucions de la superfície i la producció de raïm des del 2007.

Evolució de la superfície de vinya inscrita (2007-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de raïm (2007-2010)

Gràfic 2

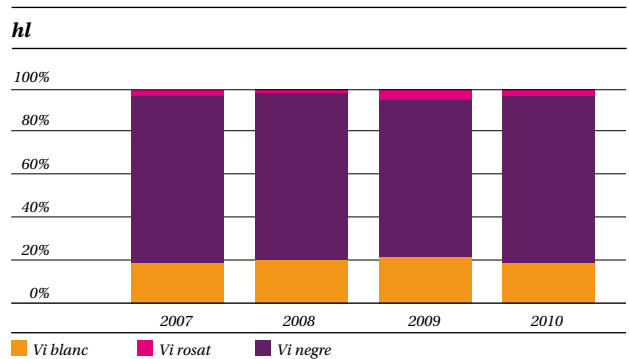
Pel que fa a l'elaboració de vi, en el 2010 s'ha incrementat notablement respecte de l'any anterior, amb un augment del +31,9% i un volum total de gairebé 16.736 hectolitres de vi produït.

La Taula 2 recull les dades d'elaboració de Vi de la terra Mallorca des del 2007, així com la variació 10/09.

Per tipus de vi, els comportaments han estat diferents. L'augment més marcat s'ha donat en la producció de vi negre (+41,6%), que continua essent el més representatiu amb 78,2% del volum total de vi produït. El vi blanc suposa el 17,2% i ha mostrat un creixement més moderat, de l'ordre del +8,9% respecte de 2009. Pel que fa al vi rosat, representa el 4,6% restant i és l'únic que ha mostrat un descens respecte de l'any anterior (-4,2%).

El Gràfic 3 mostra la proporció de cada tipus de vi produït des del 2007. S'observa el clar predomini del vi negre.

Evolució de la producció segons el tipus de vi (2007-2010)

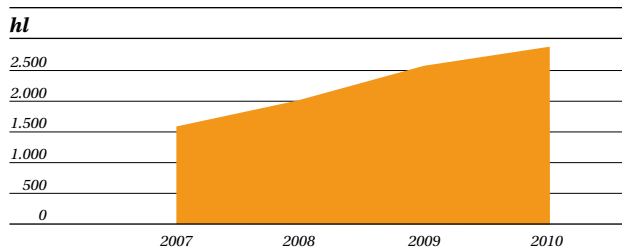
Gràfic 3

		2007	2008	2009	2010	10/09
Nombre de cellers		27	26	24	25	+1
Producció de VI (hl)	Blanc	1.616,1	2.055,55	2.645,05	2.881,28	8,9%
	Negre	6.630,88	7.762,41	2.645,05	13.093,28	41,6%
	Rosat	345,40	345,75	794,65	761,20	-4,2%
	TOTAL	8.592,38	10.163,71	12.684,96	16.735,76	31,9%

Taula 2

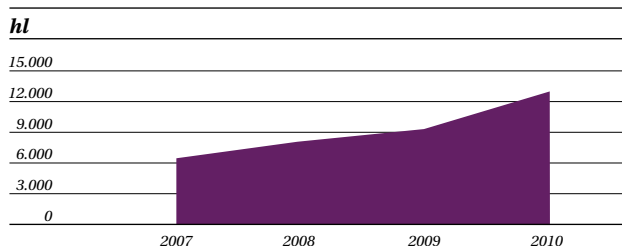
Els Gràfics 4, 5, 6 i 7 mostren les evolucions per tipus de vi.

Evolució de la producció de VI BLANC (2007-2010)

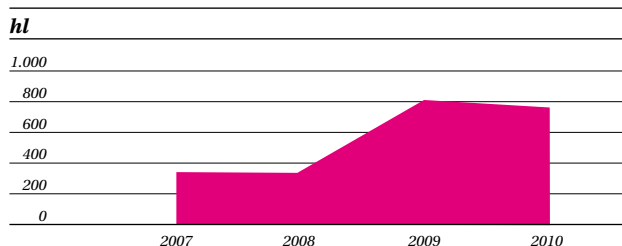
Gràfic 4

Evolució de la producció de VI NEGRE (2007-2010)

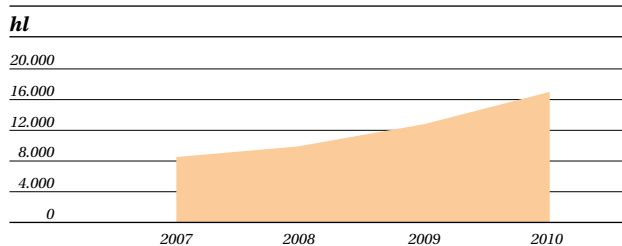
Gràfic 5

Evolució de la producció de VI ROSAT (2007-2010)

Gràfic 6

Evolució de la producció TOTAL (2007-2010)

Gràfic 7

4. Dades de comercialització

Comercialització de vi

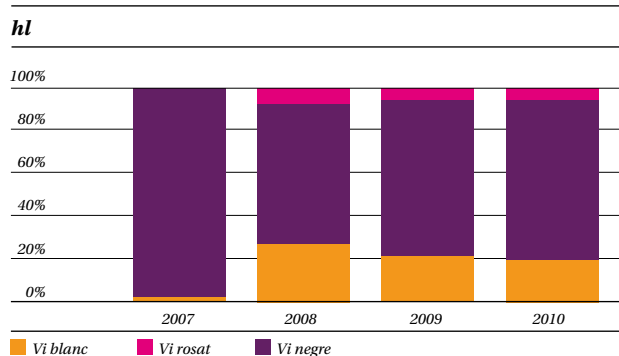
L'any 2010, les vendes de Vi de la terra Mallorca s'han incrementat de manera molt significant respecte de l'any anterior, amb un augment del +49,2% i un volum total de 12.240 hectolitres de vi comercialitzats.

La Taula 3 mostra les dades de comercialització des del 2007.

Per tipus de vins, el comportament ha estat positiu en general, ja que tots ells han augmentat les seves vendes en el 2010, amb increments que es situen entre el 42% i el 51%. El vi negre ha estat el majoritari, ja que ha suposat el 74% de les vendes totals, amb uns 9.052 hectolitres. Segueix el vi blanc, que ha estat el segon en importància proporcional amb el 20% del volum de comercialització total. En darrer lloc es situa el vi rosat, que ha representat el 6% restant.

El Gràfic 8 mostra l'evolució del volum de comercialització des del 2007, segons els tipus de vins.

Evolució de la comercialització segons el tipus de vi (2007-2010)

Gràfic 8

Producció versus comercialització de vi

Les evolucions d'aquests dos paràmetres poden ser molt diferents al llarg del temps, pel fet que no existeix sempre una correlació entre ells.

	2007	2008	2009	2010	10/09	
Comercialització de VI (hl)	Blanc	16,56	1.701,97	1.722,37	2.468,04	43,3%
	Negre	486,13	3.608,39	5.976,72	9.051,97	51,4%
	Rosat	0	455,01	505,16	720,06	42,5%
	TOTAL	502,69	5.765,37	8.204,25	12.240,07	49,2%

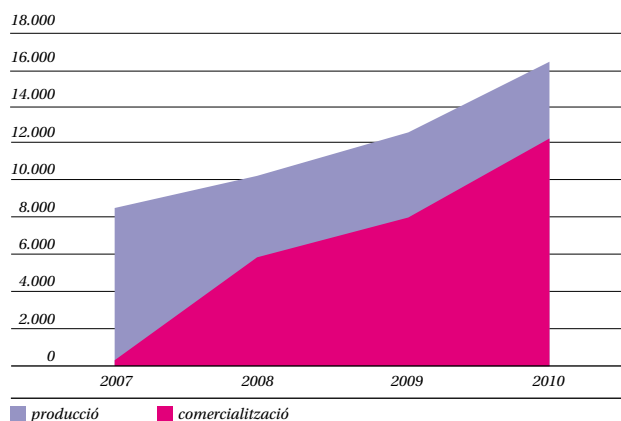
Taula 3

En el Gràfic 9 s'observa que la tant la producció com la comercialització han evolucionat de manera molt positiva des de la posada en marxa del Vi de la terra Mallorca en el 2007. El volum de producció supera clarament el de comercialització des del seu inici.

Producció vs Comercialització de vi (2007-2010)

hl

Gràfic 9

Ràtio vi produït / vi comercialitzat

Es tracta de la relació entre el volum de producció i el volum de comercialització de Vi de la terra Mallorca. Un valor de $R=1$ indica la situació d'equilibri, és a dir, el volum de producció és igual al volum de comercialització. Si R és superior a 1, la producció és major; mentre que valors de R inferiors a 1 indiquen que la comercialització supera la producció.

En el 2010, els valors de R han estat els següents:

Vi blanc: 1,17

Vi negre: 1,45

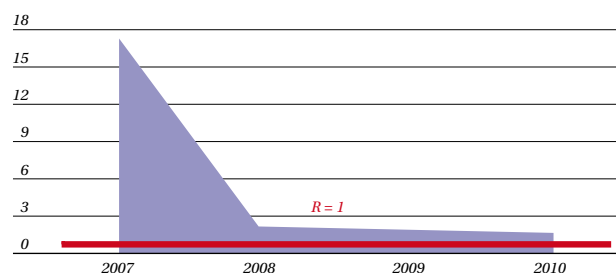
Vi rosat: 1,06

Total: 1,37

Respecte de 2009, en què el valor de R va ser de 1,55, s'ha donat una reducció del -11,6%, el que suposa una reducció de la diferència entre les dues variables.

El Gràfic 10 mostra l'evolució de la Ràtio en els darrers anys. S'observa que en el 2007 el valor de R era molt elevat i molt superior a 1, a causa de l'inici de producció però no encara de les vendes, ja que era el primer any de l'aprovació del vi de la terra Mallorca. En els tres anys següents, els valors de R han estat molt més pròxims a 1, pel fet que les vendes s'han incrementat notablement.

Ràtio Producció/Comercialització (2007-2010)

Gràfic 10

Mercats de comercialització

La Taula 4 recull les dades de comercialització segons els mercats de destí.

L'any 2010, el destí principal de les vendes de Vi de la terra Mallorca ha estat la comunitat autònoma de les Illes Balears, que ha representat el 68,8% de les vendes totals, amb 8.421 hectolitres. Respecte de 2009, aquestes vendes locals han mostrat un increment del +63,7%.

Les vendes a la península s'han duplicat en el 2010 i han assolit un volum de gairebé 565 hectolitres, encara que només suposen el 4,6% de la comercialització total.

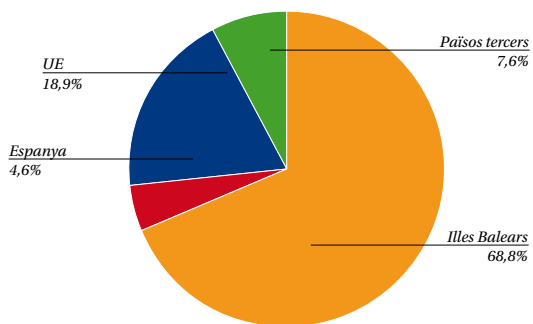
I pel que fa a les exportacions, en el 2010 han mostrat un comportament molt positiu respecte de l'any anterior, ja que s'han incrementat en un +17% i han representat el 26,6% de les vendes totals.

Els Gràfics 11 i 12 representen la distribució dels diferents mercats de destí del Vi de la terra Mallorca en els anys 2009 i 2010.

	2007	2008	2009	2010	10/09
Illes Balears	389,65	4.259,69	5.144,70	8.421,10	63,7%
Espanya	4,06	346,92	278,04	564,76	103,1%
Unió Europea	73,01	901,06	2.213,53	2.318,82	4,8%
País tercer	35,97	257,69	567,98	935,39	64,7%
TOTAL	502,69 hl	5.765,36 hl	8.204,25	12.240,07	49,2%

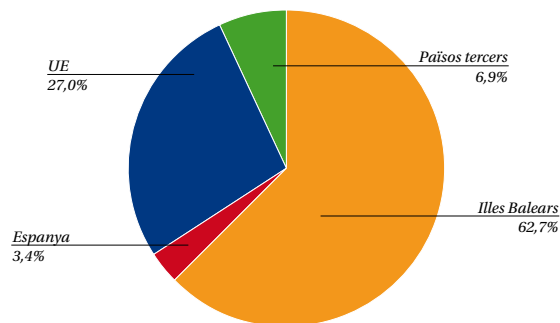
Taula 4

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 11

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 12

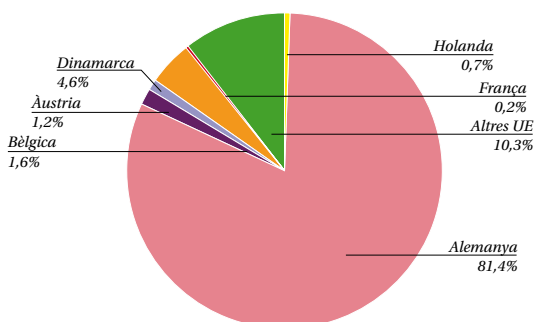
Exportacions

Les exportacions han crescut un +17% en el 2010, amb un volum total que ha assolit els 3.254,21 hectolitres exportats.

Els països de la Unió Europea representen el 71,2% de les vendes realitzades a l'estranger, amb un total de 2.318,79 hectolitres comercialitzats, el que suposa un increment del +4,8%. Cal destacar Alemanya com a destí majoritari, que ha rebut en el 2010 el 81,4% de les vendes comunitàries i el 58% del total exportat. Altres destins comunitaris són: Bèlgica, Àustria, Holanda, Dinamarca i França.

El Gràfic 13 mostra la distribució de les exportacions realitzades dins el mercat comunitari.

Exportacions a UE

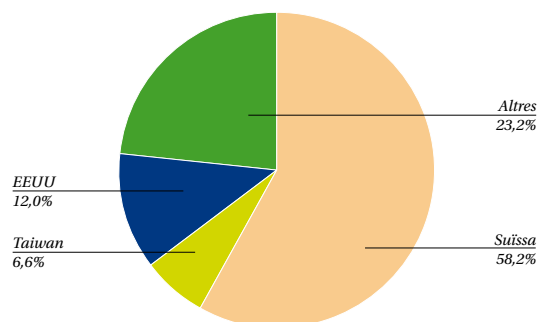

Gràfic 13

Pel que fa a les vendes a països tercers, han suposat el 28,8% del total exportat i s'han incrementat respecte de 2009 en un +64,7%. Destaca Suïssa com a destí principal, amb el 58,2% de les vendes extra-comunitàries. A més, Suïssa suposa el segon destí principal de les exportacions, ja que representa el 17% del total exportat. Altres destins importants són els Estats Units i Taiwan.

El Gràfic 14 mostra la distribució dels mercats fora la Unió Europea.

Exportacions a països tercers

Gràfic 14

5. Preus

En el 2010, el preu mitjà de venda del Vi de la terra Mallorca ha estat de 6,54 €/l, el que suposa una reducció respecte del preu de l'any anterior d'un -6,8%.

Ara bé, a causa del gran increment de les vendes, la facturació total ha crescut un +38,9% i ha assolit els 8.001.721 €.

Norma legal:

- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 13 d'abril de 2007, per la qual es reconeix i es regula la indicació geogràfica 'Mallorca' per als vins amb dret a la menció tradicional 'vi de la terra' produïts a l'illa de Mallorca. BOIB núm. 57, de 17 d'abril de 2007.
- Resolució, de 10 de maig de 2007, del director general d'Agricultura per la qual s'adopta i es regula la utilització del logotip per al vi de la terra Mallorca. BOIB núm. 77, de 24 de maig de 2007.

II. BEGUEDES ESPIRITUOSSES

GENERALITATS

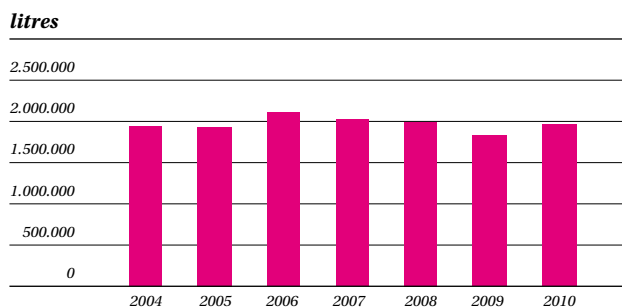
Dades de comercialització

La *Taula 1* recull les dades de comercialització dels darrers set anys de les quatre begudes espirituoses amb indicació geogràfica que existeixen a les Illes Balears.

L'any 2010, el volum de vendes global s'ha incrementat un +4,6% respecte de l'any anterior, amb 1.931.010 litres comercialitzats.

El *Gràfic 1* mostra l'evolució del volum de comercialització total en els darrers anys. S'observa una tendència a l'estabilitat en el període 2004-2010.

Evolució de la comercialització (2004-2010)

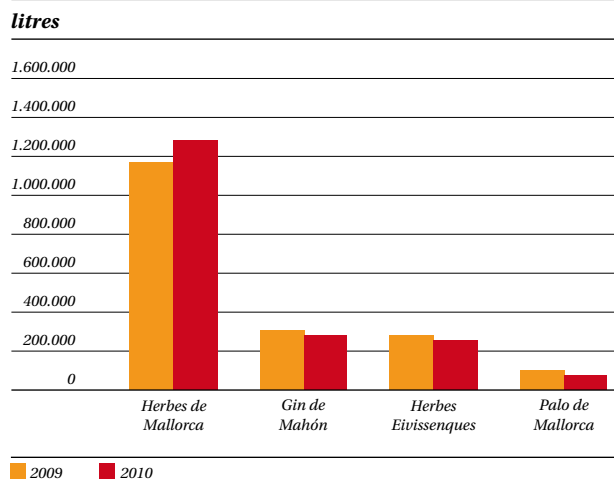
Gràfic 1

Per tipus de begudes, el comportament ha estat molt diferent. Les Herbes de Mallorca han mostrat el major creixement en el 2010, que ha estat de l'ordre del +10,8% respecte de l'any anterior. Com que són les més representatives en volum, el seu comportament marca la tendència general del conjunt de begudes espirituoses amb indicació geogràfica de les Illes Balears.

Per a la resta de casos, els comportaments han estat negatius, amb descensos respecte de 2009 que es situen entre -4,5% i -14,4%.

El *Gràfic 2* mostra la variació del volum de comercialització respecte de 2009 per tipus de beguda espirituosa.

Volum de comercialització Begudes Espirituoses

Gràfic 2

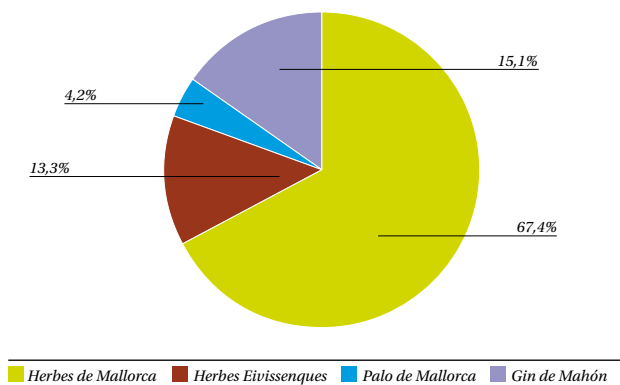
Proporcionalment, ja s'ha mencionat que les Herbes de Mallorca han estat les més representatives. En el 2010 han suposat el 67,4% del volum total comercialitzat. A continuació es troben el Gin de Mahón i les Herbes Eivissenques, que han representat el 15,1% i el 13,3% respectivament. El darrer lloc l'ocupa el Palo de Mallorca, que continua representant la part minoritària amb el 4,2% del volum total.

El *Gràfic 3* mostra aquestes dades.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Variació 10/09
Herbes de Mallorca	1.165.847	1.181.929	1.353.923	1.353.216	1.355.269	1.174.587	1.301.457	10,8%
Gin de Mahón	325.913	340.120	340.810	311.088	288.704	305.311	291.649	-4,5%
Herbes Eivissenques	275.738	297.193	271.134	241.418	263.312	269.984	255.991	-5,2%
Palo de Mallorca	127.903	97.025	118.642	104.566	88.040	95.647	81.913	-14,4%
TOTAL (litres)	1.895.401	1.916.267	2.084.509	2.010.288	1.995.325	1.845.529	1.931.010	4,6%

Taula 1

Distribució de la comercialització segons tipus de producte 2010

Gràfic 3

Després de tres anys consecutius de continu descens, en el 2010, les vendes de begudes espirituoses amb indicació geogràfica elaborades a les Illes Balears han mostrat un comportament positiu, amb un increment del +4,6% respecte de l'any anterior.

Especialment important resulta aquest creixement si es compara amb la situació general que s'ha donat a Espanya. Segons les dades *Panell de Consum* del MARM¹, en el 2010 s'ha mantingut estable el consum d'aquestes begudes alcohòliques a les llars espanyoles. En canvi, en el sector de la restauració, el consum va caure un -4,1%.

Les begudes espirituoses tradicionals compten actualment amb greus dificultats per dur a terme la seva comercialització. A més del factor econòmic, existeixen altres factors com són: un exhaustiu control de consum d'alcohol per part de les autoritats de seguretat vial, una marcada competència de preus, una concentració empresarial molt important i un canvi d'hàbits de consum a begudes de baix contingut alcohòlic (cervesa o noves begudes combinades), entre altres.

Mercats de comercialització

L'any 2010, les vendes realitzades dins la comunitat autònoma s'han reduït sensiblement respecte de l'any anterior (-0,7%) i han assolit un volum d'uns 1.468.675 litres. Malgrat aquest fet, continua suposant el destí principal de les begudes espirituoses amb indicació geogràfica de les Illes Balears, ja que ha representat el 76,1% del total comercialitzat.

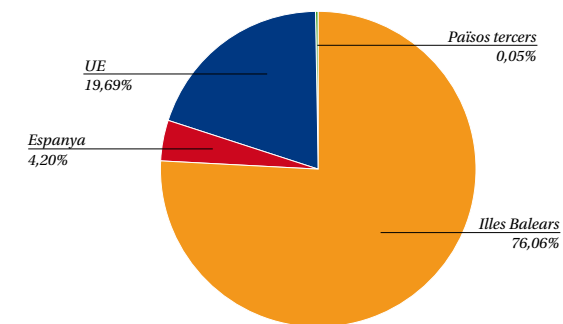
Les vendes a la resta de l'Estat espanyol han mostrat un creixement del +26,3% en el 2010, encara que només representen el 4,2% de les vendes totals.

¹ La Alimentación mes a mes (deseembre 2010). www.marm.es.

Pel que fa a les exportacions, representen el 19,7% restant i han mostrat un comportament positiu en el 2010, ja que globalment han augmentat un +26,3% respecte de l'any anterior.

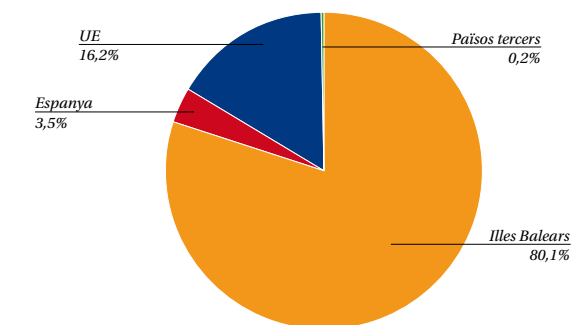
Els Gràfics 4 i 5 mostren la distribució dels mercats de comercialització en els dos darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 4

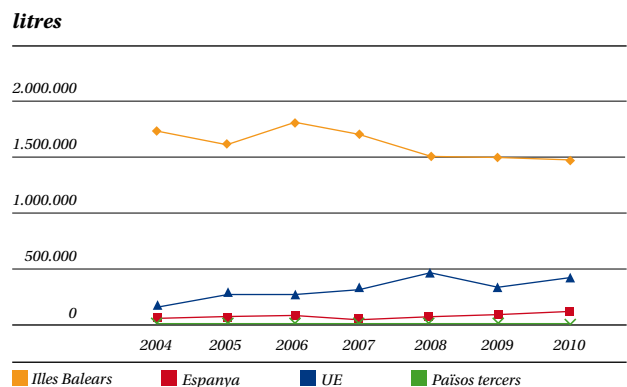
Mercats de comercialització 2009

Gràfic 5

El Gràfic 6 mostra l'evolució de la comercialització total de les begudes espirituoses produïdes a les Illes Balears, segons els mercats de destí.

Evolució dels mercats de comercialització de les begudes espirituoses de la CAIB (2004-2010)

Gràfic 6

Exportacions

Com ja s'ha dit anteriorment, en el 2010 les exportacions totals mostraren un comportament positiu, amb un creixement del +26,3% respecte de l'any anterior. El volum total d'exportació de begudes espirituoses amb indicació geogràfica de les Illes Balears va ser de 381.222 litres.

Ara bé, segons els destins, el comportament ha estat molt diferent: les vendes a la Unió Europea han mostrat un augment del +27,3% respecte de 2009, mentre que les destinades a països tercers han caigut un -69,7%.

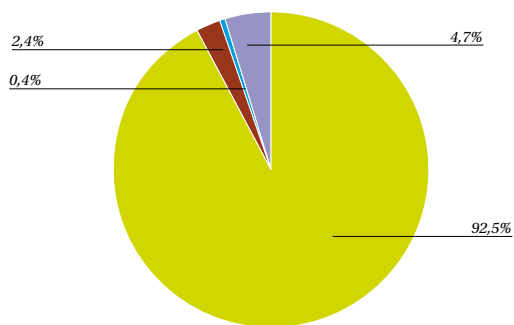
Proporcionalment, el mercat comunitari ha estat el majoritari, ja que el 99,7% del volum total exportat es va destinar a països europeus, dels quals destaca de manera significativa Alemanya.

Els països extra-comunitaris suposen el 0,3% restant i destaca Andorra com a destí principal.

Per tipus de producte, les Herbes de Mallorca són la beguda que més s'exporta, ja que representen el 92,5% de les exportacions totals. Segueixen el Gin de Mahón i les Herbes Eivissenques, que suposen el 4,7% i el 2,4% respectivament; i, en darrer lloc, el Palo de Mallorca, que només representa el 0,4% del total exportat.

El Gràfic 7 il·lustra aquestes dades.

Exportacions 2010

■ Herbes de Mallorca ■ Herbes Eivissenques ■ Palo de Mallorca ■ Gin de Mahón

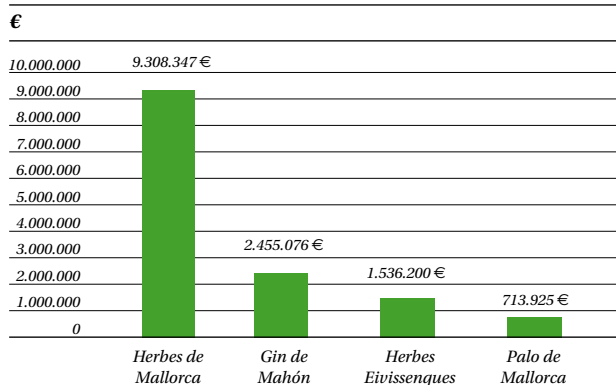
Gràfic 7

Preus

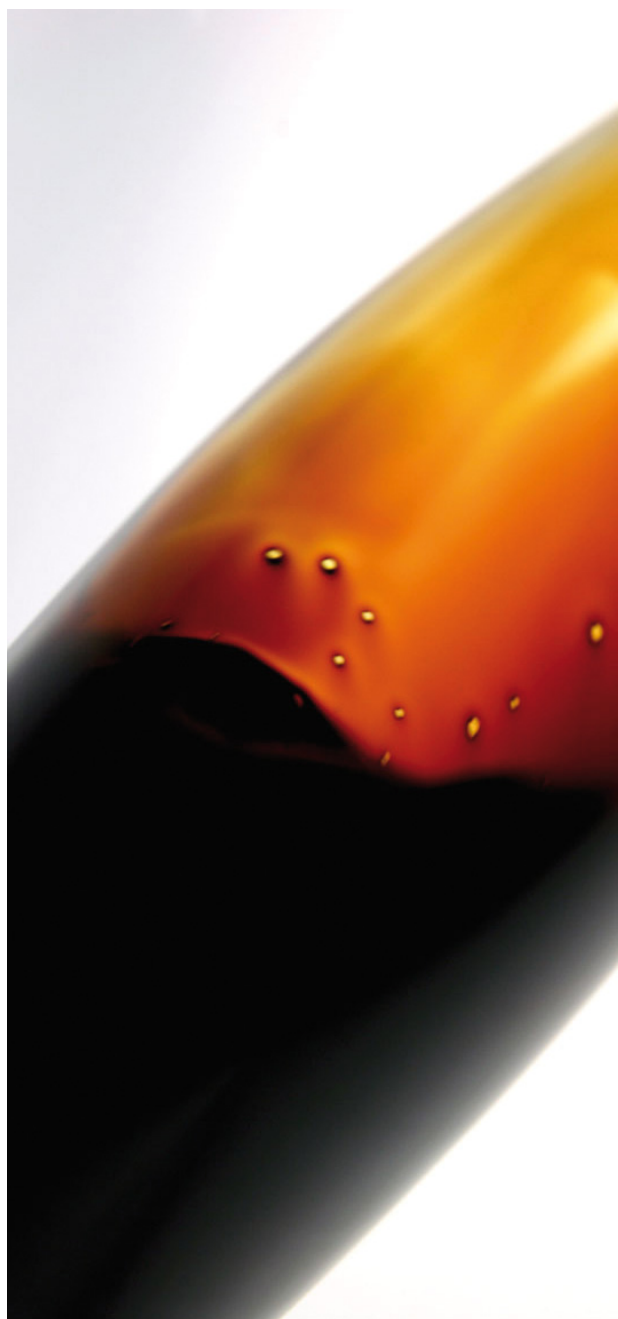
Quant al valor dels productes comercialitzats en el 2010, la facturació total ha superat els 14 milions d'euros, fet que suposa un augment del +5,9% respecte de l'any anterior.

La importància econòmica de les diferents begudes espirituoses emparades per denominacions geogràfiques de les Illes Balears es mostra al Gràfic 8.

Importància econòmica de les Begudes Espirituoses 2010

Gràfic 8

INDICACIÓ GEOGRÀFICA HERBES DE MALLORCA

Les **Herbes de Mallorca** són un producte genuí de l'illa de Mallorca i es defineixen com una beguda espirituosa anisada obtinguda bàsicament per l'extracció d'aromes de diverses plantes de la pròpia illa, com ara el fonoll, romaní, herba lluisa, camamilla, llimoner, taronger i tarongí.

Tradicionalment, aquesta beguda espirituosa anisada ha tingut una gran acceptació a Mallorca, tant pels seus propis habitants com pels visitants, ja sigui elaborada de manera casolana com també a nivell industrial.

Amb l'aprovació del Reglament de la indicació geogràfica Herbes de Mallorca, Ordre del Conseller d'Agricultura i Pesca de 30 de setembre de 2002, es pretén per una part protegir el nom geogràfic i, per altra, evitar la competència deslleial i garantir la qualitat del producte.

Les Herbes de Mallorca tenen un color que va del verd a l'ambre amb distintes intensitats i matisos, en què es detecten una rica multiplicitat d'aromes que envolten l'olor de l'anís. Els intervals de dolçor són molt amples.

El Reglament de la IG Herbes de Mallorca estableix les següents característiques químiques:

- Grau alcohòlic adquirit: 20-50% volum.
- Contingut màxim en metanol: 0,5 g/hl d'alcohol a 100% vol.
- Contingut màxim de substàncies volàtils: èsters (expressats en acetat d'etil): 300 ppm; aldehids (expressats en acetaldehids): 90 ppm; acidsa volàtil (expressada en àcid acètic): 150 ppm; furfural: 15 ppm; alcohols superiors (expressats en alcohol amílic): 225 ppm.
- Contingut màxim de metalls pesats: arsènic: 0,8 ppm; plom: 1 ppm; zinc: 10 ppm; coure: 10 ppm. El total de metalls pesats expressats en plom no pot ser superior a 40 ppm.

En funció del contingut en sucres i del grau alcohòlic adquirit, es diferencien tres tipus d'Herbes de Mallorca:

- Herbes de Mallorca dolces: amb un grau alcohòlic mínim del 20% i un contingut mínim de sacarina de 300 g/litre.
- Herbes de Mallorca mesclades: amb un grau alcohòlic mínim del 25% i un contingut de sucres

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Nombre d'elaboradors	7	9	8	8	8	8	8	8	=	--	
Producció (litres)	1.114.213	1.162.669	1.193.689	1.358.678	1.368.326	1.359.543	1.177.472	1.289.353	9,5%	1,5%	
Comercialització per tipus (litres)	<i>Dolces</i>	414.721	378.257	474.232	475.130	417.937	397.480	430.201	8,2%	0,9%	
	<i>Seques</i>	301.963	261.044	309.437	271.978	267.795	217.833	262.021	20,3%	-3,5%	
	<i>Mesclades</i>	449.163	542.628	570.254	606.109	669.537	559.274	609.235	8,9%	7,6%	
	TOTAL	1.165.847	1.181.929	1.353.923	1.353.217	1.355.269	1.174.587	1.301.457	10,8%	2,9%	
Comercialització per destí (litres)	<i>Illes Balears</i>	1.000.384	1.065.450	994.156	1.201.769	1.147.735	982.931	957.276	941.649	-1,6%	-11,0%
	<i>Resta d'Espanya</i>	550	1.265	190	1.254	2.071	6.687	2.190	7.202	228,8%	216,4%
	<i>UE</i>	100.129	97.098	187.583	150.284	202.637	365.001	215.121	352.606	63,9%	73,7%
	<i>Països tercers</i>	2.000	2.034	0	616	774	650	0	0	--	--
	TOTAL	1.103.063	1.165.847	1.181.929	1.353.923	1.353.217	1.355.269	1.174.587	1.301.457	10,8%	2,9%
Preus de venda (€/litre)	4,90	4,63	5,37	5,73	6,07	7,17	6,86	7,15	4,2%	--	
Valor dels productes comercialitzats (€)	5.434.176	5.393.990	6.345.121	7.753.849	8.222.636	9.713.528	8.056.171	9.308.346	15,5%	--	

Taula 1

comprès entre 100 i 300 g/l. Aquesta tipologia ha estat la resposta comercial a la demanda dels consumidors, en els propis bars, de mesclats d'herbes dolces i seques. Els cambrers agafaven una botella en cada mà i les abocaven amb una gran habilitat al tassó o la copa, simultàniament, perquè quedessin ben mesclades.

- Herbes de Mallorca seques: amb un grau alcohòlic mínim del 35% i un contingut màxim de sacarina de 100 g/litre.

1. Dades de producció i comercialització

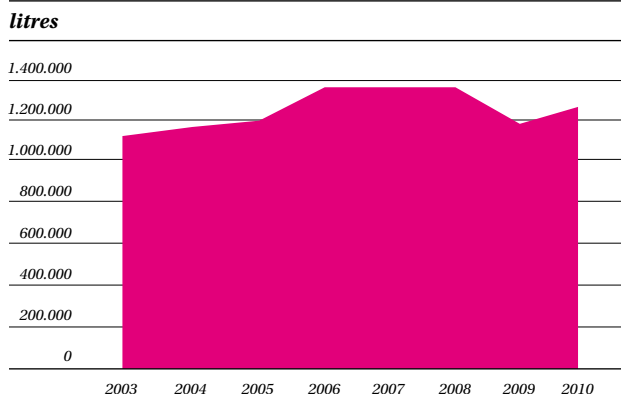
La *Taula 1* recull totes les dades de producció i comercialització de les Herbes de Mallorca des del 2003.

L'any 2010, la producció total obtinguda pels 8 elaboradors d'Herbes de Mallorca ha superat la de l'any anterior en un +9,5%, amb un volum d'1.289.353 litres.

L'índex IR6 és un paràmetre que permet comparar els valors obtinguts en el 2010 amb els valors mitjans del període 2004-2009 i, així, donar una visió global de les dades. En termes de producció, l'índex IR6 ha estat +1,5%; és a dir, que el volum de producció del 2010 ha estat un +1,5% superior al volum mitjà del període 2004-2009. La tendència general és, per tant, estable o lleugerament positiva.

El *Gràfic 1* mostra l'evolució de la producció total des de l'any 2003. S'observa que, després de tres anys d'estabilitat, en el 2009 es va donar una important caiguda que ha donat pas, en el 2010, a una recuperació i un retorn del volum de producció als valors més elevats.

Evolució de la producció (2003-2010)

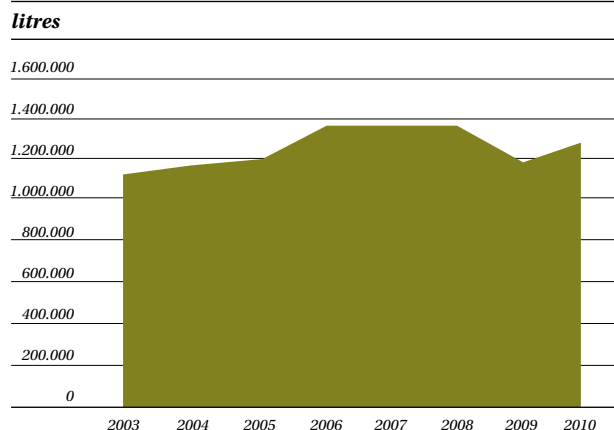
Gràfic 1

Pel que fa a les vendes d'Herbes de Mallorca, el comportament ha estat positiu en el 2010, amb un increment del +10,8% respecte de l'any anterior i un volum total que ha assolit els 1.301.457 litres.

L'índex IR6 per a la comercialització és +2,9%. Igual que en el cas de la producció, el volum de vendes obtingut en el 2010 ha resultat superior al volum mitjà del període 2004-2009, la qual cosa indica una tendència general positiva en els darrers anys.

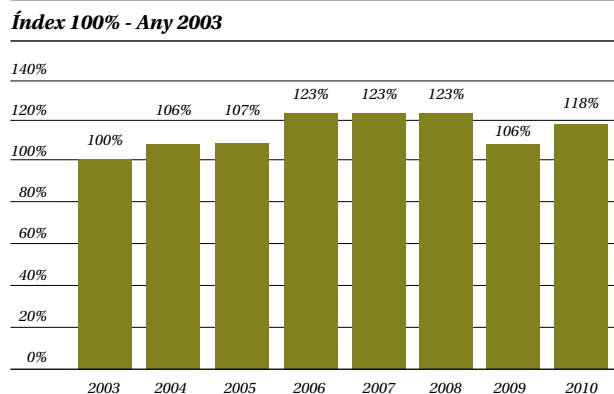
Els *Gràfics 2 i 3* mostren l'evolució de la comercialització de les Herbes de Mallorca. S'observa la recuperació que experimenten les vendes en el 2010, després de la caiguda del 2009.

Evolució de la comercialització (2003-2010)

Gràfic 2

Evolució de la comercialització (2003-2010)

Gràfic 3

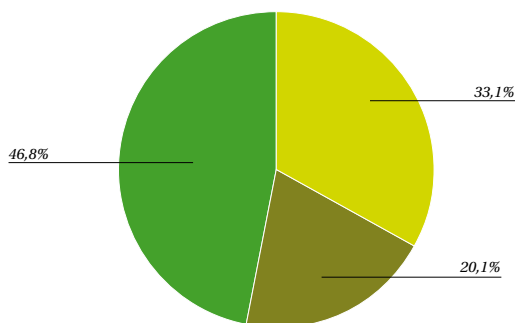
Per tipus d'Herbes de Mallorca, el creixement de les vendes ha estat generalitzat, ja que en els tres casos s'han donat increments respecte de 2009. Cal destacar que les seques són les que han mostrat un augment més marcat (+20,3%). Pel que fa a les dolces i mesclades, el creixement ha estat més moderat, de l'ordre del +8,2% i del +8,9% respectivament.

Proporcionalment, les més representatives han estat les mesclades amb el 46,8% del volum de vendes total. Segueixen en importància les dolces i les seques, que representen el 33,1% i el 20,1% del total comercialitzat, respectivament.

El Gràfic 4 il·lustra les proporcions que han representat els diferents tipus d'Herbes de Mallorca a l'any 2010. I el Gràfic 5 mostra l'evolució de la comercialització d'Herbes de Mallorca segons els tipus de producte des de l'any 2004.

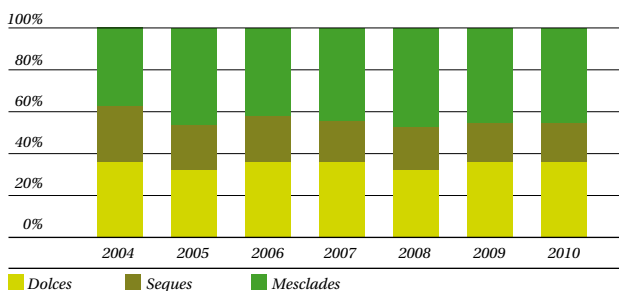
Comercialització per tipus (Dolces, Seques, Mesclades) 2010

■ Dolces ■ Seques ■ Mesclades

Gràfic 4

Evolució de la comercialització segons tipus (2004-2010)

■ Dolces ■ Seques ■ Mesclades

Gràfic 5

Mercats de comercialització

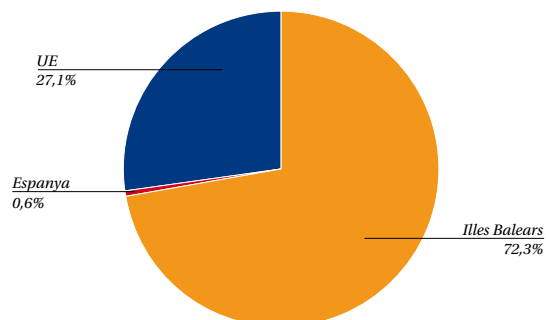
L'any 2010, les vendes locals s'han reduït un -1,6% respecte de l'any anterior. Malgrat aquest fet, les Illes Balears han continuat representant el destí principal de les vendes de les Herbes de Mallorca, amb un 72,3% del volum comercialitzat dins la comunitat autònoma.

La resta d'Espanya suposa només el 0,6%, encara que en el 2010 s'han triplicat les vendes a la península.

Les exportacions, que representen el 27,1% restant, han mostrat un comportament molt positiu en comparació amb el del 2009 (+63,9%) i han estat destinades íntegrament a països de la Unió Europea, més concretament a Alemanya.

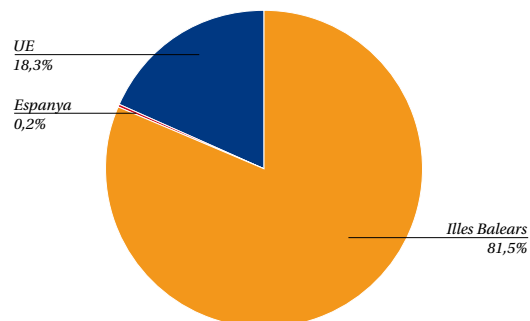
Els Gràfic 6 i 7 mostren la distribució dels mercats de comercialització de les Herbes de Mallorca en els dos darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 6

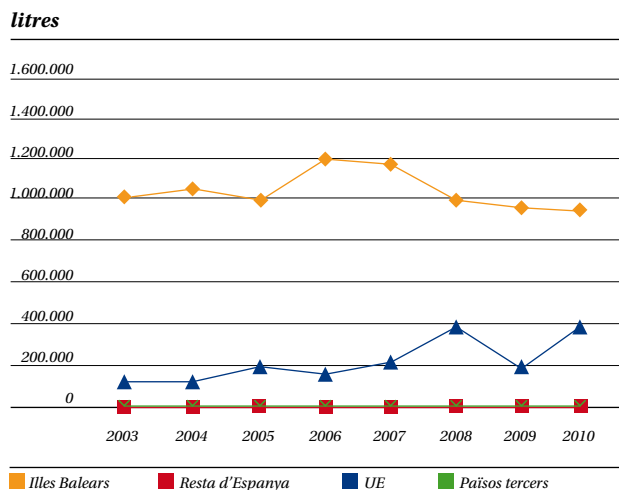
Mercats de comercialització 2009

Gràfic 7

El Gràfic 8 mostra l'evolució de la comercialització segons els mercats de destí de les Herbes de Mallorca, durant el període 2003-2010.

Evolució de la comercialització per mercats (2003-2010)

Gràfic 8

Preus

L'any 2010, el preu de venda de les Herbes de Mallorca s'ha situat al voltant dels 7,15 €/litre. Respecte de l'any anterior, el preu ha augmentat un +4,2%. Pel fet que també s'han incrementat les vendes de manera significativa, la facturació total obtinguda l'any 2010 supera en un +15,5% la del 2009, amb un valor de comercialització de 9.308.346 euros.

Norma legal

- Ordre de 30 de setembre de 2002, del conseller d'Agricultura i Pesca, per la qual es reconeix la denominació geogràfica Herbes de Mallorca i s'aprova el seu reglament. BOIB núm. 122, de 10 d'octubre de 2002.

INDICACIÓ GEOGRÀFICA GIN DE MAHÓN

El Gin de Mahón és un producte genuí de l'illa de Menorca que, per la seva tradició històrica i qualitat diferenciada i reconeguda, és un fidel representant dels productes tradicionals.

El Gin de Mahón és una beguda espirituosa incolora i transparent, amb marcat sabor a ginebró, elaborada exclusivament a l'illa de Menorca i obtinguda per destil·lació en alambins de coure que treballen amb foc directe de llenya.

Els destil·lats del Gin de Mahón presenten un grau alcohòlic d'entre el 38% i el 43% en volum.

Les matèries primeres emprades en l'elaboració del Gin de Mahón són:

- Baies (fruit) de ginebró (*Juniperus communis*), amb un percentatge d'olis essencials del 7 al 9‰.
- Alcohol: alcohol etílic obtingut per destil·lació i/o rectificació, prèvia fermentació alcohòlica, de productes agrícoles. L'alcohol utilitzat és natural d'origen agrícola.
- Aigua.

1. Dades de producció i comercialització

La Taula 1 recull les dades de producció i comercialització del Gin de Mahón des de l'any 2002.

L'any 2010, el volum de producció total obtingut per l'únic elaborador de Gin de Mahón ha superat el de l'any anterior en un +1,3% i ha assolit els 296.076 litres.

Pel que fa a les vendes, s'han reduït un -4,5% en comparació amb el 2009 amb un volum total de 291.649 litres comercialitzats.

La darrera columna de la taula mostra els valors de l'índex **IR6**, que és la relació entre les dades obtingudes en el 2010 i la mitjana de les dades del període 2004-2009.

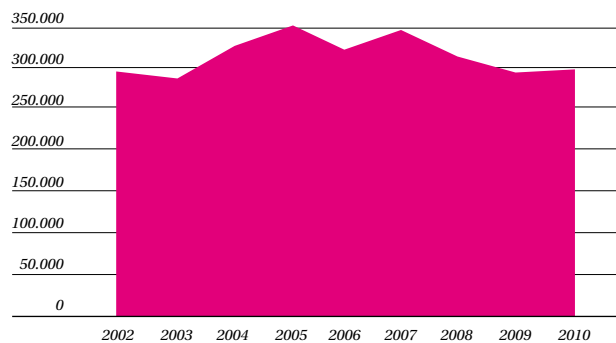
El valor de l'IR6 per a la producció total ha estat de -8,7%, la qual cosa indica que la tendència és negativa: malgrat el petit increment respecte de 2009 (+1,3%), el volum de producció de 2010 ha estat un -8,7% inferior al volum mitjà del període 2004-2009.

El volum de comercialització total també segueix una tendència negativa en el 2010, ja que tant la variació 10/09 (-4,5%) com l'índex IR6 (-8,5%) han estat negatius.

Els Gràfics 1, 2 i 3 mostren aquestes evolucions.

Evolució de la producció (2002-2010)

litres

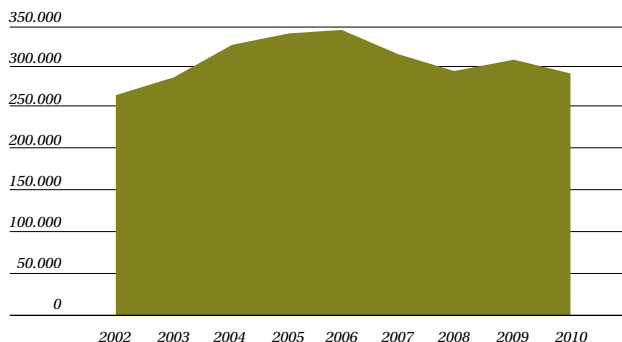
Gràfic 1

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Producció (litres)	296.818	284.881	333.392	351.366	316.584	346.332	306.189	292.334	296.076	1,3%	-8,7%	
Comercialització (litres)	<i>Illes Balears</i>	240.904	262.769	292.150	277.070	263.760	230.600	211.895	216.668	4,7%	-8,7%	
	<i>Espanya</i>	9.777	7.597	11.571	8.746	15.057	9.184	36.837	44.756	4,7%	123,0%	
	<i>UE</i>	15.855	17.197	21.034	52.480	60.073	70.045	37.422	40.911	-58,8%	-64,1%	
	<i>Països tercers</i>	1.882	863	1.158	1.824	1.920	1.259	2.550	2.976	960	-67,7%	-50,7%
	TOTAL	268.418	288.426	325.913	340.120	340.810	311.088	288.704	305.311	291.649	-4,5%	-8,5%
Valor dels productes comercialitzats (€)	1.610.508	1.932.454	2.320.382	2.477.940	2.502.533	2.425.329	2.366.479	2.418.330	2.455.076	1,5%	--	

Taula 1

Evolució de la comercialització (2002-2010)

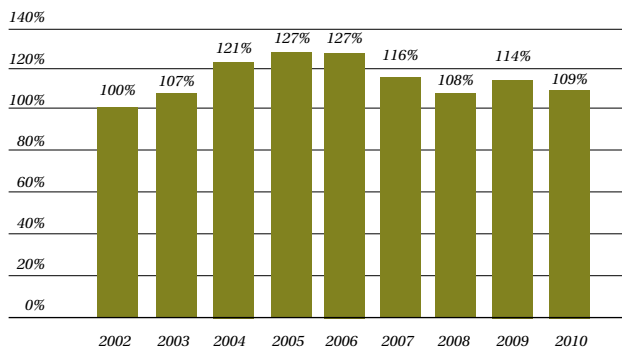
litres

Gràfic 2

Evolució de la comercialització (2002-2010)

Índex 100% - Any 2002

Gràfic 3

Mercats de comercialització

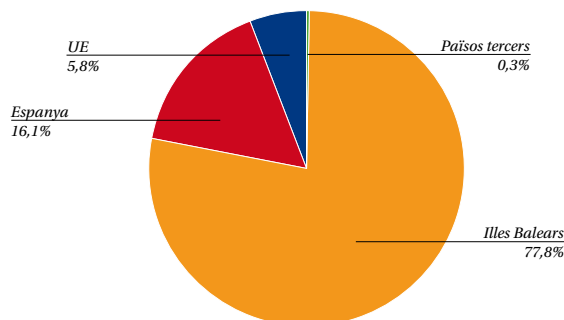
El comportament de les vendes ha estat diferent segons els mercats de destí. Així, la comercialització dins l'àmbit nacional s'ha incrementat respecte de 2009 en un +4,7%, tant les vendes destinades a les Illes Balears com a la península. En canvi, les exportacions han mostrat una important caiguda en el 2010.

Els Gràfics 4 i 5 mostren la distribució de les vendes segons els mercats de comercialització del Gin de Mahón en els dos darrers anys.

S'observa que les Illes Balears continuen representant el principal mercat de comercialització de Gin de Mahón, ja que en el 2010 han suposat el 77,8% del volum total de vendes. Segueix la península, que suposa el 16,1% i, en darrer lloc, els mercats estrangers amb el 6,1% restant.

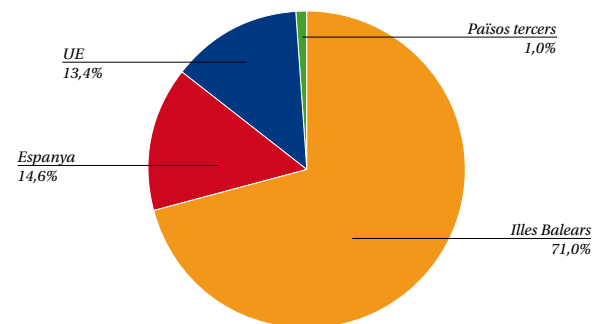
Ara bé, si ens centrem en la comercialització fora de les Illes Balears, les evolucions han estat diferents segons els destins.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 4

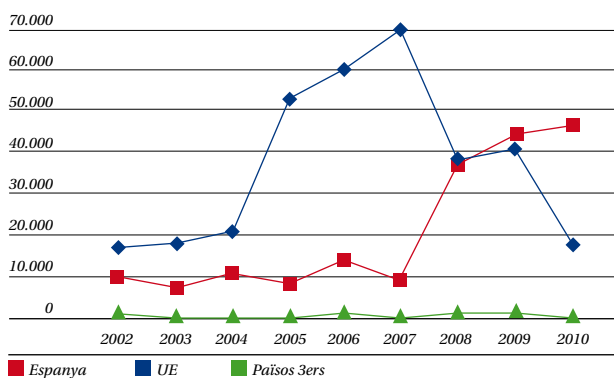
Mercats de comercialització 2009

Gràfic 5

Evolució de la comercialització fora de la CAIB (2002-2010)

litres

Gràfic 6

En el Gràfic 6 podem veure que: entre els anys 2002 i 2007, les vendes a la UE eren superiors a les fetes a la resta d'Espanya; en el 2008, es va produir un canvi en aquesta tendència, pel fet que les vendes a la UE caigueren de manera important i les vendes a la península es duplicaren; en el 2009, fins i tot es va invertir la situació i les vendes a la península superaren les comunitàries. Aquesta situació s'ha accen-

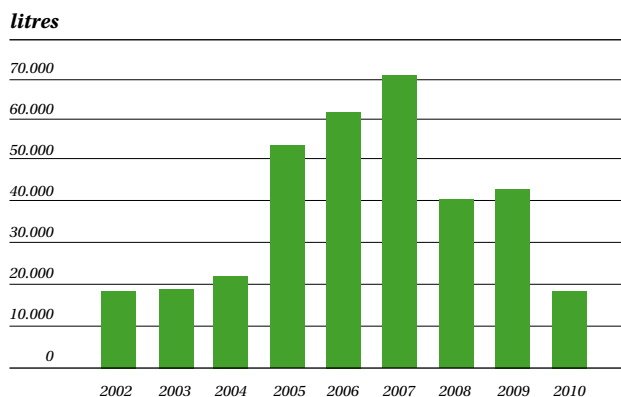
tuat en el 2010, pel fet que les exportacions han tornat a caure de manera important, mentre que creix la comercialització destinada a la península. Així, les proporcions de les vendes realitzades fora de la comunitat autònoma queden de la següent manera: les que han estat destinades a la península són les majoritàries, amb el 72,4%; les destinades a la UE ocupen el segon lloc, amb el 26,1%; i l'1,5% restant correspon als països tercers.

Exportacions

Com s'ha mencionat anteriorment, les exportacions de Gin de Mahón han mostrat en el 2010 un comportament negatiu: amb un volum total de 17.831 litres exportats, el descens respecte de 2009 ha estat del -59,4%.

L'evolució de les exportacions de Gin de Mahón es mostra en el Gràfic 7.

Evolució de les exportacions (2002-2010)

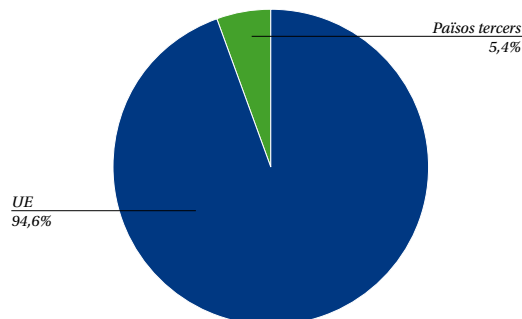

Gràfic 7

Globalment, han representat el 6,1% de la comercialització total. Per mercats, les vendes destinades a països de la Unió Europea són les més importants, ja que suposen el 94,6% de les exportacions totals. Mentre que les vendes destinades a mercats extra-comunitaris representen el 5,4% restant.

El Gràfic 8 mostra la distribució de les exportacions segons mercats en el 2010.

Exportacions 2010

Gràfic 8

Respecte de 2009, les vendes dins el mercat comunitari han mostrat un descens del -58,8% i s'han destinat a països com Alemanya, Regne Unit, Suècia i Finlàndia.

Pel que fa a les vendes a països tercers, el descens ha estat de l'ordre del -67,7% i s'han destinat íntegrament a Andorra.

Preus

En el 2010, el preu mig de venda de Gin de Mahón s'ha incrementat un +6,3% respecte de l'any anterior i s'ha situat en 8,42 €/litre. El valor de comercialització total ha assolit els 2.455.076 euros, el que suposa un augment del +1,5% respecte de la facturació obtinguda en el 2009.

Norma legal

- Ordre del conseller de Presidència de 26 de novembre de 2010, per la qual es reconeix la indicació geogràfica 'Gin de Mahón' i se n'aprova el Reglament. BOCAIB núm. 176, de 2 de desembre de 2010.

INDICACIÓ GEOGRÀFICA HERBES EIVISSENQUES

Les Herbes Eivissenques són la beguda espirituosa anisada elaborada a Eivissa i obtinguda bàsicament per l'extracció d'aromes de diverses plantes procedents de la zona d'elaboració, com ara el fonoll, l'herba lluisa, l'espígol, la camamilla, etc, en presència d'altres plantes anisades com l'anís estrellat o l'anís verd.

L'extracció de les aromes es realitza amb els mètodes de *destil·lació* (en alambins de coure a foc lent), de maceració en solució hidroalcohòlica i/o d'infusió en aigua bullint.

Les Herbes Eivissenques presenten una coloració que va des del topazi o ambarí fins al verd, en funció de les plantes aromàtiques predominants.

Les Herbes Eivissenques presenten les característiques següents:

- Grau alcohòlic: 24-38% volum.
- Contingut en sucre: màxim 250g/l.
- Densitat relativa (20°C): inferior a 1,18 g/ml.

Les matèries primeres emprades en l'elaboració de les Herbes Eivissenques són:

- Plantes aromàtiques: fonoll, timó, romaní, herballuïsa, espígol, ruda, eucaliptus, camamilla, enebre amb ginebrons, orenga, menta, herbasana, fulles i pell de llimona i taronja, i sàlvia en presència d'altres plantes com l'anís estrellat o badiana i l'anís verd o matafaluga.

- Alcohol etílic agrícola.
- Sacarosa, en qualsevol de les seves presentacions per a ús alimentari.

1. Dades de producció i comercialització

Les dades de producció d'Herbes Eivissenques han mostrat en el 2010 un comportament positiu: respecte de l'any anterior, s'ha produït un +43,8% més i s'ha assolit un volum total de 255.628 litres.

Pel que fa a les vendes, s'ha donat una situació negativa: amb una reducció del -5,2% respecte de 2009, el volum de comercialització total ha estat de 255.991 litres.

La *Taula 1* recull totes les dades de producció i comercialització des de l'any 2002.

La darrera columna de la taula recull els valors de l'índex **IR6**, que relaciona les dades obtingudes en el 2010 amb les mitjanes del període 2004-2009 i permet així fer una valoració general i no puntual de les dades del darrer any.

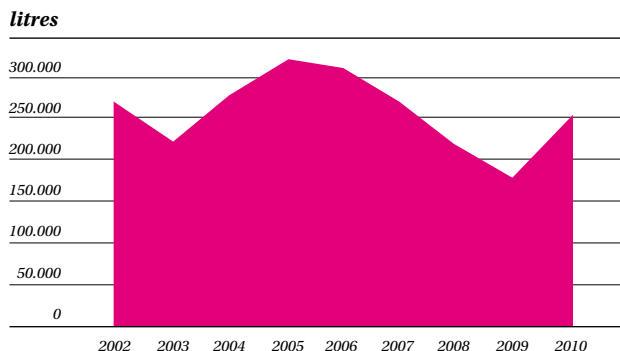
S'observa que, pel que fa a la producció d'Herbes Eivissenques, l'increment respecte de 2009 (+43,8%) ha estat puntual i no general, ja que el valor d'IR6 ha estat de -3,8%, la qual cosa indica una tendència negativa: el volum obtingut en el 2010 ha estat inferior al volum mitjà corresponent al període 2004-2009.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Núm. d'elaboradors	2	2	2	3	3	3	3	3	3	=	--	
Producció (litres)	269.153	211.093	276.327	323.690	309.069	280.938	226.310	177.769	255.628	43,8%	-3,8%	
Comercialització (litres)	<i>Illes Balears</i>	197.908	197.110	231.259	223.754	206.623	199.861	205.116	211.972	219.924	3,5%	3,2%
	<i>Resta Espanya</i>	7.341	20.290	19.530	38.265	34.276	4.153	15.827	17.253	26.944	56,2%	25,0%
	<i>UE</i>	20.933	10.920	24.829	35.012	30.031	37.086	41.667	40.569	9.123	-77,5%	-73,8%
	<i>Països tercers</i>	0	120	120	162	204	318	702	190	0	--	--
	TOTAL	226.182	228.440	275.738	297.193	271.134	241.418	263.312	269.984	255.991	-5,2%	-5,1%
Preu de venda (€/litre)	5,96	5,48	6,27	6,57	6,89	7,19	7,37	7,48	6,00	-19,8%	--	
Valor dels productes comercialitzats (€)	1.347.593	1.252.514	1.730.049	1.953.802	1.866.892	1.736.156	1.941.846	2.019.855	1.536.200	-23,9%	--	

Taula 1

Aquesta tendència negativa es pot observar en el Gràfic 1, que mostra l'evolució de la producció d'Herbes Eivissenques des de l'any 2002.

Evolució de la producció (2002-2010)

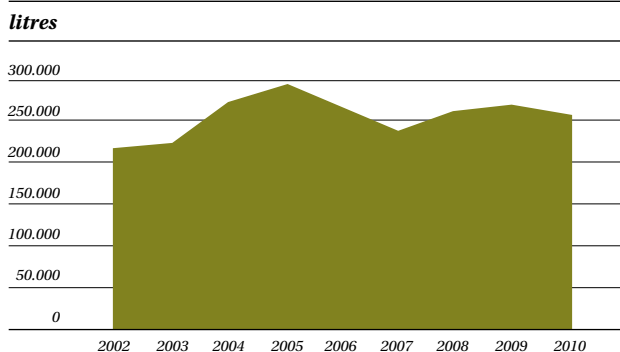

Gràfic 1

Quant al volum total de vendes, la variació 2010/2009 ha estat negativa (-5,2%), amb un valor que ha estat semblant al de l'IR6 (-5,1%), la qual cosa indica que en el 2010 el volum de vendes segueix la tendència global i ha estat inferior al volum de vendes mitjà dels darrers sis anys.

Els Gràfics 2 i 3 mostren l'evolució de les vendes.

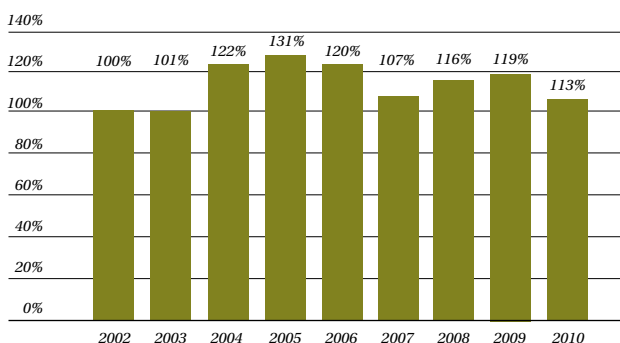
Evolució de la comercialització (2002-2010)

Gràfic 2

Evolució de la comercialització (2002-2010)

Índex 100% - Any 2002

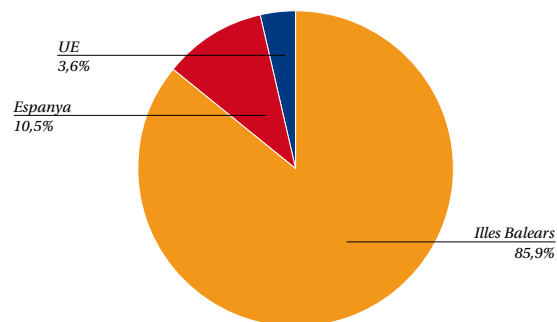

Gràfic 3

Mercats de comercialització

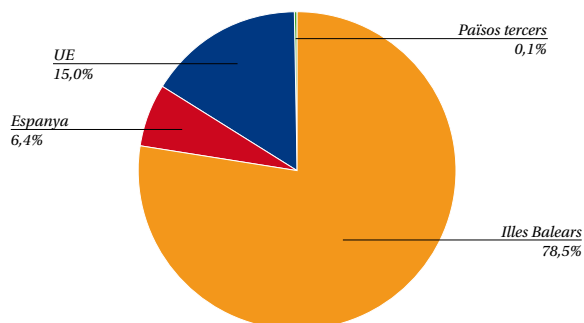
El Gràfics 4 i 5 mostren la distribució dels mercats de comercialització de les Herbes Eivissenques en els dos darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 4

Mercats de comercialització 2009

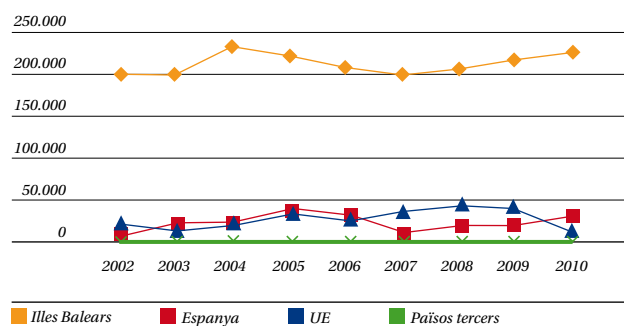
Gràfic 5

Les Illes Balears continuen representant el destí principal de les vendes, ja que suposen el 85,9% del volum total de comercialització en el 2010. Respecte de l'any anterior, s'ha produït un creixement del +3,7% en les vendes locals, amb un total de 219.924 litres d'Herbes Eivissenques venuts dins de la comunitat autònoma.

La comercialització a la resta d'Espanya és la que ha mostrat un major creixement, de l'ordre del +56,2%, amb un total de 26.944 litres venuts a la península. Proporcionalment, suposen el 10,5% de les vendes totals.

Quant a les exportacions, en el 2010 han mostrat un comportament negatiu: respecte de l'any anterior han caigut un -77,6% i suposen el 3,6% restant del volum de vendes del 2010.

El Gràfic 6 mostra l'evolució de la comercialització segons els mercats de destí.

Evolució de la comercialització per mercats (2002-2010)

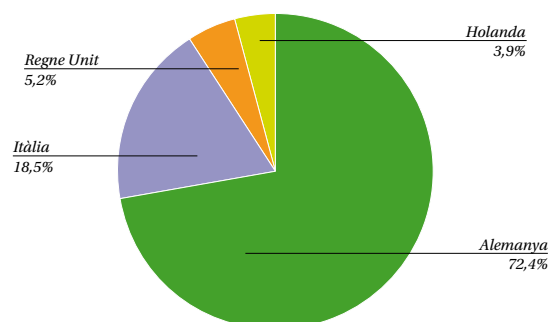
Gràfic 6

Exportacions

Com ja s'ha mencionat anteriorment, en el 2010 les exportacions s'han reduït respecte de l'any anterior, amb un descens important, de l'ordre del -77,6%. Així, s'ha reduït notablement la seva importància relativa: han passat de representar el 15,1% en el 2009 a representar només el 3,6% en el 2010.

El volum total exportat ha estat de 9.123 litres venuts en els mercats estrangers. En el 2010, han estat destinats íntegrament a països de la Unió Europea, dels quals destaca Alemanya, amb el 72,4% del total exportat. Segueixen altres destins europeus, com: Itàlia (amb el 18,5%), Regne Unit (amb el 5,2%) i Holanda (amb el 3,9%).

El Gràfic 7 mostra la distribució de les exportacions segons els països de destí.

Exportacions 2010

Gràfic 7

Preus

El preu de venda s'ha reduït un -19,8% en el 2010 i s'ha situat en els 6,00 €/litre. Amb aquesta baixada del preu i el descens de les vendes, el valor dels productes comercialitzats en el 2010 ha estat un -23,9% inferior al de l'any anterior, situant-se en 1.536.200 €.

Norma legal

- Decret 216/1996, de 12 de desembre, de la conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria: *Reconeixement de la Denominació Geogràfica "Herbes Eivissenques" i aprovació del seu Reglament*. BOCAIB núm., 9, de 21 de gener de 1997.

INDICACIÓ GEOGRÀFICA PALO DE MALLORCA

El Palo de Mallorca és un licor fosc i viscos, elaborat per la infusió de quina, genciana i sacarosa caramel·litzada amb alcohol etílic d'origen agrícola.

La zona d'elaboració del Palo de Mallorca és l'illa de Mallorca.

El Palo de Mallorca presenta les característiques següents:

- Grau alcohòlic: 25-36% volum.
- Contingut en sucres: 300-500 g/l.
- Densitat relativa (20°C): 1.1200-1.1780 g/ml.

Les matèries primeres emprades en l'elaboració del Palo de Mallorca són:

- Quina: escorça de diversos arbres del gènere *Cinchona*.
- Genciana: arrels seques de la planta perenne *Gentiana lutea L.*
- Alcohol: alcohol etílic agrícola.
- Sacarosa, en qualsevol de les seves presentacions per a ús alimentari.

En l'elaboració de Palo de Mallorca no s'utilitzen en cap cas olis essencials ni colorants artificials. Els únics colorants que poden emprar-se són infusions o maceracions de productes naturals o sucre caramel·litzat.

1. Dades de producció i comercialització

La Taula 1 resumeix les dades de producció i comercialització de Palo de Mallorca des de l'any 2002.

Pel que fa al volum de producció total, en el 2010 s'ha incrementat un +8,3% respecte de l'any anterior, amb un volum total de 87.004 litres de Palo de Mallorca produïts pels 7 elaboradors inscrits.

Les dades de comercialització, per contra, han estat negatives: respecte de 2009, les vendes s'han reduït un -14,4% i han assolit un volum de 81.913 litres.

Els valors de l'índex **IR6** es mostren a la darrera columna de la taula. Es tracta d'un paràmetre que relaciona el valor obtingut en el 2010 i el valor mitjà del període 2004-2009. A diferència de la variació 10/09, l'IR6 permet fer una valoració més global de les dades obtingudes en el darrer any, ja que es comparen amb els valors mitjans dels darrers anys.

Així, per al volum de producció, el valor de l'IR6 ha estat negatiu. Per tant, l'increment experimentat respecte de 2009 (+8,3%) és puntual, ja que l'IR6 indica que el volum produït en el darrer any ha estat un -16,9% inferior al volum mitjà del període 2004-2009, la qual cosa indica un tendència general negativa.

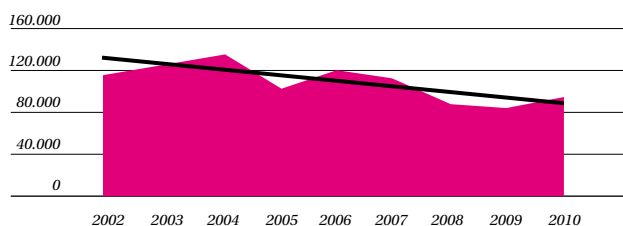
El Gràfic 1 mostra aquesta tendència negativa.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6	
Nombre d'elaboradors	7	8	9	8	8	8	7	7	7	=		
Producció (L)	115.548	121.165	130.405	99.040	120.754	113.821	84.226	80.332	87.004	8,3%	-16,9%	
Comercialització (L)	<i>Illes Balears</i>	109.488	116.257	122.402	95.060	116.270	102.556	79.874	93.512	80.161	-14,3%	-21,1%
	<i>Resta Espanya</i>	1.250	147	121	5	200	78	0	30	90	207,1%	25,0%
	<i>UE</i>	3.460	4.169	3.879	1.961	2.170	1.932	8.165	2.105	1.662	-21,0%	-50,7%
	<i>Països tercers</i>	1.350	1.100	1.500	0	1	0	0	0	0	-	-
	TOTAL	115.548	121.673	127.902	97.026	118.641	104.566	88.039	95.647	81.913	-14,4%	-22,2%
Preu de venda (€/L)	5,30	5,30	5,02	6,84	7,20	7,18	8,22	7,65	8,72	14,0%		
Valor productes comercialitzats (€)	612.627	644.641	642.109	663.790	853.738	750.738	723.684	731.720	713.925	-2,4%		

Taula 1

Evolució de la producció (2002-2010)

litres

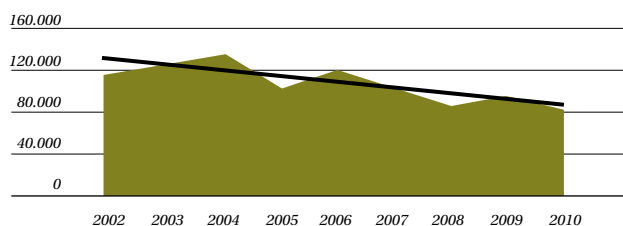

Gràfic 1

En el cas de la comercialització, tant la variació 10/09 com l'índex IR6 han estat negatius, indicant una tendència negativa en els darrers anys, que es pot observar en els Gràfics 2 i 3.

Evolució de la comercialització (2002-2010)

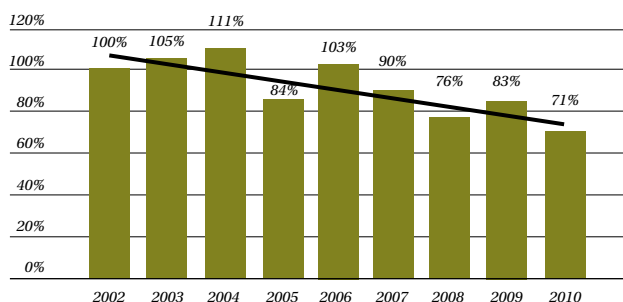
litres

Gràfic 2

Evolució de la comercialització (2002-2010)

Índex 100% - Any 2002

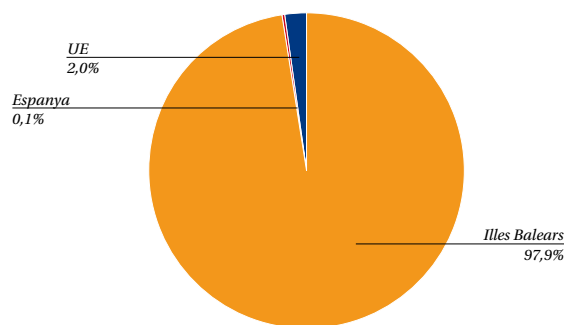
Gràfic 3

Mercats de comercialització

Els Gràfics 4 i 5 mostren la distribució dels mercats de comercialització de Palo de Mallorca en els dos anys.

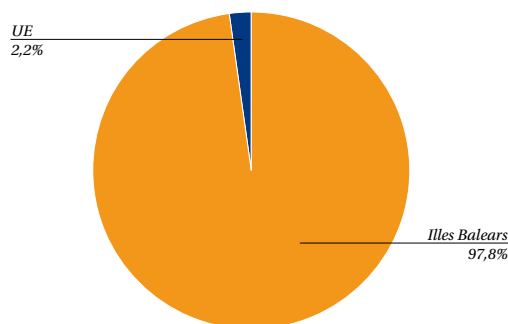
L'any 2010, les vendes de Palo de Mallorca es destinaren principalment a les Illes Balears, que representaren el 97,9% del volum total de comercialització. Respecte de l'any anterior, es reduïren un -14,3%, amb 80.161 litres comercialitzats dins del mercat local.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 4

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 5

Les vendes a la península representen la part minoritària, ja que suposen només el 0,1% del total comercialitzat en el 2010.

El 2% restant correspon a les exportacions, que mostraren un descens del -21% respecte de 2009, amb un volum total de 1.662 litres comercialitzats a l'estranger. L'any 2010, les exportacions es destinaren íntegrament a la Unió Europea, més concretament a Alemanya.

Preus

El preu de venda del Palo de Mallorca s'ha incrementat un +14% en el 2010 i s'ha situat al voltant dels 8,72 €/litre.

Malgrat aquesta pujada del preu de venda, i a causa del descens de les vendes de Palo de Mallorca, la facturació total ha estat inferior a la del 2009 en un -2,4%. El valor total del producte comercialitzat ha estat de 713.925 euros.

Norma legal

- Ordre de 22 de desembre de 1993, del conseller d'Agricultura i Pesca del Govern Balear: *Aprovació del Reglament de la Denominació Geogràfica Palo de Mallorca*. BOCAIB núm. 4, de 8 de gener de 1994.

III. ALIMENTS

GENERALITATS

Dades de comercialització

A les Illes Balears existeixen actualment quatre aliments emparats per denominacions d'origen i indicacions geogràfiques protegides, que són: DOP Formatge Mahón-Menorca, DOP Oli de Mallorca, IGP Sobrassada de Mallorca i IGP Ensaïmada de Mallorca.

La *Taula 1* mostra les seves dades de comercialització de l'any 2010 i la seva variació respecte de 2009.

Denominació de Qualitat	Volum de comercialització (mil kg/L)	Variació 10/09
Formatge Mahón-Menorca	1.997,3	-8,0%
Oli de Mallorca	123,3	35,6%
Sobrassada de Mallorca	1.995,1	-20,6%
Ensaïmada de Mallorca*	179,3	-2,6%
TOTAL	4.255,1	-9,9%

* estimació d'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador

Taula 1

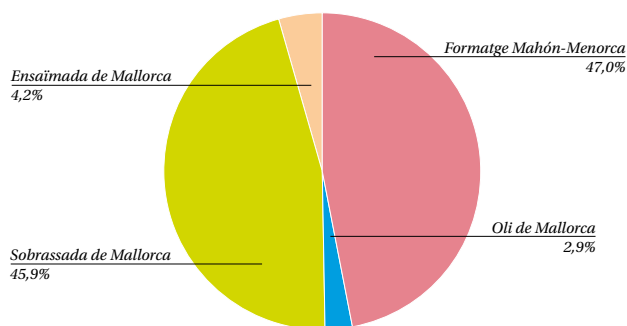
El volum total de vendes ha assolit els 4,2 milions de quilos/litres en el 2010, el que suposa una reducció del -9,9% respecte de l'any anterior. Per productes, cal destacar l'Oli de Mallorca, que ha estat l'únic cas en què s'ha incrementat la comercialització respecte de 2009: +35,6%. La resta de productes han mostrat comportaments negatius, amb reduccions que es situen entre el -2,6% i el -20,6%. Especialment negatiu ha estat per a la IGP Sobrassada de Mallorca, que ha mostrat el descens més marcat.

El *Gràfic 1* mostra la distribució del volum comercialitzat en el 2010.

S'observa que existeix un clar predomini de dos dels productes: la Sobrassada de Mallorca i el Formatge Mahón-Menorca, que han representat en el 2010 gairebé el 93% del volum total comercialitzat.

A causa d'aquest predomini i del fet que les vendes a Espanya són especialment importants per a aquests dos productes, en el 2010 el mercat nacional ha estat el principal destí de la comercialització total, ja que gairebé el 95% del volum total s'ha venut a l'Estat espanyol, les Illes Balears incloses. El 5% restant correspon a les exportacions.

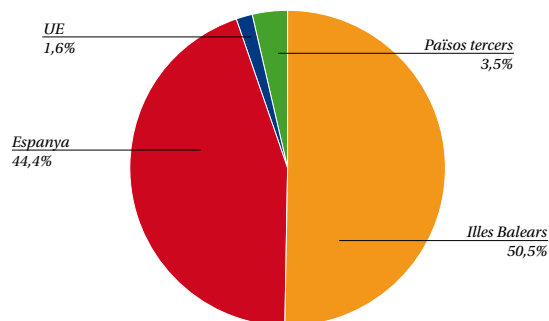
Distribució de la comercialització segons el producte 2010

Gràfic 1

El *Gràfic 2* mostra la distribució dels mercats de comercialització en el 2010.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 2

Com que aquests dos productes predominants són els que han mostrat els descensos més importants respecte de 2009, globalment les vendes d'aliments amb denominació d'origen o indicació geo-

gràfica de les Illes Balears han mostrat un comportament negatiu en el 2010 i s'han reduït en gairebé un -10%. Un descens que resulta elevat, si es compara amb la situació general que s'ha donat a l'Estat espanyol: d'acord amb les dades del *Panell de Consum* del MARM¹, el volum de comercialització d'aliments a nivell estatal ha resultat un -1,1% inferior a l'any anterior, mentre que el consum per càpita ha caigut un -3,1%.

Les vendes d'aliments segueixen trobant importants dificultats, ocasionades bàsicament per la greu situació econòmica actual. En els darrers anys, aquesta crisi econòmica ha provocat un canvi en els hàbits dels consumidors. Per una banda, a l'hora de realitzar les seves compres tendeixen a visitar més les grans superfícies (supermercats i hipermercats), cercant preus més assequibles. Això fa que disminueixi la quota de mercat de les botigues tradicionals i altres petits establiments de venda, que és on es comercialitzen majoritàriament els aliments amb denominació d'origen o indicació geogràfica de les Illes Balears, uns productes tradicionals de gamma alta i de preus superiors als genèrics, als que han de renunciar els consumidors per tal de reduir el valor de la seva cistella de compra. En aquest sentit, cal destacar que, segons les dades del MARM¹, el volum de vendes a les tendes tradicionals ha mostrat en el 2010 un descens del -9%.

Per productes, les dades del MARM¹ estableixen un augment global del +1,5% en el consum nacional d'**oli d'oliva**. Mentre que en termes de valor, s'ha donat una reducció del -0,7%, la qual cosa indica que en el 2010 s'ha continuat amb la tendència decreixent dels preus. Situació que també ha sofert la DO Oli de Mallorca, que ha vist reduït el seu preu mig de venda en gairebé un -14% respecte de 2009. Ara bé, dins el present context de dificultats econòmiques, les dades obtingudes per la DO s'han de valorar de manera positiva, ja que les seves vendes han augmentat un +35,6%.

El 2010 ha estat un any negatiu per a la comercialització de Formatge Mahón-Menorca, ja que les vendes totals s'han reduït un -8%. Dada que contrasta amb les publicades pel MARM¹, que estableixen un creixement del +6,2% en el consum de **formatge** a les llars espanyoles.

Pel que fa a la Sobrassada de Mallorca, les vendes han mostrat un important descens en el 2010, de l'ordre del -20,6%. La política de marques blanques de l'empresa Mercadona ha estat el factor que més ha influït en aquest descens de la comercialització.

El volum de comercialització d'Ensaïmada de Mallorca ha estat un -2,6% inferior en el 2010. Per contra, les dades de consum del MARM¹ situen en +1,5% l'increment del volum que els espanyols han consumit en productes de pastisseria.

Exportacions

En relació a les exportacions, globalment han representat el 5,1% del total comercialitzat en el 2010. Amb un volum total de 205.311 quilos/litres exportats, respecte de l'any anterior han mostrat un descens del -5%. Per destins, els països tercers han estat els majoritaris ja que suposen el 69% del total de les vendes destinades a l'estranger; mentre que els països de la Unió Europea han rebut el 31% restant.

L'Oli de Mallorca és el producte amb un major percentatge de volum de comercialització destinat al mercat internacional, ja que gairebé el 19% de les vendes totals, uns 23.276 litres, s'han comercialitzat fora d'Espanya durant el 2010. A més, han crescut de manera significativa en el 2010, amb un increment de +72,1% respecte de l'any anterior. Predomina la UE com a destí estranger, concretament Alemanya, que es consolida com a primer país estranger receptor amb el 65% del volum exportat per la DOP. Les vendes a països tercers continuen amb una representació minoritària i destaca el Japó com a principal destí.

Pel que fa al Formatge Mahón-Menorca, en el 2010 s'han reduït les exportacions en un -12,4% respecte de l'any anterior. El volum total de producte exportat ha representat el 7,7% del total comercialitzat per la DOP i ha assolit les 154,9 tones. Aquestes exportacions s'han destinat principalment a països tercers (84%), sobre tot als Estats Units. Els països de la UE han suposat el 16% restant i destaca Alemanya com a destí principal.

Les exportacions de Sobrassada de Mallorca han mostrat un comportament positiu en el 2010, amb un augment del 5,1% respecte de l'any anterior. Malgrat aquest fet, representen la part minoritària de la comercialització total de la IGP, amb només l'1,4% del total comercialitzat. L'increment de les vendes a l'estranger ha estat general, encara que ha estat més marcat en el cas de la Unió Europea (+5,8%) que en el cas dels països tercers (+2,7%).

Preus

L'any 2010, el valor de comercialització de les quatre denominacions de qualitat s'ha reduït en un -3,5% respecte del 2009, amb una facturació total de 24,5 milions d'euros.

¹ La Alimentación mes a mes (deseembre 2010). www.marm.es.

DENOMINACIÓ D'ORIGEN PROTEGIDA FORMATGE MAHÓN-MENORCA

El formatge Mahón-Menorca és un formatge de pasta premsada, de textura ferma i amb sabor i aroma característics dels formatges tradicionalment elaborats a Menorca. La forma del formatge és la d'un paral·lelepípede amb els cantells i arestes arrodonits. La crosta del formatge Mahón-Menorca és de consistència compacta, greixosa i de color variable entre groc i marró-groguenc. Els ulls de la pasta del formatge Mahón-Menorca són escassos, de forma més o menys arrodonida i distribuïts irregularment; la seva dimensió és variable, sense superar la d'un pèsol. Les peces del formatge Mahón-Menorca tenen un pes d'entre 1 i 4 kg.

Es distingeixen dos tipus de formatge, segons el tractament previ que ha sofert la llet emprada en l'elaboració del formatge protegit:

- Formatge Mahón-Menorca: elaborat amb llet sotmesa a algun procés i/o mètode de conservació a les formatgeries industrials autoritzades.
- Formatge Mahón-Menorca Artesà: elaborat amb llet crua a les formatgeries artesanals autoritzades.

Cadascun dels dos tipus de formatge anteriors es denominen *curats* si la maduració ha estat com a mínim de 150 dies, o bé es denominen *semicurats* si el temps de maduració ha estat inferior.

1. Delimitació de la zona geogràfica

Les zones de producció de llet, elaboració, fabricació i maduració dels formatges protegits amb la Denominació d'Origen Mahón-Menorca comprenen l'àrea natural de l'illa de Menorca.

2. Normes de producció i elaboració

La llet que s'utilitza en l'elaboració del formatge protegit és exclusivament de vaca de les races *frisona*, *maonesa* o *menorquina* i *parda alpina*. L'alimentació del bestiar respon a les pràctiques tradicionals de l'illa de Menorca. Les vaques es munyen amb la màxima cura i només es destina a l'elaboració de formatge Mahón-Menorca la llet que compleix les condicions precises d'higiene i qualitat.

La llet que s'utilitza en l'elaboració de formatge protegit és sencera, neta, sense conservants i amb una composició equilibrada entre greixos i proteïnes, de manera que el producte final tingui un contingut en matèria grassa no inferior al 38% (ES).

La llet se sotmet a algun tractament de conservació o no, segons el tipus de formatge a elaborar, com s'indica a l'apartat anterior.

La primera fase del procés d'elaboració és el quallat amb la dosi de quall necessària, tot seguit es posa en motlles especials o bé entre una tela de cotó (*fogasser*), per tal d'eliminar el xerigot i donar cohesió a la pasta del formatge.

El premsat es realitza en premses mecàniques o pneumàtiques, i posteriorment se sala el formatge per immersió de les peces en una salmorra saturada durant un màxim de 48 hores.

Per la maduració dels formatges de la DOP Mahón-Menorca s'utilitzen les pràctiques de volteig i neteja necessàries fins que el formatge adquireix les seves característiques peculiars i tradicionals. Sovint l'escorça es tracta periòdicament amb oli d'oliva.

3. Dades de producció

La *Taula 1* mostra l'evolució de les ramaderies en producció, les vaques productores de llet i les formatgeries i maduradors de la denominació d'origen protegida Mahón-Menorca des del 2002.

Respecte de l'any anterior, les dades de producció de la DOP s'han mantingut pràcticament estables. El nombre total de ramaderies s'ha reduït en dos respecte de l'any anterior, amb un total de 143 explotacions inscrites; mentre el nombre de vaques ha mostrat un petit augment (+0,6%), amb un total de 7.723 animals. Així, el nombre mitjà de vaques per granja es situa en 54, una més que en el 2009.

Pel que fa al nombre de formatgeries i maduradors, s'ha mantingut estable en el cas de les formatgeries artesanals, s'han inscrit una nova formatgeria industrial i 3 establiments maduradors.

La *Taula 2* recull les dades de producció de formatge. El volum de producte elaborat i protegit per la DOP Mahón-Menorca s'ha reduït en el 2010 en un -8% respecte de l'any anterior, amb un total de 1.997,3 tones.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Ramaderies	154	140	127	133	138	141	148	145	143	-2
Vaques	5.795	5.438	5.233	5.427	6.323	6.957	7.528	7.680	7.723	+0,6%
Formatgeries artesanals	39	33	30	26	27	28	27	27	27	=
Formatgeries industrials	5	5	5	6	6	7	7	7	8	+1
Maduradors	10	10	10	11	12	16	17	17	20	+3

Taula 1

A la darrera columna de la taula es mostra l'índex **IR6**, que relaciona el valor obtingut en el 2010 amb el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període de 2004-2009. Així, permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global. En el cas de la producció total de Formatge Mahón-Menorca, l'índex IR6 ha estat negatiu, la qual cosa indica que les dades obtingudes en el 2010 continuen amb la tendència negativa del període 2004-2009.

4. Dades de comercialització

Les dades de comercialització també han estat negatives en el 2010. Amb un descens del -8% respecte de l'any anterior, el volum de vendes ha assolit les 1.997 tones de formatge emparat.

El comportament negatiu de les vendes ha estat generalitzat, ja que s'han reduït tant les vendes de formatge Mahón-Menorca (-9,2%) com les vendes de formatge Mahón-Menorca Artesà (-3,3%).

La *Taula 3* mostra les dades de comercialització per tipus de formatge des de l'any 2002.

Pel que fa al valor de l'índex IR6, en el cas de la comercialització total ha estat negatiu (-13,5%), a l'igual que la variació 10/09 (-8,0%), la qual cosa indica que el descens obtingut en el 2010 no és puntual, sinó que és una continuació de la tendència dels darrers anys, ja que el volum obtingut el darrer any és inferior al volum mitjà de vendes del període 2004-2009.

Per tipus de producte emparat, en el cas del formatge Mahón-Menorca la situació ha estat similar a la comercialització total. Mentre que en el cas del formatge Mahón-Menorca Artesà, malgrat el descens en comparació amb el 2009 (-3,3%), la tendència és positiva ja que el volum de vendes del 2010 supera el volum mitjà del període 2004-2009 (+4,5%).

Els *Gràfics 1, 2 i 3* permeten visualitzar les dades de comercialització de manera global i diferenciada, per als dos tipus de formatge i per al total.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Producció de llet (mil L)	29.054,0	37.202,8	33.378,0	33.891,7	39.544,8	46.123,4	47.745,5	48.648,2	50.303,1	3,4%	21,0%
Elaboració total de formatge (Tm)	2.724,4	3.022,8	2.659,8	2.775,5	2.763,6	2.826,8	2.872,2	2.939,4	3.139,5	6,8%	11,9%
Total formatge protegit amb DO (Tm)	2.224,1	2.197,7	2.256,8	2.315,8	2.414,3	2.465,6	2.238,2	2.170,2	1.997,3	-8,0%	-13,5%

Taula 2

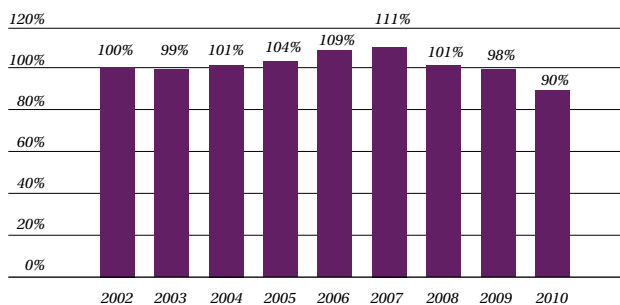
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Mahón-Menorca (T)	1.831	1.829	1.838	1.923	2.017	2.013	1.860	1.722	1.564	-9,2%	-17,5%
Mahón-Menorca Artesà (T)	393	369	418	393	397	453	378	448	433	-3,3%	4,5%
TOTAL	2.224	2.198	2.256	2.316	2.414	2.466	2.238	2.170	1.997	-8,0%	-13,5%

Taula 3

Evolució de la comercialització TOTAL (2002-2010)

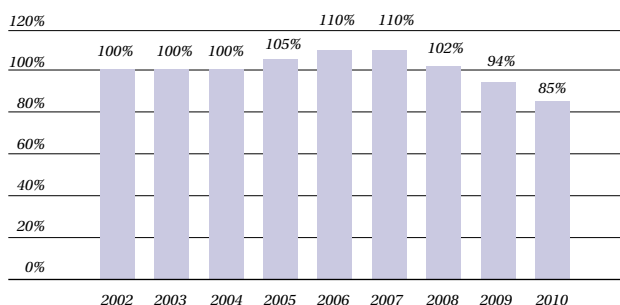
Índex 100% - Any 2002

Gràfic 1

Evolució de la comercialització de Formatge Mahón-Menorca (2002-2010)

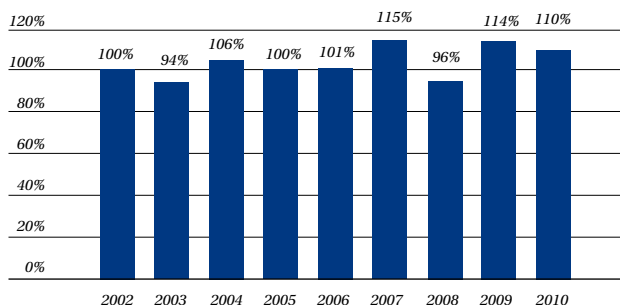
Índex 100% - Any 2002

Gràfic 2

Evolució de la comercialització de Formatge Mahón-Menorca Artesà (2002-2010)

Índex 100% - Any 2002

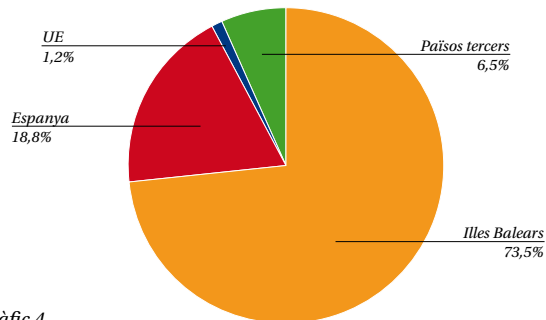

Gràfic 3

Mercats de comercialització

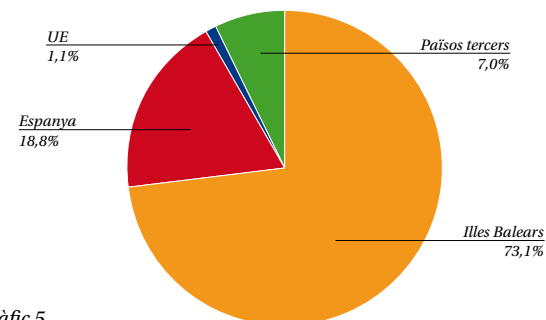
La Taula 4 i els Gràfics 4 i 5 mostren les dades de comercialització del formatge Mahón-Menorca segons els diferents mercats de destí.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 4

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 5

En el 2010, el volum de vendes destinat al mercat local s'ha reduït en un -7,4% respecte de l'any anterior. Malgrat aquest descens, les Illes Balears continuen representant el destí majoritari de les vendes de la DOP Mahón-Menorca, amb el 73,5% del total comercialitzat en el 2010 i aproximadament unes 1.467 tones comercialitzades dins la comunitat autònoma.

Les vendes realitzades a la península han suposat en el 2010 el 18,8% del volum de comercialització i s'han reduït en un -8,2% respecte de 2009.

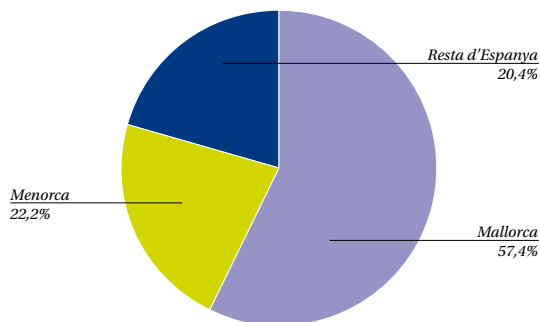
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Illes Balears	1.726.536	1.713.726	1.728.371	1.698.253	1.728.136	1.691.682	1.593.038	1.585.023	1.467.347	-7,4%	-12,2%
Resta d'Espanya	404.990	368.927	400.146	483.752	500.854	558.793	462.548	408.341	375.040	-8,2%	-20,0%
Unió Europea	32.148	32.761	36.176	34.908	40.475	48.160	43.320	23.886	24.857	4,1%	-34,3%
Països tercers	60.425	82.320	91.577	98.905	144.846	166.975	139.274	152.939	130.087	-14,9%	-1,8%
TOTAL (kg)	2.224.099	2.197.734	2.256.270	2.315.819	2.414.311	2.465.610	2.238.180	2.170.189	1.997.331	-8,0%	-13,5%

Taula 4

Així, el mercat nacional suposa el 92,3%. Cal destacar que l'illa de Mallorca predomina clarament, amb el 57,4% de les vendes realitzades dins el territori espanyol. La segueixen l'illa de Menorca i la península, que han representat el 22,2% i el 20,4% respectivament.

El Gràfic 6 mostra la distribució de les vendes a Espanya en el 2010.

Distribució del mercat nacional 2010

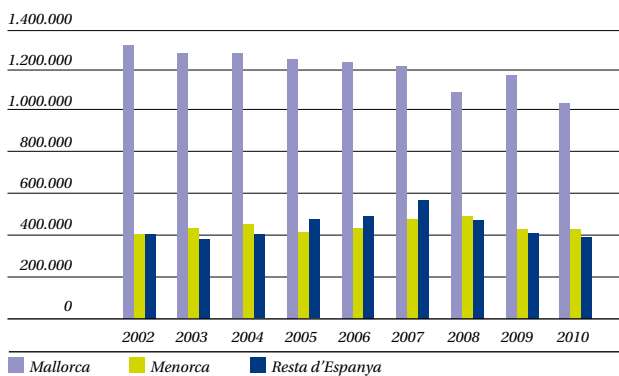
Gràfic 6

Respecte de 2009, les vendes nacionals s'han reduït de manera generalitzada: -9,5% a l'illa de Mallorca, -1,6% a l'illa de Menorca i -8,2% a la península.

El Gràfic 7 mostra l'evolució dels mercats de destí de comercialització dins el territori espanyol des de l'any 2002. Tal i com indiquen els valors de l'índex IR6, que han estat negatius, l'evolució continua essent negativa per a les vendes nacionals.

Evolució de la comercialització al territori espanyol (2002-2010)

Kg

Gràfic 7

Exportacions

Les vendes a mercats estrangers han representat en el 2010 el 7,7% del volum total de comercialització de la DOP Mahón-Menorca. Amb un volum exportat de 154,9 tones, respecte de 2009 s'ha produït un descens del -12,4%.

Per destins, els països extracomunitaris són els més representatius, ja que han rebut el 84% del total exportat per la DOP en el 2010, unes 130,1 tones. Els països de la Unió Europea han suposat el 16% restant, amb un volum aproximat de 24,8 tones.

Respecte de l'any anterior, el comportament ha estat diferent segons el destí. Així, les vendes a països tercers han mostrat un descens del -14,9%; mentre que les vendes a països comunitaris han crescut respecte de l'any anterior en un +4,1%.

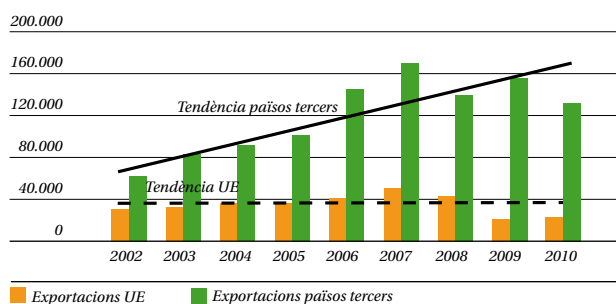
Pel que fa als valors de l'índex IR6, han estat negatius en ambdós casos, la qual cosa indica que en el 2010 es continua amb la tendència negativa dels darrers anys.

El Gràfic 8 mostra la tendència de les vendes internacionals en els darrers anys.

Per països, el principal destí comunitari ha estat Alemanya, que ha rebut el 35% de les vendes comunitàries i un volum de 8.711 kg. Segueixen en importància el Regne Unit (19,2%), França (14,0%) i Dinamarca (11,0%). Altres destins europeus que cal destacar són: Finlàndia, Àustria i Itàlia.

Evolució de les exportacions (2002-2010)

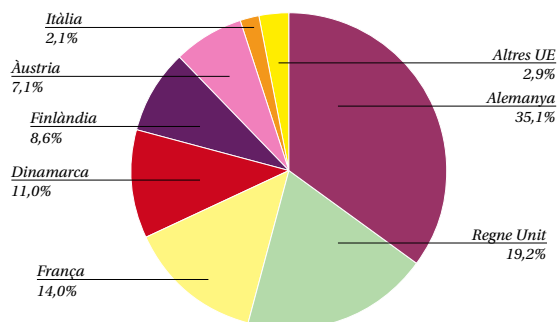
Kg

Gràfic 8

El Gràfic 9 mostra la distribució de les vendes destinades a països de la UE.

UE

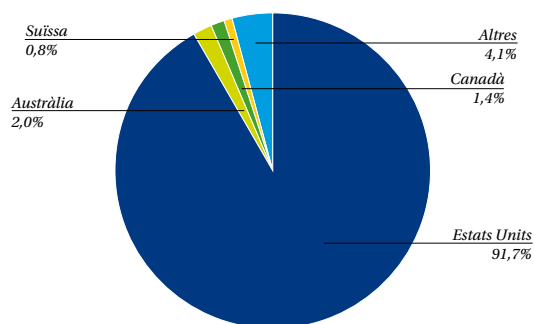

Gràfic 9

Pel que fa als països tercers, els Estats Units han suposat el principal destí de les vendes extracomunitàries, amb el 91,7%. A més, ha suposat el 77% de les exportacions totals. Altres destins minoritaris són Austràlia, Canadà i Suïssa.

El Gràfic 10 mostra la distribució de les exportacions a països tercers en el 2010.

Països tercers

Gràfic 10

Preus

En el 2010, el preu mig de venda del formatge Mahón-Menorca s'ha mantingut estable respecte de l'any anterior i s'ha situat en els 6,26 €/kg.

El descens del volum de comercialització de la DOP Mahón-Menorca i la estabilitat del preu de venda, ha donat lloc a una facturació inferior a la del 2009 en un -8,0%, amb un total de 12.503.292 euros.

Norma legal

El Reglament de la Denominació d'Origen Mahón-Menorca es va publicar l'1 d'abril de 1985, i ha sofert tres modificacions. La reglamentació que s'aplica a la DOP és la següent:

- Decret 42/1985, d'1 d'abril de 1985, del Consell de Govern de les Illes Balears: *Reglament de la Denominació d'Origen "Mahón" i del seu Consell Regulador*. BOCAIB d'1 d'abril de 1985.
- Decret 89/1987, de 10 de setembre, del Govern Balear: *Modificació del Reglament de la Denominació d'Origen "Mahón" i del seu Consell Regulador*. BOCAIB núm. 118, de 19 de setembre de 1987.
- Decret 49/1993, de 10 de setembre, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca: *Modificació del Reglament de la Denominació d'Origen "Mahón" i del seu Consell Regulador*. BOCAIB núm. 73, de 15 de juny de 1993.
- Decret 52/1998, de 8 de maig, de modificació del Decret 42/1985, d'1 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Mahón i del seu Consell Regulador. BOCAIB núm. 68, de 23 de juny de 1998.

DENOMINACIÓ D'ORIGEN OLI DE MALLORCA

La denominació d'origen Oli de Mallorca empara l'oli d'oliva verge extra obtingut del fruit de *Olea europaea L.*, de les varietats mallorquina, arbequina i picual, mitjançant procediments físics que garanteixen que l'oli conservi l'aroma, sabor i característiques de l'oliva.

1. Delimitació de la zona geogràfica

La zona de producció d'olives, d'elaboració i envasat de l'oli de Mallorca s'estén a tots els municipis de l'illa de Mallorca.

2. Normes de producció i elaboració

Les pràctiques de cultiu de la DO Oli de Mallorca són les tradicionals que tendeixen a aconseguir la millor qualitat de l'oli.

El termini màxim de temps que pot existir entre la collita de cada partida d'oliva i l'extracció del seu oli, no pot superar les 48 hores.

Les tècniques emprades en la manipulació i molaració de l'oliva i a l'extracció i conservació dels olis permeten obtenir productes de la màxima qualitat, amb els caràcters tradicionals dels olis de la zona de producció. Per això les tafones:

- Disposen d'instal·lacions per a la neteja i rentat del fruit.
- Empren tècniques correctes d'extracció.
- En el procés d'extracció dels olis, les masses es mantenen a temperatura que no perjudiqui les característiques sensorials del producte.
- Emmagatzemen l'oli d'oliva verge en condicions que garanteixin la seva millor conservació. Els trulls i dipòsits són de material inert i estan tancats.

Característiques químiques de l'Oli de Mallorca

Els olis protegits per la Denominació d'Origen Oli de Mallorca són olis d'oliva verges extra que responen a les característiques següents:

- Acidesa: no superior a 0,8.
- Índex de peròxids: no superior a 18 meq O₂/kg
- K₂₇₀: no superior a 0,20.
- Humitat: no superior al 0,1%
- Impureses: no superior al 0,1%.

Als olis que romanguin a la tafona fins al mes d'octubre l'índex de peròxids pot arribar a 20 meq O₂/kg.

Característiques sensorials de l'Oli de Mallorca

En relació al moment de la recol·lecció i característiques organolèptiques, es diferencien dos tipus d'oli:

- *Fruitat*, procedent de la collita més primerenca, de color entre verdós i groc, aromàtic i sabor lleugerament amarg i ametllat.
- *Dolç*, procedent de la collita més tardana, de color entre groc palla i groc or, sabor dolç i sensació picant.

3. Dades de producció de la campanya 2009-2010

La *Taula 1* recull les dades d'inscripció als diferents registres de la denominació d'origen des de l'any 2004. Els dos darrers anys s'han tractat les dades dels inscrits per campanyes productives, i no a data 31 de desembre com en anys anteriors, per tal de mantenir la coherència temporal amb les dates de recol·lecció d'olives, elaboració de l'oli, etc., que es donen seguint aquest criteri.

Respecte de la campanya anterior, les dades han estat positives pel que fa a les inscripcions, ja que s'ha incrementat el nombre d'olivicultors en 108, la superfície total en un +12% i el nombre d'arbres en un +9,7%. El nombre de tafones inscrites s'ha mantingut igual que la darrera campanya i d'establiments envasadors se n'han inscrit dos més.

Pel que fa a les varietats inscrites, tant per nombre d'arbres com per superfície, la mallorquina és la varietat majoritària, seguida de la varietat arbequina i de la picual. Tot i mantenir-se l'ordre de varietats, la proporció de l'olivera mallorquina és més abundant en superfície (63%) que no en nombre d'oliveres (48%), ateses les característiques de les plantacions de muntanya, en les quals la densitat de plantació es situa al voltant d'unes 132 oliveres per hectàrea.

	2004	2005	2006	2007	2008	Campanya 2008-2009	Campanya 2009-2010	Variació (%)
Nombre d'OVICULTORS	287	388	399	299	372	424	532	+108
<i>Mallorquina</i>	1.500	1.762	1754	853	1019	957	1.039	8,5%
<i>Arbequina</i>	145	239	255	224	277	277	317	14,4%
SUPERFÍCIE (ha)								
<i>Picual</i>	124	187	195	106	154	154	170	10,3%
<i>Experimentals</i>						82	121	48,6%
TOTAL	1.769	2188	2.204	1.183	1.450	1.470	1.647	12,0%
NOMBRE D'ARBRES								
<i>Mallorquina</i>	143.212	176.822	178.534	120.461	142.799	132.465	137.099	3,5%
<i>Arbequina</i>	36.686	63.694	67.558	65.107	81.147	81.312	90.571	11,4%
<i>Picual</i>	20.857	33.638	35.037	20.507	30.296	30.327	34.120	12,5%
<i>Experimentals</i>						15.132	22.684	49,9%
TOTAL	200.755	274.154	281.129	206.075	254.242	259.236	284.474	9,7%
TAFONES	3	5	6	6	6	7	7	=
ENVASADORES	3	6	7	8	9	11	13	+2

Taula 1

Les densitats de plantació de les varietats arbequina i picual són superiors, pel fet que són explotacions de nova plantació a municipis del Pla de Mallorca i pensades per a poder mecanitzar les tasques agrícoles. En el cas de la varietat arbequina es situa en 286 arbres per hectàrea i en el cas de la varietat picual, en 201 arbres per hectàrea.

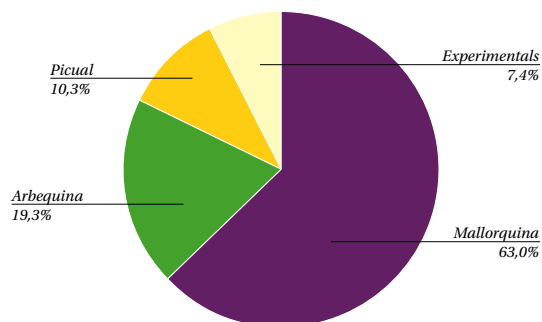
El Gràfics 1 i 2 mostren la distribució de la superfície i el nombre total d'arbres inscrits segons les varietats d'olives cultivades.

Cal mencionar que el 2010 ha estat el segon any en què s'han inclòs a l'estudi les finques de la DO Oli de Mallorca sembrades amb oliveres experimentals, les quals són destinades a elaborar oli no emparat per la denominació d'origen. Es tracta de varietats diferents a la mallorquina, arbequina i picual, com per exemple: koroneiki, hojiblanca, frantoio, etc.

També cal destacar que no tota la superfície inscrita a la DO és productiva. Així, en la campanya 2009-2010, l'activitat productiva s'ha limitat al 60,8% de les hectàrees i al 61,9% de les oliveres inscrites. Respecte de la campanya anterior, hi ha hagut un descens tant en el nombre d'hectàrees d'oliverar en producció (-1,5%) com en el nombre d'oliveres productives (-3,6%).

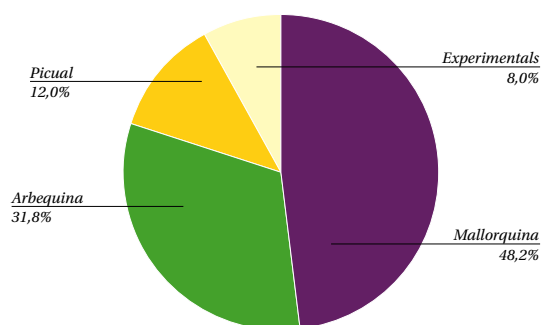
Per varietats d'oliva, la mallorquina, tot i que és la majoritària en les plantacions inscrites a la DO, és la varietat menys productiva: el 55,6% d'oliveres són productives. Aquest fet és degut a la dificultat de la recollida d'oliva de les finques de muntanya, que és on es troba sembrada majoritàriament aquesta varietat. El major percentatge d'oliveres actives correspon a la varietat arbequina, amb el 72,1%, seguida de la picual, amb el 69,2%.

Distribució de la superfície d'oliveres inscrites a la DO Oli de Mallorca 2010

Gràfic 1

Distribució del nombre d'oliveres inscrites a la DO Oli de Mallorca 2010

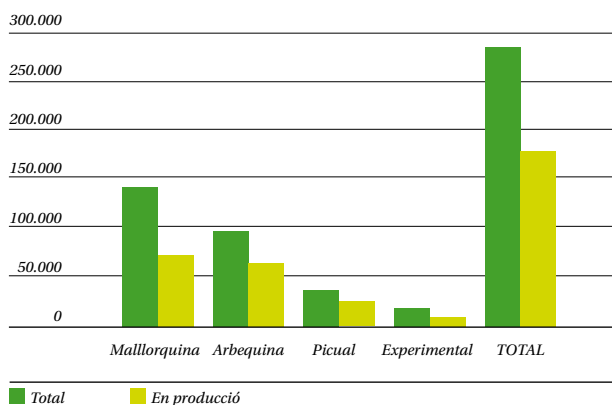

Gràfic 2

El Gràfic 3 permet visualitzar la proporció d'arbres en producció per varietats en comparació als arbres inscrites a la denominació d'origen.

Activitat de les plantacions de la DO Oli de Mallorca

Campanya 2009-2010

Gràfic 3

Les Taula 2 i 3 recullen les dades relatives a la superfície i al nombre d'arbres inscrites, segons les varietats d'olives de la DO i en funció del tamany de les explotacions.

Campanya 2009-2010	Nombre de productors	SUPERFÍCIE (ha)				
		TOTAL	Mallorquina	Arbequina	Picual	Varietats experimentals
Menys d'1 ha	246	123,59	49,39	26,83	20,85	26,52
Entre 1,01 ha i 5,00 ha	210	427,25	188,73	111,22	64,01	63,29
Entre 5,01 ha i 10,00 ha	38	261,86	154,25	73,43	26,77	7,41
Entre 10,01 ha i 20,00 ha	19	262,94	180,78	9,29	48,86	24,01
Més de 20,00 ha	19	571,67	465,44	96,44	9,79	0
TOTALS	532	1.647,31	1.038,59	317,21	170,28	121,23

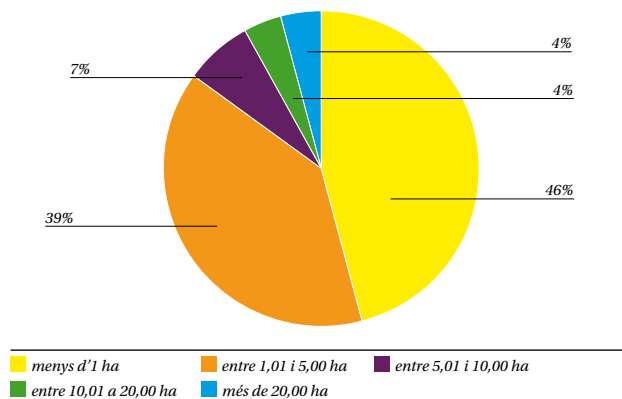
Taula 2

Campanya 2009-2010	NOMBRE D'OLIVERES				
	TOTAL	Mallorquina	Arbequina	Picual	Varietats experimentals
Menys d'1 ha	29.746	11.992	7.293	4.673	5.788
Entre 1,01 ha i 5,00 ha	92.675	34.786	34.962	11.480	11.447
Entre 5,01 ha i 10,00 ha	50.538	22.974	20.097	5.967	1.500
Entre 10,01 ha i 20,00 ha	38.274	22.565	1.852	9.908	3.949
Més de 20,00 ha	73.241	44.782	26.367	2.092	0
TOTALS	284.474	137.099	90.571	34.120	22.684

Taula 3

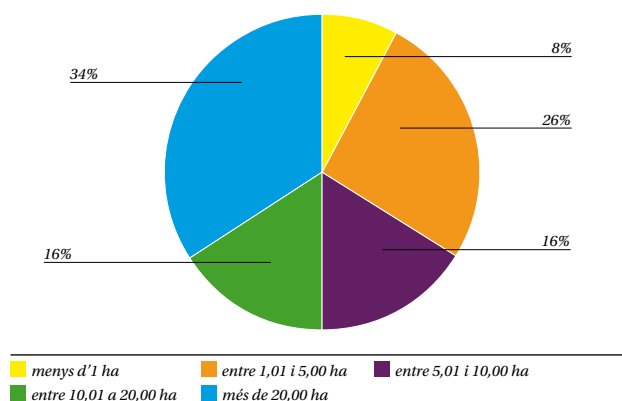
Els Gràfics 4, 5 i 6 il·lustren les dades de les dues taules anteriors, distribuint els productors, la superfície d'oliverars i els arbres segons el tamany de les finques inscrites a la DOP.

Distribució del nombre de productors segons el tamany de les finques inscrites

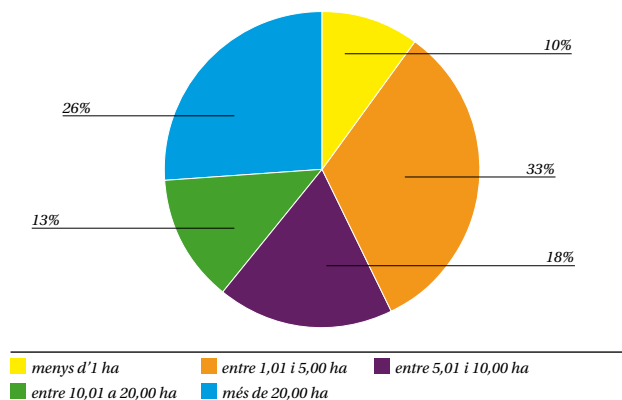
Gràfic 4

Distribució de la superfície segons el tamany de les finques inscrites

Gràfic 5

Distribució del nombre d'oliveres segons el tamany de les finques inscrites

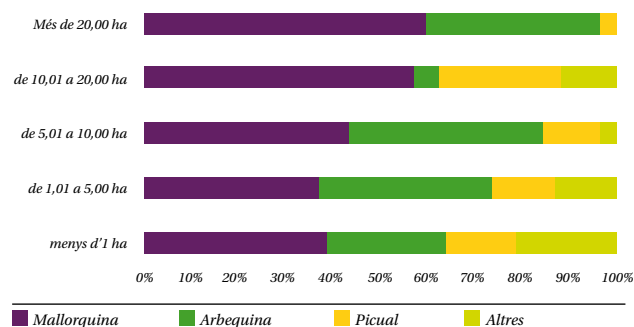

Gràfic 6

El fet més destacable és que un 46% dels productors inscrits (246) tenen explotacions de menys d'una hectàrea, i que entre tots ells aporten només el 10% de la superfície inscrita i el 8% de les oliveres inscrites.

El Gràfic 7 posa de manifest la importància relativa del nombre d'arbres de cada varietat als diferents tipus d'explotacions definides per superfície. Així, s'observa que la varietat predominant en tots els tipus de finques és la mallorquina; la varietat arbequina pren força en les explotacions d'entre 1 i 10 hectàrees, mentre que la presència de la picual és major a les explotacions d'entre 10 i 20 hectàrees. Cal destacar que les varietats experimentals, de recent incorporació als registres de la DOP, estan presents a finques de superfície inferior a 20 hectàrees.

Distribució del nombre d'oliveres per varietats

Gràfic 7

Pel que fa a l'elaboració d'oli, la Taula 4 resumeix les dades més significatives.

Les dades obtingudes en la campanya 2009-2010 han estat molt positives. Així, tant per a la quantitat d'olives molturades com per al volum d'oli elaborat, s'han assolit les xifres màximes des de l'inici de la denominació d'origen.

Pel que fa a les olives, s'han mòlt un total de 1.678 tones a les diferents tafones inscrites, el que suposa un increment del +10,1% respecte de la campanya anterior. A partir d'aquestes olives s'han elaborat 252.450 litres d'oli, dels quals han estat qualificats 175.541 litres, un +48,5% més que la campanya anterior.

Una altra dada positiva ha estat l'increment del percentatge que representa l'oli amb denominació d'origen sobre el total d'oli produït. Així, en aquesta darrera campanya, el volum d'oli qualificat com a Oli de Mallorca ha representat el 69% del volum total d'oli produït per la denominació d'origen; mentre que a la campanya anterior, aquest percentatge va ser del 50%. La resta d'oli es desqualifica per diferents causes: perquè la qualitat de l'oliva no dona garanties d'obtenir un oli verge extra per poder ser emparat per la DOP, o bé perquè és un oli que el pro-

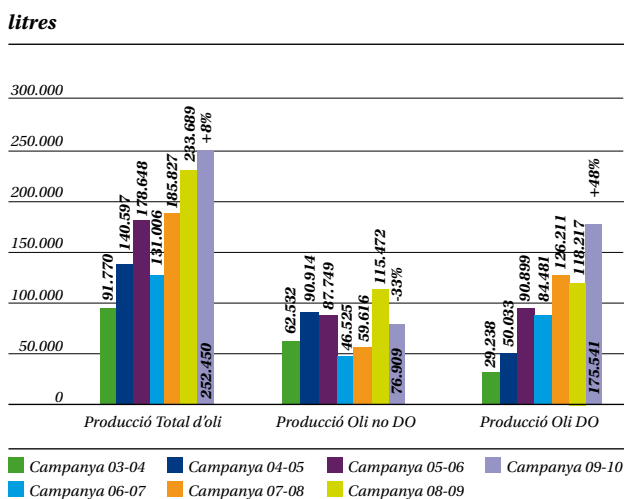
	Campanya 2003-2004	Campanya 2004-2005	Campanya 2005-2006	Campanya 2006-2007	Campanya 2007-2008	Campanya 2008-2009	Campanya 2009-2010	Variació
Olives molturades (kg)	506.936	804.322	953.879	715.184	1.242.299	1.524.416	1.678.005	10,1%
Elaboració total d'oli (L)	91.770	140.597	178.648	131.006	185.827	233.689	252.450	8,0%
Total oli DO (L)	29.238	50.033	90.899	84.481	126.211	118.217	175.541	48,5%

Taula 4

ductor d'oliva el retiri de la tafona per al seu propi consum, etc.

El Gràfic 8 permet visualitzar les produccions d'oli de les tafones inscrites a la DO Oli de Mallorca.

Evolució de la producció DO Oli de Mallorca

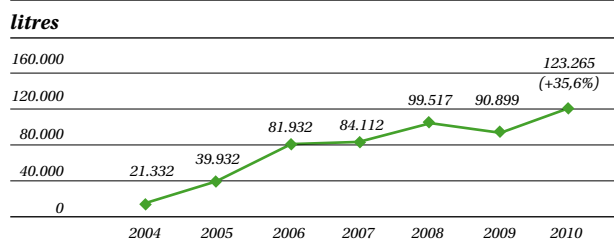
Gràfic 8

4. Dades de comercialització

Pel que fa a les dades de comercialització, en el període que va de l'1 de gener al 31 de desembre de 2010, la DOP Oli de Mallorca ha comercialitzat 123.265 litres de producte emparat, el que suposa un increment del +35,6% respecte de l'any 2009.

El Gràfic 9 permet visualitzar l'evolució de la comercialització de la DO des de l'any 2004. S'observa una clara tendència positiva.

Evolució de la comercialització 2004-2010

Gràfic 9

Mercats de comercialització

Per mercats de comercialització, el comportament ha estat positiu en general amb increments respecte de 2009 que es situen entre +1,2% i +91,3%. L'evolució dels mercats de comercialització de l'Oli de Mallorca des del 2004 s'exposen a la Taula 5.

A la darrera columna de la taula es mostra l'índex IR6, que relaciona el valor obtingut en el 2010 amb el valor mitjà dels darrers sis anys, és a dir, del període 2004-2009. Així, permet valorar el comportament que s'ha donat en el 2010 d'una manera global. S'observa que els valors de l'índex IR6 han estat positius per a tots els destins i per a la comercialització total, la qual cosa indica que les dades obtingudes en el 2010 continuen amb la tendència positiva del període 2004-2009.

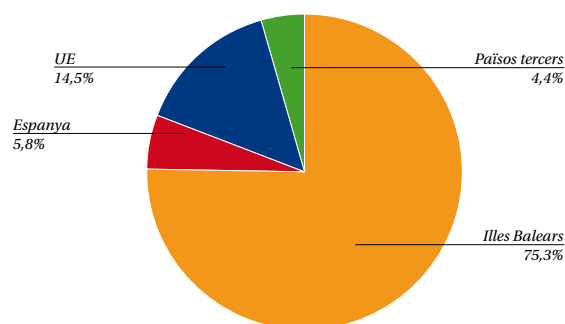
Proporcionalment, les Illes Balears suposen el principal destí de les vendes d'Oli de Mallorca. Amb un total de 92.789 litres comercialitzats dins la comunitat autònoma en el 2010, representa el 75,3% del volum total de vendes. La península suposa el 5,8% i les exportacions el 18,9% restant.

Els Gràfics 10 i 11 mostren la distribució de les vendes segons els mercats de destí en els dos darrers anys.

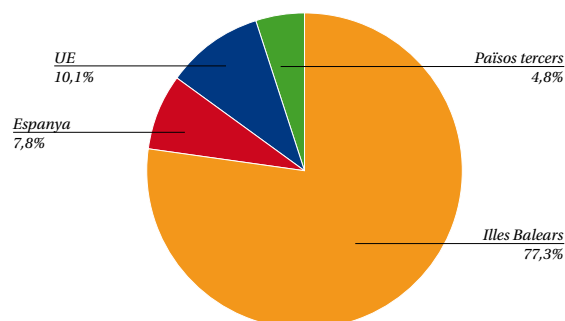
Any	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Variació 2009-2010	IR6
Illes Balears	17.152	32.438	59.824	68.153	80.123	70.262	92.789	32,1%	69,8%
Resta d'Espanya	1.607	3.727	13.500	6.737	6.661	7.115	7.200	1,2%	9,8%
Unió Europea	1.923	3.017	7.608	6.147	7.743	9.150	17.505	91,3%	195,1%
Països tercers	651	750	1.000	3.075	4.990	4.372	5.771	32,0%	133,4%
TOTAL (L)	21.333	39.932	81.932	84.112	99.517	90.899	123.265	35,6%	77,0%

Taula 5

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 10

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 11

Exportacions

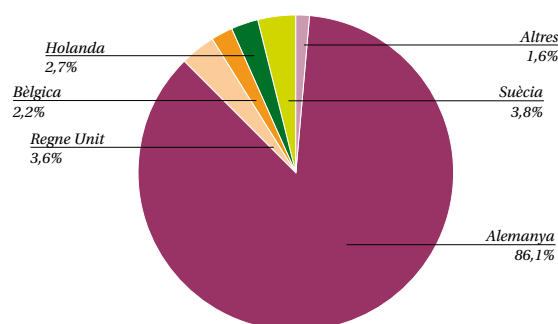
Les exportacions de l'Oli de Mallorca han crescut de manera significativa en el 2010, amb un increment del +72,1% respecte de l'any anterior. Representen el 18,9% del total comercialitzat per la DOP, amb 23.276 litres exportats, dels quals el 75,2% s'han destinat a països de la Unió Europea i el 24,8% restant a països tercers.

Cal destacar Alemanya com a destí comunitari, que es consolida com a primer país estranger receptor, ja que suposa el 86% del volum de vendes destinades a mercats europeus i, a més a més, suposa gairebé el 65% del volum total exportat per la DOP en el 2010.

El Gràfic 12 mostra la distribució de les vendes dins la comunitat europea. S'observa el clar predomini d'Alemanya sobre la resta de països destinataris. Amb un total de 15.079 litres comercialitzats en aquest país en el 2010, el creixement respecte de l'any anterior ha estat de l'ordre del +87%.

Altres destins europeus destacables són: Suècia, Regne Unit, Holanda i Bèlgica. I altres minoritaris: Polònia, França i Àustria.

Pel que fa als països tercers, el Japó ha estat el més representatiu amb el 69,2% del volum destinat

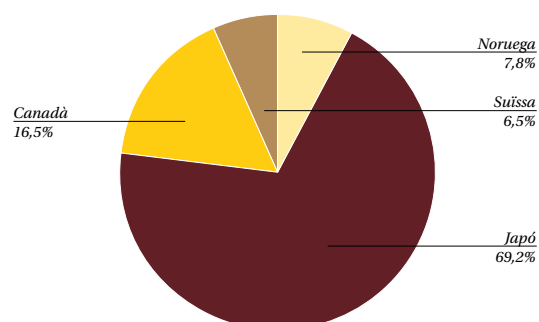
UE

Gràfic 12

a països extra-comunitaris. De manera global, suposa el segon mercat principal, amb el 17% de les exportacions totals de la DOP.

Altres països tercers on s'ha exportat Oli de Mallorca en el 2010 han estat: Canadà, Noruega i Suïssa.

El Gràfic 13 mostra la distribució de les vendes fora la Unió Europea.

Països tercers

Gràfic 13

Preus

L'any 2010, el preu mig de venda de l'Oli de Mallorca s'ha situat en 10,42€/litre. Respecte de l'any anterior, s'ha reduït el preu en un -13,9%.

Tot i que el preu de venda s'ha reduït, i degut a l'important creixement de les vendes, el valor dels productes comercialitzats en el 2010 s'ha incrementat un +17,2% respecte de l'any anterior, amb un total de 1.284.749 euros facturats per la DOP.

5. Norma legal

Ordre del conseller d'Agricultura i Pesca de 31 d'octubre de 2002, per la qual s'aprova amb caràcter transitori la DO Oli de Mallorca i el seu Consell Regulador. BOIB nº135, de 9 de novembre de 2002.

INDICACIÓ GEOGRÀFICA PROTEGIDA SOBRASSADA DE MALLORCA

La sobrassada és l'embotit per excel·lència de l'illa de Mallorca. És un embotit cru i curat, elaborat exclusivament amb carns de porc (magres i xulla), pebre bord, sal i espècies i/o aromes naturals.

La Indicació Geogràfica Protegida Sobrassada de Mallorca protegeix dos tipus de sobrassada:

- Sobrassada de Mallorca: elaborada amb carns de porc.
- Sobrassada de Mallorca de Porc Negre, elaborada exclusivament amb carn de porc de raça autòctona mallorquina i embotida en budells naturals en les presentacions rissada i semirissada. Els porcs estan criats i alimentats a l'illa de Mallorca segons les pràctiques tradicionals.

A l'acabament del procés de curat, la sobrassada de Mallorca té una forma cilíndrica irregular que depèn del tipus de budell emprat. La superfície de l'embotit és de color vermell fosc, llis o lleugerament aspre. La pasta de la sobrassada de Mallorca és tova, cohesionada, untuosa i poc fibrosa. Al tall s'observa el seu delicat aspecte vermell marmori. En boca s'aprecien els sabors de les espècies en el retrogust.

Quant a les característiques físicoquímiques, la Sobrassada de Mallorca compleix el requisits especificats a la *Taula 1*:

	<i>Sobrassada de Mallorca</i>	<i>Sobrassada de Mallorca de Porc negre</i>
Humitat	Màx. 35%	Màx. 30%
Greix (ES)	Màx. 85%	Màx. 80%
Proteïna (ES)	Mín. 8%	Mín. 13%
Hidrats de Carboni (ES)	Màx. 2.5%	Màx. 2.5%
Relació col·lagen/proteïna total (*100)	Màx. 30	Màx. 30

Taula 1

A més de les anteriors característiques, la Sobrassada de Mallorca complirà una de les condicions següents: "pH<4.5" o "Aw<0.91" o "Aw≤0.95 si el pH≤5.2".

La zona d'elaboració i curació de la Sobrassada de Mallorca és exclusivament l'illa de Mallorca.

1. Normes d'elaboració

Les tècniques emprades en l'elaboració, curat i conservació de la Sobrassada de Mallorca segueixen les pràctiques locals que tendeixen a obtenir productes de màxima qualitat, mantenint els trets característics tradicionals de les sobrassades emparades per la IGP.

L'elaboració de la Sobrassada de Mallorca consisteix en el picat de la carn, l'addició i mescla del pebre bord, de la sal i de les espècies, i per finalitzar es procedeix a omplir els budells amb la pasta obtinguda.

El curat de les sobrassades es realitza en recintes adequats, on hi romanen el temps necessari per tal que les sobrassades adquireixin les característiques físicoquímiques i sensorials desitjades. En el curat de les sobrassades emparades per la IGP s'apliquen les tècniques de neteja i tractament superficial necessàries autoritzades pel Consell Regulador.

2. Dades de producció

Les dades globals de producció de la IGP Sobrassada de Mallorca han estat negatives en el 2010, ja que el volum total de producte elaborat s'ha reduït un -18,3% respecte de l'any anterior i ha assolit les 2.010,5 tones.

D'aquest volum total de producció, el percentatge que ha representat la Sobrassada de Mallorca de Porc Negre ha estat del 7,8% amb unes 157 tones elaborades en el 2010. Respecte de 2009, ha mostrat un comportament positiu, ja que la seva producció s'ha incrementat en un +13,2%

Pel que fa la Sobrassada de Mallorca, la producció ha caigut un -20,2% en el 2010, encara que continua essent la més representativa amb el 92,2% del volum total de producció de la IGP.

La *Taula 2* recull les dades de producció de la IGP des de l'any 2002.

La darrera columna de la taula mostra l'índex **IR6**, que relaciona els valors obtinguts en el 2010 amb els valors mitjans del període 2004-2009. Aquest índex permet fer una valoració més general de les dades dels darrers sis anys.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Indústries elaboradores inscrites	S. Mca	29	28	25	25	24	24	24	23	20	-3	
	S. Mca P.N.	19	16	14	13	14	14	15	14	13	-1	
Producció sobrossada protegida (kg)	S. Mca	2.464.165	2.395.558	2.440.983	2.237.547	2.272.001	2.367.576	2.500.959	2.322.027	1.853.274	-20,2%	-21,4%
	S. Mca P.N.	176.412	166.558	178.254	151.243	150.161	172.726	150.010	138.896	157.274	13,2%	0,2%
	TOTAL	2.640.577	2.562.095	2.619.237	2.388.790	2.422.162	2.540.302	2.650.969	2.460.923	2.010.548	-18,3%	-20,0%

P.N.: Porc Negre

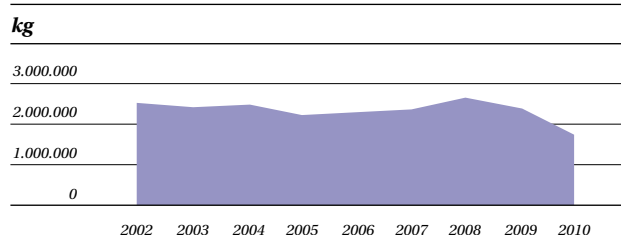
Taula 2

Així, el valor d'IR6 per a la producció total (-20%) indica que en el 2010, respecte dels sis anys anteriors, es dona una forta caiguda.

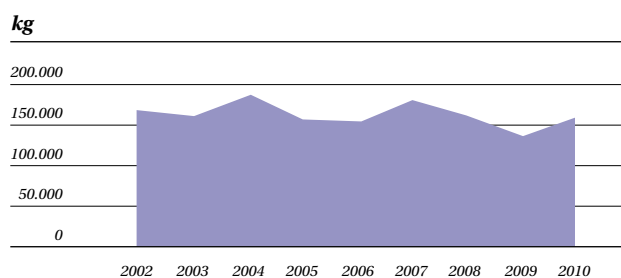
Per a la Sobrassada de Mallorca, la situació ha estat semblant, amb una variació 10/09 de -20,2% i un IR6 de -21,4%.

En canvi, per a la Sobrassada de Mallorca de Porc Negre, l'IR6 ha estat +0,2%: és a dir, respecte de 2009 s'ha produït un +13,2% més, però respecte de la producció mitjana del període 2004-2009 el volum obtingut en el 2010 s'ha mantingut pràcticament estable.

Els Gràfics 1 i 2 mostren les evolucions des del 2002.

Evolució de la producció de Sobrassada de Mallorca (2002-2010)

Gràfic 1

Evolució de la producció de Sobrassada de Mallorca de Porc Negre (2002-2010)

Gràfic 2

3. Dades de comercialització

La Taula 3 exposa les dades de comercialització des del 2002.

Pel que fa a les dades de comercialització, globalment han estat negatives en el 2010, amb una caiguda del -20,6% respecte de l'any anterior. El volum total de vendes de la IGP Sobrassada de Mallorca ha estat de 1.955 tones.

El valor de l'índex **IR6** ha estat també negatiu: comparant amb el volum de comercialització mitjà del període 2004-2009, en el 2010 s'ha donat una caiguda del -20,6%, el que indica una tendència general negativa.

Donada la importància relativa de la Sobrassada de Mallorca respecte del total de producte emparat, aquesta és la que marca la tendència general de la IGP. S'observa que aquesta tendència ha estat també negativa, amb un IR6 de -21,9%.

En canvi, les vendes de Sobrassada de Mallorca de Porc Negre han mostrat un comportament positiu, ja que respecte de l'any anterior s'ha donat un increment del +7,4% i respecte del període 2004-2009 s'han mantingut pràcticament estables (IR6= +0,4%).

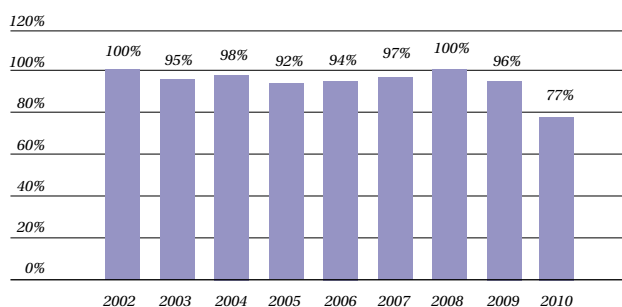
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Sobrassada de Mallorca (kg)	2.394.442	2.237.258	2.328.839	2.206.007	2.269.270	2.324.394	2.416.517	2.322.027	1.804.048	-22,3%	-21,9%
Sobrassada de Mallorca de Porc Negre (kg)	159.417	177.860	164.994	144.919	140.494	163.456	148.222	140.644	151.094	7,4%	0,4%
TOTAL (kg)	2.553.859	2.415.118	2.493.833	2.350.926	2.409.764	2.487.850	2.564.739	2.462.671	1.955.142	-20,6%	-20,6%

Taula 3

En el Gràfic 3 es representa l'evolució de la comercialització global de la IGP Sobrassada de Mallorca des de l'any 2002.

Evolució de la comercialització TOTAL de Sobrassada de Mallorca (2002-2010)

Índex 100% - Any 2002

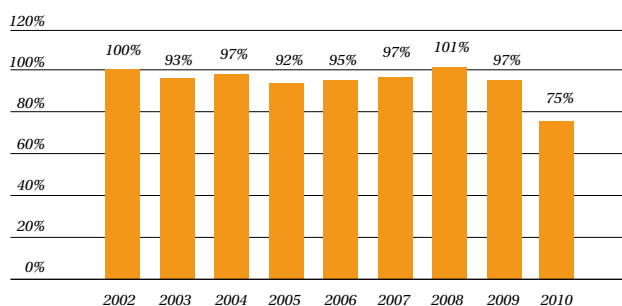

Gràfic 3

I els Gràfics 4 i 5 il·lustren l'evolució del volum de les vendes dels dos tipus de producte emparat i les tendències anteriorment exposades.

Evolució de la comercialització de Sobrassada de Mallorca (2002-2010)

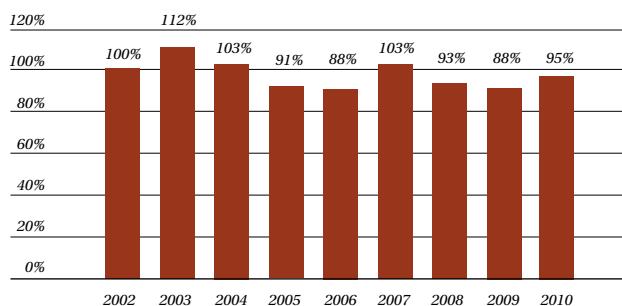
Índex 100% - Any 2002

Gràfic 4

Evolució de la comercialització de Sobrassada de Mallorca de Porc Negre (2002-2010)

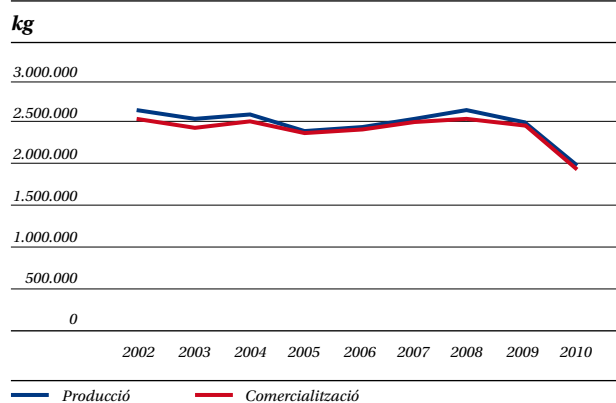
Índex 100% - Any 2002

Gràfic 5

En el Gràfic 6 podem veure que la producció i la comercialització globals de la IGP Sobrassada de Mallorca han tingut una evolució paral·lela al llarg dels anys, que és el resultat de l'adaptació de l'oferta a la demanda que han fet els productors de Sobrassada de Mallorca.

Evolució de la producció i comercialització de sobrassada protegida per la IGP (2002-2010)

Gràfic 6

Mercats de comercialització

La Taula 4 mostra les dades de comercialització de la IGP Sobrassada de Mallorca, segons els mercats de destí.

Encara que respecte de l'any anterior, en el 2010 s'ha donat un descens del -25,3% en el volum de vendes destinades a la resta d'Espanya, la península ha estat, un any més, el destí majoritari de les vendes de Sobrassada de Mallorca. En el 2010 ha representat el 73% del volum total de comercialització, amb unes 1.427,3 tones.

A les Illes Balears, la reducció respecte de 2009 ha estat del -4,9% i el volum de vendes ha assolit les 500,7 tones. La comunitat autònoma suposa el segon destí principal de les vendes de la IGP, amb el 25,6% del total comercialitzat en el 2010.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
<i>Illes Balears</i>				499.523	583.469	605.430	567.014	526.683	500.709	-4,9%
<i>Espanya</i>	2.512.613	2.379.275	2.461.810	1.821.530	1.793.650	1.861.732	1.968.242	1.910.207	1.427.342	-25,3%
<i>Unió Europea</i>	41.246	35.843	32.023	26.786	26.902	14.603	23.011	19.720	20.867	5,8%
<i>Països tercers</i>	0	0	0	3.087	5.743	6.085	6.472	6.061	6.224	2,7%
TOTAL (kg)	2.553.859	2.415.118	2.493.833	2.350.926	2.409.764	2.487.850	2.564.739	2.462.671	1.955.142	-20,6%

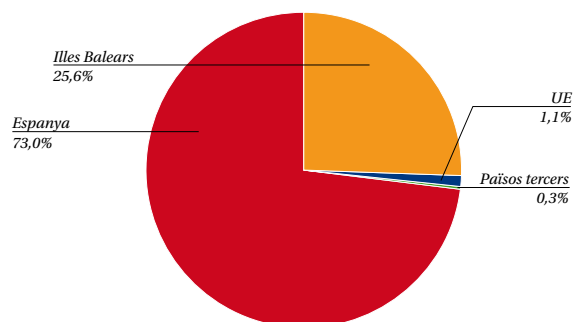
Taula 4

Per tant, el mercat nacional és el que té major importància per a la comercialització de Sobrassada de Mallorca, ja que les vendes dins l'Estat espanyol representen el 98,6% del total comercialitzat.

L'1,4% restant correspon a les vendes destinades a l'estranger, que han mostrat un comportament positiu en el 2010, amb un creixement del +5,1% respecte de 2009 i un volum total de 27 tones exportades.

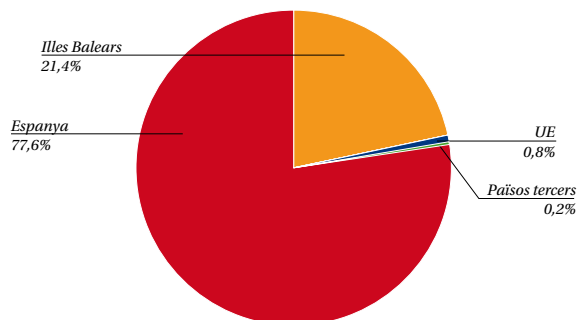
Els Gràfics 7 i 8 mostren la distribució dels mercats de comercialització de la IGP Sobrassada de Mallorca en els dos darrers anys.

Mercats de comercialització 2010

Gràfic 7

Mercats de comercialització 2009

Gràfic 8

(fins l'any 2005 les dades de comercialització a les Illes Balears estaven incloses dins el mercat espanyol)

Exportacions

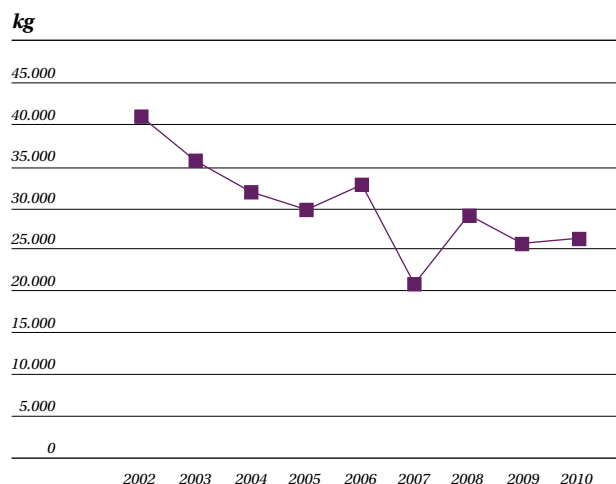
Les vendes de Sobrassada de Mallorca cap a mercats estrangers representen la part minoritària de la comercialització total de la IGP. Malgrat el creixement experimentat en el 2010 (+5,1%), les exportacions suposen només l'1,4% del total venut per la IGP, amb un volum que ha assolit els 27.091 kg de producte exportat.

Per destins, els països de la Unió Europea són els majoritaris, ja que representen el 77% del total exportat en el 2010, amb 20.867 kg comercialitzats en el mercat comunitari i un increment del +5,8% respecte de l'any anterior.

Quant als països tercers, representen el 23% de les exportacions realitzades per la IGP en el 2010 i han mostrat un augment del +2,7% respecte de l'any anterior.

El Gràfic 9 mostra l'evolució de les exportacions de la IGP Sobrassada de Mallorca des de l'any 2002. S'observa que, encara que el comportament en el 2010 ha estat positiu, la tendència general ha estat negativa en els darrers anys.

Evolució de les exportacions (2002-2010)

Gràfic 9

4. Preus

D'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador de la IGP, en el 2010 els preus més freqüents dels productes emparats s'han mantingut estables respecte de l'any anterior i han estat els següents: 4,00 €/kg per a la Sobrassada de Mallorca i 10,37 €/kg per a la Sobrassada de Mallorca de Porc Negre.

Amb aquesta estabilitat dels preus i el descens de les vendes, la facturació total obtinguda en el 2010 s'ha reduït respecte de l'any anterior en un -18,3% i ha assolit els 8.783.037 €.

Norma legal

La Sobrassada de Mallorca va obtenir la protecció com a Denominació Específica l'any 1993.

- Decret 136/1993, de 16 de desembre de 1993, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de les Illes Balears: *Reglament de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" i del seu Consell Regulador*. BOCAIB núm. 157, de 28 de desembre de 1993.
- Correcció d'errors del Decret 136/1993, de 16 de desembre de 1993. BOCAIB núm. 7, de 17 de gener de 1994.
- Resolució 1/94, de 13 de gener de 1994, del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" per la qual *es regula la comercialització de porcions de Sobrassada de Mallorca en tarrines*. BOCAIB núm. 84, de 5 de juliol de 1997.
- Resolució 2/94, de 13 de gener de 1994, del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" per la qual *es regula la utilització d'additius en l'elaboració de Sobrassada de Mallorca*. BOCAIB núm. 84, de 5 de juliol de 1997. Derogada.

- Resolució 3/94, de 13 de gener de 1994, del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" per la qual *s'autoritza la substitució de la utilització de les etiquetes del Consell Regulador per la impressió del seu emblema en les etiquetes de les firmes*. BOCAIB núm. 84, de 5 de juliol de 1997.
- Correcció d'errors de la Resolució 3/94, de 13 de gener de 1994, del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" per la qual *s'autoritza la substitució de la utilització de les etiquetes del Consell Regulador per la impressió del seu emblema en les etiquetes de les firmes*. BOCAIB núm. 145, de 22 de novembre de 1997.
- Acord intern de 2 d'abril de 1996 del ple del Consell Regulador de la Denominació Específica Sobrassada de Mallorca, pel qual s'estableixen les condicions mínimes de les instal·lacions per a l'elaboració i curat de la sobrassada protegida.
- Decret 125/1997, de 3 d'octubre, pel qual es modifica el Reglament de la Denominació Específica Sobrassada de Mallorca. BOCAIB núm. 131, de 21 d'octubre de 1997.
- Resolució de 3 de juny de 1997 del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" per la qual es regula la utilització d'additius en l'elaboració de Sobrassada de Mallorca. BOCAIB núm. 146, de 25 de novembre de 1997.
- Decret 9/2010, de 29 de gener, pel qual s'adapta el règim jurídic i econòmic del Consell Regulador de la Denominació Específica "Sobrassada de Mallorca" al Decret 49/2004, de 28 de maig, de règim jurídic i econòmic dels consells reguladors i altres ens de gestió i de control de denominació de qualitat. BOIB núm. 20, de 6 de febrer de 2010.

INDICACIÓ GEOGRÀFICA PROTEGIDA ENSAÏMADA DE MALLORCA

L'Ensaïmada de Mallorca és un producte de pastisseria elaborat a partir de farina de força, saïm, sucre, ous, aigua i llevat, amb forma d'espiral i sovint recoberta de sucre en pols.

Sota la indicació geogràfica protegida Ensaïmada de Mallorca estan protegits dos tipus de producte:

- Ensaïmada de Mallorca: elaborada amb els ingredients anteriors i anomenada també *llisa*.
- Ensaïmada de Mallorca farcida de cabell d'àngel: farcida de confitura de polpa de carabassa.

En acabar el procés d'elaboració, l'Ensaïmada de Mallorca té forma d'espiral de dues o més voltes, sempre en el sentit de les agulles del rellotge. La superfície és ondulada, ferma, cruixent i trencadissa, de color daurat brillant (si està cobert de sucre en pols, el color és blanquinós). La base de l'Ensaïmada de Mallorca és greixosa. A l'interior de l'Ensaïmada de Mallorca s'aprecien fàcilment els fulls de la pasta, resultat de l'etapa de laminat del procés d'elaboració. A l'interior de la pasta de l'Ensaïmada de Mallorca farcida de cabell d'àngel s'observen clarament els filaments de cabell d'àngel.

Quant a les característiques químiques, l'Ensaïmada de Mallorca reuneix el requisits següents:

	<i>Ensaïmada de Mallorca</i>	<i>Ensaïmada de Mallorca farcida de cabell d'àngel</i>
Humitat	10-20%	15-35%
Greix	20-45%	15-40%

La zona d'elaboració de l'Ensaïmada de Mallorca és exclusivament l'illa de Mallorca.

1. Normes d'elaboració

L'elaboració de l'Ensaïmada de Mallorca comença amb la mescla i amassat dels ingredients, a excepció del saïm. La pasta obtinguda s'estira formant una fina làmina, que es cobreix totalment de saïm; tot seguit, la làmina de pasta s'enrodilla sobre ella mateixa, la qual cosa permetrà que es formin les làmines fines que en el producte acabat donen lloc als "fulls" característics de l'Ensaïmada de Mallorca. Una vegada enrodillada, es forma l'espiral amb la pasta i es fermenta durant un temps mínim de 12 hores. Finalment, es cou al forn fins que adquireix les característiques físico-químiques i sensorials de l'Ensaïmada de Mallorca.

2. Dades de comercialització

L'any 2010, la producció total de la IGP Ensaïmada de Mallorca ha estat de 179.352 kg, el que suposa una reducció del -2,6% respecte a la de l'any anterior.

Cal destacar el fet que en el 2010 s'ha reduït de manera significant el nombre d'empreses inscrites a la IGP, que ha passat de 46 a 28.

La *Taula 1* recull les dades més significatives relacionades amb la producció i comercialització de la IGP Ensaïmada de Mallorca des de l'any 2002.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	10/09	IR6
Empreses inscrites	67	63	58	56	48	46	46	46	28	-18	
Producció TOTAL (kg)	221.500	63.218	253.421	248.332	241.452	192.805	141.540	184.061	179.352	-2,6%	-14,7%
Producció ensaïmades familiars en caixes (kg)	443.000	105.000	310.000	309.000	306.500	239.500	179.500	155.686	168.809	8,4%	
Preu (€/kg)	4,42	4,42	12,37	11,53	11,72	11,71	11,87	10,38	10,92	5,2%	
Valor dels productes comercialitzats (€)	979.030	279.424	3.136.115	2.863.379	2.830.730	2.257.500	1.680.100	1.911.132	1.957.975	2,4%	

* estimació d'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador

Taula 1

L'índex **IR6** per a la producció i comercialització total de la IGP relaciona el volum obtingut en el 2010 amb el volum mitjà del període 2004-2009. Aquest índex indica que en el 2010 la producció i comercialització ha estat un -14,7% inferior a la mitjana dels darrers sis anys. Com que tant el valor d'IR6 com el de la variació 10/09 han estat negatius, el comportament mostrat l'any 2010 és una continuació de la tendència negativa dels darrers anys.

El *Gràfic 1* mostra l'evolució de la comercialització total d'Ensaïmada de Mallorca des de l'any 1998.

Evolució de la comercialització (1998-2010)

Índex 100% / Any 1998

Gràfic 1

Es pot observar la disminució constant que va experimentar des de 1999 i la forta caiguda de l'any 2003, en què les vendes assoliren el punt més baix. Després de la recuperació iniciada en el 2004, el comportament dels darrers anys ha tornat a ser negatiu.

3. Preus

Tal i com es mostra a la *Taula 1*, el preu mitjà al qual es pagaren les ensaïmades de Mallorca s'ha incrementat en el 2010 un +5,2% i ha assolit els 10,92 €/kg. El valor dels productes comercialitzats ha assolit un total de 1.957.975 euros facturats, un +2,4% més que el 2009.

Norma legal

- Decret 181/1996, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria del Govern Balear: *Reglament de la Denominació Específica "Ensaïmada de Mallorca" i del seu Consell Regulador*. BOCAIB núm. 129, de 17 d'octubre de 1996. DEROGAT
- Decret 41/2003, de 25 d'abril, pel qual s'aprova amb caràcter transitori el Reglament de la Indicació Geogràfica Protegida Ensaïmada de Mallorca. BOIB núm. 63, de 06/05/2003.
- Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca, d'1 de setembre de 2008, per la qual s'autoritza la comercialització de l'Ensaïmada de Mallorca envasada en atmosfera modificada. BOIB núm. 126, de 9 de setembre de 2008.
- Decret 10/2010, de 29 de gener, pel qual s'adapta el règim jurídic i econòmic del Consell Regulador de la Indicació Geogràfica Protegida "Ensaïmada de Mallorca" al Decret 49/2004, de 28 de maig, de règim jurídic i econòmic dels consells reguladors i altres ens de gestió i de control de denominació de qualitat. BOIB núm. 20, de 6 de febrer de 2010.

IV. MARQUES DE GARANTIA

GENERALITATS

Dades de comercialització

La *Taula 1* mostra les dades de comercialització corresponents a l'any 2010 de les marques de garantia que s'inclouen en el present estudi.

Marca de Garantia	Volum de comercialització (mil kg)	Variació 10/09
PMS	578,0	-68,8%
MMS	0	--
ÉSMEL	11,0	0,0%
MEL D'M'	2,6	-32,4%
A-AMETLA MALLORQUINA	1.883,2	89,7%
TOTAL	2.474,8	-14,8%

Taula 1

El volum global de vendes ha superat els 2,4 milions de quilos en el 2010, el que suposa una reducció del -14,8% respecte de l'any anterior.

Per productes, cal destacar el comportament positiu de la marca de garantia A-Ametla Mallorca, que ha estat l'únic cas en què s'ha incrementat la comercialització respecte de 2009 (+89,7%) i és el producte majoritari, si bé cal dir que influeix l'important increment de les vendes d'ametlla amb closca.

La marca Ésmel s'ha mantingut estable respecte de l'any anterior, mentre que la resta de productes han mostrat comportaments negatius en el 2010, amb reduccions que es situen en -32,4% i en -68,8%. Especialment negatiu ha estat per a la marca MMS, que no han comercialitzat producte en el darrer any.

El *Gràfic 1* mostra la distribució del volum comercialitzat en el 2010.

Aquest descens en les vendes ha estat molt més marcat que el que s'ha donat a l'Estat espanyol, on s'ha reduït un -1,1% el volum de comercialització d'aliments, d'acord amb les dades del *Panel de Consum* del MARM¹.

Per productes, les dades del MARM¹ estableixen un descens global del -1,0% en el consum nacional de **carn de porc**. Ara bé, a les Illes Balears la situació

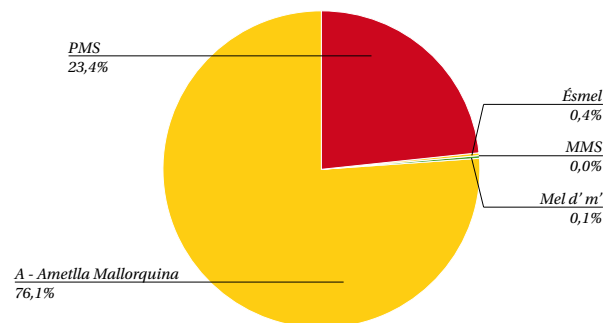
ha estat contrària, ja que d'acord amb la base de dades de consum en les llars que el MARM publica en el seu portal web, el consum per càpita ha passat de 9,93 kg en el 2009 a 11,39 kg en el 2010. Per tant, els consumidors balears consumeixen més porc, però menys porc amb la marca PMS, que ha reduït les seves vendes de manera significativa en el darrer any (-68,8%).

El 2010 ha estat un any negatiu per a la comercialització de la carn amb la marca de garantia MMS, ja que les vendes han estat nul·les. Les dades del MARM¹ també són negatives a nivell estatal i estableixen un descens del -6,4% en el consum de **carn d'oví** a les llars espanyoles.

Pel que fa al consum de **mel**, d'acord amb les dades del MARM¹ s'ha mantingut estable tant el consum a l'Estat espanyol com a les Illes Balears. La marca Ésmel ha seguit aquesta tendència i ha mostrat una estabilitat en les vendes del 2010, mentre que la marca Mel d' m' ha mostrat un comportament negatiu amb un descens en les vendes del -32,4%.

El cas de la marca Ametla Mallorca ha estat molt positiu, amb un increment de les vendes del +89,7% respecte de 2009. Un creixement elevat i significatiu si es compara amb les dades de consum del MARM¹, que situen en +2,5% l'increment del volum que els espanyols han consumit en **fruits secs**.

Distribució de la comercialització segons el producte 2010

Gràfic 1

¹ La Alimentación mes a mes (deseembre 2010). www.marm.es.

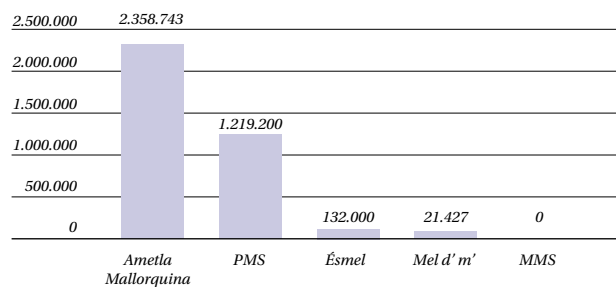
Preus

L'any 2010, el valor de comercialització de les cinc marques de garantia ha assolit els 3.731.370 euros.

En el *Gràfic 2*, que il·lustra la importància econòmica de les marques, s'observa que Ametla Mallorca destaca notablement amb una facturació que supera els 2,3 milions d'euros.

Importància econòmica de les marques de garantia de les Illes Balears 2010

€

Gràfic 2

PMS

1. Característiques de la Marca de garantia

Les carns amb la marca de garantia **PMS** són carns de porc de races i encreuaments seleccionats per la qualitat de les carns que proporcionen. L'Associació Provincial de Productors de Bestiar Porcí de Balears va crear i registrar la marca PMS, amb l'objectiu d'oferir al mercat un producte de qualitat diferenciada i garantida.

La marca PMS garanteix:

- La qualitat i la traçabilitat de cada peça de carn emparada sota la marca PMS.
- El control de l'alimentació dels animals.
- Mètodes de producció respectuosos amb el medi ambient.
- El benestar dels animals.

Per a l'obtenció d'una carn amb les característiques sensorials desitjades s'ha realitzat una rigorosa selecció genètica, i es controlen l'alimentació, el maneig i les condicions de sacrifici i de comercialització de la carn.

Segons el reglament de la marca de garantia, els porcs han de ser de les races: *duroc*, *landrace*, *pie-train*, *blanc belga* i *large white*, o dels encreuaments d'aquestes races autoritzades.

L'alimentació dels animals es basa en un mínim d'un 60% de cereals i lleguminoses, incorporant en el pinso de finalització un mínim d'un 2% de garrova mallorquina.

El maneig evita al màxim l'estrès i garanteix el benestar dels animals els quals, prèviament al sacrifici, són sotmesos a repòs i dejuni.

Les canals dels animals són controlades i es desqualifiquen les de conformitat tipus O i P, per tal de garantir-ne la seva uniformitat i qualitat.

El reglament de la marca PMS classifica les canals, d'acord amb el seu pes, en els tipus següents:

- **Porcellet:** amb un pes de la canal de fins a 6,5 kg.
- **Porcell:** amb un pes de la canal de 6,5 a 13 kg.
- **Porc:** femelles i mascles castrats i encebats amb un pes de la canal de 60 a 90 kg.
- **Porc gras:** femelles i mascles castrats amb un pes de la canal superior als 100 kg.

Pel que fa a les explotacions per a la producció de PMS, el reglament distingeix els tipus següents:

- *Explotacions de reproducció:* són les que es dediquen a la producció de porcellets, que seran després sacrificats per ser comercialitzats com a porcellets, o bé es destinaran a explotacions d'engreix per a la producció de porcs.
- *Explotacions d'engreix:* no disposen de femelles que criïn, sinó que únicament engreixen els porcellets procedents d'altres explotacions productores.
- *Explotacions mixtes:* explotacions que fan el cicle tancat, és a dir, disposen de femelles que produeixen porcellets, els engreixen i en tenir el pes desitjat se sacrifiquen per a la seva comercialització.

La carn amb la marca de garantia PMS es comercialitza refrigerada i amb el logotip identificatiu, afegint en les presentacions envasades una contraetiqueta numerada.

2. Dades de producció i comercialització

Tota la informació que es detalla a continuació sobre les dades de producció i comercialització de la marca PMS referides a l'any 2010, ha estat facilitada per l'Associació Provincial de Productors de bestiar porquí de Balears.

La *Taula 1* recull les dades de producció. Podem observar que, un any més, s'ha produït un descens general en el nombre d'explotacions inscrites en els registres de la marca PMS, especialment pel que fa a les explotacions de cria.

El nombre d'establiments inscrits també ha sofert una forta caiguda en el 2010 i cal destacar el cas dels minoristes qualificats.

El cens de ramat porquí inscrit a la marca PMS ha mostrat un comportament negatiu, ja que s'ha produït un descens tant en el nombre d'animals reproductors (-70,4%) com en el nombre d'animals criats (-81,4%).

Una manera de valorar globalment les dades de l'any 2010 és mitjançant l'índex IR6, que permet fer una avaluació general i no puntual de les dades obtingudes. Es tracta d'un paràmetre que relaciona el volum de vendes del 2010 amb el volum mitjà del període 2004-2009.

MARQUES DE GARANTIA

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	IR6
Explotacions i establiments inscrits											
Explotacions de cria (porcellets)	9	14	56	61	69	61	52	40	0	-40	--
Explotacions d'engreix	0	0	16	14	10	7	5	5	4	-1	--
Explotacions mixtes: cria i engreix (cicle tancat)	27	54	72	75	79	68	55	32	1	-31	--
Escorxadors qualificats	2	4	5	5	5	4	4	4	4	=	--
Nº sales de despecejament i emmagatzematge frigorífic	12	16	19	20	22	24	22	20	3	-17	--
Establiments minoristes qualificats	45	57	69	76	83	95	103	103	0	-103	--
Dades de producció											
Nombre d'animals reproductors	6.008	8.496	9.145	9.706	10.047	7.841	7.096	5.073	1.500	-70,4%	-81,6%
Nombre d'animals criats	119.960	127.440	-	-	-	141.138	127.708	93.475	22.500	-75,9%	-81,4%

Taula 1

Així, d'acord amb els valors de l'índex IR6, que han estat també negatius, aquests descensos del 2010 són una continuació de la tendència negativa dels darrers sis anys.

La Taula 2 mostra les dades de comercialització de la marca de garantia PMS des de l'any 2002.

L'any 2010, les dades de comercialització han estat també negatives. El nombre d'animals sacrificats

s'ha reduït de manera general, amb descensos que es situen entre -55,3% i -78,1%.

D'acord amb les dades aportades pel titular de la marca, en el 2010 els pesos mitjans de les canals han estat els següents:

Porcs	80 kg
Porcells	9 kg
Porcellets	4 kg

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	10/09
Nombre d'animals sacrificats										
Porcs	18.453	22.043	23.987	25.310	15.681	19.264	19.529	18.623	5.500	-70,5%
Porcells	12.869	18.905	20.465	30.971	38.679	40.019	40.391	31.332	14.000	-55,3%
Porcellets	-	.	3.971	11.016	15.036	16.185	15.874	13.719	3.000	-78,1%
Preu mig de les canals										
Porcs (€/kg)	1,38	1,21	1,29	1,42	1,49	1,41	1,42	1,37	1,50	9,5%
Porcells (€/unitat)	39	31,5	32,25	34,10	37,55	34,05	32,25	31,35	34,20	9,1%
Porcellets (€/unitat)	sd	sd	25,50	29,75	31,30	30,10	27,45	26,95	26,80	-0,6%
Increment de preu respecte de porcs no qualificats com a PMS										
Porcs (€/kg)	0,069	0,04	0,06	0,07	0,093	0,098	0,03	0,03	0	--
Porcells (€/unitat)	3,005	4	5	4,50	5,20	3,65	1,50	0,75	0	--
Porcellets (€/unitat)	sd	sd	sd	sd	sd	2,50	1,50	0,75	0	--
Volum de comercialització (tm)	1.467,6	1.776,1	2.114,9	2.373,1	1.683,6	1.949,0	1.986,7	1.850,2	578,0	-68,8%
Valor de comercialització (€)	2.414.544	2.602.523	3.095.711	4.281.800	3.767.734	3.915.602	3.911.509	3.583.063	1.219.200	-66,0%

sd: sense dades

Taula 2

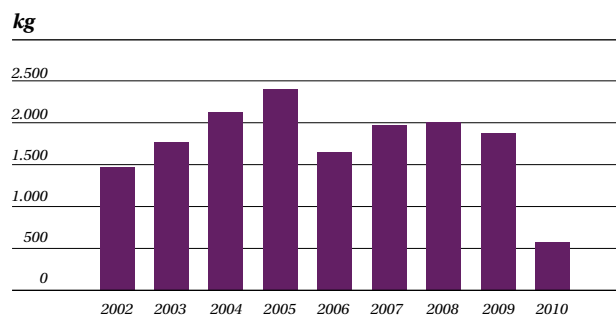
A partir d'aquest volums mitjans i del nombre total d'animals sacrificats, s'obté el volum total de comercialització de carn amb la marca de garantia PMS, que ha estat de 578 tones, el que suposa un descens del -68,8% respecte de l'any anterior.

En el cas de les vendes de carn PMS, l'IR6 apunta també a una tendència general negativa. Amb un valor de -71%, indica que el volum de comercialització de l'any 2010 ha estat un -71% inferior al volum mitjà del període 2004-2009.

El *Gràfic 1* mostra l'evolució del volum de comercialització de carn PMS des del 2002. S'observa la forta caiguda que han experimentat les vendes en el darrer any.

Pel que fa als preus de venda, en els casos dels porcs i dels porcells s'han incrementat un +9,5% i un +9,1% respectivament, assolint els 1,50 €/kg de porc i els 34,20 €/unitat de porcell. Pel que fa al preu dels porcellets, s'ha reduït sensiblement (-0,6%) i s'ha situat en els 26,80 €/unitat.

Evolució del volum de comercialització (2002-2010)

Gràfic 1

Amb aquests preus mitjans de venda i tenint en compte els pesos mitjans anteriorment esmentats, s'obté el valor dels productes comercialitzats sota la marca PMS en el 2010, que ha estat de 1.219.200 euros. Respecte de 2009, aquesta facturació s'ha reduït un -66%.

MMS

1. Característiques de la Marca de garantia

Les carns amb la marca de garantia **MMS** són carns d'oví procedents d'animals criats en explotacions qualificades, en les condicions més òptimes per a l'obtenció de canals de màxima qualitat. L'Associació del Me Nostro va crear i registrar la marca MMS, amb l'objectiu d'oferir al mercat un producte diferenciat i amb una qualitat garantida.

Els animals destinats a produir carn amb la marca MMS han de néixer, ser criats i engreixats dins el territori de la Unió Europea. Abans de ser destinats al punt de sacrifici, els animals s'identifiquen a la pròpia explotació mitjançant una marca auricular que indiqui la data de naixement, el número de registre de l'explotació d'origen i el logotip de la marca de garantia MMS.

El titular de la marca du a terme, mitjançant el seu servei de control, un continu control per tal d'assegurar l'ús correcte de la marca MMS. Alguns dels aspectes a controlar són:

- Les pràctiques de l'explotació d'origen (amb especial atenció als tractaments terapèutics i al registre de naixements i sortides d'animals).

- La identificació dels animals des de la granja d'origen fins a la canal o peça final de carn (traçabilitat).
- La separació entre els animals MMS i la resta d'ovins als escorxadors abans del seu sacrifici.
- L'únic mètode de conservació de la carn MMS és la refrigeració i es prohibeix totalment la congelació de les canals i peces de carn.

El Servei de Control de la marca MMS autoritza, registra i qualifica les explotacions, els escorxadors, les sales d'especejament, els magatzems frigorífics i els establiments minoristes de venda.

El reglament de la marca MMS estableix les característiques que han de presentar les canals per poder ser qualificades i identificades amb la marca de garantia. Així mateix, classifica les canals (d'acord amb el seu pes, l'edat de l'animal en el moment del sacrifici, l'alimentació i la raça) en els tipus següents:

- **Tendral:** amb un pes de la canal inferior a 6 kg, una edat màxima de l'animal de 5 setmanes, alimentat fonamentalment amb llet materna i sense especificació de raça.
- **Me:** amb un pes de la canal de 6 a 13 kg, una edat màxima de l'animal de 13 setmanes i procedent de races i encreuaments amb aptitud càrnica.

DADES DE PRODUCCIÓ	2006	2007	2008	2009	09/08
Explotacions inscrites	112	112	112	112	=
Escorxadors qualificats	1	1	1	1	=
Sales frigorífiques inscrites	0	0	0	1	+1
Minoristes de venda qualificats	24	24	24	24	=
Nombre d'animals reproductors	3.560	3.520	3.400	3.350	-1,5%
Nombre d'animals criats	7.731	6.610	6.237	5.888	-5,6%
DADES DE COMERCIALIZACIÓ	2006	2007	2008	2009	09/08
Nombre TENDRALS sacrificats	3.122	3.221	3.582	2.886	-19,4%
Nombre MENS sacrificats	3.601	3.389	2.655	3.002	13,1%
Volum total de comercialització (kg)	55.985	54.695	49.376	48.545	-1,7%
Valor de comercialització (€)	350.490	301.299	329.853	253.077	-23,3%

Taula 1

2. Dades de producció i comercialització

D'acord amb les dades facilitades per l'Associació del Me Nostro, en el 2010 no s'ha comercialitzat carn sota la marca MMS. Per tant, les dades que segueixen a continuació corresponen al 2009, darrer any del qual es disposen dades.

Taula 1 recull les dades de producció i comercialització des del 2006.

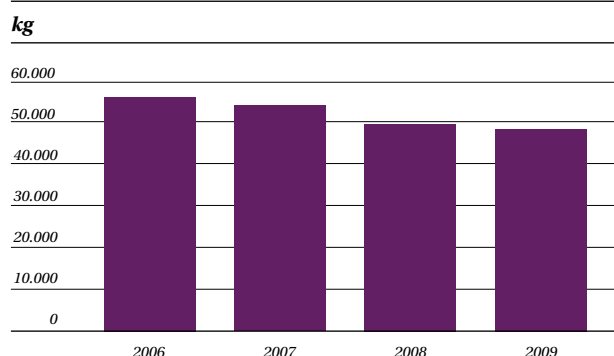
En el 2009, les dades referents a les explotacions i establiments inscrits s'han mantingut pràcticament estables en comparació amb les de l'any anterior. En canvi, pel que fa al nombre d'animals inscrits a la marca MMS, s'ha reduït de manera general: en un -1,5% per als animals reproductors i en un -5,6% per als animals criats.

Quant a les dades de sacrifici i comercialització, en el 2009 s'han sacrificat un total de 2.886 "tendrals" i 3.002 "mens". Respecte de 2008, els comportaments han estat diferents en funció del tipus d'animal sacrificat: el nombre de "tendrals" ha mostrat un comportament negatiu, amb una reducció del -19,4%; mentre que el nombre de "mens" s'ha incrementat de manera significativa amb un augment del +13,1%.

Per tal de calcular la quantitat de carn MMS que s'han comercialitzat globalment, i d'acord amb les dades facilitades pel titular de la marca, s'han considerat els següents pesos mitjans de les canals:

- Tendral: 6,19 kg
- Me: 10,22 kg

Evolució del volum de comercialització (2006-2009)

Gràfic 1

Amb aquestes dades, el volum total de comercialització de carn amb la marca de garantia MMS en el 2009 ha estat de 48.544,8 kg, un -1,7% menys que l'any anterior.

El Gràfic 1 mostra l'evolució del volum comercialitzat per la marca des de l'any 2006. S'observa una clara tendència negativa en aquest període.

Els **preus** de venda de les canals en el 2009 s'han reduït respecte els de l'any anterior: -16,4% per al "tendral" i -22,7% per al "me". Els preus mitjans han estat de 6,61 €/kg per a la categoria "tendral" i de 4,40 €/kg per al "me".

A causa d'aquesta caiguda dels preus i al descens del volum de comercialització total, la facturació de la marca MMS ha estat inferior a la del 2008 en un -23,3% i ha assolit els 253.077 euros.

ÉSMEL

1. Característiques de la Marca de garantia

La marca ÉSMEL és propietat de l'Agrupació per a la Defensa de l'Abella Autòctona Mallorquina, qui autoritza l'ús de la marca de garantia a qualsevol apicultor i/o envasador dels diferents Estats membres de la Unió Europea, les instal·lacions dels quals compleixin els requisits del reglament de la marca. La seva finalitat és l'obtenció de mel d'una qualitat diferenciada i garantida.

Només la mel procedent de caseres que no han estat sotmeses a cap tractament químic o alimentació durant el temps de melada poden fer ús de la marca. El seu reglament estableix els tipus de mels que es poden produir segons el seu origen botànic (mel de flors i mel de melada), i segons la seva presentació o mètode d'obtenció (mel en bresca, mel amb bresca i mel centrifugada).

El reglament de la marca ÉSMEL estableix les condicions per poder fer ús de la marca de garantia, quant a:

- les correctes pràctiques dels productors: maneig de les caseres, recol·lecció de la mel, extracció, filtració, emmagatzematge, envasament i etiquetatge.
- el mètode d'identificació de les caseres i els registres de traçabilitat.

- el procediment d'inscripció i els registres dels apicultors i envasadors.
- les característiques de la mel amb dret a l'ús de la marca (sensorials, fisicoquímiques i melisopalinològiques).

L'Agrupació per a la Defensa de l'Abella Autòctona Mallorquina estableix els mecanismes de control necessaris per garantir el bon ús de la marca de garantia ÉSMEL, que són de dos tipus: controls de verificació de dades del registre d'apicultors i controls de verificació de la qualitat dels seus productes.

2. Dades de producció i comercialització

La Taula 1 recull les dades de producció i comercialització de la marca de garantia ÉSMEL, que han estat facilitades per l'Agrupació per a la Defensa de l'Abella Autòctona Mallorquina.

S'observa que, respecte de l'any anterior, les dades del 2010 s'han mantingut pràcticament estables, amb l'excepció del nombre de caseres, que s'ha reduït lleugerament respecte de 2009.

El volum de producció i comercialització de mel protegida amb la marca de garantia ÉSMEL ha estat el mateix que el 2009, és a dir, 11.000 kg.

Pel que fa al preu mig de venda del producte, ha augmentat un +20% i s'ha situat en 12 €/kg. Així, la facturació total obtinguda per la marca en el 2010 ha assolit els 132.000 euros.

	2006	2007	2008	2009	2010	10/09	
INSCRITS	<i>caseres</i>	700	650	700	710	700	-10
	<i>productors</i>	10	10	10	10	10	=
	<i>envasadors</i>	5	4	5	4	4	=
PRODUCCIÓ TOTAL (kg)	10.350	10.500	4.400	11.000	11.000	=	
COMERCIALIZACIÓ TOTAL (kg)	10.350	10.500	4.400	11.000	11.000	=	
PREU mitjà de venda (€/kg)	9,00	9,00	11,50	10,00	12,00	20,0%	
FACTURACIÓ (€)	93.150	94.500	50.600	110.000	132.000	20,0%	

Taula 1

MEL d' m'

1. Característiques de la Marca de garantia

La marca MEL d' m' és propietat del Consell Insular de Menorca, qui autoritza l'ús de la marca de garantia a les persones físiques o jurídiques que compleixin els requisits del Reglament de la marca. La seva finalitat és l'obtenció de mel d'una qualitat diferenciada i garantida. El titular de la marca podrà autoritzar el seu ús als operadors comunitaris que acceptin les condicions establertes en el Reglament de la marca.

L'esmentat Reglament estableix els tipus de mels que es poden produir segons el seu origen botànic i segons la seva presentació o mètode d'obtenció. Així mateix, estableix les característiques fisicoquímiques, palinològiques i organolèptiques de les mels per poder ser emparades per la marca MEL d' m'.

De igual forma, s'estableixen les condicions per poder fer ús de la marca de garantia, quant a:

- les correctes pràctiques dels productors: maneig de les caseres, recollecció de la mel, extracció, emmagatzematge, envasament i etiquetatge.
- el procediment d'inscripció i els registres de les explotacions i productors apícoles.

- el procediment d'inscripció i els registres de les instal·lacions d'extracció, emmagatzematge i/o envasament.

Els mecanismes de control necessaris per garantir el bon ús de la marca de garantia MEL d' m' estan definits també en el Reglament i es realitzarà mitjançant les corresponents inspeccions i els controls de verificació dels processos de producció, envasament i mecanismes d'autocontrol.

2. Dades de producció i comercialització

El 2010 ha estat el tercer any en què s'han obtingut les dades de producció i comercialització de la marca de garantia MEL d' m', que han estat facilitades pel Consell Insular de Menorca.

La *Taula 1* recull aquestes dades.

Respecte de l'any anterior, les dades de producció han estat negatives: amb un volum de 2.578,5 kg de mel produïda, el descens ha estat del -53,1%.

Pel que fa a les vendes, en el 2010 el comportament també ha estat negatiu i el volum de comercialització s'ha reduït un -32,4% respecte de l'any anterior.

		2008	2009	2010	10/09
INSCRITS	<i>caseres</i>	421	421	421	=
	<i>productors</i>	6	6	6	=
	<i>envasadors</i>	6	6	6	=
PRODUCCIÓ (kg)	<i>taronger</i>	0	0	0	--
	<i>mil flors</i>	2.125	5.500	2.578	-53,1%
	<i>garrover</i>	0	0	0	--
	TOTAL	2.125	5.500	2.578	-53,1%
COMERCIALIZACIÓ (kg)	<i>taronger</i>	0	0	0	--
	<i>mil flors</i>	1.875	3.812	2.578	-32,4%
	<i>garrover</i>	0	0	0	--
	TOTAL	1.875	3.812	2.578	-32,4%
PREU mitjà de venda (€/kg)		7,36	7,11	8,31	16,9%
FACTURACIÓ (€)		13.803	27.103	21.427	-20,9%

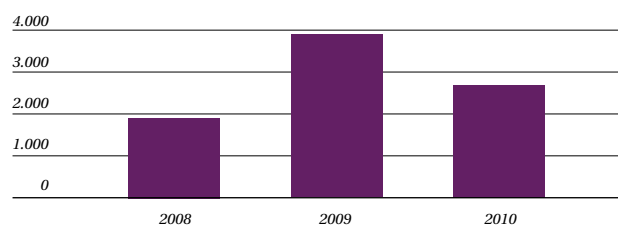
Taula 1

El Gràfic 1 mostra l'evolució de la comercialització en els tres darrers anys. S'observa el marcat descens del 2010.

El preu mitjà de venda ha superat en gairebé un +17% el del 2009 i s'ha situat en 8,13 €/kg. Malgrat aquest augment del preu, i a causa de la caiguda de les vendes, la facturació total obtinguda per la marca MEL d' m' ha estat inferior a l'obtinguda en el 2009 (-20,9%), amb uns 21.427 euros facturats.

Evolució de la comercialització (2008-2010)

kg

Gràfic 1

A - AMETLA MALLORQUINA

1. Característiques de la Marca de garantia

Ametla
Mallorquina

A - AMETLA MALLORQUINA és una marca de garantia col·lectiva creada per l'Associació per al Foment de l'Ametla Mallorquina, que s'utilitza per identificar el fruit sec de l'ametlla (*Prunus amygdalus B.*) que compleix les normes tècniques de qualitat recollides en el reglament d'ús de la marca.

El reglament de la marca especifica les característiques mínimes de qualitat que han de reunir les ametlles i els productes emparats amb aquesta marca de garantia, establint les característiques internes i externes de les ametlles, la classificació, les condicions d'homogeneïtat i les toleràncies, i les formes de presentació i embalatge.

Segons el reglament es poden comercialitzar amb la marca de garantia *A-Ametla Mallorca*:

- ametlla amb closca
- ametlla en gra sencera
- ametlla en gra repelada
- productes elaborats a base d'ametlla

2. Dades de producció i comercialització

El 2010 ha estat el segon any en què s'han obtingut les dades de producció i comercialització de la marca de garantia A-Ametla Mallorca, que han estat facilitades per l'Associació per al Foment de l'Ametla Mallorca.

La Taula 1 recull aquestes dades.

Pel que fa a les dades d'inscrits, tant en superfície com en nombre d'arbres s'ha donat un descens, que ha estat del -3,3% i del -34,1% respectivament.

La producció d'ametlla destinada a comercialitzar-se amb closca s'ha incrementat un +76,1% respecte de 2009 i ha assolit les 3.299,6 tones. Mentre

		2009	2010	2010-2009
Inscrits	<i>Superfície ametllers (ha)</i>	20.000	19.339	-3,3%
	<i>Nombre d'arbres</i>	2.400.000	1.581.520	-34,1%
Producció (kg)	<i>Ametlla amb closca</i>	1.873.409	3.299.602	76,1%
	<i>Ametlla en gra sencera</i>	404.656	285.000	-29,6%
	<i>Ametlla amb closca</i>	774.739	1.507.023	94,5%
Comercialització (kg)	<i>Ametlla en gra sencera</i>	104.890	24.769	-76,4%
	<i>Ametlla en gra repelada</i>	90.680	274.735	203,0%
	<i>Productes elaborats</i>	22.400	76.714	242,5%
	TOTAL	992.709	1.883.241	89,7%
Preus de venda (€/kg)	<i>Ametlla amb closca</i>	0,59	0,50	-15,3%
	<i>Ametlla en gra sencera</i>	3,70	3,66	-1,1%
	<i>Ametlla en gra repelada</i>	4,03	3,76	-6,7%
	<i>Productes elaborats</i>	3,66	6,36	73,8%
Valor de comercialització (€)	<i>Ametlla amb closca</i>	457.096	747.935	63,6%
	<i>Ametlla en gra sencera</i>	388.093	90.563	-76,7%
	<i>Ametlla en gra repelada</i>	365.440	1.032.344	182,5%
	<i>Productes elaborats</i>	81.984	487.901	495,1%
TOTAL	1.292.613	2.358.743	82,5%	

Taula 1

que el volum d'ametlla en gra sencera s'ha reduït un -29,6%, amb un volum de 285 tones.

En relació a les vendes realitzades en el 2010, el volum de comercialització total ha superat en un +89,7% el de l'any anterior amb 1.883,2 tones. Ara bé, segons el tipus de producte comercialitzat sota la marca, el comportament ha estat diferent: el volum de vendes d'ametlla en gra sencera ha estat l'únic cas

en què s'ha reduït respecte de 2009 (-76,4%); la resta de productes han incrementat les seves vendes, amb augments que es situen entre +94,5% i 242,5%.

D'acord amb els preus facilitats pel titular de la marca per a cada tipus de producte, el valor de comercialització total de tots ells ha assolit en el 2010 els 2.358.743 euros, el que suposa un increment del +82,5% respecte de l'any anterior.

V. TAULES RESUM

Taula Resum I

<i>Denominació</i>	<i>Volum comercialització (mil kg o mil L) 2010</i>	<i>Variació respecte de 2009</i>		
	<i>DO Binissalem</i>	1.367,2	9,7%	
	<i>DO Pla i Llevant</i>	996,1	4,2%	
	Total vins amb DO	2.363,3	7,3%	
VINS	<i>Vi de la terra Illes Balears</i>	31,4	-33,6%	
	<i>Vi de la terra Serra de Tram.</i>	23,6	150,9%	
	<i>Vi de la terra Eivissa</i>	88,7	22,0%	
	<i>Vi de la terra Illa de Menorca</i>	67,6	43,7%	
	<i>Vi de la terra Formentera</i>	30,9	130,6%	
	<i>Vi de la terra Mallorca</i>	1.224,0	49,2%	
	Total Vi de la terra	1.466,2	45,1%	
	TOTAL VI	3.829,5	19,2%	
	BEGUDES ESPIRITUOSES	<i>DG Herbes de Mallorca</i>	1.301,5	10,8%
		<i>DG Gin de Mahón</i>	291,6	-4,5%
<i>DG Herbes Eivissenques</i>		256,0	-5,2%	
<i>DG Palo de Mallorca</i>		81,9	-14,4%	
TOTAL ESPIRITUOSES		1.931,0	4,6%	
ALIMENTS	<i>DO Mahón-Menorca</i>	1.997,3	-8,0%	
	<i>DO Oli de Mallorca</i>	123,3	35,6%	
	<i>IGP Sobrassada de Mallorca</i>	1.955,1	-20,6%	
	<i>IGP Ensaimada de Mallorca *</i>	179,3	-2,6%	
	TOTAL ALIMENTS DO + IGP	4.255,0	-9,9%	
MARQUES DE GARANTIA	<i>MG PMS</i>	578,0	-68,8%	
	<i>MG ÉSMEL</i>	11,0	0,0%	
	<i>MG MMS</i>	0	--	
	<i>MG MEL D' M'</i>	2,6	-32,4%	
	<i>MG Ametlla Mallorquina **</i>	1.883,2	89,7%	
	TOTAL MARQUES GARANTIA	2.474,8	-14,8%	
	TOTAL	12.490,3	-1,6%	

* Estimació d'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador de la IGP Ensaimada de Mallorca.

** S'ha incrementat un +94,5% la comercialització d'ametlla amb closca.

Taula Resum II

<i>Denominació</i>	<i>Valor comercialització (mil €) 2010</i>	<i>Variació respecte de 2009</i>	
VINS	<i>DO Binissalem</i>	7.177,1	2,6%
	<i>DO Pla i Llevant</i>	4.954,1	6,0%
	<i>Total vins amb DO</i>	12.131,2	4,0%
	<i>Vi de la terra Illes Balears</i>	206,3	-38,1%
	<i>Vi de la terra Serra de Tram.</i>	147,0	55,2%
	<i>Vi de la terra Eivissa</i>	565,6	43,0%
	<i>Vi de la terra Illa de Menorca</i>	470,5	30,2%
	<i>Vi de la terra Formentera</i>	259,9	29,0%
	<i>Vi de la terra Mallorca</i>	8.001,7	38,9%
	<i>Total Vi de la terra</i>	9.650,9	35,0%
	<i>TOTAL VI</i>	21.782,1	15,8%
BEGUDES ESPIRITUOSES	<i>DG Herbes de Mallorca</i>	9.308,3	15,5%
	<i>DG Gin de Mahón</i>	2.455,1	1,5%
	<i>DG Herbes Eivissenques</i>	1.536,2	-23,9%
	<i>DG Palo de Mallorca</i>	713,9	-2,4%
	<i>TOTAL ESPIRITUOSES</i>	14.013,5	5,9%
ALIMENTS	<i>DO Mahón-Menorca</i>	12.503,3	-8,0%
	<i>DO Oli de Mallorca</i>	1.284,8	17,2%
	<i>IGP Sobrassada de Mallorca</i>	8.783,0	-18,3%
	<i>IGP Ensaimada de Mallorca *</i>	1.958,0	2,4%
	<i>TOTAL ALIMENTS DO + IGP</i>	24.529,1	-3,5%
M.GARANTIA	<i>MG PMS</i>	1.219,2	-66,0%
	<i>MG Ésmel</i>	132,0	+20,0%
	<i>MG MMS</i>	0	--
	<i>MG Mel D' M'</i>	21,4	-20,9%
	<i>MG Ametlla Mallorquina</i>	2.358,7	82,5%
	<i>TOTAL MARQUES GARANTIA</i>	3.731,3	-29,1%
<i>TOTAL</i>	64.056,0	2,1%	

* Estimació d'acord amb les dades aportades pel Consell Regulador de la IGP Ensaimada de Mallorca.

www.illesbalearsqualitat.cat

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori